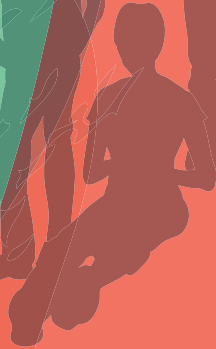

A LOOK AT OUR PAST

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

ΓΕÇΜΙŞİMİZE BİR BAKIŞ

A Look at our Past

Contents

Preface

Introduction 1

Introduction 2

Acknowledgements

General notes for the Teacher

Topic:

- 1 Wedding traditions and the role of women in Cyprus
- 2 Children in the mines in Cyprus
- 3 Bazaars in Cyprus as seen by travellers
- 4 Life in bazaars in Cyprus
- 5 Buildings in walled Nicosia
- 6 Coffee shop traditions in Cyprus
- 7 Fashion in Cyprus
- 8 Education in Cyprus
- 9 Housing traditions in Cyprus

Μια Ματιά στο Παρελθόν μας

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Εισαγωγή 1

Εισαγωγή 2

Ευχαριστίες

Γενικές Σημειώσεις για Εκπαιδευτικούς

Θέμα:

- 1 Οι γαμήλιες παραδόσεις και ο ρόλος των γυναικών στην Κύπρο
- 2 Τα παιδιά στα μεταλλεία της Κύπρου
- 3 Τα παζάρια στην Κύπρο μέσα από τα μάτια των περιηγητών
- 4 Η ζωή στα παζάρια της Κύπρου
- 5 Κτήρια στην εντός των τειχών Λευκωσία
- 6 Παραδόσεις των καφενείων της Κύπρου
- 7 Η μόδα στην Κύπρο
- 8 Η εκπαίδευση στην Κύπρο
- 9 Οικιστικές παραδόσεις στην Κύπρο

Geçmişimize Bir Bakış

İçindekiler

Önsöz

Giriş 1

Giriş 2

Teşekkür

Öğretmenlere Genel notlar

Konular:

- 1 Kıbrıs'ta evlilik gelenekleri ve kadının rolü
- 2 Kıbrıs'ta madenlerdeki çocuklar
- 3 Gezginlerin gözüyle Kıbrıs'ta pazar yerleri
- 4 Kıbrıs'taki pazar yerlerinde yaşam
- 5 Lefkoşa Surlarığında binalar
- 6 Kıbrıs'ta kahvehane gelenekleri
- 7 Kıbrıs'ta moda
- 8 Kıbrıs'ta eğitim
- 9 Kıbrıs'ta konut gelenekleri

A LOOK AT OUR PAST

A set of supplementary teaching and learning materials

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

Συμπληρωματικό διδακτικό και μαθησιακό υλικό

GEÇMİŞİMİZE BİR BAKIŞ

Yardımcı eğitim ve öğretim materyal seti

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

PREFACE

A look at our past is a supplementary interactive teaching pack on non-political aspects of the history of Cyprus. It has been prepared within the framework of teacher training activities conducted by the Council of Europe in Cyprus in co-operation with the Association for Historical Dialogue and Research, a unique non-governmental body which brings together history educators from all Cypriot communities, and with the strong support of teacher trade unions from all parts of Cyprus. Although the Council of Europe is well known as a European intergovernmental organisation, it has always placed great importance on its work with civil society. We value highly the input of all citizens, particularly with regard to such issues as strengthening social cohesion and encouraging a peaceful process of co-operation.

This is the third publication to appear in English, Greek and Turkish. The first, *Multiperspectivity in Teaching and Learning History*, was published in 2005 and the second *The use of sources in teaching and learning history* appeared in 2009. The main aim of all these publications is to respond to the most urgent methodological needs of practising teachers by collecting examples of innovative teaching approaches and sharing experiences between local educators and their colleagues from various other European countries.

In recent years, Council of Europe programmes conducted in different countries have paid special attention to promoting the ideas of intercultural dialogue in all areas, including education and history teaching, as a basis for building a culture of living together. Our organisation has always supported the view that diversity and intercultural dialogue are essential tools for building mutual understanding, trust and confidence in Europe. This is reflected in *Recommendation (2001)15 on Teaching history in twenty-first-century Europe*, and the *White Paper on Intercultural dialogue 'Living together as equals in dignity'*, both adopted by all member states of the Council of Europe.

These documents emphasise the idea that history teaching in the new millennium should:

- unite people rather than divide them;
- reflect the historical picture in its full complexity, without creating images of an enemy;
- use multiperspectivity and present different points of view;
- eliminate prejudices and stereotypes;
- use innovative methods based on dialogue;
- encourage people to co-operate and thereby contribute to creating appropriate conditions for a stable peace.

The Third Summit of the Heads of State and Government (Warsaw, 2005) identified intercultural dialogue as one of the key missions of the Council of Europe, along with fostering democracy, human rights and the rule of law.

The activities conducted in Cyprus are an important contribution to this collective work. The experience gained has been reflected in *Recommendation (1880) on History teaching in conflict and post-conflict areas* adopted by the Council's Parliamentary Assembly in 2009. This affirmed that history teaching can be a tool to support peace and reconciliation in conflict and post-conflict areas, as well as tolerance and understanding when dealing with such phenomena as migration and immigration. Further that, in this increasingly globalised world, there is validity in adopting a multiple perspective

A LOOK AT OUR PAST

approach in teaching – one that assists and encourages students to respect diversity and cultural difference rather than one which may serve only to reinforce the more negative aspects of nationalism. And, finally, that history teaching which adopts a multiperspective standpoint will give students analytical skills as well as subject knowledge. This in turn will help them to develop the kind of critical mind that is resistant to manipulation.

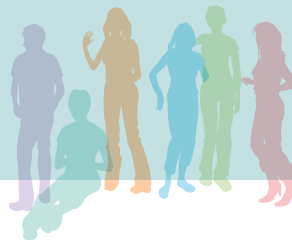
Teaching and learning history in today's ever changing world is a challenging task. If the challenge is to be met, it requires the development of new teaching methods and approaches capable of responding to the demands of multicultural societies. It needs initiatives in initial and in-service teacher training that are designed to enable teachers to acquire intercultural communication skills. It calls for the creation of partnerships of all the actors involved: schools, families, NGO's, museums, libraries and archives.

If young people are to find their place in the multicultural societies of the 21st century, they have to be helped to develop an in depth understanding of the present-day world and an ability to evaluate political, social, economic and cultural processes. The Council of Europe has embarked on the challenging task of finding a basis for consolidation and joint action in a situation of growing diversity in its new inter-governmental project on *Shared histories for a Europe without dividing lines* launched in 2010.

The activities developed in Cyprus will provide a valuable input to the development of this project. We are convinced that present-day education should play a crucial role in conflict transformation and processes of violence prevention. It should promote a culture of living together and seek to motivate young people to communicate peacefully with representatives of different cultures, religions and linguistic groups on the basis of dialogue.

Ólöf ÓLAFSDÓTTIR

Director of Education and Languages
Council of Europe

Το ***Μια ματιά στο παρελθόν μας*** είναι ένα συμπληρωματικό διαδραστικό πακέτο διδακτικού και μαθησιακού υλικού σε μη πολιτικές πτυχές της ιστορίας της Κύπρου. Αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που οργάνωσε το Συμβούλιο της Ευρώπης στην Κύπρο σε συνεργασία με τον Όμιλο Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας, μια μοναδική μη-κυβερνητική οργάνωση η οποία φέρνει κοντά εκπαιδευτικούς οι οποίοι διδάσκουν ιστορία από όλες τις κοινότητες της Κύπρου, και με την ισχυρή υποστήριξη των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών από ολόκληρη την Κύπρο. Το Συμβούλιο της Ευρώπης, παρά το γεγονός ότι είναι γνωστό ως ένας ευρωπαϊκός δια-κυβερνητικός οργανισμός, θεωρούσε πάντοτε πολύ σημαντική την συνεργασία του με την κοινωνία των πολιτών. Αποδίδουμε πολύ μεγάλη αξία στη συμβολή όλων των πολιτών, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά θέματα όπως είναι η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και η ενθάρρυνση μιας ειρηνικής διαδικασίας συνεργασίας.

Πρόκειται για την τρίτη έκδοση που παρουσιάζεται στα αγγλικά, ελληνικά και τουρκικά. Η πρώτη, με τίτλο *Πολυπρισματική Θεώρηση στη Διδασκαλία και Εκμάθηση της Ιστορίας*, εκδόθηκε το 2005 και η δεύτερη, με τίτλο *Η χρήση πηγών στη διδασκαλία και εκμάθηση της ιστορίας*, παρουσιάστηκε το 2009. Κύριος στόχος όλων αυτών των εκδόσεων είναι η ανταπόκριση στις πιο επείγουσες μεθοδολογικές ανάγκες των εκπαιδευτικών, μέσα από τη συλλογή παραδειγμάτων και καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ εκπαιδευτικών στο τοπικό επίπεδο με συναδέλφους τους από διάφορες άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Τα τελευταία χρόνια, τα προγράμματα του Συμβουλίου της Ευρώπης σε διάφορες χώρες επικεντρώθηκαν ιδιαίτερα στην προώθηση των ιδεών του διαπολιτισμικού διαλόγου σε όλους τους τομείς, περιλαμβανομένης και της εκπαίδευσης και της διδασκαλίας της ιστορίας, ως βάσης για την οικοδόμηση μιας κουλτούρας συνύπαρξης. Ο οργανισμός μας προωθούσε πάντοτε την άποψη ότι η πολυμορφία και ο διαπολιτισμικός διάλογος αποτελούν τα απαραίτητα εργαλεία για τη δημιουργία αμοιβαίας κατανόησης και εμπιστοσύνης στην Ευρώπη. Αυτό αντικατοπτρίζεται στη *Σύσταση Rec(2001)15 σχετικά με τη διδασκαλία της ιστορίας στην Ευρώπη του εικοστού πρώτου αιώνα, και στη Λευκή Βίβλο για το Διαπολιτισμικό Διάλογο, 'Ζώντας Μαζί σαν Ίσοι με Αξιοπρέπεια'*. Και τα δυο αυτά έγγραφα υιοθετήθηκαν από όλα τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Αυτά τα έγγραφα τονίζουν την ιδέα ότι η διδασκαλία της ιστορίας κατά τη νέα χιλιετία θα πρέπει:

- να ενώνει τους ανθρώπους και όχι να τους διαιρεί,
- να αντικατοπτρίζει την ιστορική εικόνα με την πλήρη πολυσύνθετη μορφή της, χωρίς να δημιουργεί εικόνες εχθρού,
- να χρησιμοποιεί την πολυπρισματική θεώρηση και να παρουσιάζει διάφορες οπτικές γωνίες,
- να εξαλείφει τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα,
- να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των ανθρώπων συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για μια σταθερή ειρήνη.

Η Τρίτη Σύνοδος Κορυφής των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων (Βαρσοβία, 2005) προσδιόρισε την ενθάρρυνση του διαπολιτισμικού διαλόγου ως μια από τις βασικές αποστολές του Συμβουλίου της Ευρώπης, μαζί με την ενθάρρυνση της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

Οι δραστηριότητες που έγιναν στην Κύπρο αποτελούν μια σημαντική συμβολή σε αυτό το συλλογικό έργο. Η εμπειρία που αποκτήθηκε αντικατοπτρίζεται στη *Σύσταση (1880) για τη Διδασκαλία της Ιστορίας σε Συγκρουσιακές και Μετα-Συγκρουσιακές περιοχές*, η οποία υιοθετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου το 2009. Πρόκειται για μια επιβεβαίωση του γεγονότος ότι η διδασκαλία της ιστορίας μπορεί να αποτελέσει ένα εργαλείο για τη στήριξη της ειρήνης και της συμφιλίωσης σε συγκρουσιακές και μετα-συγκρουσιακές περιοχές, καθώς και να ενθαρρύνει την ανοχή και κατανόηση στο χειρισμό φαινομένων όπως η μετανάστευση. Επιπλέον, σε αυτό τον όλο και πιο παγκοσμιοποιημένο κόσμο μας, είναι πολύ σημαντική η υιοθέτηση μιας πολυπρισματικής προσέγγισης στη διδασκαλία, η οποία θα βοηθήσει και θα ενθαρρύνει τους/τις μαθητές/τριες να σέβονται τη διαφορετικότητα και την πολιτισμική πολυμορφία, παρά μια προσέγγιση η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση των πιο αρνητικών πτυχών του εθνικισμού. Και τέλος, εκείνη η διδασκαλία της ιστορίας η οποία υιοθετεί μια πολυπρισματική θεώρηση της ιστορίας θα δώσει στους/στις μαθητές/τριες όχι μόνο γνώσεις περιεχομένου για το μάθημα, αλλά και αναλυτικές δεξιότητες. Αυτό, με τη σειρά του, θα τους βοηθήσει να αναπτύξουν το είδος κριτικής σκέψης που δύσκολα μπορεί να πέσει θύμα χειραγώγησης.

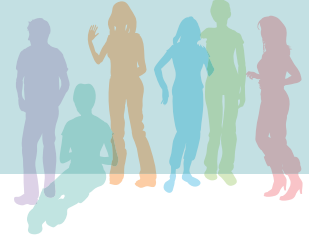
Η διδασκαλία και εκμάθηση της ιστορίας στον συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο του σήμερα είναι δύσκολο και προκλητικό έργο. Για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στην πρόκληση, θα πρέπει να αναπτύξουμε νέες διδακτικές μεθόδους και προσεγγίσεις οι οποίες θα είναι ικανές να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των πολυπολιτισμικών κοινωνιών. Θα απαιτηθούν πρωτοβουλίες στην αρχική και ενδούπηρειακή κατάρτιση των εκπαιδευτικών σχεδιασμένες ώστε να επιτρέπουν στους/στις εκπαιδευτικούς να αποκτήσουν δεξιότητες διαπολιτισμικής επικοινωνίας. Απαιτείται η δημιουργία συνεργασιών μεταξύ όλων των εμπλεκομένων: σχολείων, οικογενειών, μη-κυβερνητικών οργανώσεων, μουσείων, βιβλιοθηκών και αρχείων.

Για να μπορέσουν οι νέοι/ες να βρουν τη θέση τους στις πολυπολιτισμικές κοινωνίες του εικοστού πρώτου αιώνα, θα πρέπει να βοηθηθούν να αναπτύξουν μια βαθιά κατανόηση του κόσμου του σήμερα και την ικανότητα να αξιολογούν τις πολιτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές διαδικασίες. Το Συμβούλιο της Ευρώπης ξεκίνησε το δύσκολο και προκλητικό έργο της αναζήτησης μιας βάσης για την εδραιωμένη και από κοινού δράση σε μια κατάσταση αυξανόμενης πολυμορφίας στο νέο δια-κυβερνητικό του πρόγραμμα με θέμα *Κοινές ιστορίες για μια Ευρώπη χωρίς Διαχωριστικές Γραμμές*, το οποίο ξεκίνησε το 2010.

Οι δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν στη Κύπρο θα συμβάλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη αυτού του προγράμματος. Είμαστε πεπεισμένοι ότι η εκπαίδευση σήμερα θα πρέπει να διαδραματίσει ρόλο κρίσιμης σημασίας στη μεταμόρφωση των συγκρούσεων και στις διεργασίες πρόληψης της βίας. Θα πρέπει να προωθεί μια κουλτούρα ειρηνικής συνύπαρξης με εκπροσώπους διαφόρων πολιτισμικών, θρησκευτικών και γλωσσικών ομάδων, με βάση το διάλογο.

Ολόφ ΟΛΑΦΣΝΤΟΤΤΙΡ

Διευθυντής Εκπαίδευσης και Γλωσσών
Συμβούλιο της Ευρώπης

Geçmişimize bir bakış, Kıbrıs tarihinin politik olmayan yönlerini kapsayan etkileşimli bir destek öğretim paketidir. Bu paket, Kıbrıs'ın tüm toplumlarından tarih eğitimcilerini biraraya getiren ve özgün bir sivil örgüt olan Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği'nin işbirliği ve Kıbrıs'ın tüm kesimlerinden öğretmen sendikalarının güçlü desteğiyle, Kıbrıs'ta Avrupa Konseyi tarafından yürütülen öğretmenlerin hizmetiçi eğitimi programı çerçevesinde hazırlanmıştır. Avrupa Konseyi, her ne kadar Avrupa'nın hükümetlerarası bir kurumu olarak tanınmış olsa da, sivil toplum örgütleriyle yaptığı çalışmalara da her zaman çok önem vermiştir. Biz, tüm yurttaşların katılım ve katkısına, -özellikle de sosyal uyumun güçlendirilmesi ve barışçıl bir işbirliği sürecinin desteklenmesi gibi konular söz konusu olunca- büyük değer veririz.

Bu çalışma İngilizce, Rumca ve Türkçe olarak çıkan üçüncü yayınıdır. *Tarih Öğretimi ve Öğreniminde Çoklu Bakış Açıları* adlı ilk yayın 2005'te yayınlanmış ve ikinci yayın olan *Tarih Öğretimi ve Öğreniminde Kaynakların Kullanımı* 2009 yılında çıkmıştır. Tüm bu yayınların temel amacı, yaratıcı öğretim yöntemleri örneklerini toparlayıp, yerel eğitimciler ile diğer çeşitli Avrupa ülkelerindeki meslektaşları arasında deneyim paylaşımı sağlayarak, çalışan öğretmenlerin en acil yönetsel ihtiyaçlarına cevap vermektir.

Son yıllarda, çeşitli ülkelerde uygulanan Avrupa Konseyi programları, birlikte yaşama kültürü geliştirilmesine yönelik bir temel olarak eğitim ve tarih öğretimi de dahil olmak üzere her alanda kültürlerarası diyalog görüşlerini desteklemeye özel gayret göstermiştir. Kurumumuz, Avrupada karşılıklı anlayış ile güvenin geliştirilmesinde, çeşitlilik ve kültürlerarası diyalogun gerekli araçlar olduğu görüşünü her zaman desteklemiştir. Bu yaklaşım, her ikisi de Avrupa Konseyi üye devletlerinin tümü tarafından kabul edilmiş olan *Yirmi birinci Yüzyıl Avrupasında Tarih Öğretimi üstüne Tavsiye Kararı (2001)15* ve *Kültürlerarası Diyalog 'Onurlu bir Şekilde Eşit Olarak Yaşamak' üzerine Beyaz Kitap'a*, yansıtılmıştır.

Bu belgeler yeni milenyumda tarih öğretiminin aşağıdaki gibi olması gerektiği fikrini vurgular:

- halkları bölmek yerine birleştirmek;
- tarihin resmini tüm karmaşıklıkla yansıtmak ve düşman imgeleri yaratmamak;
- çoklu bakış açıları kullanmak ve farklı görüşleri sunmak;
- önyargı ve klişelere yer vermemek;
- diyaloga dayalı yaratıcı yöntemler kullanmak;
- halkları işbirliğine teşvik etmek ve böylece kalıcı bir barış için gerekli uygun şartları oluşturmak.

Devlet ve Hükümet Başkanları Üçüncü Zirvesi (Varşova, 2005), Avrupa Konseyi'nin demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü ilkelerini korumanın yanında anahtar misyonlarından birinin kültürlerarası diyalog olduğunu belirtmiştir.

Kıbrıs'ta yapılan faaliyetler bu toplu çalışmaya önemli bir katkı oluşturur. Buradan kazanılan deneyim, Konsey'in 2009 yılındaki Parlamento Toplantısında kabul edilen (1880) sayılı *Çatışma ve Çatışma Sonrası Bölgelerde Tarih Öğretimi Önerisi*'ne yansıtılmıştır. Bu öneri, çatışma ve çatışma sonrası bölgelerde barış ve uzlaşmayı ve aynı zamanda göç ve iltica gibi olaylarla başederken hoşgörü ve anlayışı desteklemek için tarih öğretiminin bir araç olabileceğini beyan etti. Buna ek olarak, gittikçe küreselleşen bir dünyada, milliyetçiliğin daha olumsuz yanlarını vurgulamaya hizmet eden yaklaşımlar yerine, öğrencilerin çeşitlilik ve kültürel farklılıklara saygı duymasına yardımcı olan ve destekleyen öğretimde çoklu bakış açıları yaklaşımını kullanmak geçerlidir. Ve son olarak, çoklu bakış açıları içeren bir tarih öğretimi, öğrencilere,

GEÇMİŞİMİZE BİR BAKIŞ

konu hakkında bilginin yanısıra analiz yapma becerileri de kazandıracaktır. Bu ise manipülasyon ve suistimale dirençli eleştirel zihinler geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

Bugünün gittikçe değişen dünyasında tarih öğretimi ve öğrenimi zorlu bir iştir. Bu zorluk aşılacaksa, çok kültürlü toplumların taleplerine cevap verebilecek yeni öğretim yöntemleri ve yaklaşımlarının geliştirilmesi gerekir. Öğretmenlerin kültürlerarası iletişim becerileri kazanmasını sağlayacak şekilde geliştirilmiş başlangıç ve hizmetiçi eğitim girişimlerine ihtiyaç vardır. Bu konuda okullar, aileler, sivil toplum örgütleri, müzeler, kütüphaneler ve arşivler gibi tüm paydaşlar arasında ortaklık geliştirilmesi gereklidir.

Eğer genç insanlar 21. yüzyılın çok kültürlü toplumları içinde yerlerini bulacaklarsa, günümüz dünyasıyla ilgili derin bir anlayış ve politik, sosyal, kültürel süreçleri anlama yeteneği geliştirmelerine yardımcı olmak gerekir. Avrupa Konseyi, 2010 yılında başlattığı *Sınırları olmayan bir Avrupa için Paylaşılan Tarihler* konulu yeni devletlerarası projesiyle gittikçe gelişen çeşitlilik ortamında birlik ve ortak eylem için bir temel oluşturmak adına zorlu bir göreve girişmiştir.

Kıbrıs'ta yapılan aktiviteler bu projenin geliştirilmesine değerli bir katkı koyacaktır. Günümüz eğitiminin, çatışmaların dönüşümünde ve şiddet süreçlerinin önlenmesinde önemli bir role sahip olması gerektiğine inanıyoruz. Bu eğitim, birlikte yaşama kültürünü desteklemeli ve gençleri farklı kültür, din, dil gruplarını temsil eden insanlarla diyaloga dayalı, barışçı bir şekilde iletişim kurmaya teşvik etmelidir.

Ólöf ÓLAFSDÓTTIR

Eğitim ve Diller Bölümü Başkanı
Avrupa Konseyi

INTRODUCTION 1

This teaching pack is a result of the collective work of Cypriot practising teachers from all communities developed in the framework of the Council of Europe activities held in Cyprus. Starting in 2004, activities based on multicultural interactions have provided training for about 700 educators across the divide. Each activity had its own emphasis, while building upon a common basis that primarily addressed the multicultural Cypriot teaching community as a whole. History educators from Austria, Germany, Norway, Portugal, Serbia, Spain and the United Kingdom shared their experiences with Cypriot colleagues on how to reflect cultural diversity so that pupils might understand it as an enriching factor helping them to live in a multicultural environment.

The idea for this teaching tool came from Cypriot educators who appreciated the Council of Europe's experience within regional projects, such as the Black Sea Initiative, and stressed that it would be useful to have similar supplementary teaching materials for Cypriot schools. They suggested an emphasis on social, economic, cultural and everyday historical issues, reflecting the past of Cyprus as a whole and highlighting its multicultural nature. The CoE supported the initiative and this publication is the result of the joint work that has taken place. When developing the project, the CoE was concerned to meet its commitments by providing: continuity in the work; an equal standing for all the participants; full transparency of co-operation; and a wide forum for discussion using multiperspectivity. In these ways the CoE sought to ensure a strong basis for mutual confidence and trust.

The materials consist of a variety of sources collected by the participants in the seminars, suggestions for teachers and activities for pupils developed in the framework of these activities. They aim to:

- develop interactive methods when teaching about cultural diversity through school history;
- enable pupils to acquire skills such as critical thinking and the ability to reach independent conclusions;
- present diversity as an enriching factor communicating with representatives of different cultures on the basis of tolerance and mutual respect.

It was not by chance that the main focus of the Council of Europe's activities in Cyprus was on teacher training activities. Our work in different regions has clearly shown that nowadays teachers can play a crucial role in processes of reconciliation and conflict-transformation. A history teacher today is not just a professional who is well-versed in history and child psychology but also one who is responsible for harmonising human relationships. Therefore, there is a growing need to give history teachers support, supplying them with efficient training and innovative pedagogical instruments and, as a result, helping them to acquire competences of intercultural communication.

The pack is not a course or a book but rather a series of snapshots of Cyprus's multicultural past: a collection of interactive cards which can be used creatively by teachers and their pupils. It is an open model which seeks to arouse the curiosity of teachers and pupils alike, motivating them to reflect and to carry out further independent research. In addressing pupils of different age groups - primary, secondary and upper-secondary schools - our hope is that this will be an invitation to lifelong learning.

These teaching materials offer teachers and their pupils what might be termed 'a dialogue approach' to work. What does dialogue mean in this context? It is a multi-faceted notion which combines:

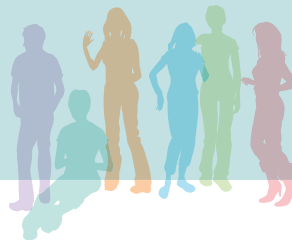
A LOOK AT OUR PAST

- the level of knowledge: that is an exchange of information through which one acquires knowledge about others;
- the level of understanding: at this level knowledge transforms into understanding through the ability to analyse differences on the basis of open-mindedness and the acceptance of differences as positive factors;
- the level of evaluation: the stage of determining how far one is in agreement or disagreement with the standpoint of others. And finally
- the level of action: responding accordingly in a society and building relationships with different peoples of diverse cultural backgrounds.

This analysis of the mechanisms of a dialogue brings us to the question of values and attitudes. One of the main conditions for the development of a dialogue is an understanding of global human values and, most of all, the value of a human life. Therefore, the teaching pack is based on topics from everyday life, illustrating meeting points which brought together different peoples of diverse cultural backgrounds from Cyprus and the outside world, so that pupils may better understand the role of civil society. Other important elements are open-mindedness and tolerance. They help us to perceive the world in ways that are not narrowly constrained and underpin the ability to respect differences. A further crucial element which constitutes a basis for dialogue is mutual respect. It consists of two components: self-respect and respect for others. These two components correspond to the two stages in a dialogue: self-expression and the ability to listen to others - including those who have different perspectives on the world. Curiosity too plays an important role both in the education process and in aiding dialogue. The teaching pack therefore includes a lot of visual materials designed to be attractive to young people and motivating them towards further learning and research.

The Secretariat hopes that this example of recent creative work by Cypriot teachers representing different communities will help to strengthen links between them and, as a result, help their pupils to understand and fully appreciate the multicultural dimension of Cyprus.

Tatiana MINKINA-MILKO
Deputy Head History Education Division
Council of Europe

Αυτό το πακέτο διδακτικού και μαθησιακού υλικού είναι το αποτέλεσμα της συλλογικής εργασίας Κύπριων εκπαιδευτικών από όλες τις κοινότητες η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης στην Κύπρο. Από το 2004, δραστηριότητες οι οποίες βασίζονται στη διαπολιτισμική συνεργασία και αλληλεπίδραση είχαν ως αποτέλεσμα την επιμόρφωση περίπου 700 εκπαιδευτικών ένθεν και ένθεν της διαχωριστικής γραμμής. Κάθε δραστηριότητα είχε τη δική της έμφαση, οικοδομώντας πάνω σε μια κοινή βάση η οποία είχε ως σημείο εστίασης την πολυπολιτισμική διδακτική κοινότητα της Κύπρου στο σύνολό της. Εκπαιδευτικοί της ιστορίας από την Αυστρία, Γερμανία, Νορβηγία, Πορτογαλία, Σερβία, Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο μοιράστηκαν τις εμπειρίες τους με Κύπριους συναδέλφους για το πώς παρουσιάζεται και αντικατοπτρίζεται η πολιτισμική πολυμορφία με τέτοιο τρόπο, ώστε οι μαθητές/τριες να την αντιληφθούν ως εμπλουτιστικό στοιχείο το οποίο θα τους/τις βοηθήσει να ζήσουν σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

Η ιδέα για αυτό το διδακτικό εργαλείο προήλθε από Κύπριους εκπαιδευτικούς οι οποίοι, εκτιμώντας τη συνεισφορά του Συμβουλίου της Ευρώπης και την πείρα που αποκτήθηκε σε περιφερειακά προγράμματα όπως η Πρωτοβουλία για τη Μαύρη Θάλασσα, αισθάνθηκαν ότι θα ήταν χρήσιμο να υπάρξει παρόμοιο συμπληρωματικό διδακτικό υλικό και στα σχολεία της Κύπρου. Πρότειναν όπως η έμφαση δοθεί στα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά και καθημερινά ιστορικά ζητήματα τα οποία αντικατοπτρίζουν το παρελθόν της Κύπρου στο σύνολό της και τονίζουν την πολυπολιτισμική της φύση. Το Συμβούλιο στήριξε την πρωτοβουλία και αυτή η έκδοση είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας που επιτεύχθηκε. Κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης του προγράμματος, το Συμβούλιο θεωρούσε ότι ήταν πολύ σημαντικό να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις του διασφαλίζοντας τα ακόλουθα στοιχεία: τη συνέχεια στο έργο, την ισοτιμία των συμμετεχόντων, την πλήρη διαφάνεια της συνεργασίας, και ένα ευρύ φάσμα συζήτησης υιοθετώντας την πολυπρισματική θεώρηση. Με βάση τα πιο πάνω, το Συμβούλιο προσπάθησε να διασφαλίσει μια γερή βάση για να μπορέσει να επικράτησε το αίσθημα της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Το υλικό αποτελείται από μια ποικιλία πηγών οι οποίες συγκεντρώθηκαν από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες στην πορεία των σεμιναρίων, καθώς και εισηγήσεις για δραστηριότητες μαθητών/τριών, οι οποίες αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο των εργαστηρίων. Σκοπός τους ήταν:

- Η ανάπτυξη διαδραστικών μεθόδων όταν διδάσκεται η πολιτισμική πολυμορφία στη σχολική ιστορία,
- Η ανάπτυξη από τους/τις μαθητές/τριες δεξιοτήτων όπως η κριτική σκέψη και η ικανότητα να καταλήγουν σε ανεξάρτητα συμπεράσματα,
- Η παρουσίαση της πολυμορφίας ως εμπλουτιστικού παράγοντα μέσα από την επικοινωνία με εκπροσώπους διαφόρων πολιτισμικών ομάδων με βάση την ανοχή και τον αμοιβαίο σεβασμό.

Δεν ήταν τυχαίο που το κύριο σημείο εστίασης των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης στην Κύπρο ήταν οι δραστηριότητες εκπαίδευσης εκπαιδευτικών. Οι εργασίες μας σε διάφορες περιοχές της Ευρώπης μάς έδειξαν σαφώς ότι σήμερα οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διαδραματίσουν ένα κρίσιμης σημασίας ρόλο στις διαδικασίες συμφιλίωσης και μεταμόρφωσης συγκρούσεων. Ο/Η εκπαιδευτικός της ιστορίας σήμερα δεν είναι απλώς ένας/μία επαγγελματίας ο/η οποίος/α έχει καλές γνώσεις της ιστορίας και της αναπτυξιακής ψυχολογίας, αλλά και κάποιος/α ο/η οποίος/α έχει την ευθύνη για την εναρμόνιση των ανθρωπίνων σχέσεων. Συνεπώς, υπάρχει αυξανόμενη ανάγκη να δοθεί υποστήριξη στους/στις εκπαιδευτικούς ιστορίας, παρέχοντας τους αποτελεσματική εκπαίδευση και καινοτόμα παιδαγωγικά μέσα με σκοπό να αποκτήσουν τις απαιτούμενες ικανότητες και δεξιότητες για τη διαπολιτισμική επικοινωνία.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

Αυτό το πακέτο δεν είναι τόσο μια σειρά μαθημάτων ή ένα σχολικό εγχειρίδιο, αλλά περισσότερο μια σειρά από στιγμιότυπα του πολυπολιτισμικού παρελθόντος της Κύπρου: μια συλλογή από διαδραστικές κάρτες οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν δημιουργικά από εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες. Είναι ένα ανοικτό μοντέλο το οποίο έχει σκοπό να κεντρίσει το ενδιαφέρον εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών, παρακινώντας τους να συλλογιστούν και να προχωρήσουν σε περαιτέρω ανεξάρτητη έρευνα. Απευθυνόμενοι σε μαθητές/τριες διαφόρων ηλικιακών ομάδων – του δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου – η ελπίδα μας είναι ότι αυτό το πακέτο θα αποτελέσει μια πρόσκληση στη δια βίου μάθηση.

Αυτό το διδακτικό και μαθησιακό υλικό προσφέρει σε εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες κάτι που θα μπορούσε να περιγραφεί ως μια 'διαλογική προσέγγιση' στη δουλειά τους. Τι σημαίνει ο διάλογος σε αυτό το πλαίσιο; Είναι μια πολύπλευρη έννοια η οποία συνδυάζει τα πιο κάτω:

- το επίπεδο γνώσης: δηλαδή μια ανταλλαγή πληροφοριών μέσα από τις οποίες κάποιος αποκτά γνώσεις για τους άλλους,
- το επίπεδο κατανόησης: σε αυτό το επίπεδο η γνώση μετατρέπεται σε κατανόηση μέσα από την ικανότητα ανάλυσης των διαφορών έχοντας ανοικτό μυαλό και αποδεχόμενοι τις διαφορές ως θετικούς παράγοντες,
- το επίπεδο αξιολόγησης: το στάδιο κατά το οποίο καθορίζεται το κατά πόσο συμφωνούμε ή διαφωνούμε με την προοπτική-οπτική γωνία των άλλων. Και τέλος,
- το επίπεδο δράσης: η ανάλογη ανταπόκριση σε μια κοινωνία και η οικοδόμηση σχέσεων με διαφορετικούς, ως προς το πολιτισμικό υπόβαθρο, ανθρώπους.

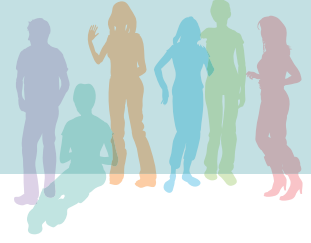
Αυτή η ανάλυση των μηχανισμών ενός διαλόγου μας φέρνει στο θέμα των αξιών και στάσεων. Μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του διαλόγου είναι η κατανόηση των παγκόσμιων ανθρωπίνων αξιών και, πάνω από όλα, της αξίας μιας ανθρώπινης ζωής. Ως εκ τούτου, αυτό το πακέτο διδακτικού και μαθησιακού υλικού αντλεί θέματα από την καθημερινή ζωή, απεικονίζοντας σημεία συνάντησης τα οποία έφεραν κοντά διαφορετικών, ως προς το πολιτισμικό υπόβαθρο, ανθρώπων από και εκτός της Κύπρου, έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν μια καλύτερη κατανόηση για το ρόλο της κοινωνίας των πολιτών. Άλλα σημαντικά στοιχεία είναι το ανοικτό μυαλό και η ανοχή. Αυτά μας βοηθούν να αντιληφθούμε τον κόσμο με τρόπους που δεν είναι στενά περιορισμένοι και που ενισχύουν την ικανότητά μας να σεβόμαστε τη διαφορετικότητα. Ένα άλλο σημαντικότατο στοιχείο το οποίο αποτελεί τη βάση για το διάλογο είναι ο αμοιβαίος σεβασμός. Αποτελείται από δυο συστατικά μέρη: τον αυτοσεβασμό και το σεβασμό για τους άλλους. Αυτά τα δυο στοιχεία αντιστοιχούν με τα δυο στάδια ενός διαλόγου: την αυτό-έκφραση και την ικανότητα να αφουγκραζόμαστε τους άλλους – συμπεριλαμβανομένων και αυτών που βλέπουν τον κόσμο διαφορετικά από μας. Η περιέργεια επίσης διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία όσο και στην υποβοήθηση του διαλόγου. Για αυτό το λόγο, αυτό το πακέτο διδακτικού και μαθησιακού υλικού περιλαμβάνει και μεγάλη ποσότητα οπτικού υλικού ειδικά σχεδιασμένο για να είναι ελκυστικό για τους/τις νέους/ες και να τους/τις παρακινεί προς την περαιτέρω μάθηση και έρευνα.

Η Γραμματεία ευελπιστεί ότι αυτό το παράδειγμα της πρόσφατης δημιουργικής εργασίας από Κύπριους εκπαιδευτικούς από διάφορες κοινότητες θα συμβάλει στην ενίσχυση των μεταξύ τους δεσμών, και, ως αποτέλεσμα, θα βοηθήσει τους/τις μαθητές/τριές τους να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν πλήρως την πολυπολιτισμική διάσταση της Κύπρου.

Τατιάνα MINKINA-ΜΙΛΚΟ

Αναπληρώτρια Επικεφαλής του Τμήματος Ιστορικής Εκπαίδευσης
Συμβούλιο της Ευρώπης

GİRİŞ 1

Bu öğretim paketi, Avrupa Konseyi'nin Kıbrıs'ta desteklediği aktivitelerin çerçevesinde geliştirilmiş olup, Kıbrıs'taki tüm toplumlardan öğretmenlerin ortak çalışmasının bir sonucudur. 2004 yılından başlayarak, Adanın tümünde yaklaşık 700 eğitimciye kültürlerarası iletişim konusunda eğitim verildi. Çok kültürlü bir Kıbrıslı eğitimci topluluğuna hitap eden ve ortak bir temele dayandırılan aktivitelerin her birinde ayrı bir konu vurgulandı. Avusturya, Almanya, Norveç, Portekiz, Sırbistan, İspanya ve Birleşik Krallık'tan tarih eğitimcileri, Kıbrıslı meslektaşlarıyla, öğrencilerin kültürel çeşitliliği çok kültürlü bir toplumda yaşamalarına yardımcı olan bir zenginlik unsuru olarak algılamalarına yardımcı olacak şekilde nasıl yansıtılabileceği konusundaki tecrübelerini paylaştılar.

Bu öğretim aracı fikri, Avrupa Konseyi'nin Karadeniz Girişimi gibi bölgesel projelerindeki deneyimini takdir eden ve Kıbrıs'taki okullar için de benzeri destekleyici materyallerin yararlı olacağını vurgulayan Kıbrıslı eğitimcilerden geldi. Eğitimciler, Kıbrıs'ın geçmişini bütünsel olarak yansıtan sosyal, ekonomik, kültürel ve günlük tarihsel konuların vurgulanmasını ve Kıbrıs'ın çok kültürlü doğasına dikkat çekilmesini önerdiler. Konsey bu girişimi destekledi. Böylece, bu yayın, söz konusu ortak çalışmanın bir ürünü olarak ortaya çıktı. Projeyi geliştirirken, Konsey şunları sağlayarak taahhütlerini yerine getirmeye önem verdi: çalışmalarda devamlılık; tüm katılımcılar için eşit statü; işbirliği konusunda tam şeffaflık; ve çoklu bakış açılarını kullanarak geniş bir tartışma alanı yaratmak. Konsey bu şekilde karşılıklı güven ve inanca dayalı güçlü bir temel sağlamaya çalışmıştır.

Materyaller, katılımcıların seminerlerde topladıkları çeşitli kaynaklar ile öğretmenlerin, bu çerçevede geliştirilmiş olan, öğrencileriyle kullanabilecekleri aktivite önerilerinden oluşmaktadır. Bu materyallerin amacı:

- okullardaki tarih dersleri aracılığıyla kültürel çeşitliliği öğretirken, etkileşimli yöntemler geliştirmek;
- öğrencilerin eleştirel düşünme ve bağımsız sonuçlara ulaşma becerilerinin gelişmesini sağlamak;
- farklı kültürleri temsil eden kişilerle hoşgörü ve karşılıklı saygıya dayalı iletişimde, çeşitliliği zenginlik unsuru olarak vurgulamak.

Avrupa Konseyi'nin Kıbrıs'taki aktivitelerinin temel odağının öğretmen eğitimi olmuş olması tesadüf değildir. Farklı bölgelerdeki çalışmalarımız bize günümüzde öğretmenlerin uzlaşma ve çatışmanın dönüştürülmesinde çok önemli bir rol oynayabileceğini net olarak göstermiştir. Bugün bir tarih öğretmeni yalnızca tarih ve çocuk psikolojisi konusunda ağız iyi laf yapan bir profesyonel değil, aynı zamanda insan ilişkilerini uyumlu hale getirmekle de sorumlu kişidir. Bu nedenle, tarih öğretmenlerine destek vermek, onlara etkin eğitim ve yaratıcı pedagojik araçlar sunmak ve sonuç olarak kültürlerarası iletişim için gerekli becerileri geliştirmelerine yardımcı olmak konusunda artan bir ihtiyaç vardır.

Bu paket bir ders veya kitap değil, Kıbrıs'ın çok kültürlü geçmişinden kesitlerdir: öğretmenler ve öğrencilerinin yaratıcı bir şekilde kullanabilecekleri interaktif kartlar koleksiyonudur. Bu, öğretmenlerin ve öğrencilerin merakını uyandırmayı hedefleyen, düşünceleri ve daha fazla araştırma yapmaları için motive eden bir açık modeldir. Farklı yaşlardan öğrenciler göz önünde bulundurulunca - ilkokul, ortaokul ve lise - ümit ediyoruz ki bu model, yaşamboyu öğrenmeye bir davet oluşturur.

Bu öğretim materyalleri öğretmenler ve öğrencilerine çalışmada "diyalog yaklaşımı" diyebileceğimiz bir yaklaşım sağlar. Diyalog bu bağlamda ne anlama geliyor? Diyalog, aşağıdakilerin bileşiminden oluşan çok yönlü bir kavramdır:

GEÇMİŞİMİZE BİR BAKIŞ

- bilgi seviyesi: birisinin başkaları hakkında bilgiye sahip olmasını sağlayan enformasyon alışverişi;
- anlama seviyesi: bu seviyede, açık görüşlülük ve farklılıkları olumlu unsurlar olarak kabul etmek temeline dayanarak, farklılıkları analiz edebilme becerisi yoluyla bilginin anlayışa dönüşmesi gerçekleşir;
- değerlendirme seviyesi: birisinin bir başka kişiyle ne oranda fikir birliği veya fikir çatışması içinde olduğunu değerlendirme seviyesi. Ve son olarak -
- eylem seviyesi: toplum içinde uygun davranmak ve farklı kişilerle ilişkiler geliştirmek.

Bu şekilde bir diyalogun mekanizmalarının analizi, bizi değerler ve tutumlar konusuna getirir. Bir diyalogun gelişmesi için ana şartlardan bir tanesi, evrensel insani değerleri ve daha da önemlisi insan yaşamının değerini anlamaktır. Bu yüzden, bu öğretim paketi günlük yaşamdan konulara değinerek, Kıbrıs'tan ve dış dünyadan farklı halkları biraraya getiren buluşma noktalarını gösterip, öğrencilerin sivil toplumun rolünü daha iyi anlamalarına yardımcı olur. Diğer önemli unsurlar ise açık görüşlülük ve hoşgörüdür. Dünyayı dar olmayan şekillerde algılamamıza yardımcı olurlar ve farklılıklara saygıyı desteklerler. Diyalog için temel oluşturan bir başka önemli unsur ise karşılıklı saygıdır. İki bileşenden oluşur: kendine saygı ve başkalarına saygı. Bu iki bileşen bir diyalogdaki iki aşamaya denk gelir: öz ifade ve dünyaya dair farklı görüşleri olan insanlar da dahil olmak üzere, başkalarını dinleyebilme becerisi. Merak da eğitim süreci ve diyalogu sağlamakta önemli bir role sahiptir. Bu yüzden, öğretim paketi gençlere çekici gelecek şekilde tasarlanmış olup, onları daha çok öğrenme ve araştırmaya teşvik edecek pek çok görsel materyalden oluşmaktadır.

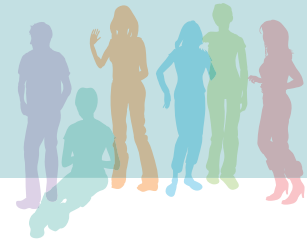
Başkanlığımız, farklı toplumları temsil eden Kıbrıslı öğretmenler tarafından yapılmış bu en yeni ve yaratıcı çalışma örneğinin, aralarındaki bağı güçlendireceğini ve bunun sonucunda öğrencilerinin de Kıbrıs'ın çok kültürlü boyutunu anlamalarına ve tam olarak takdir etmelerine yardımcı olacağını ümit eder.

Tatiana MINKINA-MILKO

Tarih Eğitimi Birimi Başkan Yardımcısı

Avrupa Konseyi

INTRODUCTION 2

A look at our past represents one of the tangible outcomes of the much valued and long-standing cooperation with the Council of Europe, as well as the collective work and inspirational initiatives taken by educators in Cyprus, under the aegis of the Council of Europe, to enrich the teaching and learning of history across the existing divide.

The 'dialogue approach' that this publication follows, is the same approach that the Council of Europe, the Association for Historical Dialogue and Research (AHDR), and the teacher trade unions of Cyprus followed throughout their seven-year cooperation; from the organisation of the first interactive workshop to the editing of the first draft of this publication, dialogue and cooperation remained the key concepts and core principles of the whole process.

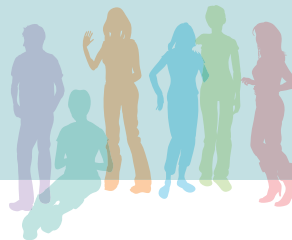
Recognising the values of the *Universal Declaration of Human Rights*, the *European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms*, the UNESCO aims on education, and the Council of Europe's recommendations relevant to history teaching, the Association for Historical Dialogue and Research envisions a society where dialogue on issues of history, historiography, history teaching and history learning is welcomed as an integral part of democracy and is considered as a means for the advancement of historical understanding and critical thinking. Unavoidably then, the idea for creating an educational material that encourages further learning and research as the present teaching pack does, could only be saluted and embraced by AHDR as part of its contribution to the advancement of historical understanding amongst the public and more specifically amongst children, youth and educators.

2011, the publication year, also coincides with a turning point in the history of the Association: the awaited completion of the Home for Cooperation. Located in the buffer zone Nicosia, Cyprus, the Home for Cooperation will function as a shared space for inter-communal and international cooperation and dialogue, hosting a library and archive, conference and exhibition spaces, and working space for other organisations. AHDR greatly appreciates the long-standing support shown by the Council of Europe towards this very special project, which will serve, together with publications such as *A look at our past*, as a flagship for the potential and achievements for all civil society working towards dialogue in Cyprus.

The Board of AHDR would like to thank the Council of Europe for entrusting the Association as its main partner, as well as teacher trade unions and teachers of Cyprus for strengthening research on history education.

Dr Chara Makriyianni
President of the Association
for Historical Dialogue and Research

Dr Meltem Onurkan Samani
Secretary of the Association
for Historical Dialogue and Research

Η έκδοση **Μια ματιά στο παρελθόν μας** αντιπροσωπεύει ένα από τα απτά αποτελέσματα της εξαιρετικά πολύτιμης και μακρόχρονης συνεργασίας μας με το Συμβούλιο της Ευρώπης, καθώς και της συλλογικής εργασίας και των υποδειγματικών πρωτοβουλιών των εκπαιδευτικών της Κύπρου, υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης, που σκοπό είχαν τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας και μάθησης της ιστορίας ένθεν και ένθεν της ελεγχόμενης από τα Ηνωμένα Έθνη περιοχής.

Η διαλογική προσέγγιση που ακολουθεί αυτή η έκδοση, είναι η ίδια προσέγγιση που ακολούθησε το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας (ΟΙΔΕ) και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών καθ' όλη τη διάρκεια της επταετούς συνεργασίας τους - από την οργάνωση του πρώτου διαδραστικού εργαστηρίου μέχρι την επιμέλεια του πρώτου προσχεδίου αυτής της έκδοσης, ο διάλογος και η συνεργασία αποτέλεσαν τις βασικές έννοιες και αρχές της όλης διαδικασίας.

Αναγνωρίζοντας τις αξίες της Οικουμενικής Διακήρυξης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών, τους στόχους της ΟΥΝΕΣΚΟ για την Εκπαίδευση και τις Συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη διδασκαλία της ιστορίας, ο Όμιλος Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας οραματίζεται μια κοινωνία όπου ο διάλογος σε θέματα ιστορίας, ιστοριογραφίας, διδασκαλίας και μάθησης της ιστορίας καλωσορίζεται ως μέσο για την προώθηση της ιστορικής κατανόησης και κριτικής σκέψης. Αναπόφευκτα λοιπόν, η ιδέα για τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού το οποίο ενθαρρύνει την περαιτέρω μάθηση και έρευνα – όπως κάνει αυτό το πακέτο διδακτικού και μαθησιακού υλικού – δεν μπορούσε παρά να αγκαλιαστεί από τον Όμιλο Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας ως μέρος της συμβολής του για την προώθηση της ιστορικής κατανόησης μεταξύ των πολιτών και πιο συγκεκριμένα μεταξύ των παιδιών, των νέων και των εκπαιδευτικών.

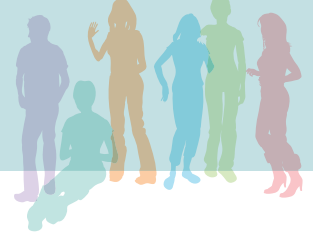
Το 2011, το έτος έκδοσης αυτού του διδακτικού πακέτου, συμπίπτει και με μια άλλη ιστορική στιγμή στην ιστορία του Ομίλου: την αναμενόμενη ολοκλήρωση των εργασιών για το Home for Cooperation (Σπίτι της Συνεργασίας). Το Σπίτι της Συνεργασίας βρίσκεται στην ελεγχόμενη από τα Ηνωμένα Έθνη ζώνη στη Λευκωσία, και θα αποτελέσει κοινό χώρο για τη διακοινοτική και διεθνή συνεργασία και το διάλογο. Το κτήριο θα φιλοξενεί βιβλιοθήκη και αρχείο, χώρους για συνέδρια και εκθέσεις, και χώρο εργασίας για άλλες οργανώσεις. Ο ΟΙΔΕ εκτιμά ιδιαίτερα την εδώ και χρόνια υποστήριξη που επιδεικνύει το Συμβούλιο της Ευρώπης προς αυτό το πολύ ξεχωριστό έργο το οποίο, μαζί με εκδόσεις όπως το «Μια ματιά στο παρελθόν μας», θα αποτελέσει δείγμα των προοπτικών και επιτυχιών που μπορεί να έχει η κοινωνία των πολιτών γενικότερα στον εμπλουτισμό ενός ουσιαστικού διαλόγου στην Κύπρο.

Το Συμβούλιο του Ομίλου Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας θα ήθελε να ευχαριστήσει το Συμβούλιο της Ευρώπης που εμπιστεύτηκε τον Όμιλο ως τον κύριο εταίρο του, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών καθώς και τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς της Κύπρου γενικά, γιατί ενισχύουν την έρευνα για τη διδασκαλία της ιστορίας.

Δρ Χαρά Μακρυγιάννη
Πρόεδρος του Ομίλου Ιστορικού
Διαλόγου και Έρευνας

Δρ Μελτέμ Ονουρκάν Σαμανί
Γραμματέας του Ομίλου Ιστορικού
Διαλόγου και Έρευνας

GİRİŞ 2

Geçmişimize Bir Bakış, Avrupa Konseyi'yle gerçekleştirilen oldukça değerli ve uzun soluklu işbirliğinin somut sonuçlarından birini temsil etmekte olup, Kıbrıs'taki mevcut bölünmüşlüğü her iki tarafında Tarih öğretimi ile öğrenimini zenginleştirmek amacıyla Kıbrıslı eğitimcilerin - Avrupa Konseyi'nin gözetiminde- kolektif çalışması ile ilham veren girişimlerinin bir sonucudur.

Bu yayının dayandığı 'diyalog yaklaşımı' Avrupa Konseyi, Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği (AHDR) ile Kıbrıs'taki Öğretmen Sendikalarının yedi yıllık işbirlikleri boyunca benimsedikleri yaklaşımla aynıdır; diyalog ve işbirliği, ilk etkileşimli atölye çalışmasından bu yayının ilk taslağının ortaya çıkmasına kadarki tüm sürecin anahtar kavramları ile temel ilkeleri olmuştur.

Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi, Avrupa İnsan Hakları ile Temel Özgürlükleri Koruma Konvansiyonu, UNESCO Eğitim Amaçları ve Avrupa Konseyi'nin tarih öğretimiyle ilgili tavsiyelerini benimseyen Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği tarih, tarihçilik, tarih öğretimi ve öğrenimiyle ilgili konularda diyalogun demokratik bir toplumun gerekli unsuru olduğu ve tarihsel anlayış ile eleştirel düşüncenin geliştirilmesinde bir araç olduğunun düşünüldüğü bir toplum hedeflemektedir. Kaçınılmaz olarak, bu öğretim paketinin hedeflediği gibi daha ileri öğrenme ve araştırmayı cesaretlendiren bir eğitim materyali yaratma fikri, genelde tüm toplumda ve özelde çocuklar, gençler ve eğitimciler arasında tarihsel anlayışın ileri götürülmesine bir nebze olsun katkıda bulunmak isteyen Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği tarafından selamlanabilir ve kucaklanabilirdi.

Bu yayının basım yılı olan 2011, aynı zamanda Derneğimizin tarihinde bir dönüm noktası olup, heyecanla beklediğimiz Home for Cooperation (Dayanışma ve İşbirliği Evi)'nin açılış yılına denk düşmektedir. Kıbrıs-Lefkoşa'daki ara bölgede yer alan Home for Cooperation, toplumlararası ve uluslararası işbirliği ile diyalog için ortak bir mekan olarak görev yapacak ve bünyesinde kütüphane, arşiv, konferans salonu ile diğer örgütlere çalışma alanları barındıracaktır. Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği, 'Geçmişimize Bir Bakış' gibi yayınlarla birlikte, Kıbrıs'ta diyalog için çalışan tüm sivil toplum örgütlerine gelecekte başarı örneği olabilecek bu çok özel projeye Avrupa Konseyi'nin vermiş olduğu uzun soluklu desteğe minnettardır.

Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği Yönetim Kurulu, ana ortak olarak Derneğimize gösterdiği güven için Avrupa Konseyi'ne ve tarih eğitiminde araştırmanın geliştirilmesine verdikleri destek için Kıbrıs'taki öğretmen sendikaları ile tüm öğretmenlere teşekkür eder.

Dr Chara Makryianni

Başkan

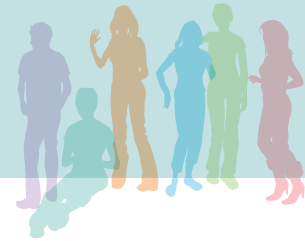
Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği

Dr Meltem Onurkan Samani

Genel Sekreter

Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği

ACKNOWLEDGEMENTS

The Secretariat of the Council of Europe would like to thank its main partner, the inter-communal Association for Historical Dialogue and Research (AHDR) for its valuable input into the organisation of the training seminars and in the preparation of this publication. The members of the Board of AHDR namely: Dr Chara Makriyianni (President), Ms Fezile Isık (Vice-President), Dr Meltem Onurkan Samani (Secretary), Dr Charis Psaltis (Research Director), Dr Kyriakos Pachoulides (Treasurer), Mr Derviş Çomunoğlu (Project Director), Mr Marios Epaminondas (International Administrator), Ms Rena Hoplarou (Press Officer), Mr Loukas Perikleous (Organisational Secretary) and Dr Stavroula Philippou (Board Member), all deserve special mention for their contribution and continuous support to the Council of Europe efforts. We also thank the Consultants of the Association's Multiperspectivity and Intercultural Dialogue in Education Project: Ms Alev Tuğberk, Ms Şirin Jetha Dağseven, Ms Tülin Aker, Ms Daphne Lappa and Dr Eleni Lytra.

We are also grateful to the teacher trade unions, across the existing divide, for their compelling support, namely the President and Executive Board of the Association of Teachers of Technical Education of Cyprus, OLTEK; the President and Executive Board of the Cyprus Greek Teachers' Organisation, POED; the Secretary General and Executive Board of the Cyprus Turkish Secondary Education Teachers' Union, KTOEÖS; the Secretary General and Executive Board of the Cyprus Turkish Teachers' Trade Union, KTÖS; the President and Executive Board of Organisation of Secondary School Teachers of Cyprus, OELMEK.

We thank the Administration of the Ledra Palace, the JW Fulbright Centre, the Goethe Institute, and the Cyprus Community Media Centre for providing the venue to the seminars and workshops. These seminars and workshops were also supported by the AHDR's project on Multiperspectivity and Intercultural Dialogue in Education (MIDE), which is a two-year research and education initiative sponsored by the United Nations Development Programme – Action for Cooperation and Trust.

A special word of thanks should be addressed to all the people and organisations who gave permission to reproduce photographs, illustrations and other copyright material in this publication.

We extend our gratitude to the workshop animators, who also acted as authors of the topics, and in some cases (Topics 5,6 and 9) provided photographs for use in the publication, for their contributions to this work: Ms Luisa de Bivar Black (Topics 2 and 6), Mr John Hamer (Topics 1 and 8), Mr Brian Carvell (Topics 3 and 5), Dr Stavroula Philippou (Topic 3), Mr Mete Oğuz (Topic 3), Ms İcım Özenli Özmatyatlı (Topic 3), Ms Zacharoula Malas (Topics 1 and 7), Mr Derviş Çomunoglu (Topic 1), Mr Marios Epaminondas (Topic 2), Dr Dilek Latif (Topic 2), Dr Hasan Samani (Topics 6 and 8), Ms Eleni Avraam-Antoniou (Topic 6), Ms Maria Mavrada (Topics 5 and 9), Ms Alev Tuğberk (Topics 5 and 9), Ms Fezile Isık (Topic 4), Ms Despina Pashia (Topic 4), Dr Catherine Thompson (Topic 7), Dr Meltem Onurkan Samani (Topic 7), Ms Rena Choplarou (Topic 8), Mr Chris Rowe (Topic 9).

Special thanks are also due to the large number of Cypriot teachers, teacher trainers and advisors who attended the seminars which resulted in the preparation of this publication. Their contributions and ideas have formed an important part of the finished work.

Grateful thanks to Brian Carvell, who provided general editorial advice, design and preparation of the texts for publishing.

This publication would not have been possible without the generous financial support of the Norwegian Ministry of Education and Research.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης θα ήθελε να ευχαριστήσει τον κύριο εταίρο της, τον Όμιλο Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας (ΟΙΔΕ), για την πολύτιμη συμβολή του στην οργάνωση των σεμιναρίων και την ετοιμασία αυτής της έκδοσης. Τα μέλη του Συμβουλίου του ΟΙΔΕ, συγκεκριμένα: Δρ Χαρά Μακρυγιάννη (Πρόεδρος), κ. Φέζιλε Ίσικ (Αντιπρόεδρος), Δρ Μελτέμ Ονουρκάν Σαμανί (Γραμματέας), Δρ Χάρης Ψάλτης (Διευθυντής Έρευνας), Δρ Κυριάκος Παχουλίδης (Ταμίας), κ. Μάριος Επαμεινώνδας (Υπεύθυνος Διεθνών Σχέσεων), κ. Ντέρβις Τσιομιούνουγλου (Υπεύθυνος Δράσεων), κ. Ρένα Χόπλάρου (Υπεύθυνη Τύπου), κ. Λούκας Περικλέους (Οργανωτικός Γραμματέας) και Δρ Σταυρούλα Φιλίππου (Μέλος), αξίζουν ειδικής μνείας για τη δική τους συμβολή και συνεχή στήριξη των προσπαθειών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ευχαριστούμε επίσης την ομάδα του Προγράμματος Δράσεων «Πολυπρισματική Θεώρηση και Διαπολιτισμικός Διάλογος στην Εκπαίδευση» του ΟΙΔΕ: κ. Άλεβ Τουγκμπέρκ, κ. Σιρίν Τζέτα Ντάγκσεβεν, κ. Τουλίν Ακέρ, κ. Δάφνη Λαππά και Δρ Ελένη Λύτρα.

Είμαστε επίσης ευγνώμονες στις ακόλουθες Συνδικαλιστικές Οργανώσεις Εκπαιδευτικών ένθεν και ένθεν της διαχωριστικής γραμμής για τη συστηματική στήριξή τους και συγκεκριμένα τον Πρόεδρο και Διοικητικό Συμβούλιο της Οργάνωσης Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης (ΟΛΤΕΚ), τον Πρόεδρο και το Διοικητικό Συμβούλιο της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελλήνων Δασκάλων (ΠΟΕΔ), το Γενικό Γραμματέα και Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Τουρκοκυπρίων Εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΚΤΟΕΟΣ), το Γενικό Γραμματέα και Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Τουρκοκυπρίων Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΚΤΟΣ), τον Πρόεδρο και Διοικητικό Συμβούλιο της Οργάνωσης Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευση Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ).

Ευχαριστούμε τη Διεύθυνση του Λήδρα Πάλας, του JW Fulbright Centre, του Ινστιτούτου Γκαίτε και του Κέντρου Κοινοτικών Μέσων Επικοινωνίας Κύπρου (CCMC) που διευκόλυναν τη διεξαγωγή των σεμιναρίων και εργαστηρίων. Αυτά τα σεμινάρια και βιωματικά εργαστήρια έτυχαν επίσης στήριξης και από το Πρόγραμμα Δράσεων «Πολυπρισματική Θεώρηση και Διαπολιτισμικός Διάλογος στην Εκπαίδευση» του ΟΙΔΕ, το οποίο είναι μια δίχρονη ερευνητική και εκπαιδευτική πρωτοβουλία που επιχορηγείται από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών – Δράση για Συνεργασία και Εμπιστοσύνη.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες σε όλα τα άτομα και οργανισμούς οι οποίοι έδωσαν την άδεια τους για την αναπαραγωγή φωτογραφιών, εικονογραφήσεων, και άλλου υλικού το οποίο προστατεύεται από το νόμο πνευματικής ιδιοκτησίας σε αυτή την έκδοση.

Θερμές ευχαριστίες στους/στις εμπυχωτές/ώτριες των εργαστηρίων, που ήταν επίσης οι συγγραφείς των Θεμάτων και, σε κάποιες περιπτώσεις (Θέματα 5, 6 και 9) παρείχαν φωτογραφίες, για τη συμβολή τους στην έκδοση αυτή: κ. Λουίζα Ντε Μπιβάρ Μπλακ (Θέμα 2 και 6), κ. Τζον Χάμμερ (Θέμα 1 και 8), κ. Μπράϊαν Κάρβελ (Θέμα 3 και 5), Δρ Σταυρούλα Φιλίππου (Θέμα 3), κ. Μετέ Ογούζ (Θέμα 3), κ. Ισιμ Οζενλί Οζμαγιατλί (Θέμα 3), κ. Ζαχαρούλα Μαλά (Θέμα 1 και 7), κ. Ντέρβις Κομούνογλου (Θέμα 1), κ. Μάριο Επαμεινώνδα (Θέμα 2), Δρ Ντιλέκ Λατίφ (Θέμα 2), Δρ Χασάν Σαμανί (Θέμα 6 και 8), κ. Ελένη Αβραάμ-Αντωνίου (Θέμα 6), κ. Μαρία Μαυραδά (Θέμα 5 και 9), κ. Άλεβ Τουγκμπέρκ (Θέμα 5 και 9), κ. Φέζιλε Ίσικ (Θέμα 4), κ. Δέσποινα Πασιά (Θέμα 4), Δρ Κάθριν Τόμπσον (Θέμα 7), Δρ Μελτέμ Ονουρκάν Σαμανί (Θέμα 7), κ. Ρένα Χόπλάρου (Θέμα 8), κ. Κρις Ρόου (Θέμα 9).

Οφείλουμε ιδιαίτερες ευχαριστίες και στο μεγάλο αριθμό Κυπρίων εκπαιδευτικών, εκπαιδευτών εκπαιδευτικών και συμβούλων που έλαβαν μέρος στα σεμινάρια τα οποία οδήγησαν στην ετοιμασία αυτής της έκδοσης. Η συμμετοχή και οι ιδέες τους συνέβαλαν σε σημαντικό βαθμό στο τελικό αποτέλεσμα.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

Είμαστε ευγνώμονες στον κ. Μπράϊαν Κάρβελ, ο οποίος παρείχε τη γενικότερη επιμέλεια καθώς και τον σχεδιασμό και ετοιμασία των κειμένων για έκδοση.

Αυτή η έκδοση δε θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς τη γενναιόδωρη οικονομική στήριξη του Νορβηγικού Υπουργείου Παιδείας και Έρευνας.

TEŞEKKÜR

Avrupa Konseyi Sekreterliği, eğitim seminerlerinin düzenlenmesinde ve bu yayının hazırlanmasında koyduğu değerli katkılardan dolayı ana ortağı olan toplumlararası Tarihsel Diyalog ve Araştırma Derneği (AHDR)'ne teşekkür eder. AHDR Yönetim Kurulu üyeleri Dr Chara Makryianni (Başkan), Sn. Fezile Işık (Başkan Yardımcısı), Dr Meltem Onurkan Samani (Genel Sekreter), Dr Charis Psaltis (Araştırma Direktörü), Dr. Kyriakos Pachoulides (Sayman), Sn. Derviş Çomunoğlu (Proje Direktörü), Sn. Marios Epaminondas (Uluslararası İlişkiler Sorumlusu), Sn. Rena Hoplarou (Basın Danışmanı), Sn. Loukas Perikleous (Örgütlenme Sekreteri) ve Dr. Stavroula Philippou (Yönetim Kurulu Üyesi)'nin, Avrupa Konseyi çabalarına vermekte oldukları destek ve katkılarından özellikle bahsetmek gerekir. Ayrıca Derneğin MIDE projesi danışmanları Sn. Alev Tuğberk, Sn. Shirin Jetha Dağseven, Sn. Tulin Aker, Sn. Daphne Lappa ve Dr Eleni Lytra'ya teşekkür ederiz.

Ayrıca Adanın her iki tarafından Öğretmen Sendikalarına – Kıbrıs Teknik Öğretim Öğretmenleri Birliği, OLTEK'e; Kıbrıs Rum Öğretmenler Örgütü, POED'e; Kıbrıs Türk Orta Eğitim Öğretmenler Sendikası KTOEÖS'e; Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası, KTÖS'e; ve Kıbrıs Ortaöğretim Öğretmenler Örgütü, OELMEK'e güçlü desteklerinden dolayı minnettarız.

Ledra Palace, JW Fulbright Merkezi ve Goethe Enstitüsü yönetimlerine, seminerler ile çalıştayların yapılmasına olanak sağlayan UNDP-ACT'a teşekkür ederiz. Bu yayında kullanılan fotoğrafların, çizimlerin ve diğer telif hakkı saklı materyallerin kopyalanmasına izin veren tüm şahıs ve kuruluşlara teşekkürlerimizi özellikle bildirmek isteriz.

Bu çalışmada yer alan ve aynı zamanda konuların yazarları da olan çalıştay yöneticileri ve bazı durumlarda (örneğin Konu 5, 6, ve 9) yayımda kullanılmak üzere fotoğrafları sağlayan: Sn. Luisa de Bivar Black (Konu 2 ve 6), Sn. John Hamer (Konu 1 ve 8), Sn. Brian Carvell (Konu 3 ve 5), Dr Stavroula Philippou (Konu 3), Sn. Mete Oğuz (Konu 3), Sn. İçim Özenli (Konu 3), Sn. Zacharoula Malas (Konu 1 ve 7), Sn. Derviş Çomunoğlu (Konu 1), Sn. Marios Epaminondas (Konu 2), Dr Dilek Latif (Konu 2), Dr Hasan Samani (Konu 6 ve 8), Sn. Eleni Avraam-Antoniou (Konu 6), Sn. Maria Mavrada (Konu 5 ve 9), Sn. Alev Tuğberk (Konu 5 ve 9), Sn. Fezile Işık (Konu 4), Sn. Despina Pasia (Konu 4) , Dr Catherine Thompson (Konu 7), Dr Meltem Onurkan Samani (Konu 7), Sn. Rena Choplarou (Konu 8) ve Sn. Chris Rowe (Konu 9)'a minnettarlığımızı belirtmek isteriz.

Ayrıca, bu yayının hazırlanmasına yol açan seminerlere katılan çok sayıda Kıbrıslı öğretmen, öğretmen eğitmenleri ve danışmanlara özel teşekkürü borç biliriz. Onların katkıları ve fikirleri bu çalışmanın son halinin önemli bir kısmını oluşturur.

Brian Carvell'e genel yazım tavsiyeleri, yayın tasarımı ve basıma hazırlığı için minnetle teşekkür ederiz.

Norveç Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın cömert finansal desteği olmadan bu yayın mümkün olmayacaktı.

A LOOK AT OUR PAST

General Notes for the Teacher

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

Γενικές Σημειώσεις για Εκπαιδευτικούς

GEÇMİŞİMİZE BİR BAKIŞ

Öğretmenlere Genel Notlar

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

GENERAL NOTES FOR THE TEACHER

Introduction

A Look at our Past is a set of supplementary teaching and learning materials for school history prepared by teachers and teacher trainers in Cyprus with the help of Council of Europe experts. The writing team combines expertise in materials preparation, teacher training, classroom practice and assessment of learning and teaching. Writing has been undertaken after in-depth seminars with Cypriot teachers on the relevant topics. The whole set of materials has been peer reviewed and tested by a further group of Cypriot teachers, representative of all communities in Cyprus.

The learning materials are topic based and are intended to be used alongside other learning materials and textbooks for history. There are nine topics; each topic is presented as a set of Source Cards and Activity Cards for pupils along with additional Teacher Notes. For ease of use each topic is colour coded. 'A Look at our Past' does not constitute a whole course; it provides insights into some chosen topics at chosen times. The learning materials have been written in such a way as to encourage teachers to adapt them and extend them. They may be used as a model for teachers to construct further materials on other topics. The overall design and construction of the materials has been undertaken with a view to both pupils and teachers enjoying engaging with the past.

Overall scheme

The nine topics have been carefully chosen to represent various facets of the social history of Cyprus and have some internal links. They are all relevant to the curricula currently in force in Cypriot schools. Although mainly conceived for the teaching of history, certain topics will be of interest to teachers of geography, citizenship and perhaps languages. It is up to teachers to use these learning materials in the way each thinks best.

Each topic provides a range of opportunities for developing historical skills and concepts in pupils. Groups of topics also provide different pedagogical foci. Pupils and teachers are encouraged to approach each topic by considering an overarching enquiry question. The main learning intentions are set out in relation to this enquiry question and key methodologies, activities and assessment are also linked. The scheme as a whole is progressive in the sense that methodologies are introduced sequentially and exploited cumulatively: thus Topics 1–3 explore the use of sources and the concept of multiperspectivity; Topics 4–6 add interactive methods and the concept of interculturality (or development of intercultural competences) while continuing to afford opportunities for developing skills in using sources and appreciating multiperspectivity; Topics 7–9 add integrating the assessment of pupils' progress to all the foregoing. Table 1 shows the overall scheme development.

The Source Cards

Each topic has four or five photocopiable Source Cards. The sources are both visual and written. Some sources are used for only one activity while others may be used in several activities. The Source Cards are intimately linked to the Activity Cards although teachers may also like to use the Source Cards in the context of lessons and schemes they are already teaching. Where appropriate the original sources have been adapted so that they can be used in schools.

A LOOK AT OUR PAST

The Activity Cards

Each topic has two or three photocopiable Activity Cards. The activities on the Activity Cards are progressive. In the main it is likely that Activity Card 1 of each set will be used in Primary Schools, while Activity Cards 2 and 3 will be used in Lower Secondary and Upper Secondary schools respectively. This is not a hard and fast rule: some primary pupils may want to try the activities on the more advanced cards and some secondary pupils may enjoy the enquiries on the earlier cards. The Activity Cards contain a mixture of: discrete activities which can be completed in one sitting; investigations where pupils gradually build up understanding; and more in-depth enquiries and suggestions for extension work. All the work suggested on the Activity Cards is linked to the overarching enquiry question of the topic.

The Teacher Notes

The Teacher Notes:

- give a brief introduction to the topic;
- expand a little on the enquiry question and learning intentions;
- suggest some pedagogical approaches; and give a list of all the sources used, with references.

Where appropriate, links to other topics are indicated. The pedagogical approaches are in some cases transferable to other topics in the set and to the teaching and learning of history in general. The learning intentions should not be seen as restricted to a certain age group. Primary pupils will often prove capable of asking questions and understanding issues at a deeper level. Older pupils may well benefit from, and greatly enjoy, activities designed with younger pupils in mind. Teachers should be flexible in responding to the learning process.

Table 1: Unifying scheme for *A Look at our Past*

Key focus		Topic	Enquiry question	Main learning intentions	Methods/activities/assessment focus
The use of sources and multiperspectivity	1	Wedding traditions and the role of women in Cyprus	How do our wedding ceremonies reflect changing attitudes to women over time?	Understanding similarities and differences in wedding ceremonies in Cyprus over time and in different cultures	Investigations using sources; group work; presentations
	2	Children in the mines in Cyprus	Why do we no longer accept that children should work in mines?	Understanding the past of all Cypriot children; understanding change	Source analysis; group work; debate
	3	Bazaars in Cyprus as seen by travellers	How did travellers in the past see Cypriots?	Understanding the viewpoints of others	Making observations from sources; co-operative work; presentations

Key focus		Topic	Enquiry question	Main learning intentions	Methods/activities/assessment focus
Interactive methods and developing intercultural competences	4	Life in bazaars in Cyprus	What can we learn about the multicultural nature of Cypriot society by studying the activities that take place in bazaars at different times in history?	How we use sources to demonstrate that diversity is a characteristic of public places	Using visual sources; group work; presentations
	5	Buildings in walled Nicosia	Can you discover the multicultural character of the walled city of Nicosia through the study of its architectural monuments?	Developing historical concepts such as chronology, continuity and change, similarity and difference	Making observations; co-operative work; presentations
	6	Coffee shop traditions in Cyprus	How do our coffee shop traditions help us to understand our neighbours?	Developing multicultural awareness	Analysing visual sources and preparing presentations
Assessing pupils' progress	7	Fashion in Cyprus	What does what we wear teach us about ourselves?	Developing empathy	Active learning; teacher observation and pupil self-assessment
	8	Education in Cyprus	How have schools and attitudes to our young people changed during the last 100 years?	Carrying out an enquiry; developing empathy; critical thinking	Gathering evidence from sources; formative assessment
	9	Housing traditions in Cyprus	What do our homes tell us about our past?	Understanding changes through time	Learning outside the classroom; summative assessment

Time required for the activities and classroom organisation

The activities are designed so that a teacher can integrate them with other lessons relating to a similar part of the curriculum. Therefore each card could form the basis of a short scheme of work lasting two or three lessons if used stand alone; or up to a whole term when used in conjunction with other materials. Children can work at their own speed and therefore individual children or whole groups can be working on different activities during the same period. The activities often lend themselves well to group work in which children co-operate to get to the best outcomes; they also lend themselves well to children making presentations to the rest of the class about their findings. When group work is suggested, very often each of the groups will use the same set of sources. One of the reasons for this is to help pupils understand that any one source may provide evidence in a variety of ways and can be helpful in answering many different questions.

Assessment of pupils' learning

The nature of the topics and the sources puts an emphasis on assessment of pupil responses through teacher observation. In many of the suggested activities, the main focus is on involvement and awareness, not formal learning and the acquisition of knowledge. Each Activity Card has suggestions for the type of assessment relevant to the enquiries or activities followed.

A LOOK AT OUR PAST

Pupil self-assessment

Assessment can be by a combination of teacher observation and professional judgement, and pupil self-assessment. As the focus of the topics is as much on cultural understanding and empathy as well as more 'traditional' historical skills, assessment must also explore the extent to which the pupil is aware of, or sensitive to, the ideas of others and accepts the validity of different perspectives.

As pupils progress through each topic, they are invited to create more lengthy responses. Pupils can be evaluated according to criteria which they help establish. The following principles should act as a guide:

1. Learning intentions are shared with the pupils:

- Explicit links are made between new learning and prior learning
- Effective questioning is related to the learning intentions and is used to promote thinking, discussion, understanding and learning
- Learning intentions are shared at the start of the lesson, where appropriate; during the lesson in language that the pupils understand; and at the end of the lesson. A plenary session is used to revisit learning intentions and consolidate learning.

2. Pupils know what they are trying to achieve:

- Success criteria (related to the learning intentions) are negotiated and shared with the pupils
- Good responses/answers are modelled by the teacher.

3. Pupils are involved in assessing their own work and that of others:

- Marking is done against the agreed success criteria
- Opportunities are provided for pupils to reflect and talk about their progress and set personal targets.

4. Pupils and teachers work together to assess the learning:

- Pupils are given feedback on how to improve their work
- Pupils are given time and opportunities to respond to the feedback
- Together, pupils and teacher set appropriate targets for improvement
- Success is celebrated.

Formative assessment

The Activity Cards are constructed in ways that will help teachers make formative assessments or assessment for learning. In formative assessment teaching, learning and assessment combine in order to help pupils make progress, and to identify and help pupils to overcome any barriers that may be hindering such progress.

You may find that a useful starting point is to consider the various ways in which a pupil might find a question or activity in history difficult. For example, it might be because:

- the sources presented are complicated in terms of language or underlying concepts;
- the way the task is presented gives pupils only limited guidance: for example, the tasks could be made more difficult by not giving the pupils 'Things to think about' on certain Activity Cards;

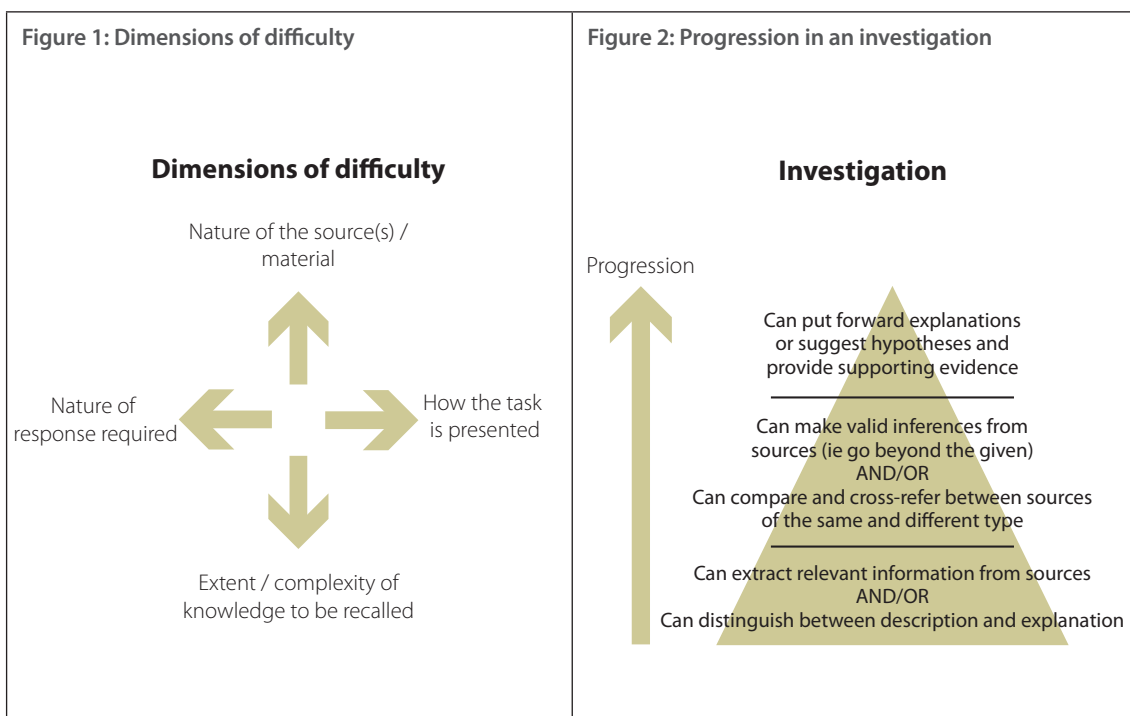
- pupils need a body of knowledge and the ability to relate that to the sources in order to make sense of them; see, for example, the final task on 'Thinking about the chronology' on Topic 8, Activity Card 2;
- pupils find the way in which they have to communicate their answers more or less demanding; for example if they have to produce an extended piece of writing rather than a short answer.

Considering the different dimensions of difficulty and determining how successfully a pupil is achieving in each of them is an important aspect of assessment for learning. A further consideration is establishing progression within a specific concept or skill. The example given below relates to the skill of investigating a given set of sources – a skill that is central to most topics in this set.

Questions on many of the first Activity Cards for each topic ask pupils to extract relevant information from sources; pupils are at the base of the progression pyramid. Later questions – for example in Topic 8 'Education': 'How old do you think the students are?' and 'Do you think the students are pleased to be in school and having their photograph taken?' – require pupils to go beyond what is given in the sources and to make inferences from them. The final three questions on Activity Card 1 in Topic 8, for example, introduce pupils to the notion of putting forward hypotheses and matching them to the available evidence.

For most topics, the questions on Activity Cards 2 and 3 follow a similar hierarchy in terms of the particular skill, but in the context of a wider variety of more complicated sources, with more limited guidance and in ways that require pupils to apply recalled knowledge. In addition, pupils are asked to produce arguments both for and against a given hypothesis. In other words, for these pupils, the various dimensions of difficulty have all been extended.

Formative assessment may focus upon progress within a specific concept or skill or may be concerned with the broader development of pupils' historical knowledge and understanding. In addition to investigation, undertaking an historical enquiry also requires, as a minimum, an understanding of the nature of evidence – including, for example, assessing issues of reliability and utility and the ability to communicate the findings.

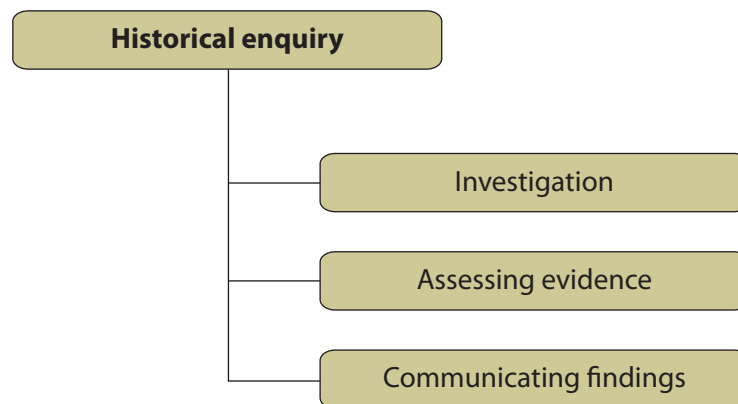
A LOOK AT OUR PAST

As a way of extending the activities on Activity Card 1 in Topic 8, in order to address other elements of historical enquiry, teachers could ask pupils to consider, for example, whether the photographs are a reliable representation of how young people at the time looked; or, more generally, how true is it that 'The camera never lies?' Similar examples can be constructed for other topics.

Findings, at all levels, can be communicated in a variety of ways and provide a range of evidence for assessing pupils' progress. For example:

- Short pieces of writing
- Pictorial presentation
- PowerPoint presentation
- Contribution to class discussion
- Drama activities.

Figure 3: Elements of an historical enquiry

Summative assessment

In addition to the responses required by each Activity Card, for a summative assessment of the learning that has taken place in each topic, primary pupils might be asked to give a brief oral presentation, possibly on behalf of a pair or group; lower secondary pupils might be set the task of writing a short essay; upper secondary pupils might be required, for example, either by writing or an oral presentation, to present an evaluation of the degree of change and continuity over the past hundred years.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή

Το **Μια Ματιά στο παρελθόν μας** είναι ένα πακέτο συμπληρωματικού διδακτικού και μαθησιακού υλικού για τη διδασκαλία της ιστορίας στο σχολείο που ετοίμασαν εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές εκπαιδευτικών στην Κύπρο με τη βοήθεια εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η συγγραφική ομάδα συνδυάζει πραγματογνωμοσύνη στην ανάπτυξη υλικού, την εκπαίδευση εκπαιδευτικών, την εμπειρία σε σχολικές τάξεις και την αξιολόγηση της μάθησης και της διδασκαλίας. Η συγγραφή έγινε μετά από τη διεξαγωγή διαδραστικών εργαστηρίων και εντατικών σεμιναρίων από εκπαιδευτικούς της Κύπρου. Το σύνολο του υλικού έχει επίσης αξιολογηθεί και ελεγχθεί από ομάδα εκπαιδευτικών, τα μέλη της οποίας προέρχονται από διάφορες κοινότητες της Κύπρου.

Το μαθησιακό υλικό είναι θεματικό και σχεδιάστηκε ώστε να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με άλλα μαθησιακά υλικά και εγχειρίδια ιστορίας. Περιλαμβάνει εννέα Θέματα. Το κάθε Θέμα παρουσιάζεται ως ένα σύνολο από Κάρτες Πηγών και Κάρτες Δραστηριοτήτων για μαθητές/τριες σε συνδυασμό με κάποιες επιπρόσθετες Σημειώσεις για Εκπαιδευτικούς. Για την πιο εύκολη χρήση του υλικού, το κάθε Θέμα είναι κωδικοποιημένο χρωματικά. Το Μια Ματιά στο Παρελθόν μας δεν αποτελεί μια ολοκληρωμένη σειρά μαθημάτων, αλλά παρέχει κάποιες περαιτέρω γνώσεις σε σχέση με ορισμένα επιλεγμένα θέματα, σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Το μαθησιακό υλικό έχει γραφτεί με τρόπο που να ενθαρρύνει τους/τις εκπαιδευτικούς να το υιοθετούν και να το επεκτείνουν. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως αφετηρία για τη δημιουργία υλικού για άλλα θέματα. Ο σχεδιασμός και η διάρθρωση του υλικού έγινε με στόχο την ευχάριστη ενασχόληση των μαθητών/τριών αλλά και των εκπαιδευτικών με το παρελθόν.

Γενικός Σχεδιασμός

Τα εννέα Θέματα έχουν επιλεγεί προσεκτικά ώστε να αντιπροσωπεύουν διάφορες πτυχές της κοινωνικής ιστορίας της Κύπρου και να έχουν μια σχετική συνάφεια μεταξύ τους. Σχετίζονται όλα με τα αναλυτικά προγράμματα που εφαρμόζονται στα σχολεία της Κύπρου. Παρόλο που τα θέματα αφορούν κυρίως τη διδασκαλία της ιστορίας, αρκετά ενδιαφέρουν και όσους διδάσκουν γεωγραφία, αγωγή του πολίτη ίσως ακόμα και γλώσσες. Επαφίεται στους/στις εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιήσουν το εκπαιδευτικό αυτό υλικό με τον τρόπο που πιστεύουν οι ίδιοι ότι είναι ο καλύτερος.

Κάθε Θέμα παρέχει μια σειρά δυνατοτήτων για την ανάπτυξη ιστορικών δεξιοτήτων και εννοιών στα παιδιά. Υπάρχουν επίσης ομάδες θεμάτων που εστιάζουν σε διαφορετικά παιδαγωγικά σημεία. Οι μαθητές/τριες και εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να προσεγγίζουν το κάθε Θέμα μελετώντας ένα ευρύτερο ερώτημα προς διερεύνηση. Οι κυριότερες μαθησιακές προθέσεις καθορίζονται σε σχέση με αυτό το ερώτημα προς διερεύνηση και συνδέονται με τη βασική μεθοδολογία, τις δραστηριότητες και την αξιολόγηση. Το υλικό στο σύνολό του είναι προοδευτικό υπό την έννοια ότι οι μεθοδολογίες εισάγονται διαδοχικά και χρησιμοποιούνται αθροιστικά: έτσι τα Θέματα 1-3 διερευνούν τη χρήση πηγών και την έννοια της πολυπρισματικής θεώρησης. Τα Θέματα 4-6 προσθέτουν διαδραστικές μεθόδους και την έννοια της διαπολιτισμικότητας (ή την ανάπτυξη διαπολιτισμικών ικανοτήτων), ενώ συνεχίζουν να δίνουν ευκαιρίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με τη χρήση πηγών και την εκτίμηση της πολυπρισματικής θεώρησης. Τα Θέματα 7-9 προσθέτουν την αξιολόγηση της προόδου των παιδιών σε όλα τα προαναφερθέντα. Στον Πίνακα 1 φαίνεται μια συνολική εικόνα του υλικού.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

Κάρτες Πηγών

Για κάθε Θέμα υπάρχουν τέσσερις ή πέντε Κάρτες Πηγών, οι οποίες μπορούν να φωτοτυπηθούν. Οι πηγές είναι και γραπτές και οπτικές. Κάποιες πηγές χρησιμοποιούνται μόνο για μία δραστηριότητα, ενώ άλλες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πολλαπλές δραστηριότητες. Οι Κάρτες Πηγών συνδέονται στενά με τις Κάρτες Δραστηριοτήτων, παρόλο που οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις Κάρτες Πηγών και μέσα στα πλαίσια άλλων μαθημάτων και ενοτήτων που ήδη διδάσκουν. Όπου θεωρήθηκε απαραίτητο, έγινε προσαρμογή των πρωτότυπων πηγών, ώστε να είναι κατάλληλες για χρήση σε σχολείο.

Κάρτες Δραστηριοτήτων

Για κάθε Θέμα υπάρχουν δύο ή τρεις Κάρτες Δραστηριοτήτων που μπορούν να φωτοτυπηθούν. Η σειρά των δραστηριοτήτων στις Κάρτες Δραστηριοτήτων είναι προοδευτική. Το πιθανότερο είναι ότι η Κάρτα 1, από κάθε σύνολο καρτών, θα χρησιμοποιηθεί σε σχολεία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Δημοτικό), η Κάρτα 2 σε σχολεία Κατώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο) και η Κάρτα 3 σε σχολεία Ανώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Λύκειο). Ο κανόνας αυτός δεν είναι βεβαίως अपάράβατος: κάποιον/ες μαθητές/τριες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να επιθυμούν να δοκιμάσουν τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στις πιο προχωρημένες κάρτες και ορισμένοι/ες μαθητές/τριες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να απολαύσουν τις δραστηριότητες των προηγούμενων καρτών. Οι Κάρτες Δραστηριοτήτων περιλαμβάνουν ένα μείγμα από ξεχωριστές δραστηριότητες, οι οποίες μπορούν να ολοκληρωθούν σε ένα μάθημα-διερεύνηση κατά το οποίο οικοδομείται σταδιακά η κατανόηση των μαθητών/τριών, καθώς και σε μεγαλύτερης έκτασης διερεύνηση με εισηγήσεις για επέκταση. Όλες οι δραστηριότητες στις Κάρτες αυτές συνδέονται με το ευρύτερο ερώτημα προς διερεύνηση του Θέματος.

Σημειώσεις για Εκπαιδευτικούς

Οι σημειώσεις για τους/τις εκπαιδευτικούς περιλαμβάνουν μια σύντομη εισαγωγή στο Θέμα, την μερική ανάπτυξη του ερωτήματος προς διερεύνηση και των μαθησιακών προθέσεων, κάποιες εισηγήσεις για παιδαγωγικές προσεγγίσεις και ένα κατάλογο παραπομπών σε όλες τις πηγές που χρησιμοποιούνται. Όπου είναι δυνατό, υποδεικνύονται οι συσχετισμοί με άλλα Θέματα. Οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις είναι σε αρκετές περιπτώσεις εφαρμόσιμες και σε άλλα Θέματα του υλικού καθώς και σε άλλες διδακτικές και μαθησιακές πτυχές του μαθήματος της ιστορίας γενικότερα. Οι μαθησιακοί στόχοι δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα. Μαθητές/τριες του δημοτικού συχνά αποδεικνύονται ικανοί/ές να ρωτούν βαθύτερα ερωτήματα και να αντιλαμβάνονται δυσκολότερα ζητήματα από μαθητές/τριες του γυμνασίου. Από την άλλη, μεγαλύτεροι/ες μαθητές/τριες μπορεί να επωφεληθούν από, αλλά και να απολαύσουν ιδιαίτερα, δραστηριότητες που σχεδιάστηκαν για μικρότερους/ες μαθητές/τριες. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει απλά να είναι ευέλικτοι/ες στον τρόπο με τον οποίο δρουν και ανταποκρίνονται στη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας.

Πίνακας 1: Ενοποιημένο σχέδιο για το *Μια Ματιά στο Παρελθόν μας*

Βασική Εστίαση		Θέμα	Κύριο Ερώτημα προς διερεύνηση	Κυριότεροι Μαθησιακοί Στόχοι	Μέθοδοι/ Δραστηριότητες/ Εστίαση Αξιολόγησης
Η χρήση πηγών και η πολυπρισματική θεώρηση	1	Οι γαμήλιες παραδόσεις και ο ρόλος των γυναικών στην Κύπρο	Πώς οι γαμήλιές μας τελετές αντανακλούν την αλλαγή της στάσης προς τις γυναίκες με την πάροδο του χρόνου;	Κατανόηση των ομοιοτήτων και διαφορών στις γαμήλιες τελετές της Κύπρου σε διαφορετικές χρονικές περιόδους και σε διαφορετικές κουλτούρες	Έρευνα με τη χρήση πηγών, ομαδική εργασία, παρουσιάσεις
	2	Τα παιδιά στα μεταλλεία της Κύπρου	Γιατί δεν αποδεχόμαστε πλέον να εργάζονται παιδιά στα μεταλλεία;	Κατανόηση του παρελθόντος όλων των παιδιών της Κύπρου, κατανόηση της αλλαγής	Ανάλυση πηγών, ομαδική εργασία, συζήτηση
	3	Τα παζάρια στην Κύπρο μέσα από τα μάτια των περιηγητών	Πώς έβλεπαν οι περιηγητές στο παρελθόν τους Κύπριους;	Κατανόηση της προοπτικής των άλλων	Διατύπωση παρατηρήσεων από τις πηγές, συνεργασία, παρουσιάσεις
Μέθοδοι με/για αλληλεπίδραση και ανάπτυξη διαπολιτισμικών ικανοτήτων	4	Η ζωή στα παζάρια της Κύπρου	Τι μπορούμε να μάθουμε για την πολυπολιτισμικότητα της κυπριακής κοινωνίας μελετώντας τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στα παζάρια σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους;	Χρήση οπτικών πηγών για την μελέτη της ποικιλομορφίας ως χαρακτηριστικού των δήμοσιων χώρων	Χρήση οπτικών πηγών, ομαδική εργασία, παρουσιάσεις
	5	Κτήρια στην εντός των τειχών Λευκωσία	Μπορείτε να ανακαλύψετε τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της εντός των τειχών πόλης της Λευκωσίας μέσα από τη μελέτη των αρχιτεκτονικών της μνημείων;	Ανάπτυξη ιστορικών εννοιών όπως χρονολογία, συνέχεια και αλλαγή, ομοιότητα και διαφορά	Παρατηρήσεις, συνεργασία, παρουσιάσεις
	6	Παραδόσεις των καφενείων της Κύπρου	Πώς οι παραδόσεις στα καφενεία μάς βοηθούν να κατανοήσουμε τους γείτονές μας;	Συνειδητοποίηση πολυπολιτισμικότητας	Ανάλυση οπτικών πηγών και ετοιμασία παρουσίασης
Αξιολόγηση της πρόόδου των μαθητών	7	Η μόδα στην Κύπρο	Τι μας διδάσκει για τον εαυτό μας ο τρόπος με τον οποίο ντυνόμαστε;	Ανάπτυξη ενσυναίσθησης	Ενεργός μάθηση: παρατήρηση εκπαιδευτικού και αυτοαξιολόγηση μαθητών
	8	Η εκπαίδευση στην Κύπρο	Πώς έχουν αλλάξει τα σχολεία και η στάση προς τους νέους μας κατά τα τελευταία 100 χρόνια;	Διεξαγωγή διερεύνησης, ανάπτυξη ενσυναίσθησης, κριτική σκέψη	Συγκέντρωση στοιχείων από πηγές, διαμορφωτική αξιολόγηση
	9	Οικιστικές παραδόσεις στην Κύπρο	Τι μαρτυρούν τα σπίτια μας για το παρελθόν μας;	Κατανόηση των αλλαγών μέσα από το χρόνο	Μάθηση εκτός της αίθουσας διδασκαλίας, τελική ή συνολική αξιολόγηση

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

Αναγκαίος χρόνος για τις δραστηριότητες και οργάνωση της τάξης

Οι δραστηριότητες σχεδιάστηκαν ώστε οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να τις ενσωματώσουν σε άλλα μαθήματα που σχετίζονται με παρόμοια θέματα των αναλυτικών προγραμμάτων. Γι' αυτό κάθε κάρτα θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση ενός σύντομου προγράμματος που διαρκεί από δύο ή τρία μαθήματα, σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως αυτόνομο υλικό, ή για ένα ολόκληρο τρίμηνο, σε περίπτωση που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με άλλο υλικό. Οι μαθητές/τριες μπορούν να δουλεύουν με το δικό τους ρυθμό και γι' αυτό μεμονωμένοι/ες μαθητές/τριες ή ολόκληρες ομάδες μπορεί να δουλεύουν πάνω σε διαφορετικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της ίδιας χρονικής περιόδου. Συχνά, οι δραστηριότητες είναι ιδανικές για ομαδική εργασία κατά την οποία οι μαθητές/τριες συνεργάζονται για να καταλήξουν στα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Είναι επίσης τέτοιες ώστε οι μαθητές/τριες να μπορούν να παρουσιάζουν στην υπόλοιπη τάξη τα ευρήματά τους. Όταν προτείνεται ομαδική δουλειά, πολύ συχνά η κάθε ομάδα θα χρησιμοποιήσει τις ίδιες ομάδες πηγών. Αυτό γίνεται για να βοηθηθούν οι μαθητές/τριες να αντιληφθούν ότι μια πηγή μπορεί να παρέχει στοιχεία με πολλαπλούς τρόπους και να βοηθά στην απάντηση πολλών διαφορετικών ερωτημάτων.

Αξιολόγηση της μάθησης

Η φύση των Θεμάτων και των πηγών δίνει έμφαση στην αξιολόγηση της ανταπόκρισης των μαθητών/τριών μέσα από τις παρατηρήσεις των εκπαιδευτικών. Σε πολλές από τις προτεινόμενες δραστηριότητες η εστίαση βρίσκεται στη συμμετοχή και στην καλλιέργεια επίγνωσης, όχι στην επίσημη-τυποποιημένη μάθηση ή την απόκτηση στείρας γνώσης. Κάθε Κάρτα Δραστηριοτήτων περιλαμβάνει εισηγήσεις για το είδος της αξιολόγησης που σχετίζεται με τη διερεύνηση ή τις δραστηριότητες που διεξάγονται.

Αυτοαξιολόγηση μαθητή/τριας

Η αξιολόγηση μπορεί να προκύψει μέσα από το συνδυασμό των παρατηρήσεων των εκπαιδευτικών και της επαγγελματικής τους κρίσης με την αυτοαξιολόγηση του/της μαθητή/τριας. Καθώς τα Θέματα εστιάζουν τόσο στην καλλιέργεια πολιτισμικής επίγνωσης και ιστορικής ενσυναίσθησης όσο και στις πιο «παραδοσιακές» ιστορικές δεξιότητες, η αξιολόγηση πρέπει επίσης να διερευνά το βαθμό στον οποίο ο/η μαθητής/τρια αντιλαμβάνεται ή δείχνει ευαισθησία προς τις ιδέες των άλλων και αποδέχεται την εγκυρότητα διαφορετικών προοπτικών.

Καθώς οι μαθητές/τριες προχωρούν προοδευτικά στο κάθε Θέμα, καλούνται να δημιουργούν πιο μακροσκελείς απαντήσεις. Οι μαθητές/τριες μπορούν να αξιολογηθούν βάσει κριτηρίων που οι ίδιοι/ες θα βοηθήσουν να καθοριστούν. Οι εξής αρχές χρειάζεται να χρησιμοποιούνται ως οδηγός:

1. Οι μαθησιακές προθέσεις κοινοποιούνται στους/στις μαθητές/τριες:

- Δημιουργία σαφών δεσμών μεταξύ της τρέχουσας και της προηγούμενης μάθησης
- Αποτελεσματικά ερωτήματα που συνδέονται με τις μαθησιακές προθέσεις και χρησιμοποιούνται για την καλλιέργεια της ιστορικής σκέψης, για συζήτηση, κατανόηση και μάθηση
- Οι μαθησιακές προθέσεις κοινοποιούνται: στην αρχή του μαθήματος, όπου αυτό είναι δυνατό, κατά τη διάρκεια του μαθήματος σε γλώσσα κατανοητή για τους/τις μαθητές/τριες και στο τέλος του μαθήματος. Η συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης χρησιμοποιείται για την επαναφορά των μαθησιακών προθέσεων και την εμπέδωση της μάθησης.

2. Οι μαθητές/τριες γνωρίζουν τι προσπαθούν να πετύχουν:

- Τα κριτήρια επιτυχίας (σχετίζονται με τις μαθησιακές προθέσεις) συζητούνται με και κοινοποιούνται στους/στις μαθητές/τριες.
- Οι καλές αντιδράσεις/απαντήσεις χρησιμοποιούνται ως δείγμα από τους/τις εκπαιδευτικούς.

3. Οι μαθητές/τριες εμπλέκονται στην αξιολόγηση της δικής τους δουλειάς και της δουλειάς των άλλων:

- Η βαθμολόγηση είναι σε σχέση με τα κριτήρια επιτυχίας
- Σκέφτονται και συζητούν την πρόοδό τους και καθορίζουν προσωπικούς στόχους.

4. Οι μαθητές/τριες και οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται για την αξιολόγηση της μάθησης:

- Οι μαθητές/τριες παίρνουν ανατροφοδότηση για το πώς μπορούν να βελτιώσουν τη δουλειά τους
- Οι μαθητές/τριες έχουν χρόνο και ευκαιρίες να ανταποκριθούν στην ανατροφοδότηση
- Μαζί, μαθητές/τριες και εκπαιδευτικοί, καθορίζουν τα κατάλληλα σημεία προς βελτίωση
- Η επιτυχία επιδοκιμάζεται.

Διαμορφωτική αξιολόγηση

Οι Κάρτες Δραστηριοτήτων είναι διαρθρωμένες με τρόπο που να βοηθούν τους/τις εκπαιδευτικούς να διεξάγουν διαμορφωτική αξιολόγηση ή αξιολόγηση για μάθηση. Στη διαμορφωτική αξιολόγηση, η διδασκαλία, η μάθηση και η αξιολόγηση συνδυάζονται με σκοπό να βοηθηθούν οι μαθητές/τριες στην πρόοδό τους και να εντοπιστούν μαθητές/τριες οι οποίοι/ες χρειάζονται στήριξη ώστε να ξεπεράσουν οποιαδήποτε εμπόδια που μπορεί να παρεμποδίζουν την πρόοδο αυτή.

Ένα χρήσιμο σημείο εκκίνησης είναι η εξέταση των διαφόρων τρόπων με τους οποίους οι μαθητές/τριες μπορεί να θεωρήσουν δύσκολη μια ερώτηση ή δραστηριότητα στο μάθημα της ιστορίας. Μπορεί για παράδειγμα να είναι επειδή:

- Οι πηγές που παρουσιάζονται είναι πολύπλοκες σε επίπεδο γλώσσας ή εννοιών
- Ο τρόπος που παρουσιάζεται η δραστηριότητα δίνει περιορισμένη καθοδήγηση στους μαθητές/τριες: για παράδειγμα οι δραστηριότητες μπορεί να αποκτήσουν μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας όταν δεν δοθούν στα παιδιά τα «Σημεία για Σκέψη» που περιλαμβάνονται σε ορισμένες Κάρτες Δραστηριοτήτων
- Οι μαθητές/τριες χρειάζονται ένα σύνολο γνώσεων και την ικανότητα να συσχετίζουν τις γνώσεις αυτές με τις πηγές ώστε να μπορέσουν να τις κατανοήσουν (βλέπε για παράδειγμα την τελευταία δραστηριότητα κάτω από τον τίτλο «Κάνοντας σκέψεις για τη Χρονολόγηση» στο Θέμα 8, Κάρτα Δραστηριοτήτων 2)
- Οι μαθητές/τριες βρίσκουν περισσότερο ή λιγότερο απαιτητικό τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να κοινοποιήσουν τις απαντήσεις τους, ανάλογα με το εάν π.χ. έχουν να συγγράψουν μια εκτεταμένη έκθεση αντί να δώσουν μια σύντομη απάντηση.

Οι διαφορετικές διαστάσεις δυσκολίας και το πόσο καλά οι μαθητές/τριες επιτυγχάνουν σε κάθε μια από αυτές αποτελούν σημαντική πτυχή της αξιολόγησης της μάθησης. Κάτι άλλο που χρειάζεται να ληφθεί επίσης υπόψη είναι ο καθορισμός της προόδου εντός μιας συγκεκριμένης έννοιας ή δεξιότητας. Το παράδειγμα που δίνεται πιο κάτω σχετίζεται με τη δεξιότητα της διερεύνησης μιας συγκεκριμένης ομάδας πηγών, μια βασικής σημασίας δεξιότητα για τα πλείστα από τα Θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό.

Τα ερωτήματα σε πολλές από τις πρώτες Κάρτες Δραστηριοτήτων για κάθε Θέμα ζητούν από τους/τις μαθητές/τριες να βρουν σχετικές πληροφορίες από τις πηγές. Οι μαθητές/τριες βρίσκονται στη βάση της προοδευτικής πυραμίδας. Ερωτήσεις που ακολουθούν, για παράδειγμα στο Θέμα 8: «Πόσο χρονών νομίζετε ότι είναι οι μαθητές/τριες;» και «Πιστεύετε ότι οι μαθητές/τριες χαίρονται που είναι στο σχολείο και τους φωτογραφίζουν;» ζητούν από τους/τις μαθητές/τριες να προχωρήσουν πέρα από αυτά που δίνονται στις πηγές και να βγάλουν συμπεράσματα από αυτές. Οι τελευταίες τέσσερις ερωτήσεις στην Κάρτα Δραστηριοτήτων 1 στο Θέμα 8, εισάγουν τους/τις μαθητές/τριες στη διαδικασία δημιουργίας υποθέσεων και στο συνδυασμό αυτών με τα διαθέσιμα στοιχεία.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΜΑΣ

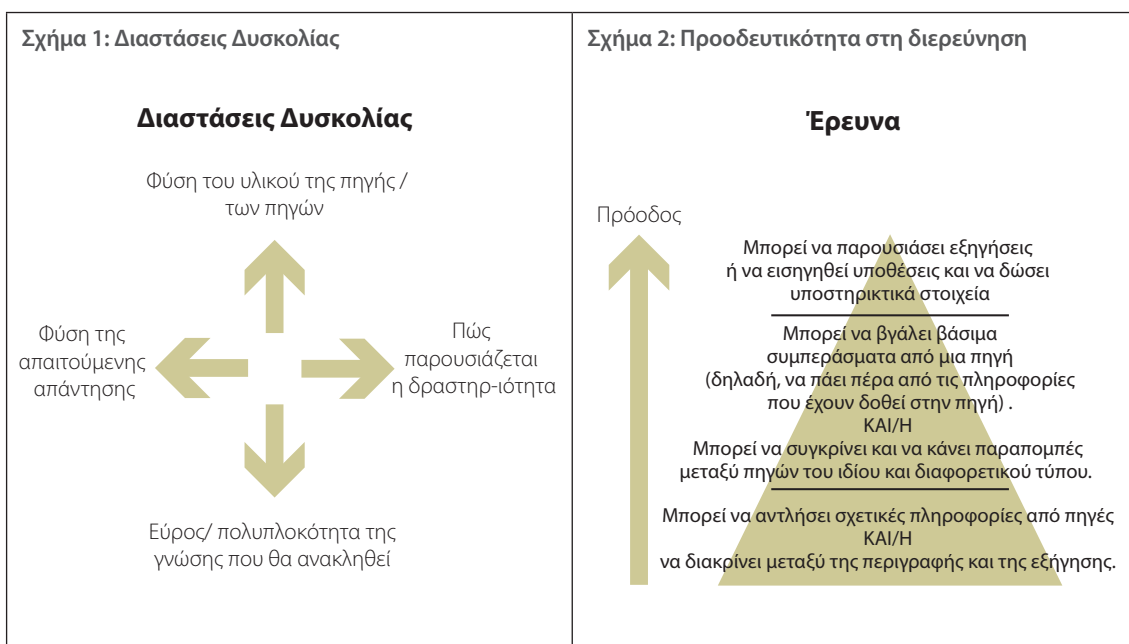
Οι δραστηριότητες στις Κάρτες Δραστηριοτήτων 2 και 3 στα περισσότερα Θέματα ακολουθούν παρόμοια ιεραρχία όσον αφορά τη συγκεκριμένη δεξιότητα, όμως μέσα στο πλαίσιο μιας μεγαλύτερης ποικιλίας πιο πολύπλοκων πηγών, με πιο περιορισμένη καθοδήγηση και με τρόπους που απαιτούν από τους/τις μαθητές/τριες να εφαρμόσουν τη γνώση που θα ανακαλέσουν. Επιπρόσθετα, οι δραστηριότητες ζητούν από τους/τις μαθητές/τριες να χρησιμοποιήσουν επιχειρήματα υπέρ και κατά μιας δεδομένης υπόθεσης. Με άλλα λόγια, για αυτούς/ές τους/τις μαθητές/τριες η δυσκολία, στις διάφορες διαστάσεις της, έχει αυξηθεί.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση μπορεί να επικεντρώνεται στην πρόοδο εντός μιας συγκεκριμένης έννοιας ή δεξιότητας ή μπορεί να αφορά την ευρύτερη ανάπτυξη της ιστορικής γνώσης και κατανόησης των παιδιών. Εκτός από τη διερεύνηση, η ανάληψη μιας ιστορικής έρευνας απαιτεί επιπρόσθετα μια κατανόηση της φύσης των τεκμηρίων στοιχείων της ιστορικής διερεύνησης, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της αξιολόγησης της αξιοπιστίας και χρησιμότητας καθώς και της δυνατότητας κοινοποίησης των ευρημάτων.

Ένας τρόπος επέκτασης των δραστηριοτήτων στην Κάρτα Δραστηριοτήτων 1 του Θέματος 8, για να μπορέσουν οι εκπαιδευτικοί να ασχοληθούν με άλλα στοιχεία της ιστορικής διερεύνησης, είναι, για παράδειγμα, να ρωτήσουν, τους/τις μαθητές/τριες τους κατά πόσον οι φωτογραφίες αποτελούν αξιόπιστη αναπαράσταση του πώς έμοιαζαν εκείνη την εποχή οι νέοι. Ή πιο γενικά, πόσο αληθεύει το ότι «ο φακός δε λέει ποτέ ψέματα;» Παρόμοια παραδείγματα μπορούν να δημιουργηθούν και για τα άλλα Θέματα.

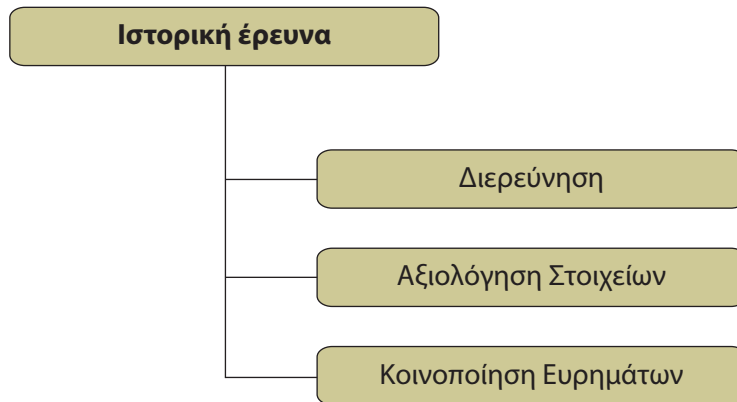
Τα ευρήματα, σε όλα τα επίπεδα, μπορούν να κοινοποιηθούν με διάφορους τρόπους και να δώσουν μια ποικιλία στοιχείων για την αξιολόγηση της προόδου των μαθητών/τριών. Για παράδειγμα:

- Σύντομα γραπτά κείμενα
- Παρουσίαση με εικόνες
- Παρουσίαση σε PowerPoint
- Συμμετοχή σε συζήτηση
- Δραματοποιημένες δραστηριότητες

Σχήμα 3: Στοιχεία ιστορικής έρευνας

Τελική ή Συνολική Αξιολόγηση

Επιπρόσθετα προς τις απαντήσεις που απαιτούνται από κάθε Κάρτα Δραστηριοτήτων, για την περαιτέρω συνολική αξιολόγηση της μάθησης που έλαβε χώρα σε κάθε Θέμα, μπορεί να ζητηθεί από τους/τις μαθητές/τριες του δημοτικού να κάνουν μια σύντομη προφορική παρουσίαση, πιθανόν εκ μέρους ενός ζεύγους ή μιας ομάδας μαθητών/τριών. Από τους/τις μαθητές/τριες του γυμνασίου μπορεί να ζητηθεί να γράψουν μια μικρή έκθεση και από τους/τις μαθητές/τριες του λυκείου να ζητηθεί, για παράδειγμα, είτε με γραπτή είτε με προφορική παρουσίαση, να αξιολογήσουν τον βαθμό στον οποίο υπάρχει αλλαγή και συνέχεια κατά τα τελευταία εκατό χρόνια.

ÖĞRETMENLERE GENEL NOTLAR

Giriş

“Geçmişimize bir bakış”, okullardaki tarih derslerinde yardımcı ve öğretim ve öğrenim materyal seti olup, Avrupa Konseyi uzmanlarının yardımıyla Kıbrıs'ta öğretmenler ve öğretmen eğitimcileri tarafından hazırlanmıştır. Yazı ekibi bünyesinde, öğretim-öğrenimde ölçme ve değerlendirme, sınıf uygulamaları, öğretmen eğitimi ve materyal hazırlanması gibi uzmanlık alanları bir araya getirilmiştir. Yazım çalışmaları, ilgili konular üzerine Kıbrıslı öğretmenlerle yapılan derinlikli seminerlerin ardından gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan materyal setinin bütünü, Kıbrıs'taki tüm toplumları temsil niteliğine sahip Kıbrıslı bir başka öğretmen grubu tarafından eş uzman değerlendirmesine tabi tutulmuş ve denenmiştir.

Hazırlanan öğrenim materyalleri konu temelli olup, tarih eğitimiyle ilgili ders kitapları ile diğer materyallerin yanında kullanılmaya yöneliktir. Materyallerde dokuz konu bulunmaktadır; her başlık öğrenciler için bir dizi Kaynak Kartları ve Aktivite Kartları ile sunulmakta ve öğretmenler için de bazı ek Öğretmen Notları bulunmaktadır. Kolay kullanım açısından her konu ayrı bir renkle simgelenmiştir. “Geçmişimize bir bakış”, bütünlüklü bir ders dizisi oluşturmamakta; esas olarak, belirlenmiş tarihsel dönemlerde bazı seçilmiş konu başlıklarıyla ilgili anlayış kazandırmaktadır. Öğrenim materyalleri, öğretmenlerin onları uyarlamasına ve geliştirmesine teşvik edecek şekilde hazırlanmıştır. Bunlar, öğretmenlerin başka konularda da materyaller hazırlamaları için model olarak kullanılabilirler. Materyallerin genel tasarımı ve yapısı, hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin geçmişle muhatap olurken bundan keyif almalarını sağlamaya da hedeflemektedir.

Genel plan

Bu dokuz konu başlığı, Kıbrıs'ın sosyal tarihinin çeşitli yönlerini yansıtmak amacıyla dikkatlice seçilmiş olup, aralarında bazı iç bağlantılar bulunmaktadır. Tümü, Kıbrıs okullarında yürürlükte olan müfredatla ilgilidir. Esasen tarih öğretimine yönelik olarak tasarlanmış olsalar da, belirli bazı konular coğrafya, vatandaşlık ve belki dil öğretmenlerinin de ilgisini çekecektir. Bu öğrenim materyallerini kendilerine göre en iyi şekilde kullanmak, öğretmenlerin inisiyatifine bırakılmıştır.

Her bir konu, öğrencilerin tarih becerileri ile kavramlarını geliştirmek için bir dizi olanak sağlamaktadır. Konu grupları, aynı zamanda farklı pedagojik odaklar da oluşturmaktadır. Öğrenciler ve öğretmenler, her bir başlığa genel bir araştırma sorusunu ele alarak yaklaşmaya teşvik edilmektedir. Ana öğrenme amaçları bu araştırma sorusuna göre düzenlenmiş olup, anahtar yöntemler, aktiviteler ve ölçme-değerlendirme de bununla bağlantılıdır. Bir bütün olarak plan; aşamalı olarak ilerlemekte, yöntemler belirli bir sırayla sunulmakta ve tümü toplu olarak kullanılmaktadır. Şöyle ki; 1-3 arası Konu başlıkları kaynakların kullanımını ve çoklu bakış açısı kavramını ele almakta; 4-6 arası konular kaynakları kullanarak ve çoklu bakış açılarını takdir ederek beceriler geliştirme olanağını sağlamaya devam ederken, etkileşimli (interaktif) yöntemler ve kültürlerarasılık kavramını (veya kültürlerarası becerilerin gelişimini) de eklemekte; 7-9 arası konular öğrencilerin önceki başlıklardaki ilerlemesinin değerlendirilmesini ve bütünleştirilmesini eklemektedir. Tablo 1 genel şema gelişimini göstermektedir.

Kaynak Kartları

Her konu başlığının, fotokopisi yapılabilecek şekilde hazırlanmış dört veya beş Kaynak Kartı vardır. Kaynaklar hem görsel hem de yazılı olarak hazırlanmıştır. Bazı kaynaklar sadece bir aktivite için kullanılırken bazıları ise birden fazla aktivite için kullanılabilir. Kaynak Kartları Aktivite Kartlarıyla çok yakından ilişkilidir;

GEÇMİŞİMİZE BİR BAKIŞ

ancak öğretmenler yine de Kaynak Kartlarını halihazırda öğrettikleri dersler ve şemalar kapsamında da kullanabilirler. Orijinal kaynaklar okullarda kullanılmak amacıyla uygun görülen yerlerde adapte edilmiştir

Aktivite Kartları

Her başlığın fotokopisi yapılabilecek şekilde hazırlanmış iki veya üç Aktivite Kartı vardır. Aktivite Kartlarındaki etkinlikler aşamalı olarak ilerlemektedir. Genel olarak, her dizideki 1. Kart İlkokulların kullanımına uygunken, 2. ve 3. Kartlar sırasıyla Ortaokul ve Liselerde kullanılacaktır. Bu katı bir kural değildir: bazı ilkokul öğrencileri daha ileri kartlardaki aktiviteleri de denemek isteyebilirler ve bazı ortaokul-lise öğrencileri de daha önceki kartlardaki araştırma sorularından keyif alabilirler. Aktivite Kartları, bir seferde tamamlanabilecek münferit aktiviteler; öğrencilerin kademeli olarak bir anlayış geliştirdiği incelemeler; ve çalışmanın genişletilmesi için gerekli detaylı sorgulama ve önerilerin bir karışımını içermektedir. Aktivite Kartlarında önerilen tüm çalışmalar, konu başlığı altındaki araştırma sorusuyla bağlantılıdır.

Öğretmenlere Notlar

Öğretmenlere notlar, konuyla ilgili kısa bir giriş yapar; araştırma sorusunu ve öğrenme amaçlarını biraz açar; bazı pedagojik yaklaşımlar önerir; ve referanslarıyla birlikte, kullanılan kaynakların bir listesini verir. Uygun olduğu durumlarda diğer konularla olan bağlantılar belirtilir. Pedagojik yaklaşımlar, bazı durumlarda materyal setindeki diğer konu başlıklarına ve genel tarih öğretimi ile öğrenimine de aktarılabilir. Öğrenme amaçları belirli bir yaş grubuyla sınırlı görülmemelidir. İlkokul öğrencileri sıklıkla daha üst düzeyde sorular sorma ve konuları anlama kapasitesi gösterebilirler. Daha büyük öğrenciler ise daha küçük öğrenciler için hazırlanmış aktivitelerden faydalanabilir ve bundan çok keyif alabilirler. Öğretmenler, öğrenme sürecini düzenlemekte esnek olmalıdırlar.

Tablo1: “Geçmişimize bir bakış” için bütüncü şema

Ana Odak	Başlık	Temel Araştırma Sorusu	Ana Öğrenme Amacı	Metodlar/Aktiviteler/ Ölçme-Değerlendirme odağı	
Kaynakların kullanımı ve çoklu bakış açısı	1	Kıbrıs'ta evlilik gelenekleri ve kadınların rolü	Kadına yönelik olarak zaman içerisinde değişen tutumları düşünlerimiz nasıl yansıtır?	Zaman içerisinde ve farklı kültürlerde Kıbrıs dönün törenlerindeki benzerlikler ile farklılıkları anlamak	Kaynakları kullanarak yapılan araştırmalar; grup çalışması; sunumlar
	2	Kıbrıs'ta madenlerdeki çocuklar	Çocukların madenlerde çalışmasını neden artık kabul etmiyoruz?	Tüm Kıbrıslı çocukların geçmişini anlamak; değişimi anlamak	Kaynak analizleri; grup çalışması; tartışma
	3	Gezginlerin gözüyle Kıbrıs'ta Pazar yerleri	Geçmişte gezginler Kıbrıslıları nasıl görüyorlardı?	Başkalarının bakış açılarını anlamak	Kaynaklardan gözlemler yapmak; işbirliği çalışması; sunumlar

Ana Odak	Başlık	Temel Araştırma Sorusu	Ana Öğrenme Amacı	Metodlar/Aktiviteler/ Ölçme-Değerlendirme odağı	
İnteraktif metodlar ve kültürlerarası beceriler geliştirmek	4	Kıbrıs'taki Pazar yerlerinde yaşam	Tarihin farklı dönemlerinde Pazar yerlerinde gerçekleşen aktiviteleri inceleyerek Kıbrıs toplumunun çok kültürlü doğasıyla ilgili ne öğrenebiliriz?	Çeşitliliğin kamu alanlarının bir özelliği olduğunu göstermek için görsel kaynakları nasıl kullanırız?	Görsel kaynakların kullanımı; grup çalışması; sunumlar
	5	Lefkoşa Surları-çindeki binalar	Mimari anıtlarını inceleyerek Lefkoşa Surlarıçininin çok kültürlü özelliklerini keşfedebilir misiniz?	Devamlılık ve değişim, benzerlik ve fark, kronoloji gibi tarihsel kavramlar geliştirmek	Gözlemler yapmak; ortak çalışma; sunumlar
	6	Kıbrıs'ta kahvehane gelenekleri	Kahvehane geleneklerimiz komşularımızı anlamamıza nasıl yardımcı olur?	Çok kültürlü farkındalık yaratmak	Görsel kaynakları incelemek ve sunum hazırlamak
Öğrencilerin gelişiminin değerlendirilmesi	7	Kıbrıs'ta moda	Giydiklerimiz bize kendimizle ilgili ne öğretir?	Empati geliştirme	Aktif öğrenme; öğretmen gözlemi ve öğrencinin öz- değerlendirilmesi
	8	Kıbrıs'ta eğitim	Geçtiğimiz 100 yıl içinde okullar ve gençlere yönelik yaklaşımlar nasıl değişti?	Sorular sorma; empati geliştirme; eleştirel düşünme	Kaynaklardan kanıt toplama; biçimlendirici değerlendirme
	9	Kıbrıs'ta konut gelenekleri	Evlerimiz bize geçmişimizle ilgili ne anlatıyor?	Zaman içindeki değişiklikleri anlamak	Sınıf dışında öğrenme; özetleyici değerlendirme

Aktiviteler ve sınıf düzenlemesi için gereken süre

Aktiviteler, öğretmenler tarafından müfredatın benzer alanlarındaki ilgili diğer derslerle bütünleştirilebilecek şekilde tasarlanmıştır. Dolayısıyla her kart, tek başına kullanıldığı zaman iki veya üç ders sürebilecek kısa bir planın; diğer materyallerle birlikte kullanıldığı zaman ise bütün bir dönem kullanılabilir bir planın temelini oluşturabilir. Çocuklar kendi süratlerine göre çalışabilirler ve dolayısıyla da bireysel olarak her çocuk veya grupların bütününü aynı süre içinde farklı aktiviteler üstünde çalışabilir. Aktiviteler genellikle çocukların en iyi sonuçları elde edebilmek için işbirliği yaptıkları grup çalışmalarına uygundur; aynı zamanda, çocukların bulguları hakkında sınıfın geriye kalanına sunum yapmalarına da elverişlidir. Grup çalışmaları önerildiği zamanlarda, sıklıkla tüm gruplar aynı kaynak dizisini kullanacaktır. Bunun bir nedeni de, öğrencilerin tek bir kaynağın çeşitli şekillerde ifade edilebileceğini ve birçok farklı soruyu cevaplamaya yarayabileceğini anlamalarına yardımcı olmaktadır.

Öğrencilerin öğrenme süreçlerinin değerlendirilmesi

Kaynaklar ile konu başlıklarının doğası, öğretmenlerin gözlem yoluyla, öğrencilerin tepkileri ile yanıtlarını değerlendirmelerine vurgu yapmaktadır. Önerilen aktivitelerin çoğunluğunda temel odak noktası,

GEÇMİŞİMİZE BİR BAKIŞ

örgün eğitim yoluyla öğrenme ve bilgi kazanımı değil, öğrencilerin katılımı ve farkındalığıdır. Her bir Aktivite kartı, izlenen aktiviteler veya araştırma sorularına uyumlu ölçme-değerlendirmenin türü üzerine öneriler içermektedir.

Öğrencinin Öz Değerlendirmesi

Değerlendirme, öğretmenin gözlemi ve profesyonel muhakemesi ile öğrencinin öz-değerlendirmesinin bir birleşimi olabilir. Konu başlıklarının odaklandığı nokta, "geleneksel" tarih becerileri olduğu kadar empati ve kültürel anlayış olduğundan, değerlendirme, öğrencinin başkalarının fikirlerine yönelik farkındalığı veya duyarlılığını ve farklı bakış açılarının geçerliliğini ne kadar kabul ettiğini ölçmelidir.

Öğrenciler her bir konuda ilerlerken onlardan daha uzun cevaplar vermeleri istenir. Öğrenciler, oluşturulmasına yardımcı oldukları kriterlere göre değerlendirilebilirler. Aşağıda yer alan esaslar bir kılavuz olarak kullanılmalıdır:

1. Öğrenme amaçları öğrencilerle paylaşılır:

- Yeni bilgi ile önceden öğrenilenler arasında açık bağlantılar kurulur.
- Etkili sorgulama, öğrenme amaçlarıyla ilişkili olup düşünme, tartışma, anlama ve öğrenmeyi geliştirmek için kullanılır.
- Öğrenme amaçları, öğrencinin anlayabileceği bir dilde dersin başında, uygun olduğunda ders sırasında ve dersin sonunda paylaşılır. Öğrenme amaçlarını yeniden gözden geçirmek ve öğrenilenleri pekiştirmek amacıyla ders sonunda bir değerlendirme süresi ayrılabilir.

2. Öğrenciler neyi başarmaya çalıştıklarını bilirler:

- Başarı kriterleri (öğrenme amaçlarıyla ilgili) öğrencilerle tartışılır ve paylaşılır.
- Öğretmen tarafından iyi yanıtlar örnek olarak verilir.

3. Öğrenciler hem kendilerinin hem de diğerlerinin çalışmalarının değerlendirilmesine dahil olurlar:

- Not verme başarı kriterlerine aykırıdır.
- Öğrencilere düşünceleri, kendi gelişimleriyle ilgili konuşmaları ve kişisel hedefler koymaları için fırsat verilir.

4. Öğrenciler ve öğretmenler öğrenme sürecini değerlendirmek için birlikte çalışırlar:

- Öğrencilere çalışmalarını nasıl iyileştirebilecekleri konusunda geribildirim yapılır.
- Öğrencilere geribildirime yanıt verecek zaman ve fırsat tanınır.
- Öğretmen ve öğrenciler, iyileştirme için birlikte uygun hedefler belirler.
- Başarı kutlanır.

Biçimlendirici değerlendirme

Aktivite kartları, öğretmenlerin biçimlendirici değerlendirme yapmalarına veya öğretici/öğrenme için değerlendirme yapmalarına yardımcı olacak şekilde hazırlanmıştır. Biçimlendirici değerlendirme, öğrencilerin, ilerleme kaydetmesine ve bu ilerlemeye mani olabilecek engelleri belirleyip bunları aşmalarına yardımcı olmak amacıyla öğretim, öğrenim ve değerlendirmeyi birleştirir.

Yararlı bir başlangıç noktasının, tarihle ilgili bir soru veya aktivitenin öğrenciye zor geleceği çeşitli şekillerini düşünmek olduğunu görebilirsiniz. Bunun nedenleri örneğin şunlar olabilir:

- Sunulan kaynaklar, kullanılan dil veya altında yatan kavramlar açısından karmaşıktır.

- Yerine getirecekleri görevin öğrencilere anlatılış biçimi onlar için yeterince açıklayıcı değildir. Örneğin, belirli Aktivite Kartları üzerindeki “düşünülmesi gerekenler” kısmı öğrencilere verilmezse, çocuklar için görevler daha zor hale gelebilir.
- Öğrencilerin bir bilgi temeline ve bir anlam çıkarabilmek için bu temeli kaynaklarla ilişkilendirme becerisine ihtiyaçları vardır. Örneğin, Sekizinci başlık altındaki 2. Aktivite kartında “Kronolojyle ilgili düşünmek” konusundaki son ödeve bakınız.
- Öğrenciler cevap vermeleri gereken şekli biraz zorlu bulabilirler; örneğin, kendilerinden kısa bir cevap vermeleri yerine uzun bir yazı yazmaları istenirse.

Zorluğun farklı boyutlarını göz önünde bulundurmamak ve öğrencinin bu zorlukların herbirini aşmada ne kadar başarılı olduğunu belirlemek, öğrenimin değerlendirilmesi açısından önemlidir. Diğer bir nokta ise, belirli bir kavram veya beceri konusunda ilerleme kaydedilmesidir. Aşağıdaki örnek, bu materyal setindeki konu başlıklarının çoğu için esas oluşturan, sunulmuş kaynakların incelenmesi ve sorgulanması becerisiyle ilgilidir.

Her bir başlık altındaki ilk Aktivite Kartlarının çoğundaki sorular, öğrencilerin kaynaklardan ilgili bilgileri ayırmalarını talep ediyor; burada, öğrenciler ilerleme piramidinin tabanındadırlar. Daha sonraki sorular, örneğin sekizinci başlık altındakiler: Eğitim: ‘Sizce öğrenciler kaç yaşındadır?’ ve ‘Sizce öğrenciler okulda olmaktan ve fotoğraflarının çekilmesinden memnun mudurlar?’, öğrencilerin kaynaklarda verilenin ötesine gitmelerini ve onlardan çıkarımlar yapmalarını ister. Sekizinci başlığın 1. Aktivite kartındaki son üç soru, öğrencilere varsayımlar öne sürme kavramını tanıtır ve bunları var olan kanıtlarla ilişkilendirmeyi öğretir.

Birçok konu altında 2. ve 3. Aktivite Kartlarındaki görevler, belirli beceriler konusunda benzer bir hiyerarşi takip eder. Ancak bu görevler, gitgide daha geniş ve karmaşık kaynak çeşitliliğine sahip olup, öğrencilere daha sınırlı bir rehberlik verir ve onlardan geçmişte öğrendikleri bilgileri hatırlayıp kullanmaları istenir. Bunun yanında öğrencilerden belli bir varsayımın lehinde ve aleyhinde argümanlar üretmeleri istenir. Böylece, öğrenciler için zorluğun çeşitli boyutları ele alınmış olur.

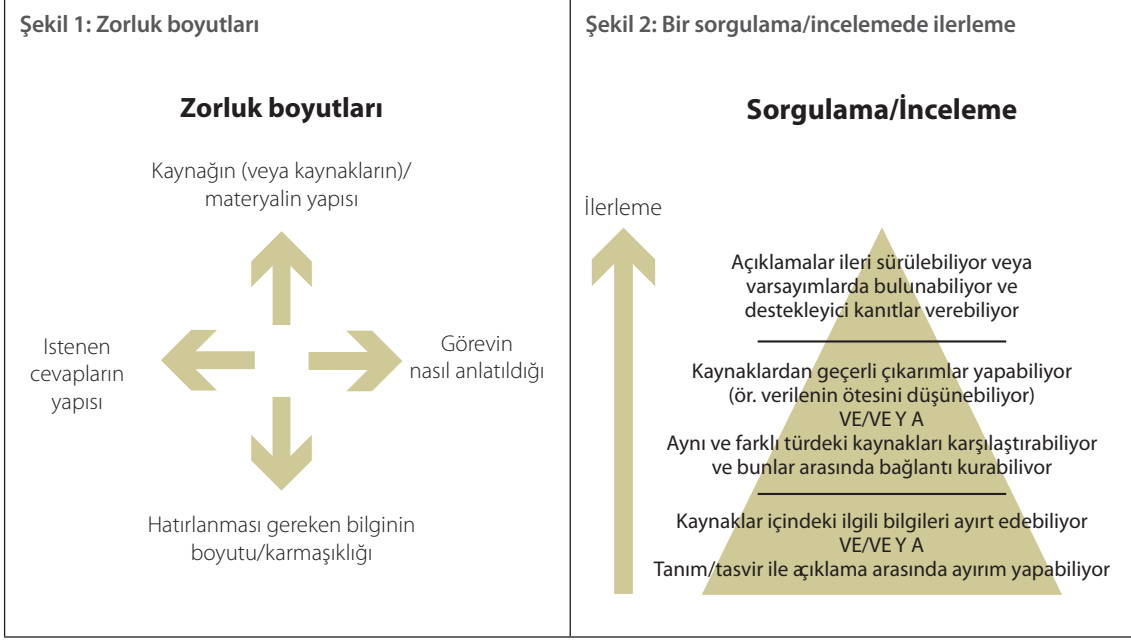
Biçimlendirici değerlendirme belirli bir kavram veya beceri ile ilgili ilerleme üzerine odaklanabilir veya daha geniş anlamda, öğrencilerin tarih bilgisi ve anlayışının gelişimiyle birlikte ele alınabilir. İnceleme/ sorgulamanın yanısıra bir tarih araştırması yapmak, asgari olarak, kaynakların güvenilirliği ile yararlılığını değerlendirebilmek ve bulguları ilişkilendirebilmek gibi beceriler de dahil olmak üzere, kanıtın doğasını anlamayı da gerektirir.

8. başlıktaki 1. Aktivite kartında yer alan aktiviteleri geliştirmenin bir yolu olarak, tarihsel araştırma/ sorgulamanın diğer unsurlarını ele almak amacıyla öğrencilerden, örneğin, fotoğrafların, o zamanlarda gençlerin nasıl göründüklerini güvenilir bir şekilde yansıtıp yansıtmadığını düşünmelerini isteyebilirsiniz; veya daha genel anlamda, ‘Fotoğraf makinesi hiçbir zaman yalan söylemez?’ sözünün ne kadar doğru olduğunu sorabilirsiniz. Başka konu başlıkları altında da buna benzer örnekler geliştirilebilir.

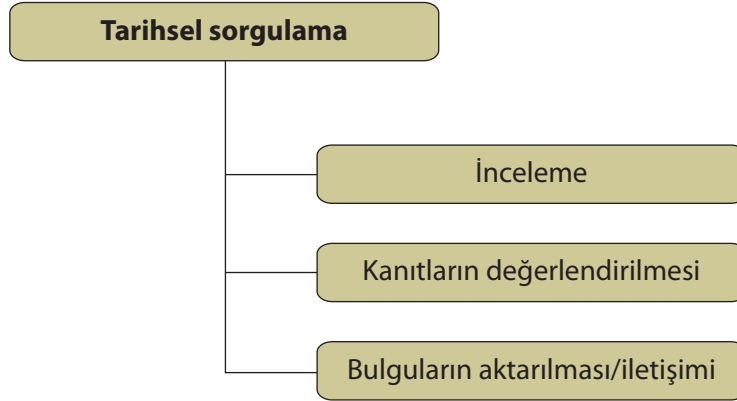
Bulgular, her düzeyde, çeşitli şekillerde kullanılarak öğrencilerin gelişimlerini değerlendirebilmek için bir dizi ipucu sağlayabilir. Örneğin:

- Kısa yazılar
- Resimli sunum
- Power point sunumlar
- Sınıftaki tartışmalara katılma
- Drama aktiviteleri

GEÇMİŞİMİZE BİR BAKIŞ

Şekil 3: Tarihsel sorgulamanın unsurları

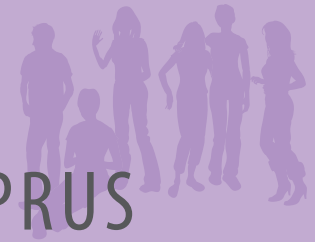

Biçimlendirici Değerlendirme: Her Aktivite kartında istenecek cevapların yanında, her başlık altında gerçekleşen öğrenmenin daha özetleyici bir değerlendirmesi için, ilkökul öğrencilerinden, belki ikili gruplar halinde, sözlü olarak kısa bir sunum yapmaları; ortaokul öğrencilerinden kısa bir kompozisyon yazmaları; lise öğrencilerinden de, örneğin, yazılı ya da sözlü olarak geçtiğimiz yüz yıl boyunca yaşanan değişiklikler ile sürekliliklerin bir değerlendirmesini yapmaları istenebilir.

TOPIC 1

WEDDING TRADITIONS AND THE ROLE OF WOMEN IN CYPRUS

TEACHER NOTES

Introduction to the topic

The focus of this topic is to enable pupils to explore issues of continuity and change, similarity and difference, source interpretation and empathetic understanding by investigating wedding ceremonies and the light they throw on the role of women during the past 150 years. The key aspects of the investigation are:

- The ways in which the customs, rituals and symbols associated with weddings have (a) changed; and (b) remained the same and the reasons for this;
- How to account for the similarities and differences both within and between Greek and Turkish Cypriot wedding ceremonies;
- How wedding ceremonies and the traditions associated with them provide evidence about the position of and attitudes towards women in Cypriot society, and how these have changed over time.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'How do our wedding ceremonies reflect changing attitudes to women over time?' Specific learning intentions for each age group are:

Level One Activity Card (Primary): Pupils will:

- describe and begin to interpret visual sources;
- appreciate similarity and difference;
- respond to a source;
- empathise with others;
- consider an aspect of their family history.

Level Two Activity Card (Lower Secondary): Pupils will:

- interpret and begin to put forward hypotheses to explain visual and documentary sources;
- assess the utility of sources;
- understand the social and cultural significance of aspects of wedding customs and symbols;
- empathise with others.

Level Three Activity Card (Upper Secondary): Pupils will:

- use their knowledge and understanding of contemporary society to make valid comparisons with the past;
- assess the relative reliability and adequacy of sources;
- explore the nature of societies past and present;
- consider issues of stereotyping.

Pedagogical approaches

Pupil learning will be guided by the questions and activities on the cards. However, as pupils learn best when they are actively and emotionally engaged with the stimulus material, teachers should adopt active learning strategies to encourage critical and creative thinking and discussion by the pupils. Among the strategies that can be used are:

1. Use Source C as part of an initial warm-up activity. If possible, project the photograph on to a screen and, without giving the pupils any clues (e.g. without providing a caption, and no mention of weddings!), ask them to discuss and explain their responses to questions such as:

- When do you think this photograph was taken: recently; 50 years; 80 years; or 100 years ago?
- What do you think the two people in the photograph are doing?
- What do you think they are feeling/thinking?
(Then add the caption to the photograph)
- Now the photograph has a caption, do you want to alter any of your earlier responses?

2. Introduce practical activities, for example:

- **Henna demonstration:** Pupils are informed that brides (both Greek-Cypriots and Turkish-Cypriots) used henna to decorate their hands. Demonstrate how henna was/is used.
- **Preparing and serving herse/ressi:** This played an important part in both Greek and Turkish Cypriot wedding ceremonies.
- **Role play:** In addition to the visual and documentary sources provided here, use other kinds of material (e.g. tapes of wedding songs, videos of wedding dances, family memorabilia and recollections) to enable groups of pupils to simulate both a traditional and a modern wedding. Ask the pupils to 'freeze the action' at points where they think the ceremony reflects a significant aspect of attitudes towards women.

3. Avoidance of stereotyping: using contemporary sources (including newspaper and TV reports) consider how significant ethnicity is in explaining differences, as opposed, for example, to economic, social or personal factors.

4. Interpreting rituals and symbols: the meaning of rituals and symbols is often difficult to determine, and they commonly have more than one interpretation. For example, with reference to the painting reproduced as Source C (Source Card 2):

WEDDING TRADITIONS AND THE ROLE OF WOMEN IN CYPRUS

Slaughter of chicken/ cockerel under bride's feet

Cock's blood indicates both the consolidation of man's power over his wife and the solid foundations of the new house itself.

Also: According to tradition a building would collapse if its foundations did not contain a living being.

Throwing of pomegranate against the house

The bursting of a pomegranate in front of the new house symbolises wealth, happiness and fertility.

Also: this is supposed to avert evil; that is why the phrase 'let our enemies burst like the pomegranate' is sometimes told.

Alternatively: the custom is sometimes associated with the myth of Persephone who was made by Pluto, god of the underworld, to eat a seed of pomegranate in order to forget her mother (and proper marriage) and marry Pluto.

Discuss the significance of ritual and symbols in other contexts (e.g. religion, sport, festivals).

Sources available for this topic on pupil Source Cards:

- A Photograph of a Greek-Cypriot bride wearing Amalia dress, Costas and Rita Severis Collection.
- B Photograph of a Turkish-Cypriot bride wearing Bindali dress, Costas and Rita Severis Collection.
- C Michael Kassalos (Askeia 1885, Larnaka 1974) *The Wedding*, oil painting on canvas. © Folk Art Museum of the Society of Cypriot Studies, Lefkosia.
- D Kutlu Adali (1963) *Dagarcik (Rucksack –Notes from the villages I visited)*, Nicosia. pp. 208–212. (Translated).
- E Lia Mylona (1980) *The Cypriot Woman*, Nicosia p. 29.

Links to curriculum

The curriculum area of history is 'Social history of Cyprus'. The theme can also be linked to the curriculum subjects of social studies, civics and citizenship.

Links to other topics in the pack

The role of women is explored in most topics and particularly in Topic 6 'Coffee shop traditions in Cyprus'; Topic 9 'Housing traditions in Cyprus'; and Topic 7 'Fashion in Cyprus'.

ΘΕΜΑ 1

ΟΙ ΓΑΜΗΛΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Το Θέμα αυτό επικεντρώνεται στο να καταστήσει τους μαθητές/τριες ικανούς/ές να ερευνούν ζητήματα συνέχειας και αλλαγής, ομοιότητας και διαφοράς, ερμηνείας των πηγών και κατανόησης με ενσυναίσθηση, μέσα από τη διερεύνηση των γαμήλιων τελετών και του τρόπου με τον οποίον αυτές φωτίζουν το ρόλο των γυναικών τα τελευταία 150 χρόνια. Τα βασικά σημεία της διερεύνησης είναι:

- Πώς έχουν αλλάξει τα έθιμα, οι τελετουργίες και τα σύμβολα που σχετίζονται με το γάμο, αλλά και πώς έχουν παραμείνει τα ίδια (και οι λόγοι για αυτή τη συνέχεια και αλλαγή)
- Η απαρίθμηση ομοιοτήτων και διαφορών στις ελληνοκυπριακές και τουρκοκυπριακές γαμήλιες τελετές ξεχωριστά αλλά και μεταξύ τους
- Πώς οι γαμήλιες τελετές και οι παραδόσεις που σχετίζονται με αυτές δίνουν στοιχεία για τη θέση των γυναικών και τη στάση προς τις γυναίκες στην Κυπριακή κοινωνία και πώς αυτές άλλαξαν μέσα στα χρόνια;

Μαθησιακές Προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση για αυτό το Θέμα είναι: «Πώς οι γαμήλιες τελετές αντανακλούν την αλλαγή της στάσης προς τις γυναίκες με την πάροδο του χρόνου;» Οι συγκεκριμένοι μαθησιακοί στόχοι για κάθε ηλικιακή ομάδα είναι:

Κάρτα πρώτου επιπέδου (Δημοτικό) Οι μαθητές/τριες να:

- περιγράφουν και να αρχίσουν να ερμηνεύουν οπτικές πηγές
- αξιολογούν ομοιότητες και διαφορές
- ανταποκρίνονται σε μια πηγή
- αναπτύξουν ενσυναίσθηση
- μελετούν μια πτυχή της οικογενειακής τους ιστορίας.

Κάρτα δεύτερου επιπέδου (Γυμνάσιο) Οι μαθητές/τριες να:

- ερμηνεύουν και να αρχίσουν να διατυπώνουν υποθέσεις για να επεξηγήσουν οπτικές και έγγραφες πηγές
- αξιολογούν τη χρησιμότητα των πηγών
- κατανοούν την κοινωνική και πολιτισμική σημασία των γαμήλιων εθίμων και συμβόλων και τις διάφορες πτυχές τους
- αναπτύξουν ενσυναίσθηση.

Κάρτα τρίτου επιπέδου (Λύκειο) Οι μαθητές να:

- χρησιμοποιούν τη γνώση και κατανόησή τους για τη σύγχρονη κοινωνία για να κάνουν βάσιμες συγκρίσεις με το παρελθόν
- αξιολογούν τη σχετική αξιοπιστία και επάρκεια των πηγών
- διερευνούν τη φύση των κοινωνιών του παρελθόντος και του παρόντος
- μελετούν ζητήματα στερεότυπων.

Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις

Η μάθηση θα καθοδηγείται από τις ερωτήσεις και δραστηριότητες που προτείνονται στις κάρτες. Όμως αφού οι μαθητές/τριες μαθαίνουν καλύτερα όταν ασχολούνται ενεργά με υλικό που τους παρέχει κίνητρα, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να υιοθετούν, κάθε φορά, στρατηγικές ενεργούς μάθησης για να ενθαρρύνουν την κριτική και δημιουργική σκέψη και συζήτηση ανάμεσα στους μαθητές/τριες. Μεταξύ των στρατηγικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι:

1. Αξιοποιήστε την Πηγή Γ ως μέρος μιας αρχικής προπαρασκευαστικής δραστηριότητας. Εάν είναι δυνατό, προβάλετε τη φωτογραφία σε μια οθόνη και χωρίς να δώσετε στους μαθητές οποιαδήποτε ενδεικτικά στοιχεία (π.χ. χωρίς να τους δώσετε λεζάντα και χωρίς να αναφερθείτε σε γάμους!) ζητήστε τους να συζητήσουν και να εξηγήσουν τις απαντήσεις τους σε ερωτήσεις όπως:

- Πότε πιστεύετε ότι λήφθηκε αυτή η φωτογραφία – πρόσφατα, πριν πενήντα, ογδόντα ή εκατό χρόνια;
- Τι πιστεύετε ότι κάνουν τα δύο πρόσωπα της φωτογραφίας;
- Τι πιστεύετε ότι αισθάνονται/σκέφτονται;
(Επειτα προσθέστε τη λεζάντα στη φωτογραφία)
- Τώρα που βλέπετε τη λεζάντα, θέλετε να αλλάξετε κάποια από τις προηγούμενες απαντήσεις σας;

2. Εξοικείωση με χρήση πρακτικών δραστηριοτήτων όπως για παράδειγμα:

- **Επίδειξη Χένα:** οι μαθητές/τριες πληροφορούνται ότι οι νύμφες (και Ελληνοκύπριες και Τουρκοκύπριες) χρησιμοποιούσαν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο χένα για να διακοσμούν τα χέρια τους. Δείξτε πώς χρησιμοποιούνταν / χρησιμοποιείται η χένα.
- **Πώς μαγείρευαν και σέρβιραν το ρέσι:** Αυτό αποτελούσε σημαντικό κομμάτι και των ελληνοκυπριακών και των τουρκοκυπριακών γαμήλιων τελετών.
- **Θεατρικό παιχνίδι:** Εκτός από τις οπτικές και έγγραφες πηγές που χρησιμοποιούνται εδώ, χρησιμοποιήστε άλλα είδη υλικών (π.χ. ηχητικό υλικό με γαμήλια τραγούδια, βίντεο με γαμήλιους χορούς, οικογενειακά αναμνηστικά αντικείμενα και αναμνήσεις) ώστε να δώσετε τη δυνατότητα σε ομάδες μαθητών/τριών να αναπαραστήσουν τόσο μια παραδοσιακή όσο και μια σύγχρονη γαμήλια τελετή. Ζητήστε από τους/τριες μαθητές/τριες να «παγώσουν τη δράση» σε σημεία στα οποία πιστεύουν ότι η τελετή αντανακλά μια σημαντική πτυχή της στάσης προς τις γυναίκες.

3. Αποφυγή στερεοτύπων: με τη χρήση σύγχρονων πηγών (συμπεριλαμβανομένων και ρεπορτάζ σε εφημερίδες και τηλεόραση) μελετήστε εάν και πόσο σημαντική είναι η καταγωγή κατά την επεξήγηση των διαφορών, σε αντίθεση, για παράδειγμα με τους οικονομικούς, κοινωνικούς ή προσωπικούς παράγοντες.

ΟΙ ΓΑΜΗΛΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

4. Ερμηνεία τελετουργιών και συμβόλων: είναι συχνά δύσκολο να καθορισθεί το νόημα των τελετουργιών και συμβόλων και συνήθως δίνονται πέραν από μία ερμηνείες. Για παράδειγμα, αναφορικά με τον πίνακα η αναπαραγωγή του οποίου αποτελεί την Πηγή Δ (Κάρτα Πηγών 2):

Η σφαγή της κότας/κόκορα μπροστά στα πόδια της νύφης

Το αίμα του κόκορα συμβολίζει την παγίωση της ισχύος του άντρα πάνω στη γυναίκα του και τα ισχυρά θεμέλια του νέου σπιτιού.

Επίσης: σύμφωνα με την παράδοση το κτήριο θα κατέρρευε αν στα θεμέλια του δεν υπήρχε ένα ζωντανό όν.

Πέταγμα ροδιού πάνω στο σπίτι

Το σπάσιμο ενός ροδιού μπροστά από το καινούριο σπίτι συμβολίζει πλούτο, ευτυχία και γονιμότητα.

Επίσης: αποτρέπει το κακό. Για το λόγο αυτό λεγόταν κάποτε η φράση «ας σκάσουν οι εχθροί μας όπως αυτό το ρόδι».

Εναλλακτικά: το έθιμο αυτό συσχετίζεται ορισμένες φορές με το μύθο της Περσεφόνης που εξαναγκάστηκε από τον Άδη, το θεό του Κάτω Κόσμου, να φάει ένα σπυρί από ρόδι για να ξεχάσει τη μητέρα της (και το γάμο που θα έκανε) και να παντρευτεί τον Άδη.

Συζητήστε τη σημασία των τελετουργιών και συμβόλων σε άλλα περιβάλλοντα (π.χ. θρησκεία, αθλήματα, γιορτές).

Διαθέσιμες πηγές στις Κάρτες Πηγών για Μαθητές/τριες

- A Φωτογραφία μιας ελληνοκύπριας νύφης που φοράει νυφικό σε στυλ Αμαλία, Συλλογή Κώστα και Ρίτας Σεβέρη.
- B Φωτογραφία μιας τουρκοκύπριας νύφης που φοράει νυφικό σε στυλ Bindali, Συλλογή Κώστα και Ρίτας Σεβέρη.
- Γ Μιχαήλ Κάσαλος (Άσκεια 1885 – Λάρνακα 1974), *Ο Γάμος*, λάδι σε ξύλο, © Μουσείο Λαϊκής Τέχνης της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών, Λευκωσία.
- Δ Kutlu Adali (1963), *Dagarcik (σακίδιο) – Σημειώματα από τα χωριά που επισκέφτηκα*, Λευκωσία σς. 208-12.
- Ε Λία Μυλωνά (1980), *Η Κύπρια Γυναίκα*, Λευκωσία σ. 29.

Συνδέσεις με το αναλυτικό πρόγραμμα

Συνδέεται με το περιεχόμενο του αναλυτικού προγράμματος εκεί όπου παρουσιάζεται η Κοινωνική Ιστορία της Κύπρου. Το Θέμα μπορεί επίσης να συσχετιστεί με μαθήματα όπως τα κοινωνικά θέματα και η αγωγή του πολίτη.

Συνδέσεις με άλλα Θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Ο ρόλος των γυναικών διερευνάται στα πλείστα Θέματα και ιδιαίτερα στο Θέμα 6: "Παραδόσεις των Καφενείων της Κύπρου", το Θέμα 9: "Οικιστικές Παραδόσεις της Κύπρου", και το Θέμα 7: "Η Μόδα στην Κύπρο".

KONU 1

KIBRIS'TA DÜĞÜN GELENEKLERİ VE KADININ ROLÜ

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

Bu konunun amacı, öğrencilerin, düğün törenlerini ve bunların geçtiğimiz 150 yıl boyunca kadının temsil ettiği rol üzerine tuttukları ışığı araştırarak süreklilik ile değişim, benzerlik ile farklılık, yorumlama ile empatik anlama konularını sorgulamalarını sağlamaktır. Sorgulamanın önemli noktaları şunlardır:

- Düğünlerle ilgili adet, gelenek ve sembollerin ne şekilde (a) değiştiği; (b) aynı kaldığı ve bunun nedenleri;
- Kıbrıs Rum ve Türk düğün törenlerinin kendi içindeki ve birbirleri arasındaki benzerlikler ile farklılıkları;
- Düğün törenleri ve ilgili geleneklerin, Kıbrıs toplumunda kadınların konumu ile kadınlara yönelik tutumlar konusunda nasıl kanıtlar sunduğu ve zaman içinde bunların nasıl değiştiği.

Öğrenme amaçları

Bu konunun araştırma sorusu şöyledir: "Düğün törenlerimiz zaman içinde kadınlara yönelik değişen tutumları nasıl yansıtır?" Her yaş grubu için belirli öğrenme amaçları şöyledir:

Birinci düzey kartı (ilkokul): Öğrenciler:

- Görsel kaynakları tarif edebilecek ve yorumlamaya başlayacak;
- Benzerlik ve farklılığı anlayışla karşılayacak;
- Kaynaklara tepki verecek;
- Başkalarıyla empati kuracak;
- Kendi aile tarihlerinin bir kesitini düşünecek.

İkinci düzey kartı (ortaokul): Öğrenciler:

- Görsel ve yazılı kaynakları açıklayabilmek için yorumlama yapabilecek ve varsayımlar öne sürecek;
- Kaynakların yarar derecesini değerlendirecek;
- Düğün gelenekleri ile sembollerinin sosyal ve kültürel önemini anlayacak;
- Başkalarıyla empati kuracak.

Üçüncü düzey kartı (lise): Öğrenciler:

- Günümüz toplumuyla ilgili bilgi ve anlayışlarını, geçmişle geçerli kıyaslamalar yapmak için kullanacak;
- Kaynakların izafi güvenilirliği ile yeterliliğini değerlendirecek;
- Toplumların geçmişi ile şimdiki halinin doğasını inceleyecek;
- Tektipleştirme konuları üzerinde düşünecek.

Pedagojik Yaklaşımlar

Öğrenme sürecinde, öğrenciler, kartlardaki sorular ve aktivitelerle yönlendirileceklerdir. Ancak, öğrenciler, uyarıcı materyallere duygusal olarak ilgi

duydıklarında ve aktif bir şekilde katılım gösterebildiklerinde en iyi öğrendiklerinden, öğretmenler öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşüncelerini ile tartışmalarını destekleyecek aktif öğrenme stratejileri benimsemelidir. Kullanılabilecek stratejiler arasında şunlar vardır:

1. Kaynak C'yi başlangıçta ısınma aktivitesi olarak kullanın. Mümkün olduğu durumlarda, fotoğrafı bir ekrana yansıtıp öğrencilere herhangi bir ipucu vermeden (ör. bir altyazı-başlık vermeden ve düğünlerden bahsetmeden!) aşağıdaki gibi sorulara verilebilecek cevapları tartışmalarını ve anlatmalarını isteyin:

- Sizce bu fotoğraf ne zaman çekilmiştir – yakın zamanlarda mı; 50 yıl; 80 yıl; veya 100 yıl önce mi?
- Sizce fotoğraftaki iki kişi ne yapıyor?
- Sizce ne hissediyor/düşünüyorlar?
(Ardından resmin başlığını gösterin)
- Resmin altyazı başlığını gördükten sonra, daha önce verdiğiniz cevapları değiştirmek ister misiniz?

2. Uygulamalı aktiviteler ekleyin, örneğin:

- Kınanın gösterilmesi: Öğrenciler gelinlerin (Kıbrıslı Rumlar ve Türkler) ellerini kınayla süslediklerini öğrenirler. Kınanın geçmişte/günümüzde nasıl kullanıldığını gösterin.
- Herse hazırlamak ve ikram etmek: Bunun hem Kıbrıslı Rum hem de Kıbrıslı Türk düğün törenlerinde önemli bir yeri vardı.
- Rol yapma oyunu: Burada verilen görsel ve yazılı kaynaklara ek olarak, öğrencilerin gruplar halinde hem geleneksel hem de modern bir düğün gösterisi yapmalarını sağlamak için farklı türde materyaller (ör. düğün şarkı kasetleri, düğün oyunları videoları, ailelerden hatırlanmaya değer şeyler ve anılar) de kullanın. Öğrencilerden, düğün töreninin kadınlara yönelik olarak önemli bir boyutunu yansıttığını düşündükleri bölümlerinde "sahneyi dondurmalarını" isteyin.

3. Tektipleştirmekten kaçınmak: Çağdaş kaynaklar kullanarak (gazete ve televizyon haberleri dahil) farklılıkları anlatırken, örneğin ekonomik, sosyal ve kişisel faktörlerle karşılaştırıldığında etnik kökenin ne kadar önemli yer tuttuğunu gösterin.

4. Törensel adetlerin ve sembollerin yorumlanması: Törensel adetlerin ve sembollerin anlamını belirlemek oldukça zor olup, genellikle birden fazla şekilde yorumlanırlar. Örneğin Kaynak D (Kaynak kartı 2) olarak verilen resimle ilgili:

KIBRIS'TA DÜĞÜN GELENEKLERİ VE KADININ ROLÜ

Gelinin ayakları altında tavuk/horoz kesilmesi

Horozun kanı, erkeğin eşi üzerindeki gücünün pekiştirilmesini ve yeni evin sağlam temellerini ifade eder.

Ayrıca: Geleneğe göre bir binanın temellerinde canlı bir varlık bulunmazsa o bina çökecektir.

Eve nar atılması

Yeni evin önünde nar patlatılması zenginlik, mutluluk ve doğurganlığı simgeler.

Ayrıca: Nazarı uzaklaştırdığına inanılır; bu yüzden bazen "düşmanlarımız nar gibi çatlasın" denir.

Bundan başka: Bu gelenek bazen, annesini (ve kurallara uygun bir evliliği) unutup, onunla evlenmesi için yeraltı tanrısı Pluton tarafından nar tanesi yedirilen Persefon'un efsanesi ile ilişkilendirilir.

Törensel adetler ile sembollerin önemini başka bağlamlarda tartışın (ör. din, spor, festivaller).

Öğrenci kaynak kartlarında bulunan kaynaklar

- A Amalia giyen bir Kıbrıslı Rum gelinin fotoğrafı, Costas ve Rita Severis Koleksiyonu'ndan.
- B Bindallı giyen bir Kıbrıslı Türk gelinin fotoğrafı, Costas ve Rita Severis Koleksiyonu'ndan.
- C Michael Kassalos (Askeia, 1885, Larnaka 1974) *Düğün*, Tual üzerine yağlıboya tablo, Kıbrıs Araştırmaları Derneği, Halk Sanat Müzesi.
- D Kutlu Adalı (1963), *Dağarcık – Gittiğim köylerden notlar*, Lefkoşa. S. 208-212.
- E Lia Mylona (1980), *Kıbrıslı Kadın*, Lefkoşa s.29.

Müfredatla ilişki

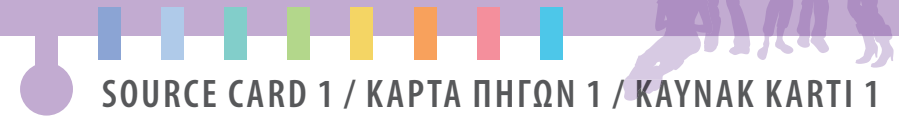
Tarih ders müfredatındaki yeri "Kıbrıs'ın sosyal tarihi"dir. Bu tema sosyal bilgiler, yurttaşlık ve vatandaşlık derslerinin müfredatlarıyla da ilişkilendirilebilir.

Paketteki diğer konularla ilişki

Kadının rolü birçok başlıkta, özellikle altıncı başlıkta: Kıbrıs'ta kahvehane gelenekleri; dokuzuncu başlıkta: Kıbrıs'ta konut gelenekleri; ve yedinci başlıkta: Kıbrıs'ta moda bölümlerinde de ele alınmaktadır.

TOPIC 1 / ΘΕΜΑ 1 / KONU 1

WEDDING TRADITIONS AND THE ROLE OF WOMEN IN CYPRUS / ΟΙ ΓΑΜΗΛΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ /
KIBRIS'TA DÜĞÜN GELENEKLERİ VE KADININ ROLÜ

Source A / Πηγή A / Kaynak A

Source B / Πηγή B / Kaynak B

Source C / Πηγή Γ / Kaynak C

Source D

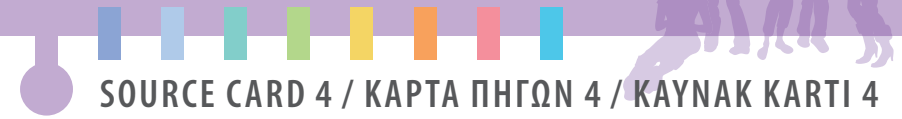
On the third day, the ressi is cooked at the groom's house together with other meals until midday. The bride is brought to the fore in her own home with ornamented head and wedding dress. Her family members put money or jewels on her dress as the wedding musicians play inside and the drum and the pipe outside. After the bride is decorated with money and jewels, she goes to a visit of the streets of the village, the [...] flag being in front, the villagers and the drum-piper players following the bride. Then, the parade goes to the groom's house. As they approach the house, a pomegranate is given to the bride that she throws on the door of the groom. The groom opens the door and they all watch someone dancing with a jug in his hand. The family members donate money to the musicians and finally the jug is thrown on the ground and it will be broken. The groom throws coins to the air and as the villagers collect the money, he gets the bride and they enter together into his house. The bride stays at home until the evening and the groom goes outside the home. He comes in the evening and goes to the mosque in the arms of his two friends and with the other villagers. After the evening prayers, they return home. The hodja recites the wedding-prayer. The groom kisses the hand of the hodja and later the hands of his father and his father-in-law. After the groom performs the evening prayer, the aunt gives the bride to him for the first night to be together.

Πηγή Δ

Την τρίτη μέρα, μαγειρεύεται το ρέσι στο σπίτι του γαμπρού μαζί με άλλα φαγητά μέχρι το μεσημέρι. Η νύφη έρχεται στο μπροστινό δωμάτιο του σπιτιού της με στολισμένο το κεφάλι και φορώντας νυφικό. Τα μέλη της οικογένειάς της στερεώνουν χρήματα ή κοσμήματα πάνω στο φόρεμά της, καθώς οι μουσικοί παίζουν μέσα, ενώ το τύμπανο και ο αυλός παίζουν έξω από το σπίτι. Αφού στολίσουν τη νύφη με χρήματα και κοσμήματα, αυτή βγαίνει στους δρόμους του χωριού, [...] η σημαία μπροστά, οι χωρικοί και οι μουσικοί με το τύμπανο και τον αυλό ακολουθούν τη νύφη. Έπειτα η παρέλαση πάει στο σπίτι του γαμπρού. Καθώς πλησιάζουν το σπίτι, δίνουν στη νύφη ένα ρόδι το οποίο πετάει πάνω στην πόρτα του γαμπρού. Ο γαμπρός ανοίγει την πόρτα και όλοι παρακολουθούν κάποιον που χορεύει με μια κανάτα στο χέρι. Τα μέλη της οικογένειας δίνουν χρήματα στους μουσικούς και, τέλος, πετούν την κανάτα στο έδαφος για να σπάσει. Ο γαμπρός πετάει νομίσματα στον αέρα και καθώς οι χωρικοί μαζεύουν τα λεφτά αυτός παίρνει τη νύφη και μπαίνουν μαζί στο σπίτι του. Η νύφη μένει στο σπίτι μέχρι το βράδυ και ο γαμπρός φεύγει από το σπίτι. Επιστρέφει το βράδυ και πάει στο τζαμί με τους άλλους χωρικούς, ενώ τον κουβαλούν στα χέρια τους δύο φίλοι του. Μετά από τις εσπερινές προσευχές επιστρέφουν στο σπίτι. Ο χότζας λέει την προσευχή του γάμου. Ο γαμπρός φιλάει το χέρι του χότζα και μετά το χέρι του πατέρα του και του πεθερού του. Αφού πει την εσπερινή προσευχή ο γαμπρός, η θεία του δίνει τη νύφη για την πρώτη νύχτα του γάμου τους.

Kaynak D

Üçüncü gün damadın evinde öğle vaktine kadar diğer yemeklerle birlikte herse pişirilir. Gelin, gelinliğiyle ve başı süslenmiş bir şekilde kendi evinin ön tarafına getirilir. Aile üyeleri, içeride düğün çalgıcıları müziklerini yaparken ve dışarıda davul zurna çalınırken, gelinin elbisesine para veya mücevher takarlar. Gelin, para ve mücevherle donatıldıktan sonra, köyün sokaklarını gezmeye başlar; köylüler ile önde (...) bayrağı davulcu-zurnacılar onu takip eder. Bunun ardından düğün alayı damadın evine doğru devam eder. Eve yaklaşırlarken geline bir nar verilir ve gelin bunu damadın odasının kapısına atar. Damat kapıyı açar ve hep birlikte, elinde bir testiyle dans eden kişiyi izlerler. Aile üyeleri müzisyenlere para takarlar ve son olarak da testi yere atılıp kırılır. Damat havaya bozuk para atar ve köylüler paraları toplarken gelini alır ve birlikte eve girerler. Gelin gece oluncaya kadar evde kalır; damat ise evin dışına çıkar. Gece olunca gelir ve iki arkadaşının kolunda, diğer köylülerle birlikte camiye gider. Akşam namazından sonra eve dönerler. Hoca düğün ezanını okur. Damat hocanın, ve ardından da kendi babasının ve kayınpederinin elini öper. Damat akşam duasını okuduktan sonra, yenge, birlikte geçirecekleri ilk gece için gelini damada verir.

Source E

Dowry Agreement

In the name of the Holy Trinity, the Virgin Mary, The Apostle Barnabas and of Madam Mariannou

Dowry agreement of our eldest girl, daughter of me, Constantis, son of Marikkou, and of my late wife Maritsou, to take as her lawful husband Georkatzi son of Paskali, with all the blessings of our heart.

Second, 4 icons, the first in wood full of knots two fingers thick, the other three of pine wood dripping resin on the unpainted side. Three shirts, two short and one long to the ground. Two bodices completely without holes and very strong, two petticoats clean washed in the Pedianos river, one half pair of stockings (the other she has time to knit before the wedding), a dress of homespun cloth double-width and striped and another coloured homespun cloth which Constantis of Marikkou bought myself the year before last from the Olive Fair, two pieces of cloth (one has a few holes but they can be mended) for good luck, two pairs of shoes (one of them was resoled not a month ago), 45 pikkes of wick waistband, three balls of thread 167 ½ pikkes, 25 coins, 22 paraes and 3 aspra, two saucepans scoured and a frying pan unscoured, two glasses with a flower pattern, four soup plates, one slightly cracked, one metal jug of my late grandmother, a cup, a colander and a sieve, a small saucepan without a lid, a dolly-stick of new wood, a clay lamp, a straw mattress and three reels of thread in case they want to sew a better one, a piece of land big enough for a donkey to roll over once, two hens with a cockerel, half an oke of hand-made macaroni (and if we have time we'll make them some more), 2 litres of oil and 12 ½ drams of goat cheese, 40 strings of garlic and two large jars of dried pulses for them to soften enough to eat, drink and be merry all day today and tomorrow, bridegroom, bride and all the relatives and the closest neighbours, such as Madam Mariannou our teacher, who is writing this dowry agreement. Amen.

The father-in-law, Constantis son of Marikkou and their late lamented Maritsou

Witnessed by.....

Πηγή E

Προικοσύμφωνο

«Εν ονόματι της Αγίας Τριάδος, της Παρθένου Μαρίας, του Αποστόλου Βαρνάβα και της Κοκώνας Μαριαννούς».

Προικοσύμφωνον της πρώτης κόρης μας της μεγάλης, θυγατρός εμένα του Κωσταντή της Μαρικκούς και της μακαρίτισσας της γεναίικας μου της Μαρτισούς, να πάρει νόμιμον άντρα της τον Γιωρκάτζη του Πασκάλη και της καρδιάς μας όλην την ευχήν μας. Δεύτερον 4 κονίσματα το πρώτον σε ξύλον ούλον ζάρκα και χοντρόν δκυο δάκτυλα, και τα τρία άλλα σε πευκόξυλον που στάσσει πίσσαν που την μιάν μερκάν την απογιάτιστην. Τρία πουκάμισα, τα δκυο μιτσιά και τόναν μέάλον ως χαμαί, δκυο πορεισιανά τέλεια ατρύπητα και ολόγερα, δκυο μεσοφόρκα παστρικά σαπουνισμένα στον Πηδικιάν, ένα ήμισυ ζευγάριν κλάτσες (την άλλην έως να γίνη ο γάμος έχει καιρόν να την πλέξει), έναν φουστάνιν αλατζένον δίμητον και ριωτόν και άλλον ένα που αλατζιάν χροματιστήν που την εψόμνισα εγιώ ο Κωσταντής της Μαρικκούς πρόπερι που το παναύριν της Εληάς, δκυο παννιά (το έναν έχει λίγες τρύπες αλλά ράβκουνται) για το καλορίζικον, δκυο ζευκάρκα παπούτσια (το ένα μισοσολιασμένον εν έχει μήναν), 45 πήχες βρακοζώνιν που φυτίλλιν, τρείς κούβαρους νήμα 167 ½ πήχες, 25 ριάλια, 22 ππαράες και άσπρα, δκυο μαερίσσεες καλαωμένες και έναν τηάνιν αγάνωτον, δκυο καντήλες με φκιουρούδκια, τέσσερα πιάτα βαθουλά το έναν λλίον ραισμένον, έναν μαστραππάν της μακαρίτισσας της στετές μου, έναν φετζιάνιν, έναν κόσσηνον και μιαν τατσιάν, έναν μισίν μαίρισσοούν χωρίς καππάτζιν, έναν χαρτζιξυλον που ξύλον ζωντανόν, έναν λυχνάρι χωματένον, έναν στρώμα με στούππες και τρεις μπακάρηδες για να ράψουν αν θέλουν τζ' άλλον καλλίτερον, έναν κομματούιν χωράφιν ίσια με μιάν κυλίστραν ενός γαάρου, 2 όρνιθες μ' έναν πετεινάριν καννάουρον, μισήν οκκάν μακαρολύνια του σιερκού (και αν προφτάσομεν κάμνουμέν τους τζι' άλλα), 2 λίτρες λάιν και 12 ½ δρέμια χαλλούμιν, 40 κλωστές σκόρτους και δκύο βάζους κουτρούβιν να τα μαλάξουν κάμποσοι και να τα κάμουν όλα θάλασσαν να τρών, να πίνουν, να γλεντούν όλον το σήμερον και το αύριον, γαμπρός, νύφη και όλα τα συμπεθερικά, οι πιο κοντά γείτόνοι, όπως και η Κοκώνα η Μαριαννού η δασκάλα μας, που γράφει αυτήν την προικοσυμφώναν. Αμήν.

Ο πενθερός Κωσταντής της Μαρικκούς και η πενθερά του η συγχωρεμένη

Μάρτυρας.....

Kaynak E

Çeyiz Anlaşması

Baba, Oğul ve Kutsal Ruh, Meryem Ana, Havari Barnabas ve Madam Mariannou adına

Ben Marikkou oğlu Constantis ve merhum eşim Maritsou'nun kızı olan en büyük çocuğumuzun, Paskali oğlu Georkatzi'yi yasal eşi olarak alması için yapılan çeyiz anlaşması. İkinci, bir tanesi, iki parmak kalınlığında budak yerleriyle dolu bir ahşaptan yapılmış, diğer üçü ise boyanmamış tarafından reçine damlatan çam odunundan 4 ikon. İkisi kısa ve biri yere kadar uzun olan üç gömlek. Deliksiz ve çok sıkı iki korse, Pedianos Nehri'nde yıkanıp temizlenmiş iki jupon, bir uzun çorap teki (diğer tekini düğünden önce örecektir), evde dokunmuş çifte enli çizgili kumaştan bir elbise, benim, Marikkou'nun Constantis'inin, son Zeytin Festivali'nden iki sene önce kendime aldığım evde dokunmuş renkli kumaş, iyi şans getirmesi için iki parça kumaş (bir tanesinin birkaç deliği var ama tamir edilebilir), iki çift ayakkabı (bir çiftine bir aydan az bir süre önce pençe yapılmış), 45 pikke uzunluğunda örgü kuşak, üç adet 167 ½ pikke uzunluğunda iplik yumağı, 25 sikke, 22 paraes ve 3 aspro, 2 dekape edilmiş tencere, dekape edilmemiş bir tava, çiçek desenli iki bardak, biri biraz çatlak olmak üzere dört çorba kasesi, merhum büyükanemden kalan bir metal sürahi, bir fincan, bir kevgir, bir elek, kapaksız küçük bir tencere, yeni ahşaptan bir çamaşır sopası, bir toprak lamba, samandan bir döşek ve daha iyisini dikmek isterlerse diye üç makara iplik, bir eşeğin bir kere dönebilmesine yetecek büyüklükte bir arazi, bir körpe horoz ve iki tavuk, yarım okka ev yapımı makarna (vaktimiz olursa onlar için daha fazlasını da yapacağız), iki litre yağ ve 12 ½ dirhem keçi peyniri, 40 dizi sarımsak, yenilebilecek kadar yumuşaması için büyük kavanoz de kuru baklagil; böylece damat ve gelin, tüm akrabaları ve bu çeyiz anlaşmasını yazan öğretmenimiz Madam Marioannou gibi en yakın komşularıyla birlikte bugün ve yarın iyiyi içip mutlu olacaklardır. Amin.

Kayınpeder, Marikkou oğlu Constantis ve yokuşuyla acı veren Maritsou

Şahitler.....

How do our wedding ceremonies reflect changing attitudes to women over time?

Before starting this enquiry you need to bring some photographs of weddings from your house.

Work with a partner and describe the photographs you have brought. What is special about the wedding clothes?

Next, look at Source Card 1.

Working with your partner, describe what you see in Sources A and B.

Things to think about:

- Which things about these photographs are similar? Which things are different?
- Think about the women's dresses. What are they made of?
- What do you think the women are thinking?
- When were these photographs taken?
- Why do you think the women are not smiling?

Πώς οι γαμήλιες τελετές αντανακλούν την αλλαγή της στάσης προς τις γυναίκες με την πάροδο του χρόνου;

Προτού ξεκινήσετε αυτή την έρευνα πρέπει να φέρετε κάποιες φωτογραφίες γάμων από το σπίτι σας.

Συνεργαστείτε με κάποιον άλλο και περιγράψτε τις φωτογραφίες που φέρατε. Τι το ιδιαίτερο έχουν αυτά τα γαμήλια ενδύματα;

Στη συνέχεια, δείτε την Κάρτα Πηγών 1.

Σε συνεργασία με το/τη συμμαθητή/τριά σας περιγράψτε τι βλέπετε στις Πηγές Α και Β.

Σημεία για Σκέψη:

- Ποια πράγματα στις φωτογραφίες είναι παρόμοια; Ποια πράγματα είναι διαφορετικά;
- Μελετήστε τα νυφικά των γυναικών. Από τι είναι φτιαγμένα;
- Τι πιστεύετε ότι σκέφτονται οι γυναίκες;
- Πότε έβγαλαν αυτές τις φωτογραφίες;
- Γιατί νομίζετε δεν χαμογελούν αυτές οι γυναίκες;

Düğün törenlerimiz, zaman içinde kadınlara yönelik değişen tutumları nasıl yansıtır?

Bu araştırmaya başlamadan önce evinizden bazı düğün fotoğrafları getirmeniz gerekiyor.

Bir arkadaşınızla birlikte çalışın ve getirdiğiniz fotoğrafları anlatın. Düğün kıyafetlerinin ne gibi özellikleri var?

Daha sonra, kaynak kartı 1'e bakın.

Arkadaşınızla birlikte çalışarak, A ve B kaynaklarında ne gördüğünüzü anlatın.

Üzerinde düşünülecekler:

- Fotoğraflarda neler birbirine benziyor? Neler birbirinden farklıdır?
- Kadınların kıyafetlerini düşünün. Hangi malzemenen yapılmışlardır?
- Sizce kadınlar ne düşünüyor?
- Bu fotoğraflar ne zaman çekilmiştir?
- Sizce kadınlar neden gülümsemiyorlar?

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Sources A and B are both photographs taken about 140 years ago. Photograph A is of a Greek Cypriot wearing an Amalia style dress and photograph B is of a Turkish Cypriot wearing a Bindali dress.

Now compare the women's dresses in these photographs with the dresses in your own wedding photographs. How are the older dresses similar to or different from the wedding dresses of today?

Things to think about:

- What colours are wedding dresses then and now?
- What are the women wearing on their heads?
- What other differences in style can you see?
- What do you think the women are thinking?

To complete your enquiry, think about the role of women 140 years ago and now. Do you think it has changed? If so how do the wedding dresses show that the role of women has changed?

Και οι δύο φωτογραφίες λήφθηκαν πριν από περίπου 140 χρόνια. Η φωτογραφία Α παρουσιάζει μια Ελληνοκύπρια που φοράει ένα νυφικό σε στυλ Αμαλία και η φωτογραφία Β μια Τουρκοκύπρια που φοράει ένα νυφικό σε στυλ Bindalı.

Συγκρίνετε τώρα τα νυφικά των γυναικών στις φωτογραφίες με τα νυφικά στις δικές σας φωτογραφίες. Ποιες ομοιότητες ή διαφορές έχουν τα παλαιότερα νυφικά με τα σύγχρονα;

Σημεία για Σκέψη

- Τι χρώματα ήταν τα νυφικά τότε και τι χρώματα είναι τώρα;
- Τι φορούν οι γυναίκες στα κεφάλια τους;
- Τι άλλες διαφορές στο στυλ μπορείτε να δείτε;
- Τι πιστεύετε ότι σκέφτονται οι γυναίκες αυτές;

Για να ολοκληρώσετε την έρευνά σας σκεφτείτε το ρόλο των γυναικών πριν από 140 χρόνια και σήμερα. Πιστεύετε ότι έχει αλλάξει; Αν ναι, πώς δείχνουν τα νυφικά ότι ο ρόλος των γυναικών έχει αλλάξει;

Her iki resim de 140 yıl kadar önce çekilmiştir. Resim A'da, Amalia tarzı bir elbise giyen Kıbrıslı Rum, Resim B'de Bindalı giyen bir Kıbrıslı Türk görülüyor.

Şimdi kendi getirdiğiniz düğün fotoğraflarındaki gelinliklerle, kartta verilen fotoğraflardaki gelinlikleri kıyaslayın. Eski gelinliklerin, günümüzün gelinlikleriyle ne gibi benzerlikleri veya farklılıkları var?

Üzerinde düşünülecekler:

- Geçmişteki ve günümüzdeki gelinliklerin renkleri nasıldır?
- Kadınlar başlarına ne takıyorlar?
- Tarzlarında başka ne gibi farklılıklar görebiliyorsunuz?
- Sizce kadınlar ne düşünüyorlar?

Çalışmanızı tamamlamak için 140 yıl öncesinde ve günümüzde kadınların rolünü düşünün. Bu rolün değiştiğini düşünüyor musunuz? Eğer öyleyse, gelinlikler kadınların rolünün değiştiğini nasıl gösteriyor?

How do our wedding ceremonies reflect changing attitudes to women over time?

For this enquiry you will start with Source Card 2. Source C is a painting of a Greek Cypriot wedding scene. Look at the drawing and describe what you see.

Things to think about:

- The appearance and expression of the bride and groom
- The setting of the picture
- The involvement of people other than the bride and groom.

Next look at all the symbols in the picture.

Draw a table with two columns and in the left-hand column make a list of all the symbols you can see. In the right-hand column write what you think each symbol means.

Πώς οι γαμήλιες τελετές αντανακλούν την αλλαγή της στάσης προς τις γυναίκες με την πάροδο του χρόνου;

Για αυτή την έρευνα θα ξεκινήσετε με την Κάρτα Πηγών 2. Η Πηγή Γ είναι ένας πίνακας που παρουσιάζει μια ελληνοκυπριακή γαμήλια σκηνή. Δείτε τον πίνακα και περιγράψτε τι βλέπετε.

Σημεία για Σκέψη:

- Η εμφάνιση και η έκφραση της νύφης και του γαμπρού
- Το φόντο του πίνακα
- Η παρουσία άλλων ανθρώπων εκτός από το γαμπρό και τη νύφη.

Έπειτα δείτε όλα τα σύμβολα στην εικόνα.

Φτιάξτε έναν πίνακα με δύο στήλες και γράψτε ένα κατάλογο με όλα τα σύμβολα που μπορείτε να δείτε στην πρώτη στήλη. Στη δεύτερη στήλη γράψτε τι πιστεύετε ότι σημαίνει το κάθε σύμβολο.

Düğünlerimiz zaman içinde kadınlara yönelik değişen tutumları nasıl yansıtır?

Bu araştırmaya kaynak kartı 2 ile başlayacaksınız. Kaynak C bir Kıbrıs Rum düğününden bir sahnenin çizimidir. Çizime bakın ve ne gördüğünüzü anlatın.

Üzerinde düşünülecekler:

- Gelin ve damadın görünüşleri ve ifadeleri
- Resmin dekoru
- Gelin ve damat dışındaki insanların ne şekilde dahil oldukları

Ardından resimdeki sembollere bakın.

İki sütunlu bir tablo çizin ve ilk sütunda, görebildiğiniz tüm sembollerin bir listesini yapın. İkinci sütunda her sembolün, size göre ne anlama geldiğini yazın.

Next look at Source D which is a description of part of the Turkish Cypriot wedding customs.

Make a list of the similarities and differences between the account in Source D and the picture (Source C).

Things to think about:

- What is the role of the religious men?
- Think about the symbols you identified.
- What differences are there between the things that men and women are described or shown as doing?

To complete your enquiry describe the sort of person you think the bride was expected to be. Is a bride today expected to be like this? Explain your answer.

Στη συνέχεια δείτε την Πηγή Δ, η οποία είναι περιγραφή κάποιων τουρκοκυπριακών γαμήλιων εθίμων.

Φτιάξτε ένα κατάλογο με τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ της περιγραφής στην Πηγή Δ και του πίνακα (Πηγή Γ).

Σημεία για Σκέψη:

- Ποιος είναι ο ρόλος των ανθρώπων της θρησκείας;
- Σκεφτείτε τα σύμβολα που εντοπίσατε.
- Ποια είναι τα διαφορετικά πράγματα που περιγράφονται ή φαίνεται να κάνουν οι άνδρες και οι γυναίκες;

Για να ολοκληρώσετε την έρευνά σας γράψτε την άποψή σας για το είδος του ανθρώπου που ανέμεναν να είναι η νύφη τότε. Αναμένεται από τη νύφη σήμερα να είναι έτσι; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Kıbrıs Türk düğün geleneklerinin bir kısmının tarifini yapan Kaynak D'ye bakınız.

Kaynak D'deki anlatım ve resim (Kaynak C) arasındaki benzerlikler ve farklılıkların bir listesini yapın.

Üzerinde düşünülecekler:

- Din adamlarının rolü nedir?
- Tanımladığınız semboller hakkında düşünün.
- Erkek ve kadınların yaptığı söylenen veya gösterilen farklı şeyler nelerdir?

Çalışmanızı tamamlamak için, bir gelinin nasıl olmasının beklendiğini anlatın. Günümüzün gelinlerinin de öyle olmaları bekleniyor mu? Cevabınızı açıklayın.

How do our wedding ceremonies reflect changing attitudes to women over time?

Look at all the sources (A–E) to help you with this investigation. Make a table with two columns. The left-hand column should be headed 'Past customs and rituals' and the right-hand column 'Present-day customs and rituals'.

Using the table you have made:

- Write down past customs of the nineteenth to the early twentieth century that are mentioned or seen in the sources (or that you have heard of during your investigation).
- Write present customs (and those of the late twentieth century) that you know of, in order to compare.

Next, choose up to 10 customs and rituals that you think have a special meaning and try to explain them. Recall previous knowledge to help you with this task.

You can make another table to present this information.

Πώς οι γαμήλιες τελετές αντανακλούν την αλλαγή της στάσης προς τις γυναίκες με την πάροδο του χρόνου;

Δείτε όλες τις Πηγές (A – E) για να βοηθηθείτε σε αυτή τη διερεύνηση. Φτιάξτε έναν πίνακα με δύο στήλες. Η αριστερή στήλη να έχει τίτλο: «Έθιμα και τελετουργίες του παρελθόντος». Η δεξιά στήλη να έχει τίτλο: «Έθιμα και τελετουργίες του παρόντος».

Χρησιμοποιώντας τον πίνακα που φτιάξατε:

- Καταγράψτε τα έθιμα του δέκατου ένατου αιώνα ως τις αρχές του εικοστού αιώνα που αναφέρονται ή παρουσιάζονται στις πηγές (ή για τα οποία ακούσατε κατά την έρευνά σας).
- Καταγράψτε τα έθιμα του παρόντος (και αυτά του τέλους του εικοστού αιώνα) που γνωρίζετε ώστε να κάνετε τη σύγκριση.

Στη συνέχεια, επιλέξτε μέχρι 10 έθιμα και τελετουργίες που πιστεύετε ότι έχουν ένα ιδιαίτερο νόημα και προσπαθήστε να τα εξηγήσετε. Ανακαλέστε στη μνήμη σας προηγούμενη γνώση που έχετε για να βοηθηθείτε με αυτή την άσκηση.

Μπορείτε να φτιάξετε άλλον έναν πίνακα για να παρουσιάσετε τις πληροφορίες αυτές.

Düğünlerimiz zaman içinde kadınlara yönelik değişen tutumları nasıl yansıtır?

Bu incelemede size yardımcı olması için tüm kaynaklara (A-E) bakın. İki sütundan oluşan bir tablo yapın. Sol taraftaki sütunun başlığı "Geçmiş gelenekler ve törensel adetler", sağ taraftaki sütunun başlığı "Günümüzdeki gelenek ve törensel adetler" olmalıdır.

Yapmış olduğunuz tabloyu kullanarak:

- Kaynaklarda belirtilen veya görülen (ya da araştırmınızı yaparken duyduğunuz) on dokuzuncu yüzyıldan yirminci yüzyılın başlarına kadar olan geçmiş törensel adetleri yazın.
- Kıyaslayabilmek için, bildiğiniz günümüz (ve yirminci yüzyılın sonlarına ait) törensel adetlerini yazın.

Adet ve geleneklerden, özel bir anlamı olduğunu düşündüklerinizden en fazla 10 tanesini seçerek, açıklamaya çalışın. Bu görevi yaparken önceden edindiğiniz bilgileri hatırlamaya çalışın.

Bu bilgileri sunmak için başka bir tablo da yapabilirsiniz.

Next, discuss the following with your classmates:

- Why do you think customs and rituals have changed or remained the same?
- What do you think is the importance of traditions in a society?

Write an essay about both these ideas.

How useful were the sources you were given in helping with all the activities in this investigation?

What other sources would be helpful? Where might you find other sources?

Lastly, you can complete your investigation by explaining how reliable you think wedding ceremonies are as an indicator of the position of women in society.

Στη συνέχεια συζητήστε με τους/τις συμμαθητές/τριές σας τα εξής:

- Γιατί πιστεύετε ότι τα έθιμα και οι τελετουργίες άλλαξαν ή έμειναν τα ίδια;
- Ποια πιστεύετε ότι είναι η σημασία των παραδόσεων σε μια κοινωνία;

Γράψτε μια έκθεση πάνω σε αυτές τις δύο ιδέες.

Πόσο βοηθητικές ήταν οι πηγές που σας δόθηκαν για τις δραστηριότητες σε αυτή την έρευνα;

Ποιες άλλες πηγές θα ήταν βοηθητικές; Πού μπορείτε να βρείτε αυτές τις άλλες πηγές;

Τέλος, μπορείτε να ολοκληρώσετε την έρευνά σας εξηγώντας πόσο αξιόπιστες πιστεύετε ότι είναι οι γαμήλιες τελετές ως δείκτες της θέσης των γυναικών στην κοινωνία.

Sınıf arkadaşlarınızla tartışın:

- Sizce, neden adet ve gelenekler değişti veya aynı kaldı?
- Sizce bir toplumda geleneklerin önemi nedir?

Bu iki fikirle ilgili bir kompozisyon yazın.

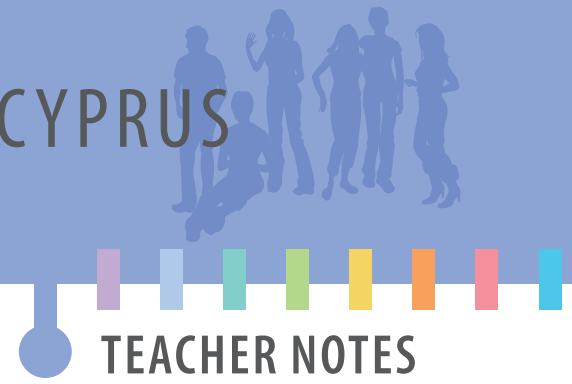
Bu araştırmadaki aktivitelere yardımcı olması için size verilen kaynaklar ne kadar yararlı oldu?

Başka ne gibi kaynaklar yararlı olurdu? Başka kaynakları nerede bulabilirdiniz?

Son olarak, size göre, kadınların toplumdaki konumunun bir göstergesi olarak düğün törenlerinin ne kadar güvenilir olduğunu açıklayarak çalışmanızı tamamlayın.

TOPIC 2

CHILDREN IN THE MINES IN CYPRUS

Introduction to the topic

During the British period in Cyprus, children from all communities were working in Cypriot mines facing difficult and dangerous working conditions: very long working hours; low wages; lack of protection; accidents that caused severe disabilities, etc. Many of these children related their experiences and there are many photographs of their work and their struggle for a better life. Child labour occurred in other countries at different times in history; Cyprus is not alone in these experiences. Child labour is still a concern in the world especially in the less developed countries. Children's rights are not universally accepted and respected in all countries.

This topic is important because, while learning about the specific situation of Cyprus' working children in the mid-twentieth century, it is possible to explore the issues of child labour, focusing on the questions of money versus education and the role of children in the family.

Through a consideration of the sources suggested, pupils can explore several important historical and social concepts, namely: social dynamics; making comparisons; continuity and change; and multiperspectivity. Historical skills can also be developed through this topic: skills such as distinguishing fact from opinion; empathy with the working children; the value of different sources; usefulness and reliability of the sources; historical enquiry leading to the need for other sources to help understanding.

Social dynamics, the changing role of children and women in Cyprus society, improvements in living conditions: all these issues can be explored and deepened when studying the situation of Cypriot working children. A scheme of work based on the cards in this pack could end with the teacher and pupils reflecting on child labour today.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'Why do we no longer accept that children should work in mines?' All activities are designed to give children an insight into this question and to form their own views about a general answer to it. The main learning intention linked to this broad enquiry is for the pupils to understand that the present consensus on the value of education rather than work for young children is the result of a shared past. Included in the activities are several other learning intentions such as:

- considering the different concepts and values of other generations;
- understanding what changes over time and what remains the same;
- understanding how law is involved in the changing conditions and life style of the working class;
- understanding the multicultural nature of Cypriot society;
- appreciating cultural diversity.

Pedagogical approaches

Pupil learning will be guided by the questions and activities on the cards. However, as pupils learn best when they are actively and emotionally engaged with the stimulus material, teachers should adopt active learning strategies to encourage critical and creative thinking and discussion by the pupils. Among the strategies that can be used are:

- Use Source B as a warm up. Ask pupils to talk about the photograph addressing questions such as: Why are these girls together? Why are they holding pickets? Then give the pupils the author's explanation ('Children are showing solidarity to their striking parents at Mavrovouni Lefka 1948. They are complaining because the company has stopped giving them a daily glass of milk, as a means of pressure towards the striking workers') or ask pupils to read the Turkish on the placards. Ask pupils whether they have changed their opinion now.
- Discuss the author's captions to the other pictures (see below in references)
- The sources in this topic can be used in group work effectively. Give each group a set of all sources, and then ask different questions of each group. The pupils then have to say which sources they needed to answer their question. Examples of questions could be: What were the legal aspects of child labour? What was the life of working children like?

Sources available for this topic on pupil Source Cards:

All the photographs on these Source Cards are courtesy of the Pan Cyprian Federation of Labour (PEO) and all copyrights belong to the Federation. All the written sources, courtesy Mr Loukas Antoniou, are adapted from his book. (See references below).

- A A young miner carrying a wagon with unwrought asbestos for processing at the mills, 1956: Pan Cyprian Federation of Labour. (2004) *50 years PEO*, cited in Antoniou, L. (2004). *Mikra heria: H sinisfora ton pedion sta metallia tis Kuprou ton 20o aiona [Little hands: The contribution of children in the mines of Cyprus in the 20th Century]*. Nicosia: The Centre for the Study of Childhood and Adolescence, p. 44.
- B Children complaining because they have stopped their daily glass of milk, as a means to pressure their striking parents: *Compare us with the children of the directors of the Cyprus Mining Company*, 1948, strike at Mavrovouni Lefka Mine: Pan Cyprian Federation of Labour. (2004) *50 years PEO*, cited in Antoniou L. op. cit. p. 90.
- C *We will fight with our parents*, 1948, strike at Mavrovouni Lefka Mine: Pan Cyprian Federation of Labour. (2004) *50 years PEO*, cited in Antoniou, L. op. cit., p. 82.

CHILDREN IN THE MINES IN CYPRUS

- D Antoniou, L. (2004). *Mikra heria: H sinisfora ton pedion sta metallia tis Kuprou ton 20o aiona [Little hands: The contribution of children in the mines of Cyprus in the 20th Century]*. Nicosia: The Centre for the Study of Childhood and Adolescence. pp.22–3.
- E Antoniou, op. cit. pp. 41–2.
- F Antoniou, op. cit. pp. 56–7.
- G Antoniou, op. cit. p. 26.
- H Antoniou, op. cit. pp. 31–2.
- J Antoniou, op. cit. pp. 28–9.

Historical period

All the sources in this topic relate to the post-war period of the twentieth century. However, historically, child labour has been in evidence for a long period before this. Teachers may want to make links with other historical periods in presenting the topic.

Links to curriculum

These questions could be integrated into history topics such as The Industrial Revolution and Modern History of Cyprus; geography topics such as Cyprus and Europe or Child Labour; citizenship education (the change in perceptions and legislation in reference to child labour over the last century); and language, when discussing about different professions and their transformation over time.

Links to other topics in the pack

Many of the sources in this topic could be valuable for Topic 8 'Education in Cyprus'.

ΘΕΜΑ 2

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Κατά τη Βρετανική περίοδο στην Κύπρο, παιδιά από όλες τις κοινότητες εργάζονταν στα κυπριακά μεταλλεία αντιμετωπίζοντας δύσκολες και επικίνδυνες συνθήκες εργασίας: πολλές ώρες εργασίας, χαμηλά ημερομίσθια, έλλειψη προστασίας, ατυχήματα που προκαλούσαν σοβαρές αναπηρίες, κλπ. Πολλά από αυτά τα παιδιά αφηγήθηκαν τις εμπειρίες τους και υπάρχουν πολλές φωτογραφίες από τη δουλειά τους και τον αγώνα τους για μια καλύτερη ζωή.

Η παιδική εργασία υπάρχει σε διάφορες χώρες σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Η Κύπρος δεν είναι η μόνη χώρα με αυτές τις εμπειρίες. Η παιδική εργασία αποτελεί ακόμα σοβαρή πηγή ανησυχίας στον κόσμο, ιδιαίτερα στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες. Τα δικαιώματα των παιδιών δεν είναι καθολικά αποδεκτά ούτε τυγχάνουν του ίδιου σεβασμού σε όλες τις χώρες.

Το Θέμα αυτό είναι σημαντικό γιατί, ενώ μαθαίνουμε για τη συγκεκριμένη κατάσταση των εργαζομένων παιδιών της Κύπρου στα μέσα του εικοστού αιώνα, είναι εφικτό να διερευνήσουμε ταυτόχρονα τα θέματα της παιδικής εργασίας εστιάζοντας στα οικονομικά ζητήματα έναντι της εκπαίδευσης και του ρόλου των παιδιών στην οικογένεια.

Μέσα από τη μελέτη των πηγών που προτείνονται, οι μαθητές/τριες μπορούν να εξερευνήσουν αρκετές σημαντικές ιστορικές και κοινωνικές έννοιες όπως: οι κοινωνικές σχέσεις, οι συγκρίσεις, η συνέχεια και η αλλαγή και η πολυπρισματική θεώρηση. Οι μαθητές/τριες μπορούν επίσης μέσα από αυτό το Θέμα να αναπτύξουν ιστορικές δεξιότητες: δεξιότητες όπως η διάκριση μεταξύ γεγονότος και άποψης, η ενσυναίσθηση προς τα εργαζόμενα παιδιά, η μελέτη της αξίας, της χρησιμότητας και αξιοπιστίας των πηγών, η ιστορική έρευνα που οδηγεί στην ανάγκη για άλλες πηγές ώστε να ενισχυθεί η κατανόηση.

Η κοινωνική δυναμική, ο μεταβαλλόμενος ρόλος των παιδιών και γυναικών στην κυπριακή κοινωνία, η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, είναι όλα ζητήματα τα οποία οι μαθητές/τριες μπορούν να διερευνήσουν και στα οποία μπορούν να εμβαθύνουν ενώ μελετούν την κατάσταση των εργαζόμενων παιδιών στην Κύπρο, γενικότερα. Ένα σχέδιο ενότητας βασισμένο στις κάρτες αυτού του υλικού θα μπορούσε να ολοκληρωθεί με τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις μαθητές/τριες να εξετάζουν την τρέχουσα κατάσταση της παιδικής εργασίας.

Μαθησιακές Προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση για αυτό το Θέμα είναι: «Γιατί δεν αποδεχόμαστε πλέον να εργάζονται παιδιά στα μεταλλεία;» Όλες οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες ώστε να δίνουν μια εικόνα στους μαθητές/τριες για αυτό το ζήτημα, έτσι ώστε να σχηματίζουν τις δικές τους γενικές απόψεις γι' αυτό. Η κυριότερη μαθησιακή πρόθεση που σχετίζεται με αυτό το ευρύ ερευνητικό θέμα είναι οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν ότι η σημερινή ομοφωνία για την αξία της εκπαίδευσης έναντι της εργασίας για τα μικρά παιδιά είναι

αποτέλεσμα ενός κοινού παρελθόντος. Οι δραστηριότητες συμπεριλαμβάνουν αρκετές άλλες μαθησιακές προθέσεις όπως:

- μελέτη των διαφορετικών αντιλήψεων και αξιών άλλων περιόδων
- αντίληψη του τι έχει αλλάξει μέσα στο χρόνο και του τι έχει παραμείνει το ίδιο
- αντίληψη του πώς οι νομοθεσίες συνέβαλαν στην αλλαγή των συνθηκών διαβίωσης και του τρόπου ζωής της εργατικής τάξης
- συνειδητοποίηση της πολυπολιτισμικής φύσης της κυπριακής κοινωνίας
- εκτίμηση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας.

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Η μάθηση θα καθοδηγείται από τις ερωτήσεις και δραστηριότητες στις κάρτες. Όμως αφού οι μαθητές/τριες μαθαίνουν καλύτερα όταν ασχολούνται ενεργά με υλικό που τους παρέχει ερεθίσματα, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να υιοθετούν στρατηγικές ενεργούς μάθησης για να ενθαρρύνουν την κριτική και δημιουργική σκέψη και συζήτηση ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες. Τέτοιες στρατηγικές είναι:

- Χρησιμοποιήστε την Πηγή Β για αφόρμηση. Ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να συζητήσουν για τη φωτογραφία γύρω από ερωτήσεις όπως: Γιατί είναι αυτά τα κορίτσια μαζί; Γιατί κρατούν πινακίδες; Στη συνέχεια δώστε την εξήγηση του συγγραφέα («Τα παιδιά δείχνουν την αλληλεγγύη τους στους απεργούς γονείς τους στα μεταλλεία Μαυροβουνίου – Λεύκας το 1948. Παραπονιούνται επειδή η εταιρεία σταμάτησε να τους παραχωρεί καθημερινά ένα ποτήρι γάλα, ως μέτρο πίεσης έναντι των απεργών εργατών») ή ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να διαβάσουν τα τουρκικά στις πινακίδες. Ρωτήστε τους μαθητές αν έχουν αλλάξει γνώμη τώρα.
- Συζητήστε τις λεζάντες στις άλλες φωτογραφίες (δέστε πιο κάτω στις αναφορές)
- Οι πηγές σε αυτό το Θέμα μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά σε ομαδικές εργασίες. Δώστε σε κάθε ομάδα ένα σετ από όλες τις πηγές και μετά ρωτήστε διαφορετικές ερωτήσεις σε κάθε ομάδα. Οι μαθητές/τριες μετά πρέπει να αναφέρουν ποιες πηγές χρειάστηκαν για να απαντήσουν την ερώτησή τους. Παραδείγματα ερωτήσεων είναι: Ποιες ήταν οι νομικές πιυχές της παιδικής εργασίας; Πώς ήταν η ζωή των εργαζόμενων παιδιών;

Διαθέσιμες πηγές στις Κάρτες Πηγών των Μαθητών/τριών

Όλες οι φωτογραφίες σε αυτές τις Κάρτες Πηγών παραχωρήθηκαν ευγενώς από την Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ) και όλα τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν στην Ομοσπονδία. Όλες οι γραπτές πηγές παραχωρή

θηκαν ευγενώς από τον κ. Λουκά Αντωνίου από το βιβλίο του και προσαρμόστηκαν γλωσσικά (βλέπε παραπομπές πιο κάτω).

- A Ένας νεαρός μεταλλωρύχος που μεταφέρει ένα βαγόνι με ακατέργαστο αμίαντο για επεξεργασία στα εργοστάσια, 1956: Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία. (2004) *50 χρόνια ΠΕΟ*, Αντωνίου, Λ. (2004). *Μικράχέρια: Η συνεισφορά των παιδιών στα μεταλλεία της Κύπρου τον 20ο αιώνα*. Λευκωσία: Κέντρο Μελέτης Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας, σ. 44.
- B Παιδιά που διαμαρτύρονται επειδή τους δέκοψαν την καθημερινή παροχή ενός ποτηριού γάλακτος ως μέσο άσκησης πίεσης κατά των απεργούντων γονιών τους: *Συγκρίνετε μας με τα παιδιά των Διευθυντών της Κυπριακής Μεταλλευτικής Εταιρίας*, 1948, απεργία στο Μεταλλείο Μαυροβουνίου στη Λεύκα: Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (2004) *50 χρόνια ΠΕΟ*, Αντωνίου, Λ. ό.α., σ. 90.
- Γ *Συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε με τους γονείς μας*, 1948 απεργία στο Μεταλλείο Μαυροβουνίου στη Λεύκα: Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία. (2004) *50 χρόνια ΠΕΟ*, Αντωνίου, Λ. ό.α., σ. 82.
- Δ Αντωνίου, Λ. (2004). *Μικράχέρια: Η συνεισφορά των παιδιών στα μεταλλεία της Κύπρου τον 20ο αιώνα*. Λευκωσία: Κέντρο Μελέτης Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας, σσ. 22-3.
- E Αντωνίου, ό.α., σσ. 41-2.
- ΣΤ Αντωνίου, ό.α., σσ.56-7.
- Z Αντωνίου, ό.α., σ.26.
- H Αντωνίου, ό.α., σσ.31-2.
- Θ Αντωνίου, ό.α., σσ.28-9.

Ιστορική Περίοδος

Όλες οι πηγές σε αυτό το Θέμα συσχετίζονται με την μεταπολεμική περίοδο του εικοστού αιώνα. Όμως, από ιστορικής απόψεως η παιδική εργασία καταμαρτυρείται για μεγαλύτερη χρονική περίοδο από αυτή. Οι εκπαιδευτικοί ίσως επιθυμούν να συσχετίσουν αυτό το Θέμα με άλλες ιστορικές περιόδους.

Συνδέσεις με το αναλυτικό πρόγραμμα

Τα ερωτήματα αυτά θα μπορούσαν να ενσωματωθούν σε θέματα ιστορίας όπως η βιομηχανική επανάσταση και η σύγχρονη ιστορία της Κύπρου, σε θέματα γεωγραφίας όπως η Κύπρος, η Ευρώπη και η παιδική εργασία, στην αγωγή του πολίτη (την αλλαγή στις αντιλήψεις και τη νομοθεσία σε σχέση με την παιδική εργασία κατά τον τελευταίο αιώνα) και τη γλώσσα, όταν συζητούνται τα διάφορα επαγγέλματα και πώς αυτά μεταμορφώθηκαν μέσα στο χρόνο.

Συνδέσεις με άλλα θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Πολλές από τις πηγές σε αυτό το Θέμα θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν και για το Θέμα 8: "Η Εκπαίδευση στην Κύπρο".

KONU 2

KIBRIS'TA MADENLERDEKİ ÇOCUKLAR

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

Kıbrıs'ta İngiliz döneminde tüm toplumların çocukları uzun çalışma saatleri, düşük yevmiyeler, korunma yoksunluğu ve ciddi sakatlanmalara neden olan kazalar gibi zor ve tehlikeli çalışma şartlarıyla karşı karşıya kalarak Kıbrıs madenlerinde çalışıyordu. Bu çocukların bir çoğu tecrübelerini anlattılar. Ayrıca, yaptıkları işin ve daha iyi bir hayat için verdikleri mücadelenin birçok fotoğrafı bulunuyor. Çocuk işçiliği, tarihin farklı dönemlerinde diğer ülkelerde de yaşanmış bir olgudur. Kıbrıs, bu tip tecrübeler yaşamış tek ülke değildir. Çocuk işçiliği dünyada, özellikle az gelişmiş ülkelerde halen endişe konusudur. Çocuk hakları henüz evrensel olarak her yerde kabul edilmemiştir ve çocuk haklarına tüm ülkelerde aynı saygı gösterilmemektedir.

Aslında bu konu önemli bir konudur; çünkü, yirminci yüzyılın ortalarında Kıbrıs'ta çalışan çocuklarla ilgili durumu öğrenirken, eğitim karşısında para konusuna ve çocukların aile içindeki rolüne daha yakından bakarak, çocuk işçiliği sorunlarını da irdelemek mümkündür.

Önerilen kaynakları göz önünde bulundurarak, öğrenciler, sosyal dinamikler, karşılaştırma yapma, süreklilik ve değişim, çoklu bakış açısı gibi önemli birçok tarihi ve sosyal kavramı keşfedebilirler. Ayrıca, bu konunun çalışılması yoluyla tarihsel beceriler geliştirilebilir: görüş ile gerçeği birbirinden ayırt etmek, çalışan çocuklarla empati kurmak, farklı kaynakların değeri, kaynakların kullanılabilirliği ve güvenilirliği, anlamaya yardımcı olması için farklı kaynaklara duyulan ihtiyacı takiben yapılacak tarih incelemesi gibi.

Sosyal dinamikler, Kıbrıs toplumunda çocuk ve kadınların değişen rolü, yaşam koşullarının iyiyet gitmesi: Tüm bu konular, Kıbrıslı çalışan çocukların durumu çalışılırken detaylı bir şekilde ele alınabilir. Bu paketdeki kartlara dayalı çalışma planı, öğretmen ve öğrencilerin günümüzdeki çocuk işçiliği üzerine konuşma ve değerlendirmeleriyle sonlandırılabilir.

Öğrenme Amaçları

Bu konunun araştırma sorusu şudur: "Çocukların madenlerde çalışması gerektiği fikrini neden artık kabul etmiyoruz?" Bütün aktiviteler, çocukların, bu sorunun iç yüzünü anlamaları ve sorunun genel cevabının yanında kendi görüşlerini de oluşturmaları hedefiyle tasarlanmıştır. Bu geniş soruya bağlı olan temel öğrenme amacı, öğrencilerin, şu anda küçük çocuklar için işten çok eğitimin önemli olduğuna dair fikir birliğinin, geçmişte yaşanan paylaşılmış tarihin sonucu olduğunu anlamalarıdır. Aktiviteler arasında, aşağıdaki gibi birçok başka öğrenme amacı da bulunmaktadır:

- diğer nesillerin farklı kavramlarını ve değerlerini göz önünde bulundurmak;
- zaman içinde nelerin değiştiğini ve nelerin aynı kaldığını anlamak;
- yasaların, işçi sınıfının yaşam tarzı ile koşullarının değişimini nasıl etkilediğini anlamak;

- Kıbrıs toplumunun çok kültürlü doğasını anlamak;
- kültürel çeşitliliği takdir etmek.

Pedagojik Yaklaşımlar

Öğrenme sürecinde, öğrenciler, kartlardaki sorular ve aktivitelerle yönlendirileceklerdir. Ancak, öğrenciler, uyarıcı materyallere duygusal olarak ilgi duyduklarında ve aktif bir şekilde katılım gösterebildiklerinde en iyi öğrendiklerinden, öğretmenler öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşünceleri ile tartışmalarını destekleyecek aktif öğrenme stratejileri benimsemelidir. Kullanılabilecek stratejiler arasında şunlar vardır:

- Kaynak B'yi ısınma aktivitesi olarak kullanın. Öğrencilere, fotoğraflar üzerine konuşmalarını sağlayacak şöyle sorular yönelin: Bu kız çocukları niye birlikteler? Niye pankart tutuyorlar? Daha sonra öğrencilere, yazarın açıklamalarını sunun ("Çocuklar, Mavrovouni Lefke'deki 1948 grevinde ailelerine destek olup dayanışma sergiliyorlardı. Şikayet ediyorlardı; çünkü şirket, grevdeki işçilere baskı olması amacıyla, çocuklarına verdiği günlük bir bardak sütü kesmişti.") veya pankartlardaki Türkçe yazıları okumalarını isteyin. Şimdi, fikirlerini değiştirip değiştirmediklerini sorun.
- Yazarın diğer resimlere koyduğu etiketleri tartışın.
- Bu konunun kaynakları, etkili bir şekilde grup çalışması için kullanılabilir. Her bir gruba, tüm kaynakları içeren birer set dağıtın ve her bir gruba farklı sorular sorun. Sorular, örneğin şöyle olabilir: Çocuk işçiliğinin yasal boyutları nelerdi? Çalışan çocukların hayatı.

Öğrenci kaynak kartlarında bulunan kaynaklar

Kaynak kartlarda bulunan fotoğraflar Pan Kıbrıs İşçi Federasyonu (Pan Cyprian Federation of Labour [PEO]) tarafından nezaketen sağlanmış olup, tüm hakları federasyona aittir. Bütün yazılı kaynaklar, Loukas Antoniou'nun kitabından alınmıştır. (Aşağıdaki referanslara bakınız).

- A Genç bir madenci yük arabasıyla ham asbesti işlenmesi için tesise götürürken, 1956: Pan Kıbrıs İşçi Federasyonu. (2004) *50 yıl PEO*, Antoniou, L. alıntı (2004). *Mikra heria: Hsinisfora ton pedion sta metallia tis Kuprou ton 20 aiona [Küçük eller: 20. yüzyılda Kıbrıs madenine çocukların katkısı]* Lefkoşa: Çocukluk ve Ergenlik İnceleme Merkezi, s.44.
- B *Grevdeki ebeveynlerine baskı yaratması amacıyla günlük bir bardak sütlerinin kesilmesinden şikayet eden çocuklar: Bizi Kıbrıs Maden Şirketi müdürlerinin çocuklarıyla kıyaslayın*, 1948, Mavrorouni Lefke Madeni'ndeki grev: Pan Kıbrıs İşçi Federasyonu. (2004) 50 yıl PEO, Antoniou, L. alıntı, s.90.

KIBRIS'TA MADENLERDEKİ ÇOCUKLAR

- C *Ailelerimizle birlikte savaşıcağız*, 1948, Mavrorouni Lefke Madeni'ndeki grev: Pan Kıbrıs İşçi Federasyonu. (2004) 50 yıl PEO, Antoniou, L. alıntı, s.82.
- D Antoniou, L. (2004). *Mikra heria: H sinisfora ton pedion sta metallia tis Kuprou ton 20o aiona [Küçük eller: 20. yüzyılda Kıbrıs madenlerine çocukların katkısı]*. Lefkoşa: Çocukluk ve Ergenlik İnceleme Merkezi, s.22-23.
- E Antoniou, yukarıda belirtilen kitap s.41-42
- F Antoniou, yukarıda belirtilen kitap s.56-57
- G Antoniou, yukarıda belirtilen kitap s.26
- H Antoniou, yukarıda belirtilen kitap s.31-32
- J Antoniou, yukarıda belirtilen kitap s.28-29

Tarihi dönem

Bu konu altındaki tüm kaynaklar yirminci yüzyılın savaş sonrası dönemiyle ilgilidir. Ancak, tarihsel olarak çocuk işçiliğinin bu dönemden önce de var olduğu bilinmektedir. Öğretmenler bu konuyu öğrencilerine anlatırken diğer tarihi dönemlere de göndermeler yapabilirler.

Müfredatla ilişkisi

Buradaki araştırma soruları, Sanayi Devrimi ve Kıbrıs'ın yakın dönem tarihi gibi Tarih dersi konularında; Kıbrıs, Avrupa ve Çocuk İşçiliği gibi Coğrafya konularında; Yurttaşlık eğitimi (geçtiğimiz yüzyıldan bu yana çocuk işçiliğiyle ilgili yasaların ve algıların değişmesi); ve farklı meslekler ile zaman içinde geçirdikleri değişim-dönüşüm tartışılırken Dil derslerinde kullanılabilir.

Paketteki diğer konularla ilişkisi

Bu konu altındaki çoğu kaynak, sekizinci başlık olan Kıbrıs'ta Eğitim konusu için de önemli olabilir.

Source A / Πηγή A / Kaynak A

Source B / Πηγή B / Kaynak B

Source C / Πηγή Γ / Kaynak C

Source D: Poverty

Ahmet Hasanbuli who started working in mines when he was 14 says: '... I decided to come because we were poor I could not make it in the village' and his wife continues, 'We did not eat enough bread to our heart's content; we were drying figs to eat.'

Source E: Task distribution

Children who went with their parents to stay and work in the Amiantos Mine worked with their parents in the section of the mine (the so-called minia) that was assigned to them. After the father [...] had dug out the minerals, the mother and the children collected them with spades and big buckets, loaded the wagons that were on the tracks and forwarded them to the next crew.

Source F: Difficulties in mines

Pantelis Varnava who had been a miner says: '... it was very hot – 30, 35, 40 degrees – we were working in our underwear, naked. When someone was about to get the shovel, the wagon or the spade, he had to use a wet cloth to stand the heat. The water we drank was hot. Because of the fact that the pyrites were causing fires [...] every now and then, the smoke was going up from the opening of the mine, making it look like a volcano...'

Ahmet Latif states: 'Some people were dying (from accidents) or becoming crippled. Like my father who damaged his leg, his toes. He tried to pull the bucket and a sharp metal cut his toes.'

Πηγή Δ: Φτώχεια

Ο Αχμέτ Χασανμπουλί, ο οποίος ξεκίνησε να δουλεύει στα μεταλλεία όταν ήταν 14 λέει: «...αποφάσισα να έρθω επειδή ήμασταν φτωχοί και δεν μπορούσα να τα βγάλω πέρα στο χωριό», ενώ η γυναίκα του συνεχίζει, «δεν ευχαριστιόμασταν το ψωμί, αποξηραίναμε σύκα για να φάμε».

Πηγή Ε: Κατανομή καθηκόντων

Τα παιδιά που πήγαιναν με τους γονείς τους για να μείνουν και να δουλέψουν στο Μεταλλείο Αμιάντου, δούλευαν μαζί τους στο τμήμα του μεταλλείου (τα επονομαζόμενα μίνια) που τους ανέθεταν. Όταν ο πατέρας (...) ξέθαβε τα ορυκτά, τα συνέλεξαν η μητέρα και τα παιδιά με φτυάρια και μεγάλους κουβάδες, φόρτωναν τα βαγόνια της φορτάμαξας και τα μεταβίβαζαν στους επόμενους εργάτες.

Πηγή ΣΤ: Δυσκολίες στα μεταλλεία

Ο Παντελής Βαρνάβα, ο οποίος ήταν μεταλλωρύχος, λέει: «...έκανε πολλή ζέστη, δουλεύαμε γυμνοί, με τα εσώρουχά μας, σε θερμοκρασίες 30, 35, 40 βαθμών. Όταν επρόκειτο να πιάσουμε το φτυάρι, το βαγόνι ή τη σκαπάνη, αναγκαζόμασταν να χρησιμοποιούμε βρεγμένα πανιά για να αντέξουμε τη θερμότητα. Το νερό που πίναμε ήταν καυτό. Επειδή οι πυρίτες προκαλούσαν φωτιές (...) κάθε λίγο και λιγάκι, ο καπνός έφευγε προς τα πάνω από το άνοιγμα του μεταλλείου, κάνοντας το να μοιάζει με ηφαιστειο...»

Ο Αχμέτ Λατίφ δηλώνει: «Ορισμένοι πέθαιναν (σε ατυχήματα) ή έμεναν ανάπηροι. Όπως ο πατέρας μου, ο οποίος τραυματίστηκε στο πόδι, στα δάχτυλα. Προσπαθούσε να τραβήξει τον κουβά και ένα κοφτερό μέταλλο τού έκοψε τα δάχτυλα».

Kaynak D: Yoksulluk

14 yaşındayken madende çalışmaya başlayan Ahmet Hasanbuli: '...Gelmeye karar verdim çünkü fakirdik ve köyde yapamadım'diyor ve karısı devam ediyor: 'Doğru düzgün karnımız doycak kadar ekmek yemedik, incir kurutup yedik.'

Kaynak E: Görev dağılımı

Amyant (Amiyando) Madeni'ne aileleriyle birlikte çalışmaya ve orada yaşamaya giden çocuklar, onlara ayrılan maden bölümünde (o zaman minia denirdi) ailelerinin yanında çalışırdı. Baba [...] madenleri kazıp çıkardıktan sonra, anne ve çocuklar küreklerle ve büyük kovalarla toplayıp tren hattı üzerindeki yük arabalarına yüklerler ve bir sonraki ekibe gönderirlerdi.

Kaynak F: Madendeki zorluklar

Eski madencilerden Pantelis Varnava: '...çok sıcaktı, 30, 35, 40 derece, biz sadece iç çamaşırımla çalışırdık. Biri küreği, el arabasını veya farası tutacağına sığa dayanabilmek için ıslak kumaş parçası kullanırdı. İçtiğimiz su sıcaktı. Piritlerin sürekli yangına yol açmasından dolayı [...], duman, madenin ağzından dışarıya yükselir, bir volkan gibi görünmesine neden olurdu...'

Ahmet Latif anlatıyor: 'Bazı insanlar (kazalar sebebiyle) ölüyor ya da sakatlanıyordu. Tıpkı bacağını ve ayak parmaklarını sakatlayan babam gibi. Kovayı çekmeye çalıştı ve keskin bir metal ayak parmaklarını kesti.'

Source G: Why working in the mines was preferred

The mines which were opened during the British colonial period were attractive to adults and minors who were seeking a job, because they were offering regular income to the workers. The workers in farms were waiting for a landlord or a widow to call them for work for a few days or weeks every year. In contrast, the mines were offering 'regular' daily allowances to the workers. Many children chose to work in mines, instead of becoming carpenters or tailors or shoemakers, because during the two-year period of their apprenticeship [for these crafts] they were not paid. In addition, they had to do other works for their master. '[I was like] a slave' says Mr Andreas, 'I had to wash dishes, mop the floor, and then go to the shop.'

Source H: How a young miner saw his job

Mr Xenis Louca tells us how he considered himself: 'I considered working in a mine to be a great accomplishment for myself, because I could work with people five and ten years older than me ... At that time you had to work to support yourself and your family and to be able to buy clothes, it was a shame to be dressed in old and torn clothes. Young people of those times were well-dressed and I had to be like that too ...'

Mr Costas Rigas tells us that: '[...] it was the feeling; it was a period when we should consider ourselves capable of working in order to live, because we did not have anything else, no education, no nothing, we only went to primary school.'

Πηγή Z: Γιατί ήταν προτιμότερη η εργασία στα μεταλλεία

Τα μεταλλεία που ανοίχθηκαν κατά τη διάρκεια της βρετανικής αποικιακής περιόδου αποτελούσαν πόλο έλξης για ενήλικες και ανηλίκους που αναζητούσαν δουλειά, καθώς προσέφεραν στους εργάτες τακτικό εισόδημα. Οι εργάτες στις φάρμες περίμεναν τον σπιτονοικοκύρη ή κάποια χήρα να τους φωνάξει για δουλειά λίγων ημερών ή εβδομάδων τον χρόνο. Σε αντίθεση, τα μεταλλεία προσέφεραν στους εργάτες «τακτικές» ημερήσιες αποζημιώσεις. Πολλά παιδιά επέλεγαν τη δουλειά σε μεταλλεία, αντί να γίνουν ξυλουργοί ή ράφτες ή τσαγκάρηδες, καθώς δεν πληρώνονταν (στις εν λόγω τέχνες) κατά τη διάρκεια της διετούς μαθητείας τους. Επιπλέον, είχαν να κάνουν και άλλες δουλειές για τους κυρίους τους. «[Ήμουν σαν] σκλάβος», λέει ο κ. Αντρέας. «Έπρεπε να πλένω πιάτα, να σφουγγαρίζω το πάτωμα και μετά να πηγαίνω στο μαγαζί».

Πηγή Η: Πώς έβλεπε τη δουλειά του ένας μικρός μεταλλωρύχος

Ο κ. Ξένης Λούκα μας λέει πώς αντιλαμβανόταν τον εαυτό του: «Θεωρούσα τη δουλειά σε μεταλλείο μεγάλο επίτευγμα για τον εαυτό μου, λόγω του ότι μπορούσα να δουλέψω με ανθρώπους πέντε και δέκα χρόνια μεγαλύτερούς μου... Εκείνη την εποχή έπρεπε να δουλεύεις για να συντηρείς τον εαυτό και την οικογένειά σου και να είσαι σε θέση να αγοράσεις ρούχα. Ήταν ντροπή να φοράς παλιά και σκισμένα ρούχα. Οι νέοι εκείνης της εποχής ήταν καλοντυμένοι και εγώ έπρεπε να είμαι αντάξιος τους...»

Ο κ. Κώστας Ρήγας μας λέει: «.. ήταν η αίσθηση, η περίοδος όπου έπρεπε να θεωρήσουμε τους εαυτούς μας ικανούς για δουλειά προκειμένου να ζήσουμε, εφόσον δεν είχαμε τίποτα άλλο. Καμία μόρφωση, τίποτα. Μόνο δημοτικό πήγαμε».

Kaynak G: Maden işçiliği neden tercih ediliyordu?

İngiliz sömürge döneminde açılan madenler, düzenli bir gelir sağladığı için iş arayan yetişkinlere ve çocuklara cazip gelirdi. Çiftlik işçileri, arazi sahiplerinin veya bir dulun yılda birkaç gün veya birkaç haftalığına onları çağırmalarını beklerlerdi. Buna karşın madenler, işçiye 'düzenli' yevmiye sağlıyordu. Birçok çocuk, iki yıl yıl çıraklık dönemi gerektiren ve bu dönemde yevmiye ödenmeyen marangoz, terzi veya kunduracı olmak yerine madende çalışmayı seçerdi. Üstelik, çıraklık döneminde çocuklar, ustaları için diğer işleri de yapmak zorundaydı. Bay Andreas 'Köle gibiydim' diyor ve ekliyor 'bulaşıkları yıkamak, yerleri silmek ve sonra da dükkana gitmek zorundaydım'.

Kaynak H: Genç madenci işini nasıl görürdü?

Xenis Louca bize kendini nasıl gördüğünü anlatıyor: 'Madende çalışmanın kendim için büyük bir başarı olduğumu düşünürdüm; çünkü, kendimden beş-on yaş büyük kişilerle çalışabiliyordum... O zamanlarda kendiniz ve aileniz için çalışmak zorundaydınız. Eski ve yıpranmış kıyafetler giymek utanç vericiydi; kıyafet alabilmek için ise çalışmak zorundaydık. Gençler o zamanlarda çok iyi giyinirdi; ve ben de öyle olmak zorundaydım...'

Costas Rigas bizlere şunu söylüyor: '...hissedilen şeydi; öyle bir dönemdi ki kendimizi yaşayabilmek için çalışmak zorunda hissederdik, başka hiçbir şeyimiz yoktu, eğitim yok, hiçbir şey yok, sadece ilkokula gittik'.

Source J: By-passing the law

The number of under-aged children working in Cypriot mines is not easily defined due to various reasons, one of which is the concealment of the actual age of teenage boys. The teenagers were registered as being 18 years old – older than their actual age – in order to secure a job at the mines. This happened because there was a British law prohibiting juveniles from working. That is why the adolescent boys went to the authorities of their village (muktaris) and, as Pantelis Varnava states, 'the muktari gave them a document stating that they were older than their actual age'. He was paid to do this. Mehmet Bayraktou, a miner who got a job when he was under age at the Mavrovouniou-Xerou mines, told us that the amount paid to get the aforementioned document was two pounds. If this amount is compared to the average daily salary that was about two to three shillings at mines and much less elsewhere, it was extremely high.

Securing this document does not appear to have been the case in all mines, and not even in the ones where the document was necessary or not everyone paid to get it. Mr Hasan Haloushi, who decided to work for the mine when he was 16, got the document from the president of his village but he was not asked to pay, probably because the president was a friend of his family as he himself states, but this possibly happened with others as well. After the end of World War II, the companies did not accept the documents coming from village presidents. Documents certifying one's age could only be obtained from the British Administrative Authority in Nicosia, something that was very difficult to achieve.

Πηγή Θ: Παρακάμπτοντας το νόμο

Ο αριθμός των ανήλικων παιδιών που δούλευαν στα μεταλλεία της Κύπρου δεν καθορίζεται εύκολα εξαιτίας ποικίλων λόγων, ένας εκ των οποίων ήταν η απόκρυψη της πραγματικής ηλικίας των έφηβων αγοριών. Οι έφηβοι καταγράφονταν ως δεκαοκτάχρονοι - μεγαλύτεροι από την πραγματική τους ηλικία - προκειμένου να εξασφαλίσουν μια θέση στα μεταλλεία. Αυτό συνέβαινε λόγω της ύπαρξης ενός βρετανικού νόμου, ο οποίος απαγόρευε την εργασία ανηλίκων. Για αυτό τα έφηβα αγόρια κατέφευγαν στις Αρχές του χωριού τους (μουχτάρι) και όπως δηλώνει ο Παντελής Βαρνάβα, «το μουχτάρι τούς έδινε ένα χαρτί που δήλωνε πως είναι μεγαλύτεροι από ό,τι πραγματικά ήταν». Πληρωνόταν για να το κάνει. Ένας εργάτης μεταλλείου, ο Μεχμέτ Μπαϊρακτού, ήταν ανήλικος όταν έπιασε δουλειά στα μεταλλεία Μαυροβούνιου-Ξηρού. Μας είπε πως το ποσό που έπρεπε να καταβληθεί για την παραλαβή του προαναφερθέντος εγγράφου ήταν δύο λίρες. Το ποσό αυτό ήταν ιδιαίτερα υψηλό, εάν συγκριθεί με τον μέσο ημερήσιο μισθό που στα μεταλλεία ήταν δύο με τρία σελίνια, και πολύ λιγότερο οπουδήποτε αλλού.

Η εξασφάλιση αυτού του εγγράφου δεν ίσχυε για όλα τα μεταλλεία, και μάλιστα ούτε καν σε αυτά όπου απαιτούνταν, ή δεν πλήρωναν όλοι για να το πάρουν. Ο κ. Χασάν Χαλούσι, ο οποίος σε ηλικία 16 ετών αποφάσισε να δουλέψει σε μεταλλείο, πήρε το έγγραφο από τον πρόεδρο του χωριού του, αλλά δεν του ζητήθηκε να πληρώσει, κατά πάσα πιθανότητα λόγω του ότι ο πρόεδρος ήταν οικογενειακός φίλος, όπως δηλώνει ο ίδιος. Βέβαια, κάτι παρόμοιο συνέβη και σε άλλες περιπτώσεις. Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι εταιρείες δεν δέχονταν τα έγγραφα που προέρχονταν από τους προέδρους των χωριών. Εγγράφα τα οποία πιστοποιούσαν την ηλικία μπορούσαν να αποκτηθούν μόνο από την Βρετανική Διοικητική Αρχή στη Λευκωσία, πράγμα που ήταν πολύ δύσκολο να επιτευχθεί.

Kaynak J: Yasaları devre dışı bırakmak

Kıbrıs madenlerinde çalışan yaşı küçük çocukların sayısının belirlenmesi, çeşitli nedenlerden dolayı kolay değildir. Bu nedenlerden biri, onlu yaşlardaki erkek çocuklarının gerçek yaşının gizlenmesiydi. Çocuklar madendeki işlerini garantiye almak için – kendi yaşlarından daha büyük – 18 yaşında olarak kaydedilirdi. İngiliz yasalarına göre çocukların çalışması yasak olduğu için çocukların yaşı gizlenirdi. Ergen erkekler, köylerinin muhtarına giderler ve Pantelis Varnava'nın dediğine göre, muhtar onlara "gerçek yaşlarından daha büyük olduklarına dair bir belge" verirdi. Belgeyi almak için muhtara para ödenirdi. Yaşı tutmazken Mavrovouniou-Xerou madeninde iş alan madenci Mehmet Bayraktar, yukarıda bahsedilen belgeyi almanın iki sterlin olduğunu söyledi. Bu miktar, maden işçisinin ortalama günlük yevmiyesi olan iki-üç şilingle ve başka yerlerde çok daha düşük olan yevmiye ile kıyaslandığında çok yüksekti.

Bu belgeye sahip olunması gerekliliği bütün madenlerde dikkat edilen bir durum değildi. Hatta bu belgenin gerekli olduğu madenlerde bile bu belgeye sahip olmayan işçiler vardı. Belgeyi almak için herkes para vermezdi. 16 yaşında madende çalışmaya karar veren Hasan Haluşi, belgeyi köy muhtarından aldığını, muhtemelen muhtarın, –kendisinin de söylediği üzere– ailesinin arkadaşı olmasından dolayı para istemediğini belirtiyor. Ancak, muhtemelen bu gibi şeyleri başkaları için de yapıyordu. İkinci Dünya Savaşı sonrasında, şirketler, köy muhtarlarından gelen belgeleri kabul etmedi. Artık birinin yaşını belgeleyen dökümanlar sadece Lefkoşa'daki İngiliz İdari Makamlarından alınabiliyordu; ki bu oldukça zordu.

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 1 / ΣΕΛΙΔΑ 1 / SAYFA 1

Why do we no longer accept that children should work in mines?

To begin this enquiry you need to look at Source A on Source Card 1.

First describe what you see and give the photograph a title.

Things to think about:

- Does the person look happy?
- Does the work he is doing look dangerous?

Next, try to answer these questions:

- What is the age of the person?
- Where is he?
- What is he doing?
- What questions would you like to ask this person?
- How can we learn more about what he is doing?

Γιατί δεν αποδεχόμαστε πλέον να εργάζονται παιδιά στα μεταλλεία;

Για να ξεκινήσετε αυτή τη διερεύνηση, πρέπει να κοιτάξετε την Πηγή Α στην Κάρτα Πηγών 1.

Αρχικά περιγράψτε τι βλέπετε και δώστε έναν τίτλο στην εικόνα.

Πράγματα που χρειάζεται να σκεφτείτε:

- Φαίνεται ευτυχισμένο το πρόσωπο που απεικονίζεται;
- Φαίνεται επικίνδυνη η δουλειά που κάνει;

Στη συνέχεια, προσπαθήστε να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι η ηλικία του προσώπου;
- Πού βρίσκεται;
- Τι κάνει;
- Τι ερωτήσεις θα κάνατε σε αυτό το πρόσωπο;
- Πώς μπορούμε να μάθουμε περισσότερα για το τι κάνει;

Neden artık çocukların madende çalışması fikrini kabul etmiyoruz?

Bu soruyla başlamak için kaynak kartı 1'deki Kaynak A'ya bakmalısınız.

Önce ne gördüğünüzü tarif edin ve resme bir başlık koyun.

Düşünülecekler:

- Resimdeki kişi mutlu görünüyor mu?
- Yaptığı iş tehlikeli görünüyor mu?

Ardından, şu soruları yanıtlamayı deneyin:

- Bu kişi kaç yaşında?
- Nerede?
- Ne yapıyor?
- Bu kişiye neler sormak isterdiniz?
- Ne yaptığıyla ilgili nasıl daha çok şey öğrenebiliriz?

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Source A shows a young miner carrying a wagon with asbestos for processing in the mills. It was taken in 1956.

Now read Sources D, E and F on Source Card 2. These sources are all adapted from a book by Mr Loukas Antoniou called The contribution of children in the mines of Cyprus in the 20th Century.

Answer these questions:

- Why did some families end up working in the mines?
- In what ways did children help their parents?
- What kind of difficulties did miners face?
- What were the benefits of working in mines?

To complete your work, draw a picture of children working in the mines in the twentieth century and give it a title.

Tip: Use the sources you have read to get inspiration.

Η Πηγή Α απεικονίζει ένα νεαρό μεταλλωρύχο να μεταφέρει ένα βαγόνι με άσβεστο για επεξεργασία σε εργοστάσια. Η φωτογραφία είναι του 1956.

Τώρα διαβάστε τις πηγές Δ, Ε και ΣΤ στην Κάρτα Πηγών 2. Οι πηγές αυτές είναι προσαρμοσμένες από ένα βιβλίο του κ. Λουκά Αντωνίου με τίτλο «Η συνεισφορά των παιδιών στα μεταλλεία της Κύπρου στον 20ο αιώνα».

Απαντήστε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Γιατί ορισμένες οικογένειες κατέληξαν να δουλεύουν στα μεταλλεία;
- Με ποιους τρόπους βοηθούσαν τα παιδιά τούς γονείς τους;
- Τι είδους δυσκολίες αντιμετώπιζαν οι μεταλλωρύχοι;
- Ποια ήταν τα οφέλη της εργασίας σε μεταλλεία;

Για να ολοκληρώσετε την εργασία σας, ζωγραφίστε μία εικόνα των παιδιών που δούλευαν σε μεταλλεία τον 20ο αιώνα και δώστε της έναν τίτλο.

Συμβουλή: Χρησιμοποιήστε τις πηγές που διαβάσατε για να εμπνευστείτε.

Kaynak A'da, genç madenci yük arabasıyla işlenmesi için tesise asbest taşıyor. Bu fotoğraf 1956'da çekilmiştir.

Şimdi Kaynak Kartı 2'deki D, E ve F Kaynaklarını okuyun. Bu kaynakların hepsi Loukas Antoniou'nun '20.yüzyılda Kıbrıs'taki madenlere çocukların katkısı'adlı kitabından uyarlanmıştır.

Şu soruları yanıtlayın:

- Bazı aileler neden madende çalışmak durumundaydı?
- Çocuklar ailelerine ne şekilde yardımcı oluyordu?
- Madenciler ne gibi zorluklarla karşılaşılıyordu?
- Madende çalışmanın faydaları nelerdi?

Çalışmanızı tamamlamak için, yirminci yüzyılda madende çalışan çocukların resmini çizin ve resme bir başlık koyun.

İpucu: İlham almak için okuduğunuz kaynakları kullanın.

ACTIVITY CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2 / AKTİVİTE KARTI 2
PAGE 1 / ΣΕΛΙΔΑ 1 / SAYFA 1

Why do we no longer accept that children should work in mines?

To begin this investigation, choose one of the photographs on Source Card 1. Look closely at the photograph and describe what you see.

Write a caption for the photograph and then write a few sentences to say what you feel about the photograph and why.

To continue the investigation you will need to look at Source Cards 2, 3 and 4 (all are extracts from a book by Mr Loukas Antoniou called The contribution of children in the mines of Cyprus in the 20th Century) as well as Source Card 1. Consider the following questions about children in mines in the early twentieth century:

- What activities did children do in mines?
- What was the position of children in a family in those days?
- What was positive and what was negative about child labour in that period?
- What has changed and what has remained the same?

Write down which sources helped you answer each of these questions.

Γιατί δεν αποδεχόμαστε πλέον να εργάζονται παιδιά στα μεταλλεία;

Για να ξεκινήσετε τη διερεύνηση αυτή, επιλέξτε μία από τις εικόνες της Κάρτας Πηγών 1. Κοιτάξτε προσεκτικά την εικόνα και περιγράψτε αυτό που βλέπετε.

Γράψτε μια λεζάντα και στη συνέχεια λίγες προτάσεις σχετικά με τα συναισθήματα που σας προκαλεί αυτή η εικόνα και γιατί.

Για να συνεχίσετε την έρευνα, θα πρέπει να κοιτάξετε τις Κάρτες Πηγών 2, 3 και 4 (είναι όλες προσαρμοσμένες από το βιβλίο του κ. Λουκά Αντωνίου με τίτλο «Η συνεισφορά των παιδιών στα μεταλλεία της Κύπρου τον 20ο αιώνα»), καθώς επίσης και την Κάρτα Πηγών 1. Εξετάστε προσεκτικά τις ακόλουθες ερωτήσεις για τα παιδιά στις αρχές του 20ου αιώνα:

- Ποιες ήταν οι δραστηριότητες των παιδιών στα μεταλλεία;
- Ποια ήταν η θέση των παιδιών στην οικογένεια εκείνη την εποχή;
- Ποια ήταν τα θετικά και ποια τα αρνητικά στοιχεία της παιδικής εργασίας κατά τη διάρκεια εκείνης της περιόδου;
- Τι άλλαξε και τι παρέμεινε ίδιο;

Καταγράψτε ποιες πηγές σας βοήθησαν να απαντήσετε την κάθε μία από αυτές τις ερωτήσεις.

Neden artık çocukların madende çalışmasını kabul etmiyoruz?

Araştırmaya başlamak için Kaynak Kartı 1'deki resimlerden birini seçin. Resme yakından bakıp ne gördüğünüzü tarif edin.

Resim için bir başlık yazın ve resme bakarken ne hissettiğiniz ve neden böyle hissettiğinizle ilgili birkaç cümle yazın.

Araştırmaya devam etmek için kaynak kartları 2, 3 ve 4'e (tümü Loukas Antoniou'nun '20. yüzyılda Kıbrıs'ta madenlere çocukların katkısı' adlı kitabından alınmıştır) ve Kaynak Kartı 1'e bakmalısınız. Yirminci yüzyılın başlarında madenlerdeki çocuklarla ilgili aşağıdaki soruları düşünün:

- Madendeki çocuklar neler yapardı?
- O günlerde çocukların aile içindeki yeri neydi?
- O dönemde çocuk işçiliğiyle ilgili neler olumlu neler olumsuzdu?
- Ne değişti ve ne aynı kaldı?

Bu soruların her birini yanıtlarken hangi kaynakların size yardımcı olduğunu yazınız.

ACTIVITY CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2 / AKTİVİTE KARTI 2
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Look again at the sources to help you answer the following questions:

- Explain the child labour system under British Law.
- How was the British Colonial Law by-passed?
- Why was it by-passed?
- Do you think it was right to by-pass the law?

Explain which sources you selected to help you with these questions.

To complete the investigation prepare a short Power-Point presentation explaining how you have used sources to find out about child labour. Say whether all the sources agreed about whether child labour was a good thing or a bad thing. And finally say why you think we no longer think it is a good idea to have child labour.

Εξετάστε και πάλι τις πηγές για να απαντήσετε τα παρακάτω ερωτήματα:

- Εξηγήστε το σύστημα παιδικής εργασίας σύμφωνα με τον Βρετανικό Νόμο.
- Πώς παρακάμφθηκε ο Βρετανικός Αποικιακός Νόμος;
- Γιατί παρακάμφθηκε;
- Πιστεύετε πως ήταν σωστό να παρακαμφθεί ο Νόμος;

Εξηγήστε ποιες πηγές επιλέξατε προκειμένου να μπορέσετε να απαντήσετε αυτές τις ερωτήσεις.

Για να συμπληρώσετε τη διερεύνηση, ετοιμάστε μία σύντομη παρουσίαση σε Power Point, επεξηγώντας πώς χρησιμοποιήσατε τις πηγές για να μάθετε για την παιδική εργασία. Αναφέρατε αν υπήρχε συμφωνία όλων των πηγών σχετικά με το εάν η παιδική εργασία ήταν κάτι καλό ή όχι. Τέλος, πείτε μας γιατί πιστεύετε πως η παιδική εργασία δεν θεωρείται πλέον καλή ιδέα.

Aşağıdaki soruları yanıtlamak için yine kaynaklara bakınız:

- İngiliz yasalarına göre çocuk işçiliği sistemini açıklayın.
- İngiliz Koloni Yasaları nasıl devre dışı bırakılırdı?
- Bunun nedeni neydi?
- Sizce yasaların bu şekilde devre dışı bırakılması doğru muydu?

Bu soruları yanıtlamada size yardımcı olması için hangi kaynakları seçtiğinizi açıklayın.

Araştırmayı tamamlamak için, çocuk işçiliğini incelerken, kaynakları nasıl kullandığınızı anlatan kısa bir power point sunumu hazırlayın. Kaynakların, çocuk işçiliğinin kötü mü yoksa iyi mi olduğu konusunda aynı fikirde olup olmadığını söyleyin. Son olarak da, artık neden çocuk işçiliği fikrinin iyi bir fikir olmadığını düşündüğünüzü anlatın.

Why do we no longer accept that children should work in mines?

Using any of the sources write brief answers to each of these questions:

1. What were the negative aspects of children working in the mines?
2. What were the positive aspects of children working in the mines?

Read carefully Sources D, E, F, G, H and J (on Source Cards 3 and 4); then write a paragraph in answer to each of these questions:

3. Is it possible to know exactly how many children under 18 were working in the mines in the period before World War II? Give your reasons.
4. Why is a law prohibiting solely child labour not a guarantee that children will not work?
5. Explain why Cypriot families by-passed the law and encouraged their children to work in the mines.

Looking at Sources A, B and C, consider the following:

- Where do you think the children are?
- What are they asking for?

What can be inferred from the fact that the pickets are written in Greek and Turkish?

Γιατί δεν αποδεχόμαστε πλέον να εργάζονται παιδιά στα μεταλλεία;

Χρησιμοποιώντας οποιαδήποτε από αυτές τις πηγές, γράψτε σύντομες απαντήσεις σε κάθε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιές ήταν οι αρνητικές πτυχές της εργασίας των παιδιών σε μεταλλεία;
2. Ποιές ήταν οι θετικές πτυχές της εργασίας των παιδιών σε μεταλλεία;

Διαβάστε προσεκτικά τις Πηγές Δ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η και Θ (στην Κάρτα Πηγών 3 και 4). Στη συνέχεια, γράψτε μία παράγραφο για να απαντήσετε καθεμιά από αυτές τις ερωτήσεις:

3. Είναι δυνατόν να γνωρίζουμε πόσα ακριβώς παιδιά κάτω των 18 δούλευαν στα μεταλλεία κατά την περίοδο πριν τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο; Παρουσιάστε τα επιχειρήματά σας.
4. Γιατί ένας νόμος που απαγορεύει ρητά την παιδική εργασία δεν αποτελεί εγγύηση πως τα παιδιά δεν θα δουλεύουν;
5. Εξηγήστε γιατί οι κυπριακές οικογένειες παρέκαμπταν τον νόμο και ενθάρρυναν τα παιδιά τους να δουλεύουν στα μεταλλεία.

Κοιτάζοντας τις Πηγές Α, Β και Γ, λάβετε υπόψη σας τα παρακάτω:

- Πού πιστεύετε ότι βρίσκονται τα παιδιά;
- Τι ζητούν;

Τι συμπεραίνετε από το γεγονός ότι οι πινακίδες είναι γραμμένες σε Ελληνικά και Τουρκικά;

Neden artık çocukların madende çalışması fikrini kabul etmiyoruz?

Kaynaklardan herhangi birini kullanarak aşağıdaki soruların her biri için kısa cevaplar yazın:

1. Madenlerde çalışan çocuklar için olumsuz olan şeyler nelerdi?
2. Madenlerde çalışan çocuklar için olumlu olan şeyler nelerdi?

Kaynaklar D,E,F,G,H ve J'yi (Kaynak kartları 3 ve 4'teki) dikkatle okuyun; sonra da aşağıdaki soruları cevaplamak için birer paragraf yazı yazın.

3. II. Dünya Savaşı öncesi dönemde, madenlerde, 18 yaş altı kaç çocuğun çalıştığını tam olarak bilmek mümkün müdür? Gereçlerle açıklayınız.
4. Neden çocuk işçiliğini yasaklayan bir yasa tek başına, çocukların çalışmayacağını bir garantisi değildir?
5. Kıbrıslı ailelerin neden yasaları dikkate almayarak çocuklarını madenlerde çalışma konusunda desteklediklerini açıklayın.

Kaynaklar A, B ve C'ye bakarak aşağıdakiler üzerine düşünün:

- Sizce çocuklar nerededir?
- Sizce ne istiyorlar?

Pankartların Rumca ve Türkçe yazılmış olmasından ne gibi bir anlam çıkarılabilir?

ACTIVITY CARD 3 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 3 / AKTİVİTE KARTI 3
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Looking again at the written sources (they are all by the same author, Mr Loukas Antoniou from a book called The contribution of children in the mines of Cyprus in the 20th Century) consider the following questions:

- When was the author writing?
- What can you say about the perspective adopted by the author?
- Who do you think the author was writing for?

How reliable do you think the information is? Give reasons for your answer.

Explain how these sources are useful to an historian who is investigating:

- Social conditions in the early twentieth century
- Industrialisation in Cyprus
- The relationship between Cypriots and the British administrators
- The advent of education for all Cypriots
- The relationship between different communities in Cyprus.

Imagine you were living in 1950. Write a letter to a newspaper advocating that all children should attend school rather than work in the mines.

Κοιτώντας μία ακόμη φορά τις γραπτές πηγές (προερχόμενες όλες προσαρμοσμένες από τον ίδιο συγγραφέα, κ. Λουκά Αντωνίου, από ένα βιβλίο με τίτλο «Η συνεισφορά των παιδιών στα μεταλλεία της Κύπρου τον 20ο αιώνα»), εξετάστε προσεκτικά τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποια περίοδο γράφτηκε το έργο αυτό;
- Τι μπορείτε να πείτε για την οπτική γωνία του συγγραφέα;
- Για ποιους ή ποιον πιστεύετε ότι έγραφε ο συγγραφέας;

Πόσο αξιόπιστες πιστεύετε ότι είναι οι πληροφορίες; Δικαιολογήστε τις απαντήσεις σας.

Εξηγήστε τη χρησιμότητα αυτών των πηγών για έναν ιστορικό, ο/η οποίος/α διερευνά:

- τις κοινωνικές συνθήκες στις αρχές του εικοστού αιώνα
- τη βιομηχανοποίηση στην Κύπρο
- τις σχέσεις μεταξύ Κύπριων και Βρετανών διοικητικών υπαλλήλων
- την εισαγωγή της εκπαίδευσης για όλους τους Κύπριους
- τις σχέσεις μεταξύ των κοινοτήτων στην Κύπρο.

Φανταστείτε ότι ζείτε στη δεκαετία του 1950. Γράψτε ένα γράμμα σε μία εφημερίδα υποστηρίζοντας την άποψη πως όλα τα παιδιά θα πρέπει να πηγαίνουν στο σχολείο αντί να δουλεύουν σε μεταλλεία.

Yazılı kaynaklara (hepsi aynı yazar tarafından yazılmış olup, Loukas Antoniou'nun '20. yüzyılda Kıbrıs'ta madenlere çocukların katkısı' kitabından alınmıştır) tekrar bakarak aşağıdaki sorular üzerinde düşünün:

- Yazar bunları ne zaman yazdı?
- Yazarın benimsediği bakış açısıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?
- Sizce yazar bunları kimler için yazmıştır?

Sizce verilen bu bilgiler ne kadar güvenilirdir? Cevabınızın nedenlerini yazınız.

Aşağıdaki konuları araştıran bir tarihçi için, bu kaynakların ne kadar yararlı olduğunu açıklayınız:

- Yirminci yüzyılın başlarındaki sosyal koşullar.
- Kıbrıs'ta sanayileşme.
- Kıbrıslılar ile İngiliz idareciler arasındaki ilişkiler
- Tüm Kıbrıslılar için eğitimin gelişmesi
- Kıbrıs'taki farklı toplumların birbirleriyle ilişkileri

1950'de yaşadığınızı hayal edin ve bir gazeteye çocukların madende çalışmak yerine okula gitmeleri gerektiğini anlatan bir mektup yazın.

TOPIC 3

BAZAARS IN CYPRUS AS SEEN BY TRAVELLERS

TEACHER NOTES

Introduction to the topic

During the second half of the nineteenth century several travellers visited Cyprus and left important records of their visits in diaries, journals, letters and books. Writing about their experiences and reactions to the bazaars in Cyprus were a popular part of the travellers' accounts. There are also some historic photographs and engravings which faithfully record scenes in Cyprus at the time. Many of these sources are accessible to pupils through careful selection by teachers. Several sources are available on the internet for private exploration.

This topic is interesting because, through the eyes of travellers, Cypriots were seen as one people with diversity; their interactions in places such as markets and bazaars were observed by several travellers and these travellers' accounts are valuable historical sources. Through a consideration of the sources suggested, pupils can explore several important historical and social concepts including: continuity and change; interdependency of peoples; the importance of place; the meanings people attach to place; and multiperspectivity. Historical skills can also be developed through this topic: skills such as distinguishing fact from opinion; empathy with the writers' viewpoint; the value of different sources; usefulness and reliability of the source; historical enquiry leading to the need for other sources to help understanding.

The study of bazaars can lead on to lessons about trade and economics; about social position; about the role of women. Lessons in all these areas can provide good examples of multicultural interactions and the use of sources in general.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'How did travellers in the past see Cypriots?' All activities are designed to give pupils an insight into this question and to form their own views about a general answer to it. Also included in the activities are the following learning intentions:

- Describing and interpreting visual sources
- Asking relevant questions to help understand the source
- Learning to work co-operatively
- Considering the different meanings that different groups invest in the same place
- Understanding what changes over time and what remains the same
- Understanding the interdependency of different groups of people
- Understanding the multicultural nature of Cypriot society
- Appreciating cultural diversity.

Pedagogical approaches

This topic and Topic 4 'Life in bazaars in Cyprus' introduce pupils to the idea of bazaars as they were in the nineteenth century onwards. It may be worthwhile before starting work on bazaars to establish that bazaars were first and foremost places where people shop. For primary pupils it would then be a good idea to ensure that they had an understanding that we now commonly call such places markets. The idea of a shopping mall could also be discussed.

Pupil learning will be guided by the questions and activities on the cards. However, as pupils learn best when they are actively and emotionally engaged with the stimulus material, teachers should adopt active learning strategies to encourage critical and creative thinking and discussion by the pupils. Among the strategies that can be used are:

- Use one of the photographic sources as a warming-up activity. If possible, project the photograph onto a screen and ask the pupils, working in pairs, to play 'hide and seek'. This is an instant warm-up activity that motivates pupils to look at the source. Pupils take turns to hide somewhere in the picture; their partner has to find out where they are by asking questions which describe what they see in the source.
- Using a photograph source of an old bazaar, but without mentioning bazaars, ask the pupils to describe what the people in the picture are doing, what they are thinking, and what they are feeling. Ask the pupils to add a caption to the picture.
- Ask pupils to construct a scene of a TV drama which could be taking place in one of the photograph sources. Other forms of role play are also useful.
- In order to develop empathy, encourage discussion stimulated by the number of different 'groups' of people that go to a bazaar. These could be different ethnic groups; different jobs that people do; or simply different reasons to go to the bazaar.

Sources available for this topic on pupil Source Cards:

- A Photograph of Nicosia bazaar in the early 1920s. Image found on a postcard.
- B Modern Nicosia market.
- C Photograph of market place by J. P. Foscolo, the official photographer of the British forces at the time (c. 1878). Cited in Malecos A. (Ed.) *Cyprus of J.P. Foscolo* (photo album) By permission of Laiki Group Cultural Centre of Marfin Popular Bank.
- D Engraving of bazaar in front of St Sophia-Selimiye Mosque 1878. *Illustrated London News*, 1878.

BAZAARS IN CYPRUS AS SEEN BY TRAVELLERS

- E Archduke Louis Salvator of Austria (1881) *Lefkosia, the capital of Cyprus*, Kegan Paul and Co. London. Reprinted 1983 by Trigraph, pp. 49–54.
- F Samuel Baker (1879) *Cyprus as I saw it in 1879*. Accessed 28 April 2006 from <http://explorion.net/s.w.baker-cyprus-1879/index.html>

Historical period

The sources available that relate to this theme are from the latter period of the Ottoman Empire and the beginning of British Rule: the period from 1870 through to about 1920.

Links to curriculum

The curriculum area of history is “Social history of Cyprus during the Ottoman and British periods”. The theme can also be linked to the curriculum subjects of social studies, civics, citizenship, geography, economics, language and art.

Links to other topics in the pack

There is a natural link to Topic 4 ‘Life in bazaars in Cyprus’. Many of the sources in this topic could be valuable in studying Topic 5 ‘Buildings in walled Nicosia’ and Topic 6 ‘Coffee shop traditions in Cyprus’.

ΤΑ ΠΑΖΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Κατά το δεύτερο μισό του δέκατου ένατου αιώνα αρκετοί ταξιδιώτες-περιηγητές επισκέφθηκαν την Κύπρο, αφήνοντας σημαντικές μαρτυρίες των επισκέψεών τους σε ημερολόγια, χρονικά, γράμματα και βιβλία. Η καταγραφή των εμπειριών και των αντιδράσεών τους προς τα Παζάρια της Κύπρου ήταν συχνή στις αφηγήσεις των ταξιδιωτών. Υπάρχουν επίσης ορισμένες ιστορικές φωτογραφίες και γκραβούρες όπου καταγράφονται πιστά σκηνές από την Κύπρο εκείνης της εποχής. Πολλές από αυτές τις πηγές είναι προσβάσιμες στους/στις μαθητές/τριες λόγω της προσεκτικής επιλογής που έγινε από εκπαιδευτικούς. Αρκετές πηγές διατίθενται στο διαδίκτυο για προσωπική διερεύνηση.

Το Θέμα αυτό είναι ενδιαφέρον διότι οι ταξιδιώτες, μέσα από τη δική τους σκοπιά, αντιλαμβάνονταν τους Κύπριους ως ένα λαό με ποικιλομορφία. Οι συναντήσεις τους σε μέρη όπως οι αγορές και τα παζάρια αποτέλεσαν αντικείμενο παρατήρησης για αρκετούς ταξιδιώτες, οι αφηγήσεις των οποίων αποτελούν πολύτιμες ιστορικές πηγές. Μέσα από την εξέταση των προτεινόμενων πηγών, οι μαθητές/τριες μπορούν να εξερευνήσουν αρκετές ιστορικές και κοινωνικές έννοιες, συμπεριλαμβανομένης της συνέχειας και της αλλαγής, της αλληλεξάρτησης των ανθρώπων, της σημασίας του τόπου, των νοημάτων που προσδίδουν οι άνθρωποι στους τόπους, της πολυποικιλομορφίας. Μέσα από αυτό το Θέμα μπορούν επίσης να αναπτυχθούν ιστορικές δεξιότητες, όπως ο διαχωρισμός μεταξύ γεγονότος και προσωπικής γνώμης, η ενσυναίσθηση με την οπτική γωνία του συγγραφέα, η μελέτη της αξίας, της χρησιμότητας και αξιοπιστίας των πηγών, η ιστορική διερεύνηση που οδηγεί στην ανάγκη για εξεύρεση άλλων πηγών ώστε να ενισχυθεί η κατανόηση.

Η μελέτη των παζαριών μπορεί να οδηγήσει σε άλλα μαθήματα στη συνέχεια για το εμπόριο και την οικονομία, για την κοινωνική θέση, για το ρόλο των γυναικών. Τα μαθήματα σε όλους αυτούς τους τομείς μπορούν να παρέχουν καλά παραδείγματα πολυπολιτισμικών αλληλεπιδράσεων και της χρήσης των πηγών γενικότερα.

Μαθησιακές προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση για αυτό το Θέμα είναι: «Πώς έβλεπαν οι περιηγητές στο παρελθόν τους Κύπριους;» Όλες οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες για να δώσουν στους μαθητές/τριες μια βαθύτερη αντίληψη για το συγκεκριμένο ερώτημα και για να σχηματίσουν τις δικές τους απόψεις και γενική ανταπόκριση σε αυτό. Επίσης, στις δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες μαθησιακές προθέσεις και οι μαθητές/τριες αναμένεται να:

- περιγράφουν και ερμηνεύουν οπτικές πηγές
- διατυπώνουν σχετικές ερωτήσεις που να βοηθούν στην κατανόηση της πηγής
- μαθαίνουν να εργάζονται συνεργατικά

- λαμβάνουν υπόψη τα διαφορετικά νοήματα που προσδίδουν διαφορετικές ομάδες στο ίδιο μέρος
- κατανοούν τις αλλαγές που φέρνει η πάροδος του χρόνου, αλλά και τι παραμένει ίδιο
- κατανοούν την αλληλεξάρτηση διαφορετικών ομάδων ανθρώπων
- κατανοούν την πολυπολιτισμική φύση της κυπριακής κοινωνίας
- εκτιμούν την πολιτισμική ποικιλομορφία

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Αυτό το Θέμα και το επόμενο (Θέμα 4: Η Ζωή στα Παζάρια της Κύπρου) δίνουν στους/στις μαθητές/τριες μια ιδέα για τα παζάρια όπως ήταν τον δέκατο ένατο αιώνα και μετά. Ενδεχομένως να αξίζει πριν ξεκινήσουμε την εργασία στο θέμα των παζαριών, να σημειώσουμε πως τα παζάρια ήταν πρώτ' απ' όλα μέρη όπου οι άνθρωποι έκαναν τα ψώνια τους. Έτσι για τους/τις μαθητές/τριες δημοτικού θα ήταν μια καλή ιδέα να βεβαιωθούμε πως έχουν κατανοήσει ότι τώρα τα αποκαλούμε κατά γενικό κανόνα «αγορές». Θα μπορούσε επίσης να συζητηθεί η ιδέα του εμπορικού κέντρου.

Η μάθηση θα καθοδηγείται από τις ερωτήσεις και δραστηριότητες στις κάρτες. Όμως αφού οι μαθητές/τριες μαθαίνουν καλύτερα όταν ασχολούνται ενεργά με το υλικό που τους παρέχει ερεθίσματα, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να υιοθετούν στρατηγικές ενεργούς μάθησης για να ενθαρρύνουν την κριτική και δημιουργική σκέψη και συζήτηση ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες. Μεταξύ των στρατηγικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι:

- Χρησιμοποιήστε μία από τις εικόνες των πηγών ως προπαρασκευαστική δραστηριότητα. Εάν είναι εφικτό, προβάλτε την εικόνα σε μία οθόνη και ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να εργαστούν σε ζευγάρια και να παίξουν «κρυφτό». Αυτή είναι μία γρήγορα δραστηριότητα που παρακινεί τους/τις μαθητές/τριες να παρατηρήσουν την πηγή. Οι μαθητές/τριες σε ζευγάρια «κρύβονται» με τη σειρά στην εικόνα: ο/η συμμαθητής/τρια τους πρέπει να βρει πού είναι κάθε φορά, κάνοντας ερωτήσεις οι οποίες περιγράφουν όσα βλέπουν στην πηγή.
- Χρησιμοποιώντας μια από τις οπτικές πηγές ενός παλιού παζαριού, δώστε όμως καμία αναφορά στα παζάρια, ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να περιγράψουν τι κάνουν οι άνθρωποι στην εικόνα, τι σκέφτονται και τι αισθάνονται. Ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να προσθέσουν στην πηγή μία λεζάντα.
- Ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να δραματοποιήσουν μία σκηνή ενός τηλεοπτικού σήριαλ που θα μπορούσε να λαμβάνει χώρα σε μία από τις εικόνες των πηγών. Εξίσου χρήσιμες είναι και άλλες μορφές δραματοποίησης.
- Προκειμένου να καλιεργηθεί η ιστορική ενσυναίσθηση, ενθαρρύνετε τη διεξαγωγή συζήτησης με βάση τον αριθμό των διαφορετικών «ομάδων» ανθρώπων που πηγαίνουν στο παζάρι. Θα μπορούσαν

ΤΑ ΠΑΖΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

να ανήκουν σε διαφορετικές εθνοπολιτισμικές ομάδες, να ασκούν διαφορετικά επαγγέλματα ή απλά να είχαν διαφορετικούς λόγους για να επισκεφθούν το παζάρι.

Διαθέσιμες πηγές στις Κάρτες Πηγών των Μαθητών/τριών

- A Μία φωτογραφία από το Παζάρι της Λευκωσίας στις αρχές της δεκαετίας του 1920. Εικόνα που βρέθηκε σε καρτ ποστάλ
- B Φωτογραφία του συγγραφέα
- Γ Φωτογραφία της αγοράς από τον J. P. Foscolo, τον επίσημο φωτογράφο των βρετανικών δυνάμεων εκείνης της εποχής (περίπου 1878). Παραπομπή από Μαλέκος Α. (εκ.) Κύπρος του J.P. Foscolo (φωτογραφικό λεύκωμα). Με την άδεια του Πολιτιστικού Κέντρου του Ομίλου Λαϊκής της Marfin Popular Bank.
- Δ Γκραβούρα του 1878 από το παζάρι μπροστά στην Αγία Σοφία (Σελμιγιέ Τζαμί). Εικονογράφηση από την Illustrated London News 1878.
- Ε Αρχιδούκας Louis Salvator της Αυστρίας (1881) Λευκωσία, η πρωτεύουσα της Κύπρου από Kegan Paul κ.ά. Λονδίνο. Ανατυπώθηκε το 1983 από την Trigraph. σελ. 49-54.
- ΣΤ Samuel Baker (1879) Η Κύπρος όπως την είδα το 1879. Ανάκτηση στις 28 Απριλίου 2006 από <http://explorion.net/s.w.baker-cyprus-1879/index.html>

Ιστορική Περίοδος

Οι διαθέσιμες πηγές σε αυτό το θέμα είναι από την τελευταία περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και την έναρξη της βρετανικής κυριαρχίας: η περίοδος από το 1870 μέχρι το 1920 περίπου.

Συνδέσεις με το αναλυτικό πρόγραμμα

Σχετική περιοχή από το αναλυτικό πρόγραμμα ιστορίας είναι η "Η Κοινωνική Ιστορία της Κύπρου κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής και Βρετανικής περιόδου". Το θέμα μπορεί επίσης να συσχετιστεί με μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος όπως κοινωνικές σπουδές, αγωγή του πολίτη, γεωγραφία, οικονομικά, γλώσσα και τέχνες.

Συνδέσεις με άλλα θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Υπάρχει μια φυσική συνάφεια με το θέμα 4: Η Ζωή στα Παζάρια της Κύπρου. Πολλές από τις πηγές αυτού του θέματος θα μπορούσαν να αποδειχθούν πολύτιμες στη μελέτη του θέματος 5: Κτήρια στην εντός των τειχών Λευκωσία και θέματος 6: Παραδόσεις των καφενείων της Κύπρου.

KONU 3

GEZGİNLERİN GÖZÜYLE KIBRIS'TA PAZAR YERLERİ

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

19. yüzyılın ikinci yarısında birçok gezgin Kıbrıs'ı ziyaret etmiş ve günlüklerinde, gazetelerde, mektuplarda ve kitaplarda ziyaretleriyle ilgili önemli kayıtlar bırakmışlardır. Kıbrıs'ta edindikleri tecrübeleri ve Pazar yerleriyle ilgili izlenimlerini yazmak, gezginlerin anlatılarının popüler bir parçasıydı. Kıbrıs'ta o dönemdeki görüntüleri tam olarak yansıtan bazı tarihi fotoğraflar ve gravürler de vardır. Bu kaynakların çoğu öğretmenlerin ve eğitimcilerin dikkatli seçimiyle öğrenciler için erişilebilir olup, birçoğu özel araştırmalarda ulaşılabilecek şekilde internette de mevcuttur.

Bu konu oldukça ilginçtir; çünkü gezginlerin gözüyle Kıbrıslılar çeşitlilik ve farklılıklarıyla tek halk gibi görünüyordular; pazar yeri ve açık pazarlar gibi yerlerde birbirleriyle karşılıklı etkileşimleri birçok gezgin tarafından gözlemlenmiş olup, gezginlerin anlatıları değerli tarihsel kaynaklardır. Önerilen kaynakları göz önünde bulundurarak öğrenciler; süreklilik ve değişim, halkların karşılıklı olarak birbirine bağımlılığı, mekanın önemi, insanların bir mekana yüklediği anlamlar, çoklu bakış açısı gibi önemli birçok tarihi ve sosyal kavramları keşfedebilirler. Aynı zamanda bu konunun çalışılması yoluyla tarihsel beceriler geliştirilebilir: görüş ile gerçeği birbirinden ayırt etmek, yazarın bakış açısıyla empati kurmak, farklı kaynakların değeri, kaynakların kullanılabilirliği ve güvenilirliği, anlamaya yardımcı olmak için başka kaynaklara ihtiyaç duyulmasına neden olan tarihsel araştırmalar gibi.

Pazar yerlerinin çalışılması; ticaret ve ekonomi, sosyal konum ve kadının rolüyle ilgili ders konularında yol gösterici olabilir. Bu alanlardaki bütün dersler, çok kültürlü etkileşimlere ve genel kaynak kullanımına iyi örnekler oluşturur.

Öğrenme Amaçları

Bu konunun araştırma sorusu: 'Geçmişte gezginler Kıbrıslıları nasıl görüyordu?' Bütün aktiviteler çocuklara bu soruyla ilgili anlayış geliştirmeleri ve genel cevap hakkında kendi görüşlerini oluşturmaları için tasarlanmıştır. Aktivitelerin diğer Öğrenme Amaçları şöyledir:

- görsel kaynakları tasvir etme ve yorumlama
- kaynağı anlayabilmek için ilgili sorular sorma
- işbirliği içinde çalışmayı öğrenme
- aynı yerde farklı grupların farklı anlamlar çıkardıklarını göz önünde bulundurma
- zaman geçtikçe neyin değiştiğini ve neyin aynı kaldığını anlama
- farklı insan grupları arasındaki karşılıklı bağımlılığı anlama
- Kıbrıs toplumunun çok kültürlü doğasını anlama
- kültürel çeşitliliği takdir etme

Pedagojik yaklaşımlar

Bu ve bir sonraki konu (4.Konu: Kıbrıs'ta Pazar Yerlerinde Yaşam) öğrencilere 19. yüzyıl ve sonrasında Pazar yeri kavramını tanıtmaktadır. Pazar yerleriyle ilgili çalışmaya başlamadan önce, Pazar yerlerinin insanların alışveriş yaptıkları ilk ve en öncelikli yer olduğunu ortaya koymak önemli olabilir. İlkokul öğrencilerinin anlayabilmesi için bu gibi yerlere artık yaygın olarak açık pazar dediğimizi söylemek de iyi bir fikir olabilir. Alışveriş merkezi fikri de tartışılabilir.

Öğrencilerin öğrenme süreci, kartlardaki aktiviteler ve sorularla yönlendirilecektir. Ancak, öğrenciler, uyarıcı materyallere duygusal olarak ilgi duyduklarında ve aktif bir şekilde katılım gösterebildiklerinde en iyi öğrendiklerinden, öğretmenler öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşünceleri ile tartışmalarını destekleyecek aktif öğrenme stratejileri benimsemelidir. Kullanılabilecek stratejiler arasında şunlar vardır:

- Isınma aktivitesi olarak kaynak fotoğraflardan birini kullanın. Mümkünse resmi projektörle bir ekrana yansıtın ve öğrencilerden ikili gruplar halinde "saklambaç" oynamalarını isteyin. Bu, öğrencileri kaynağa bakmak için motive eden hızlı bir ısınma aktivitesidir. İkili öğrenci grupları sıraları gelince, öğrencilerden biri resimde saklanır ve eşî resimde gördükleriyle ilgili sorular sorarak arkadaşının resmin neresinde saklandığını bulmaya çalışır.
- Pazar yerlerinden bahsetmeden eski bir pazar yerinin resmini gösterin ve öğrencilerden resimdeki kişilerin ne yaptığını, ne düşündüğünü, ne hissettiğini tarif etmelerini ve resme bir altyazı koymalarını isteyin.
- Öğrencilerden, kaynak resimlerden birinde geçebilecek bir televizyon sahnesi canlandırmalarını isteyin. Farklı rol oynama biçimleri de faydalı olacaktır.
- Empati geliştirmek için öğrencilerinizi pazar yerine giden farklı 'gruplardan' insanlar olarak tartışmaya teşvik edin. Bunlar farklı etnik gruplar, farklı mesleklerle uğraşan kişiler veya en basiti, farklı maksatlar için pazar yerine giden insan grupları olabilir.

Öğrencilerin kaynak kartlarında bulunan kaynaklar

- 1920'lerin başında Lefkoşa Pazarı'nın fotoğrafı. Resim bir kartpostaldan alınmıştır.
- Modern Lefkoşa Pazarı.
- Pazar yerinin fotoğrafı, J. P. Foscolo, zamanın İngiliz kuvvetleri resmi fotoğrafçısı tarafından çekilmiştir (yaklaşık 1878). Malecos'tan alıntı, J.P. Foscolo'nun Kıbrıs'ı, A(Ed) (Cyprus of J. P. Foscolo) (fotoğraf albümü). Marfin Popular Bankası'nın Laiki Group Kültür Merkezi'nin izniyle.

GEZGİNLERİN GÖZÜYLE KIBRIS'TA PAZAR YERLERİ

- D. 1878 Aya Sofya-Selimiye Camii önündeki Pazar yerinin gravürü. Illustrated London News 1878.
- E. Avusturya Arşidükü Louis Salvator (1881) *Lefkoşa, Kıbrıs'ın başkenti (Lefkosia, the capital of Cyprus)* Kegan Paul ve Co. Londra. 1983'te Trigraph tarafından yeniden basıldı. Ss. 49-54.
- F. Samuel Baker (1879) *Gördüğüm şekliyle Kıbrıs (Cyprus as As I saw it)* 28 Nisan 2006'da <http://explorion.net/s.w.baker-cyprus-1879/index.html>'den alınmıştır.

Tarihi Dönem

Bu konuyla ilgili mevcut kaynaklar, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemi ile İngiliz Yönetimi'nin başlangıcı : 1870'ten başlayıp 1920'lere kadar olan dönemi kapsamaktadır.

Müfredatla ilişkisi

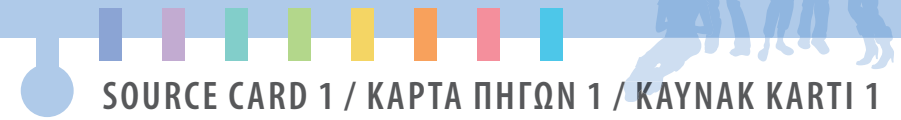
Tarih ders müfredatında bulunan "Osmanlı ve İngiliz dönemlerinde Kıbrıs'ın sosyal tarihi" konusuyla ilgilidir". Tema, aynı zamanda, sosyal bilgiler, vatandaşlık, coğrafya, ekonomi, dil ve resim dersleriyle de ilişkilendirilebilir.

Paketteki diğer başlıklarla olan ilişkisi

Dördüncü konuyla doğal bir bağlantısı vardır: Kıbrıs'taki Pazar Yerlerinde Yaşam. Bu başlık altındaki kaynakların bir çoğu, beşinci başlıkta : Lefkoşa Surlarıçığı'ndeki binalar, ve altıncı başlık : Kıbrıs'ta kahvehane gelenekleri konularını işlerken de yararlı olabilir.

TOPIC 3 / ΘΕΜΑ 3 / ΚΟΝΥ 3

BAZAARS IN CYPRUS AS SEEN BY TRAVELLERS / ΤΑ ΠΑΖΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ /
GEZGINLERİN GÖZÜYLE KIBRIS'TA PAZAR YERLERİ

SOURCE CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 1 / ΚΑΥΝΑΚ ΚΑΡΤΙ 1

Source A / Πηγή A / Kaynak A

Source B / Πηγή B / Kaynak B

TOPIC 3 / ΘΕΜΑ 3 / KONU 3

BAZAARS IN CYPRUS AS SEEN BY TRAVELLERS / ΤΑ ΠΑΖΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ /
GEZGINLERİN GÖZÜYLE KIBRIS'TA PAZAR YERLERİ

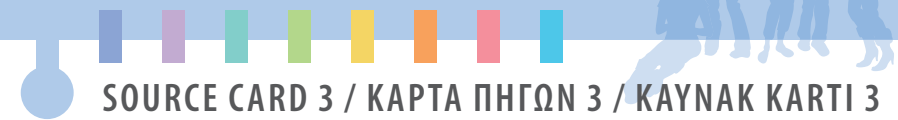
SOURCE CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 2 / KAYNAK KARTI 2

Source C / Πηγή Γ / Kaynak C

Source D / Πηγή Δ / Kaynak D

Source E: Archduke Louis Salvator writing about the bazaar in Nicosia in 1873 (adapted):

At Levkosia, as in all Turkish towns, the Bazaars are the centres of social life: they extend between the gates of Famagusta and Paphos, and in this manner cut the town fairly in half. [...]

The [...] largest [Bazaar] is for [...] Manufactures, covered with a gable-roof. [...] With the exception of some silk stuffs made on the island, all other articles sold there come from abroad. By the side of it is a small one [...] in which peasant boots are made. [...] Opposite [...] is the Yikko Bazaar, with a cross and the date 1866. This large new Bazaar [...] is mostly occupied by merchants and street letter writers. [...] It is followed by other, half-covered Bazaars, until we come to the tailors, some of whom are even working with sewing machines.

The Bazaar for European Shoes is adjoining. [...] Following the Manufacture Bazaar in the direction of the Paphos Gate, we come into the Makri Bazaar (Long Bazaar), in which we find first some shops with Rumelian fishers' cloaks, some Greek tailors, and further on tin-plate and copper-ware makers. [...] Then we come into the Calico Bazaar, where men, mostly Turks, manufacture this article. [...]

A little further on we find leather merchants. [...] On the right stands a coffee-house. [...] This Street of the Bazaars contains near the end some shops for provisions [...] and the little Mosque of Mehemmed Seid Djami. [...] Following up this lane we come to little places where [...] Turkish slippers may be procured in shops.

If we turn straight back now at the point we started from, we are led to the great Provision Bazaar. Here we see citrons, bread, kolokasias, Jerusalem artichokes, carrots, long radishes, turnips, raisins, dates, chestnuts, filbert nuts, big almonds, confections, poppy-seed for soothing children to sleep, linseed, pulse, vegetables of all kinds [...], pinetree gum for barrels, which the Turks like to chew also. [...] By the side of these are tobacconists, sitting with their legs crossed under them and cutting fine tobacco with sharp knives on horseshoe-shaped iron.

Πηγή E: Ο Αρχιδούκας Louis Salvator γράφει για το παζάρι της Λευκωσίας το 1873.(προσαρμογή):

Στη Λευκωσία, όπως και σε όλες τις τουρκικές πόλεις, τα παζάρια αποτελούν τα κέντρα της κοινωνικής ζωής. Εκτείνονται ανάμεσα στις πύλες της Αμμοχώστου και της Πάφου, χωρίζοντας έτσι την πόλη ακριβώς στα δύο.

Το... μεγαλύτερο (Παζάρι) είναι για... χειροτέχνες, καλυμμένο με αμφικλινή σκεπή... Με εξαίρεση ορισμένα μεταξωτά είδη φτιαγμένα στο νησί, όλα τα άλλα είδη που πωλούνται εκεί προέρχονται από το εξωτερικό. Στην άκρη της υπάρχει ένα μικρό παζάρι... όπου φτιάχνονται οι μπότες των αγροτών..... Στην αντίθετη πλευρά.... είναι το Παζάρι Yikko, με έναν σταυρό και την ημερομηνία 1866. Αυτό το νέο μεγάλο Παζάρι... απαρτίζεται κατά κύριο λόγο από εμπόρους και γραφείς του δρόμου... Ακολουθούν άλλα ημισκεπαστά Παζάρια, ώπου φτάνουμε στους ράφτες, ορισμένοι εκ των οποίων εργάζονται ακόμη με ραπτομηχανές.

Δίπλα τους βρίσκεται το παζάρι ευρωπαϊκών παπουτσιών..... Ακολουθώντας το Παζάρι Χειροτεχνών προς την Πύλη της Πάφου, φτάνουμε στο Μακρύ Παζάρι, στο οποίο αρχικά συναντούμε κάποια μαγαζιά με μανδύες για ψαράδες από τη Ρούμελη, ορισμένους Έλληνες ράφτες και παραπέρα, κατασκευαστές προϊόντων από τσίγκο και χαλκό..... Στη συνέχεια, φτάνουμε στο Παζάρι Βαμβακερών Ειδών, όπου οι άνδρες, Τούρκοι κυρίως, κατασκευάζουν αυτά τα είδη.....

Λίγο παραπέρα συναντούμε εμπόρους δερμάτων... Στα δεξιά μας βρίσκεται ένα καφενείο... Αυτή η Οδός των Παζαριών περιλαμβάνει μερικά μαγαζιά τροφίμων για ανεφοδιασμό προς το τέλος της... και το μικρό Τζαμί του Μεχεμέτ Σεϊντ... Ακολουθώντας αυτό το μονοπάτι, φτάνουμε σε μικρούς χώρους όπου.....μπορούμε να βρούμε τουρκικά πασουμάκια στα μαγαζιά.

Εάν γυρίσουμε απευθείας στο σημείο από όπου ξεκινήσαμε, οδηγούμαστε στο Μεγάλο Παζάρι Τροφίμων. Εδώ βρίσκουμε κίτρα, ψωμί, κολοκάσια, αγκινάρες της Ιερουσαλήμ, καρότα, μακριά ραπανάκια, γογγύλια, σταφίδες, χουρμάδες, κάστανα, φουντούκια, καρύδια, μεγάλα αμύγδαλα, γλυκίσματα, παπαρουνόσπορο, παυσίπονο για τα παιδιά, λιναρόσπορο, όσπρια, όλων των ειδών λαχανικά..., ρετσίνα για τα βαρέλια, το οποίο οι Τούρκοι αρέσκονται ιδιαίτερα και να μασούν... Στην άκρη τους υπάρχουν καπνοπώλες, καθισμένοι οκλαδόν, που ψιλοκόβουν καπνό με τα αιχμηρά μαχαίρια τους πάνω σε πεταλοειδές σίδερο.

Kaynak E: 1873'te Arşidük Louis Salvator'un Lefkoşa'daki pazar yeriyle ilgili yazısından (uyarlanmıştır):

Lefkoşa'da tüm Türk kasabalarında olduğu gibi pazar yerleri sosyal hayatın merkezidir: Mağusa ve Baf kapıları arasında uzanıp şehri adil bir biçimde ikiye bölerler...

En... büyüğü [Pazar yeri] olup... İmalatçılar içindir ve üzeri kubbeli çatıyla kapalıdır... Adada yapılan bazı ipek işleri haricinde, orada satılan diğer tüm ürünler yurt dışından gelir. Onun yanında bir de çiftçi botlarının yapıldığı... daha küçüğü var... Karşısında... üzerinde bir haç olan ve 1866 yazan Yikko Pazarı var. Bu yeni büyük pazar...tüccarlarla ve sokakta mektup yazarlarla doludur... Bu pazarı yarı kapalı diğer pazarlar takip eder. İlerisinde de, terzilerin hatta dikiş makinasıyla çalışanların olduğu yerler bulunmaktadır.

Avrupa ayakkabılarının satıldığı Pazar bitişiktir... İmalatçı Pazarından Baf kapısı yönüne doğru ilerleyince Makri Pazarı'na (Uzun Pazar) geliyoruz. Buradaki ilk dükkanlar Rumeli balıkçılarının mantolarını satanlardır. Birkaç Rum terzi ve daha ötede de kalaycılar ve bakır işleriyle uğraşanlar vardır... Sonra, çoğunlukla Türk erkeklerinin bu maddeyi imal ettiği Calico Pazarı'na geliriz...

Biraz daha ilerde deri tüccarlarını buluruz...Sağ tarafta bir kahvehane... Bu Pazar Sokağı, sonuna doğru erzak satan birkaç dükkan barındırır... ve Muhammed Said Cami adında küçük bir Cami vardır...Bu çizgiyi takip ederken Türk terliklerinin alınabileceği küçük dükkanlar buluruz.

Şimdi başladığımız noktaya geri dönersek, büyük Erzak Pazarı'na çıkarız. Burada ağaçkavunu, ekmek, kolokas, yerelması, havuç, uzun turplar, şalgam, kuru üzüm, hurma, kestane, fındık, büyük bademler, şekerleme, çocukların uyuması için onları rahatlatan haşhaş, keten tohumu, bakliyat, her türlü sebze ve Türklerin çığnemeyi de sevdiği, fiçılar için çam sakızı görebiliriz. Bunların yanında bağdaş kurmuş, at nalı şeklindeki demirlerin üzerinde keskin bıçaklarla tütün kesen tütüncüler oturur.

Source F: Samuel Baker visited Cyprus in 1879 and wrote this about the bazaar in Larnaca (adapted):

I walked through the bazaar of Larnaca; this is situated at the west end of the town near the fort, close to which there is a public fountain supplied by the aqueduct. [...] Brass taps were arranged around the covered stone reservoir, but I remarked a distressing waste of water, as a continual flow escaped from an uncontrolled shoot which poured in a large volume uselessly into the street.

[...]

Although the crowd was large, and all were busied in filling their jars and loading their respective animals, there was no jostling or quarrelling for precedence, but every individual was a pattern of patience and good humour. Mohammedans and Cypriotes thronged together in the same employment, and the orderly behaviour in the absence of police supervision formed a strong contrast to the crowds in England. [...]

The shops of the bazaar were all open, and contained the supplies usually seen in Turkish markets: vegetables, meat, and a predominance of native sweets and confectionery, in addition to stores of groceries, and of copper and brass utensils. An absence of fish proved the general indolence of the people; there is abundance in the sea, but there are few fishermen.

[...] The native Cypriote does not purchase at European shops; his wants are few; the smallest piece of soap will last an indefinite period; he is frugal to an extreme degree; and if he has desires, he curbs such temptations and hoards his coin. Thus, as the natives did not purchase, and all Europeans were sellers without buyers, there was no alternative but to shut the shutters. This was a species of commercial suicide which made Larnaca a place of departed spirits; in which unhappy state it remains to the present hour. Even the club was closed.

Πηγή ΣΤ: Ο Samuel Baker επισκέφθηκε την Κύπρο το 1879 και έγραψε για το παζάρι της Λάρνακας το εξής: (προσαρμογή)

Περπάτησα μέσα από το παζάρι της Λάρνακας, το οποίο βρίσκεται στα δυτικά της πόλης δίπλα στο φρούριο, κοντά στο οποίο υπάρχει μια δημόσια κρήνη, τροφοδοτούμενη από το υδραγωγείο... Γύρω από την καλυμμένη πέτρινη δεξαμενή υπήρχαν διατεταγμένες μπρούτζινες βρύσες, αλλά πρόσεξα με λύπη μου μian αλόγιστη σπατάλη νερού, καθώς η ροή από έναν ανεξέλεγκτο πίδακα είχε ως αποτέλεσμα μεγάλος όγκος του [νερού] να χύνεται ανώφελα στον δρόμο.

[...]

Μολονότι το πλήθος ήταν μεγάλο και απασχολημένο με το γέμισμα των βάζων τους και το φόρτωμα των ζώων τους, δεν υπήρχαν σπρωξίματα ή διαφωνίες για την προτεραιότητα, αλλά αντίθετα ο καθένας τους αποτελούσε πρότυπο υπομονής και καλής διάθεσης. Μωαμεθανοί και Κύπριοι συνωστίζονταν στην ίδια εργασία και η ομαλή συμπεριφορά ελλείψει αστυνομικής επιτήρησης δημιουργούσε μία έντονη αντίθεση με τα πλήθη της Αγγλίας. [...]

Τα μαγαζιά του παζαριού ήταν όλα ανοιχτά και διέθεταν προμήθειες που συναντώνται συνήθως στις τουρκικές αγορές, λαχανικά, κρέας και κυρίως τοπικά γλυκά και γλυκίσματα, επιπλέον των παντοπωλείων και των μαγαζιών με σκεύη χαλκού και ορείχαλκου. Η απουσία των ψαριών αποδείκνυε την γενικότερη νωθρότητα των ανθρώπων, καθώς υπάρχει αφθονία στη θάλασσα, αλλά λιγοστοί ψαράδες.

[...] Ο ντόπιος Κύπριος δεν ψωνίζει από ευρωπαϊκά καταστήματα. Οι επιθυμίες του είναι λίγες. Το μικρότερο κομμάτι σαπουνιού θα διαρκέσει για πάρα πολύ, είναι σε απίστευτο βαθμό ολιγαρκής, και αν έχει επιθυμίες, αντιστέκεται στους πειρασμούς και φυλάει τον παρά του. Έτσι, καθώς οι ντόπιοι δεν ψώνιζαν και όλοι οι Ευρωπαίοι ήταν πωλητές δίχως αγοραστές, δεν υπήρχε άλλη εναλλακτική λύση πέραν του να βάλουν λουκέτο στα μαγαζιά τους. Αυτό αποτελούσε ένα είδος εμπορικής αυτοκτονίας, το οποίο έκανε τη Λάρνακα ένα μέρος αναχωρούντων πνευμάτων· στην οποία δυστυχισμένη κατάσταση παραμένει μέχρι τις μέρες μας. Ακόμη και η λέσχη ήταν κλειστή.

Kaynak F: 1879'da Kıbrıs'ı ziyaret eden Samuel Baker'in Larnaka'daki Pazar yeriyle ilgili yazısından (uyarlanmıştır):

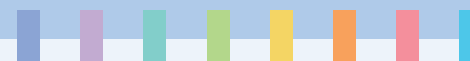
Larnaka Pazarı'nda yürüdüm; burası şehrin en batısında surun yanında, su kemerinden su alan bir halk çeşmesine yakın bir yerdı. Pırınç musluklar, taşla kaplanmış haznenin etrafına diziliydi. Ancak, üzücü bir şekilde suyun boşa harcandığını fark ettim. Su sürekli olarak kontrolsüzce dışarıya fıskırıyor, bol miktarda su sokağa taşıyordu.

[...]

Kalabalığın büyük olmasına ve herkesin testileri doldurmakla ve kendi hayvanlarına yüklemekle meşgul olmasına rağmen, öne geçmek için itişip kakışma ve tartışma yoktu. Her birey sabırlı ve güler yüzlüydü. Müslümanlar ile Kıbrıslılar aynı şeyi yapmak için toplanmışlardı ve İngiltere'deki kalabalıkların aksine, polis gözetimi olmadan da birbirlerine düzgün davranıyorlardı. [...]

Pazardaki tüm dükkanlar açıktı ve genellikle Türk açık pazarlarında bulunan sebze, et, yerli tatlı ve şekerleme ağırlıklı yiyecekler satan dükkanların yanında manavlar ve pırınç kapkacak satan yerler de bulunuyordu. Balık satışının olmaması insanların tembelliğini gösteriyordu; denizde bolluk var, ancak çok az kişi balıkçılık yapıyor.

[...] Aslen Kıbrıslı olanlar Avrupa dükkanlarından bir şey almaz; onların istekleri azdır; en küçük bir sabun parçası bile onlara çok uzun bir süre yeterdi ve para konusunda aşırı derecede idareliydi. Eğer istedikleri bir şeyler varsa, bu arzularını gemlerler, paralarını biriktirirlerdi. Böylelikle, yerliler bir şeyler almadığından ve Avrupalılar da alıcıları olmayan satıcılar olduklarından kepenkleri indirmekten başka çareleri yoktu. Bu, Larnaka'yı halihazırındaki mutsuzluğuna terk edilmiş hale getiren ticari bir intihardı. Kulüp bile kapanmıştı.

How did travellers in the past see Cypriots?

For this first activity you will need to work in pairs or groups. Choose one of the photographs on Source Card 1 (Source A or Source B); then write down exactly what you see.

Now give your description to your partner or read it to the group. Can your classmates guess which photograph you were describing? Did your description fit the photograph you chose?

Sources A and B are both photographs of bazaars in Nicosia. Look at them again and write down the answers to these questions:

- Which do you think is the older photograph?
- What can you see that tells you about the age of the photograph?

Things to think about:

- What are the people wearing?
- Where is the activity taking place?
- What do the buildings look like?

Πώς έβλεπαν οι περιηγητές στο παρελθόν τους Κύπριους;

Για αυτή την πρώτη δραστηριότητα θα χρειαστεί να εργαστείτε σε ζευγάρια ή ομάδες. Βρείτε την Κάρτα Πηγών 1. Επιλέξτε μία από τις εικόνες της Κάρτας (Πηγή Α ή Πηγή Β) και στη συνέχεια καταγράψτε τι ακριβώς βλέπετε.

Τώρα δώστε την περιγραφή σας στο/στη συμμαθητή/τρια σας ή διαβάστε την στην ομάδα σας. Μπορούν να μαντέψουν οι συμμαθητές/τριές σας ποια εικόνα περιγράφετε; Η περιγραφή σας ταιριάζει στην εικόνα που επιλέξατε;

Οι Πηγές Α και Β είναι και οι δύο εικόνες από παζάρια της Λευκωσίας. Ξανακοιτάξτε τις και καταγράψτε τις απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια πιστεύετε ότι είναι η παλαιότερη φωτογραφία;
- Τι συμπεραίνετε για την ηλικία της εικόνας;

Σημεία για σκέψη:

- Τι φορούν οι άνθρωποι;
- Πού λαμβάνει χώρα η δραστηριότητα;
- Πώς είναι τα κτήρια;

Geçmişte gezginler Kıbrıslıları nasıl görürdü?

Bu ilk aktivite için ya ikili olarak ya da daha büyük gruplar halinde çalışmalısınız. Kaynak Kartı 1'i bulun. Karttaki resimlerden birini seçip (Kaynak A ya da B) tam olarak ne gördüğünüzü yazın.

Şimdi yaptığınız tanımı arkadaşınıza ya da gruba okuyun. Sınıf arkadaşlarınız hangi resmi tarif ettiğinizi tahmin edebiliyor mu? Yaptığınız tanım, seçtiğiniz resimle uyumlu mu?

Kaynak A ve B Lefkoşa'daki pazarlara ait resimlerdir. Resimlere tekrar bakın ve aşağıdaki soruların cevaplarını yazın:

- Sizce hangi resim daha eskidir?
- Resimde, resmin ne kadar eski olduğuyla ilgili fikir verecek neler görüyorsunuz?

Üzerinde düşünülecekler:

- İnsanlar ne giyiyor?
- Olay nerede gerçekleşiyor?
- Binalar nasıl görünüyor?

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Look again at Sources A and B and think about these questions:

- Which things about the photographs are similar? Which are different?
- What are the people in the photographs doing?

Now look at Sources C and D on Source Card 2. These are also pictures of bazaars in Nicosia. Think about all the questions above and answer them, thinking about all four pictures.

Work with your partner. Choose two people from any one of the pictures and imagine that each of you is one of them. Write down your conversation. Perhaps you have come to the bazaar to buy something or sell something or to find someone. Make your conversation into a short scene of a play and then perform it for the rest of the class.

Talk to your grandparents and ask them to tell you what they remember about their visits to bazaars and market places.

Ξανακοιτάξτε τις Πηγές Α και Β και σκεφτείτε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια πράγματα είναι και στις δύο εικόνες παρόμοια; Ποια διαφέρουν;
- Τι κάνουν οι άνθρωποι στις εικόνες;

Τώρα κοιτάξτε τις Πηγές Γ και Δ στην Κάρτα Πηγών 2. Αυτές είναι επίσης εικόνες από παζάρια στη Λευκωσία. Σκεφτείτε όλες τις παραπάνω ερωτήσεις και απαντήστε τις, σκεπτόμενοι/ες τώρα και τις τέσσερις εικόνες.

Δουλέψτε με το/τη συμμαθητή/ριά σας. Επιλέξτε δύο ανθρώπους από οποιαδήποτε εικόνα και φανταστείτε πως ο καθένας σας είναι ένας από αυτούς. Καταγράψτε τη συζήτησή σας. Ίσως να ήρθατε στο παζάρι για να αγοράσετε ή να πουλήσετε κάτι ή για να βρείτε κάποιον. Μετατρέψτε τη συζήτησή σας σε μια μικρή σκηνή θεατρικού έργου και στη συνέχεια παρουσιάστε την στην υπόλοιπη τάξη.

Μιλήστε στους παππούδες και γιαγιάδες σας και ζητήστε τους να σας πουν τι θυμούνται από τα παζάρια και τις αγορές.

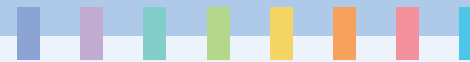
Kaynak A ve B'ye tekrar bakarak aşağıdaki soruları düşünün:

- Bu iki resim arasındaki benzerlikler ve farklar nelerdir?
- Resimlerdeki kişiler ne yapıyor?

Şimdi Kaynak Kartı 2'deki kaynak C ve D'ye bakınız. Bunlar da Lefkoşa'daki pazarların fotoğraflarıdır. Yukarıdaki bütün soruları düşünün ve dört resme bakarak soruları yanıtlayın.

Arkadaşınızla birlikte çalışın. Resimlerin herhangi birinden iki kişi seçin ve bu iki kişinin sizler olduğunu düşünün. Oradaki karşılıklı konuşmanızı yazın. Muhtemelen pazara bir şey almak, bir şey satmak ya da birini bulmak için geldiniz. Karşılıklı konuşmanızı bir oyunun kısa bir sahnesi olarak yazın ve bu rolleri sınıftakilere canlandırın.

Büyükannenize ve büyükbabanıza Pazar yerleri ve açık pazarlara gittikleri zamana ait ne hatırladıklarını sorun.

How did travellers in the past see Cypriots?

Choose one of the pictures of a bazaar from either Source Card 1 or 2. Look closely at the photograph or the engraving and answer the following questions:

1. What sort of people can you see? What different groups of people are there?
2. What are the people thinking? What do they think about the place they are in?
3. What questions would you like to ask the people in these pictures?

Use Sources E and F for these activities.

- Prepare a list of positive and negative things the writers say about Cyprus when describing the bazaars in the nineteenth century.
- How did foreigners interact with Cypriots in the bazaars at this time? Why do you think they interacted in these ways?

Πώς έβλεπαν οι περιηγητές στο παρελθόν τους Κύπριους;

Επιλέξτε μία από τις εικόνες ενός παζαριού είτε από την Κάρτα Πηγών 1 είτε από την Κάρτα Πηγών 2. Κοιτάξτε προσεκτικά τη φωτογραφία ή τη γκραβούρα και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Τι είδους ανθρώπους βλέπετε; Ποιες διαφορετικές ομάδες ανθρώπων υπάρχουν;
2. Τι σκέφτονται οι άνθρωποι; Τι πιστεύουν για το μέρος στο οποίο βρίσκονται;
3. Τι ερωτήσεις θα θέλατε να κάνετε στους ανθρώπους των εικόνων;

Χρησιμοποιήστε τις Πηγές E και ΣΤ για αυτές τις δραστηριότητες.

- Δημιουργήστε μία λίστα θετικών και αρνητικών στοιχείων που αναφέρουν οι περιηγητές για την Κύπρο κατά την περιγραφή των παζαριών το δέκατο ένατο αιώνα.
- Ποια ήταν η αλληλεπίδραση μεταξύ των ξένων και των Κυπρίων στα παζάρια εκείνη την εποχή; Γιατί πιστεύετε πως αλληλεπιδρούσαν με αυτό τον τρόπο;

Geçmişte gezginler Kıbrıslıları nasıl görüyordu?

Kaynak Kartı 1 veya 2'den bir resim seçin, fotoğrafa veya gravüre yakından bakarak aşağıdaki soruları yanıtlayın:

1. Ne tür insanlar görüyorsunuz? Resimde ne gibi farklı insan grupları var?
2. İnsanlar ne düşünüyorlar? Oldukları yerle ilgili ne düşünüyorlar?
3. Bu resimlerdeki kişilere ne sormak isterdiniz?

Bu aktiviteler için kaynak E ve F'yi kullanın.

- Yazarların 19.yüzyıldaki pazarları anlatırken Kıbrıs ile ilgili olumlu ve olumsuz olarak neler söylediklerinin bir listesini hazırlayın.
- Tarihin o dönemlerinde yabancılarla Kıbrıslılar arasında nasıl bir etkileşim vardı? Sizce neden bu şekillerde bir etkileşimleri vardı?

Use any of the Source Cards to help you answer the following questions:

1. Was the Nicosia bazaar more extensive or less extensive than it is now?
2. Do people still go to bazaars or markets for the same reasons that they did in 1873? Give reasons for your answer.

You will need to find a map of modern Nicosia for this next activity. A Google map will be suitable; or a copy of the map on the notice boards of the Nicosia Master Plan throughout the walled city.

Look at the sources again and try to work out where the Nicosia bazaars were at the time these travellers were writing.

Then write a few paragraphs explaining the changes in the way people shop now compared to the late nineteenth century. (Look at Sources C, D, E and F)

Χρησιμοποιήστε οποιαδήποτε από τις Κάρτες Πηγών για να διευκολυνθείτε στην απάντηση των ερωτήσεων:

1. Το παζάρι της Λευκωσίας ήταν μεγαλύτερο ή μικρότερο σε έκταση από ό,τι είναι τώρα;
2. Εξακολουθούν οι άνθρωποι να πηγαίνουν σε παζάρια για τους ίδιους λόγους που πήγαιναν το 1873; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Για την επόμενη δραστηριότητα θα χρειαστείτε ένα χάρτη της σύγχρονης Λευκωσίας. Κατάλληλος θα ήταν ένας χάρτης από το Google Earth ή η ανάρτηση στον πίνακα ενός αντίγραφου της αποτύπωσης του Ενιαίου Ρυθμιστικού Πλαισίου Λευκωσίας για ολόκληρη την περιφραγμένη πόλη.

Ξανακοιτάξτε τις πηγές και προσπαθήστε να υπολογίσετε πού βρίσκονταν τα παζάρια της Λευκωσίας την εποχή στην οποία αναφέρονται οι ταξιδιώτες.

Στη συνέχεια γράψτε λίγες παραγράφους εξηγώντας τις αλλαγές στον τρόπο που ψώνιζαν οι άνθρωποι, σε σχέση με τα τέλη του δεκάτου ενάτου αιώνα. (Κοιτάξτε τις Πηγές Γ, Δ, Ε και ΣΤ)

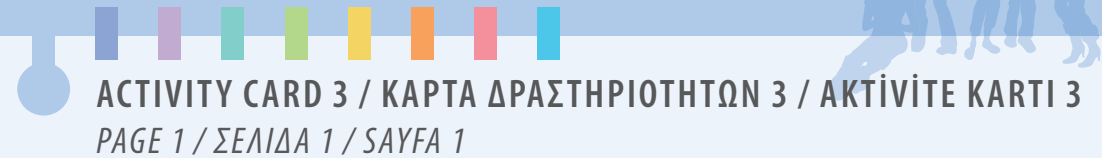
Aşağıdaki soruları yanıtlamanıza yardımcı olması için kaynak kartlarından herhangi birini kullanın:

1. Lefkoşa Pazarı şimdiyle kıyaslandığında daha mı çok, yoksa daha mı az kapsamlıydı?
2. İnsanlar halen Pazar yerlerine ya da açık pazarlara 1873'de olduğu gibi, aynı nedenlerle mi gidiyorlar? Cevabınızı gerekçelerle açıklayın.

Bir sonraki aktivite için yeni bir Lefkoşa haritası bulmanız gerekecek. Bir Google haritası ya da sur içindeki Lefkoşa İmar Planı bilgi panolarında asılı olan haritanın bir kopyası sizin için uygun olacaktır.

Kaynaklara yeniden bakın ve gezginlerin yazılarını yazdığı dönemlerde Lefkoşa Pazar yerlerinin nerede olduğunu bulmaya çalışın.

Sonra da günümüz insanların alışveriş yapma biçimlerinin 19.yüzyıl sonlarına kıyasla nasıl değiştiğini açıklayan birkaç paragraf yazın. (Kaynak C, D, E ve F'ye bakın)

How did travellers in the past see Cypriots?

Using any of the sources, write brief answers to each of these questions:

1. How important were bazaars for the Cyprus economy?
2. How important were bazaars for social interaction in Cyprus?

Consider all the sources again. Explain how these sources are useful for an historian who is considering:

- trade in the region;
- urban development;
- roles of men and women;
- home life, and social and cultural life in Cyprus;
- food;
- the relationship between different communities.

Do these sources tell you the whole story in relation to each of the above? What other sources might you want to look at? What other information and knowledge do you need (if any)?

Choose one or two topics from the list above and prepare a presentation justifying your ideas. Title your presentation 'Using historical sources'.

Based on the information you have acquired during these activities, prepare a presentation describing how the economy brought people together in Cyprus in the nineteenth century.

Πώς έβλεπαν οι περιηγητές στο παρελθόν τους Κύπριους;

Χρησιμοποιώντας οποιαδήποτε από αυτές τις πηγές, γράψτε σύντομες απαντήσεις σε κάθε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Πόσο σημαντικά ήταν τα παζάρια για την οικονομία της Κύπρου;
2. Πόσο σημαντικά ήταν τα παζάρια για την κοινωνική αλληλεπίδραση στην Κύπρο;

Επανεξετάστε όλες τις πηγές. Εξηγήστε τη χρησιμότητα των συγκεκριμένων πηγών για έναν ιστορικό, ο οποίος μελετά:

- το εμπόριο στην περιοχή,
- την αστική ανάπτυξη,
- τον ρόλο των αντρών και των γυναικών,
- την οικογενειακή, κοινωνική και πολιτιστική ζωή στην Κύπρο,
- το φαγητό,
- τις σχέσεις μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων.

Οι πηγές σας αποκαλύπτουν όλο το φάσμα πληροφοριών σε σχέση με τα παραπάνω; Σε ποιες άλλες πηγές ενδέχεται να ανατρέξετε; Τι άλλες (τυχόν) πληροφορίες και γνώσεις χρειάζεστε;

Επιλέξτε ένα ή δύο θέματα από την παραπάνω λίστα και προετοιμάστε μία παρουσίαση αιτιολογώντας τις ιδέες σας. Ονομάστε την παρουσίασή σας «Χρησιμοποιώντας ιστορικές πηγές».

Με βάση τις πληροφορίες που αποκτήσατε κατά τη διάρκεια των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, προετοιμάστε μία παρουσίαση περιγράφοντας πώς το θέμα της οικονομίας έφερε τους ανθρώπους στην Κύπρο κοντά το δέκατο ένατο αιώνα.

Geçmişte gezginler Kıbrıslıları nasıl görüyordu?

Aşağıdaki sorulara kısa cevaplar yazmak için kaynaklardan herhangi birini kullanın:

1. Pazarlar Kıbrıs ekonomisi için ne kadar önemliydi?
2. Pazarlar Kıbrıs'ta sosyal etkileşim için ne kadar önemliydi?

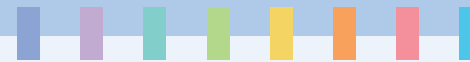
Tüm kaynakları yeniden gözden geçirin. Aşağıdaki konuları araştıran bir tarihçi için bu kaynakların ne kadar yararlı olduğunu açıklayın.

- bölgedeki ticaret;
- kentsel gelişim;
- kadın ve erkeğin rolleri;
- Kıbrıs'ta aile içi, sosyal ve kültürel yaşam
- gıda;
- farklı toplumlar arasındaki ilişki

Bu kaynaklar, size yukarıdaki konularla ilgili her şeyi anlatıyor mu? Başka ne gibi kaynaklara bakmak isterdiniz? Başka ne tür veri ve bilgiye ihtiyaç duyuyorsunuz (varsa)?

Yukarıdaki listeden bir veya iki konu seçip fikirlerinizi açıklayan bir sunum hazırlayın. Sunumunuza 'Tarihsel kaynakların kullanılması' başlığını verin.

Bu aktiviteleri yaparken edindiğiniz bilgiye dayanarak, 19. yüzyılda Kıbrıs'ta ekonominin insanları nasıl bir araya getirdiğiyle ilgili bir sunum yapın.

Referring to Sources E and F write short answers to each of the following questions:

1. What can you say about the perspective adopted by each of the two authors?
2. For whom were they writing?
3. How might the narrative be different if the situation were described by someone living in Nicosia at the time?
4. How reliable do you think the sources are? Give your reasons.

Again referring to Sources E and F, investigate the relationship between fact and opinion for each of the writers. First, identify what you think are facts and what are opinions. Mark up a photocopy of the text and mark it showing facts in one colour and opinions in another colour.

Compare the views of Samuel Baker, who was British, with that of Archduke Salvator, who was an Austrian. How do they differ? Why do you think there are differences? Present your findings in a short PowerPoint presentation.

Based on Source D (which was published in the Illustrated London News as one of the first images of Cyprus created by British officers and published in the British press) imagine you are a traveller at the time and write an article which would accompany the picture in a newspaper.

Αναφερόμενοι στις Πηγές Ε και ΣΤ, γράψτε σύντομες απαντήσεις για κάθε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Τι μπορείτε να πείτε για τη σκοπιά που υιοθετεί ο καθένας από τους δύο συγγραφείς;
2. Για ποιο αναγνωστικό κοινό έγραφαν;
3. Πώς θα διέφερε η αφήγηση σε περίπτωση που γινόταν από κάποιον ο οποίος κατοικούσε εκείνη την εποχή στη Λευκωσία;
4. Πόσο αξιόπιστες πιστεύετε ότι είναι οι πηγές; Παρουσιάστε τα επιχειρήματά σας.

Αναφερόμενοι και πάλι στις πηγές Ε και ΣΤ, μελετήστε τη σχέση μεταξύ γεγονότος και προσωπικής άποψης για καθένα από τους δύο συγγραφείς. Αρχικά διαχωρίστε τα γεγονότα από τις απόψεις. Χρησιμοποιήστε μία φωτοτυπία του κειμένου, σημειώνοντας τα γεγονότα με ένα χρώμα και τις απόψεις με άλλο.

Συγκρίνετε την άποψη του Samuel Baker, ο οποίος ήταν Βρετανός, με αυτή του Αρχιδούκα Louis Salvator (ο οποίος ήταν Αυστριακός). Σε τι διέφεραν; Για ποιο λόγο πιστεύετε ότι υπάρχουν διαφορές; Παρουσιάστε τα ευρήματά σας σε μία σύντομη παρουσίαση PowerPoint.

Βασιζόμενοι στην Πηγή Δ (η οποία δημοσιεύτηκε στο London Illustrated News ως μία από τις πρώτες εικόνες της Κύπρου που αποτυπώθηκε από Βρετανούς αξιωματικούς και δημοσιεύτηκε στο βρετανικό τύπο), φανταστείτε πως είστε ταξιδιώτες του χρόνου και γράψτε ένα άρθρο το οποίο θα μπορούσε να συνοδεύει την εικόνα στην εφημερίδα.

E ve F kaynaklarına atıfta bulunarak aşağıdaki sorulara kısa cevaplar yazın:

1. İki yazarın benimsediği bakış açılarıyla ilgili neler söyleyebilirsiniz?
2. Kimler için yazıyorlardı?
3. Yazılar o dönemde Lefkoşa'da yaşayan biri tarafından yazılıysa, hikayede ne gibi farklılıklar olurdu?
4. Sizce kaynaklar ne kadar güvenilirdir? Nedenlerini söyleyin.

Yine E ve F kaynaklarına atıfta bulunarak, her iki yazar için de gerçek ve kişisel görüş arasındaki farkı araştırınız. İlk olarak neyin yazar görüşü ve neyin gerçek olduğunu düşündüğünüzü belirleyin. Metinlerin birer fotokopisini alıp yazar görüşü olduğunu düşündüğünüz yerleri bir renkle, gerçek olduğunu düşündüğünüz yerleri de başka bir renkle işaretleyin.

İngiliz olan Samuel Baker ve Arşidük Salvator'un (Avusturyalı) görüşlerini karşılaştırın. Aralarındaki farklar nelerdir? Neden farklılıklar olduğunu düşünüyorsunuz? Bulgularınızı kısa bir power point sunumuyla anlatın.

Kaynak D'ye dayanarak (London Illustrated News'de yayınlanmış, İngiliz memurlar tarafından çekilen ve İngiliz basınında yer alan ilk Kıbrıs fotoğraflarından biri), o dönemde yaşayan bir gezgin olduğunuzu düşünün ve gazetede yayınlanmak üzere bu resme eşlik edecek bir makale yazın.

TOPIC 4

LIFE IN BAZAARS IN CYPRUS

TEACHER NOTES

Introduction to the topic

Bazaars are public places; public places are characterised by diversity. This topic gives great opportunity to teach about cultural diversity and about the contributions that different groups of people make to society. Through a study of the life in bazaars pupils can learn about multicultural Nicosia in the past and present. The goods sold in bazaars come from a diversity of sources; learning about the interactions of people in supplying goods to the needs of people also helps pupils understand different cultures. The development of empathy can be encouraged through studying this topic.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'What can we learn about the multicultural nature of Cypriot society by studying the activities that take place in bazaars at different times in history?' All activities are designed to give pupils an insight to this question and to form their own views about a general answer to it. Specifically pupils will be expected to be able to understand:

- what a bazaar is;
- that different people go to the bazaar for different reasons;
- that different products were sold at Nicosia bazaars and that products came from a variety of sources;
- that different activities take place at a bazaar.

Pedagogical approaches

This topic and Topic 3 'Bazaars in Cyprus as seen by travellers' introduces pupils to the idea of bazaars as they were in the nineteenth century and onwards. It may be worthwhile before starting work on bazaars to establish that bazaars were first and foremost places where people shop. For primary pupils it would then be a good idea to ensure that they had an understanding that we now commonly call such places markets. The idea of a shopping mall could also be discussed.

Pupil learning in this topic will be guided by the questions and activities on the Activity Cards. The main pedagogical approaches to this topic are active learning based on group work and interaction with the questions. Teachers should encourage pupils to look carefully at the sources, comparing them with what they might have thought. Some specific techniques in looking at the sources include:

- What happened next? In this approach pupils can be asked to say what they think happened next in the scene of a picture or description of an event.
- What are the people thinking? Speech or thought bubbles can be superimposed on pictures for pupils to fill in. This technique helps pupils look more closely at the depiction.

As initial motivation to the topic, pupils could listen to voice recordings made in a bazaar today. Recordings would be of people selling their wares at the bazaars of Nicosia in north and south. Various languages could be presented (Arabic, Greek, Turkish, Pakistani, etc.). Pupils would be asked to identify the cultural and ethnic background of the people on the recordings.

Sources available for this topic on pupil Source Cards:

- A Archduke Louis Salvator of Austria, (1881) *Lefkosia, the capital of Cyprus*, Kegan Paul and Co, London, reprinted 1983 by Trigraph, p. 52.
- B Ermou Street, Nicosia. Photograph by Haigaz Mangoian (1907-1970) by kind permission of Avo Mangoian.
- C Nicosia Street 1928. National Geographic, July 1928, 'Unspoiled Cyprus', National Geographic Society, Washington DC, p. 10.
- D Extracts from interview with Turkish Cypriot lady who works at the Belediye Pazari /Municipal Market, Nicosia north, 2009.
- E Sarah Fenwick, Nicosia 2009.
- F Cyprus 1878, the journal of Sir Garnet Wolseley.
- G Archduke Louis Salvator of Austria (1881) op. cit. p. 54.
- H Mahda Ohnefalsch-Richter (2006) *Greek Customs and Mores in Cyprus*. Laiki Group Cultural Centre of Marfin Popular Bank, Nicosia. pp. 163, 259-60.
- J G.H. Lane, A bazaar at Larnaka, engraving from the *The Graphic*, 1878.

Historical period

The sources available that relate to this theme are from the latter period of the Ottoman Empire and the beginning of British Rule: the period from 1870 through to about 1920.

Links to curriculum

The curriculum area of history is 'Social history of Cyprus during the Ottoman and British periods'. The theme can also be linked to the curriculum subjects of social studies, civics, citizenship, geography, economics, language and art.

Links to other topics in the pack

There is a natural link to Topic 3 'Bazaars in Cyprus as seen by travellers'. Many of the sources in this topic could be valuable in studying Topic 5 'Buildings in walled Nicosia' and Topic 6 'Coffee shop traditions in Cyprus'.

ΘΕΜΑ 4

Η ΖΩΗ ΣΤΑ ΠΑΖΑΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Τα παζάρια είναι δημόσια μέρη που χαρακτηρίζονται από ποικιλομορφία. Το συγκεκριμένο Θέμα παρέχει μία σημαντική ευκαιρία διδασκαλίας για την πολιτισμική ποικιλομορφία και τη συμβολή διαφορετικών ομάδων ανθρώπων στην κοινωνία. Μέσω της διερεύνησης της ζωής στα παζάρια, οι μαθητές/τριες μπορούν να μάθουν για την πολυπολιτισμική Λευκωσία του παρελθόντος και του παρόντος. Τα αγαθά που πωλούνται στα παζάρια προέρχονται από μία ποικιλία πηγών. Η γνώση του πώς αλληλεπιδρούσαν οι άνθρωποι για να παρέχουν αγαθά και να καλύπτουν τις ανθρώπινες ανάγκες τους, βοηθά επίσης τους μαθητές/τριες να κατανοήσουν τους διαφορετικούς πολιτισμούς. Μέσω του συγκεκριμένου Θέματος ενθαρρύνεται η καλλιέργεια της ιστορικής ενσυναίσθησης.

Μαθησιακές προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση για το Θέμα αυτό είναι: «Τι μπορούμε να μάθουμε για την πολυπολιτισμικότητα της κυπριακής κοινωνίας, μελετώντας τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στα παζάρια σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους;» Όλες οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες για να δώσουν στους/στις μαθητές/τριες μια βαθύτερη αντίληψη για το συγκεκριμένο ερώτημα και για να σχηματίσουν τις δικές τους απόψεις και γενική ανταπόκριση σε αυτό. Από τους/τις μαθητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση να κατανοήσουν:

- τι είναι ένα παζάρι,
- ότι διαφορετικοί άνθρωποι επισκέπτονται τα παζάρια για διαφορετικούς λόγους,
- ότι πωλούνταν διάφορα προϊόντα στα παζάρια της Λευκωσίας τα οποία προέρχονταν από ποικίλες πηγές,
- τις διαφορετικές δραστηριότητες που λάμβαναν χώρα σε ένα παζάρι.

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Αυτό το Θέμα και το προηγούμενο (Θέμα 3: Τα παζάρια στην Κύπρο μέσα από τα μάτια των Περιηγητών) δίνουν στους/στις μαθητές/τριες μια ιδέα για τα παζάρια όπως ήταν το δέκατο ένατο αιώνα και μετά. Ενδεχομένως να αξίζει πριν ξεκινήσουμε την εργασία στο θέμα των παζαριών, να σημειώσουμε πως τα παζάρια ήταν πρώτ' απ' όλα μέρη όπου οι άνθρωποι έκαναν τα ψώνια τους. Έτσι για τους μαθητές/τριες δημοτικού θα ήταν μια καλή ιδέα να βεβαιωθούμε πως έχουν κατανοήσει ότι τώρα τα αποκαλούμε κατά γενικό κανόνα «αγορές». Θα μπορούσε επίσης να συζητηθεί η ιδέα του εμπορικού κέντρου.

Η μάθηση θα καθοδηγείται από τις ερωτήσεις και δραστηριότητες στις κάρτες. Οι κύριες παιδαγωγικές προσεγγίσεις για το Θέμα αυτό είναι η ενεργός μάθηση βασισμένη στην ομαδική εργασία και στην αλληλεπίδραση μέσω των ερωτήσεων. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να παρακινούν τους/τις μαθητές/

τριες στην προσεκτική εξέταση των πηγών, συγκρίνοντάς τες με το τι θα μπορούσαν να είχαν σκεφτεί πριν τις διαβάσουν. Κάποιες συγκεκριμένες τεχνικές στη διερεύνηση των πηγών περιλαμβάνουν:

- Τι συνέβη στη συνέχεια; Στη συγκεκριμένη προσέγγιση οι μαθητές/τριες μπορούν να ερωτηθούν για το τι πιστεύουν ότι ακολούθησε μιας σκηνής σε εικόνα ή στην περιγραφή ενός γεγονότος.
- Τι σκέφτονται οι άνθρωποι; Μπαλόνια με λόγια ή σκέψεις (όπως στα κόμικ) μπορούν να τοποθετηθούν στις εικόνες για να συμπληρωθούν από τους/τις μαθητές/τριες. Η τεχνική αυτή βοηθά την πιο προσεκτική εξέταση της εικόνας από τους/τις μαθητές/τριες.

Ως αφορμή για το Θέμα, οι μαθητές/τριες θα μπορούσαν να ακούσουν φωνητικές ηχογραφήσεις από ένα σύγχρονο παζάρι. Οι ηχογραφήσεις θα ήταν από ανθρώπους που πωλούν τα εμπορεύματά τους στα παζάρια σε βόρειες και νότιες περιοχές της Λευκωσίας. Θα μπορούσαν να παρουσιαστούν διάφορες γλώσσες (Αραβικά, Ελληνικά, Τουρκικά, Πακιστανικά κ.λπ.). Από τους μαθητές/τριες θα ζητηθεί να αναγνωρίσουν το πολιτισμικό και εθνικό υπόβαθρο των ανθρώπων στις ηχογραφήσεις.

Διαθέσιμες πηγές στις Κάρτες Πηγών των Μαθητών/τριών

- A Αρχιδούκας Louis Salvator της Αυστρίας, (1881) *Λευκωσία, η πρωτεύουσα της Κύπρου*, Kegan Paul κ.ά., Λονδίνο, ανατυπώθηκε το 1983 από την Trigraph, σελ. 52
- B Οδός Ερμού, Λευκωσία. Φωτογραφία από τον Haigaz Mangoian (1907-1970) με την ευγενική άδεια του Anvo Mangoian.
- Γ National Geographic, Ιούλιος 1928, «Αθικη Κύπρος», National Geographic Society, Washington DC, σελ.10
- Δ Αποσπάσματα από συνέντευξη Τουρκοκύπριας κυρίας, η οποία εργαζόταν στο παζάρι Belediye/Δημοτική Αγορά, Β. Λευκωσία, 2009
- E Sarah Fenwick, Λευκωσία 2009
- ΣΤ Κύπρος 1878, το χρονικό του Sir Garnet Wolseley. Με την άδεια του Πολιτιστικού Κέντρου του Ομίλου Λαϊκής της Marfin Popular Bank
- Z Αρχιδούκας Louis Salvator της Αυστρίας (1881), ό.α. σελ. 54
- H Mahda Ohnefalsch-Richter. (2006) *Ελληνικά Ήθη και Έθιμα και στην Κύπρο*. Πολιτιστικό Κέντρο του Ομίλου Λαϊκής της Marfin Popular Bank σελ. 163, 259-60
- Θ G.H. Lane, Ένα παζάρι στη Λάρνακα, γκραβούρα από το The Graphic, 1878

Ιστορική Περίοδος

Οι διαθέσιμες πηγές που σχετίζονται με το θέμα αυτό είναι από την τελευταία περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και την έναρξη της Βρετανικής κυριαρχίας: Η περίοδος από το 1870 μέχρι το 1920 περίπου.

Συνδέσεις με το αναλυτικό πρόγραμμα

Η διδακτέα ύλη της ιστορίας είναι «Η Κοινωνική Ιστορία της Κύπρου κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής και Βρετανικής περιόδου». Το αντικείμενο μπορεί επίσης να συνδεθεί με σχετικά θέματα του αναλυτικού προγράμματος στις κοινωνικών σπουδές, την αγωγή του πολίτη, τη γεωγραφία, τα οικονομικά, τη γλώσσα και τις τέχνες.

Συνδέσεις με άλλα θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Υπάρχει μια φυσική συνάφεια με το θέμα 3: “Τα παζάρια στην Κύπρο μέσα από τα μάτια των Περιηγητών”. Πολλές από τις πηγές αυτού του θέματος θα μπορούσαν να αποδειχθούν ιδιαίτερα χρήσιμες στη μελέτη του θέματος 5: “Τα Κτήρια στην εντός των τειχών Λευκωσία και του” θέματος 6: “Παραδόσεις των καφενείων της Κύπρου”.

KONU 4

KIBRIS'TAKİ PAZAR YERLERİNDE YAŞAM

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

Pazar yerleri halka açık yerlerdir; bu tür kamusal alanlar çeşitlilikleriyle bilinir. Bu konu, kültürel çeşitliliği ve farklı insan gruplarının topluma yaptığı katkıyı öğretmek açısından önemli bir olanak sağlamaktadır. Pazar yerlerindeki yaşamı çalışan öğrenciler, bu yolla, çok kültürlü Lefkoşa'nın dününü ve bugününü öğrenebileceklerdir. Pazarlarda satılan ürünler çeşitli kaynaklardan gelir; halkın ihtiyaçlarına göre halka ürün sunan insanlar arasındaki etkileşimi öğrenmek de, öğrencilerin farklı kültürleri anlamasına yardımcı olacaktır. Bu başlık altında, öğrenciler, empati geliştirmeye yönlendirilebilirler.

Öğrenme Amaçları

Bu konunun araştırma sorusu şudur: "Tarihin farklı dönemlerindeki pazar yerlerinde gerçekleşen faaliyetleri inceleyerek Kıbrıs toplumunun çok kültürlü doğasıyla ilgili neler öğrenebiliriz?" Bütün aktiviteler, çocuklara bu soruyla ilgili anlayış geliştirmeleri ve genel cevap hakkında kendi görüşlerini oluşturmaları için tasarlanmıştır. Öğrencilerden özelde aşağıdakileri anlayabilmeleri beklenmektedir:

- pazar yerinin ne olduğu;
- farklı insanların farklı nedenlerden dolayı pazara gittiği;
- Lefkoşa pazarlarında farklı ürünlerin satıldığı ve bunların çeşitli kaynaklardan geldiği;
- pazar yerinde farklı faaliyetlerin yapıldığı.

Pedagojik yaklaşımlar

Bu ve bir önceki konu (3. konu: Gezginlerin gözüyle Kıbrıs'ta pazar yerleri), öğrencilere, 19. yüzyıl ve sonrasındaki pazar yeri anlayışını tanıtmaktadır. Pazar yerleriyle ilgili çalışmaya başlamadan önce, pazar yerlerinin, alışveriş için ilk ve en öncelikli yerler olduğunu belirtmek faydalı olabilir. İlkokul öğrencilerinin anlayabilmesi için bu gibi yerlere artık yaygın olarak açık pazar dediğimizi söylemek iyi bir fikir olabilir. Bir alışveriş merkezi fikri de tartışılabilir.

Öğrencilerin öğrenme süreci, kartlardaki aktiviteler ve sorularla yönlendirilecektir. Bu konunun işlenmesinde esas alınan pedagojik yaklaşımlar, grup çalışmasına dayanan aktif öğrenme ve sorularla etkileşim sağlamadır. Öğretmenler öğrencileri, kaynaklara dikkatle bakarak, onları kendi düşünceleriyle kıyaslamaları için teşvik etmelidir. Kaynaklara bakmak için kullanılan birkaç teknik şöyledir:

- Sonrasında ne oldu? Bu yaklaşımla öğrencilere, resimdeki görüntüden sonra onlara göre ne olduğu sorulabilir veya onlardan olayı tanımlamaları istenebilir.
- İnsanlar ne düşünüyor? Resmin üzerine öğrencilerin doldurması için konuşma veya düşünce baloncukları çizmek yararlı olacaktır. Bu teknik, öğrencilerin resme daha yakından bakmalarına yardım edecektir.

Konuya girişte motivasyon olarak öğrenciler, günümüzün pazar yerlerinde kaydedilmiş ses kayıtlarını dinleyebilirler. Bunlar, Lefkoşa'nın kuzeyi ile güneyindeki Pazar yerlerinde satış yapan kişilerin kayıtları olabilir. Farklı diller (Arapça, Rumca, Türkçe, Urduca vs.) sunulabilir. Öğrencilerden kayıtlardaki kişilerin etnik ve kültürel altyapılarını belirlemeleri istenebilir.

Öğrencilerin Kaynak kartlarında bulunan kaynaklar:

- Avusturya Arşidükü Louis Salvator, (1881) "Levkosia, the capital of Cyprus" (Lefkoşa, Kıbrıs'ın başkenti), Kegan Paul and Co., Londra, Trigraph tarafından 1983'te yeniden basıldı, s. 52.
- Ermu Sokağı, Lefkoşa. Avo Mangoian'ın izniyle Haigaz Mangoian'in fotoğrafı (1907–1970).
- National Geographic, Temmuz 1928, 'Unspoiled Cyprus' (Bozulmamış Kıbrıs), National Geographic Society, Washington DC, s. 10.
- Belediye Pazarında çalışan Kıbrıslı Türk bir kadınla röportajdan alıntılar/Belediye Pazarı, kuzey Lefkoşa, 2009.
- Sarah Fenwick, Lefkoşa 2009.
- Kıbrıs 1878, Sir Garnet Wolseley'in seyir defterinden.
- Avusturya Arşidükü Louis Salvator (1881), yukarıda belirtilen kitap, s.54.
- Mahda Ohnefalsch-Richter. (2006) Greek Customs and Mores in Cyprus. (Kıbrıs'ta Rum gelenek ve adetleri) . Marfin Popular Bankası Laiki Grup Kültür Merkezi, Lefkoşa, s.163, 259–60.
- G.H Lane, Larnaka'da bir pazar yeri. "The Graphic"ten gravür, 1878.

Tarihi Dönem

Bu konuyla ilgili mevcut kaynaklar, Osmanlı İmparatorluğu'nun sonları ile İngiliz Yönetimi'nin başlangıcından itibaren döneme aittir: 1870'ten başlayıp 1920'lere kadar olan dönem.

Müfredatla ilişkisi

Tarih ders müfredatında bulunan "Osmanlı ve İngiliz dönemlerinde Kıbrıs'ın sosyal tarihi" konusuyla ilgilidir. Tema; sosyal bilimler, vatandaşlık, coğrafya, ekonomi, dil ve sanat ders konularıyla da bağlantılıdır.

Paketteki diğer konularla ilişkisi

Üçüncü konu olan Gezginlerin gözüyle Kıbrıs'taki pazar yerleri konusuyla doğrudan bir bağlantısı vardır. Bu başlık altındaki kaynakların çoğu beşinci konu olan Lefkoşa Surları'ndaki Binalar ve altıncı konu olan Kıbrıs'ta Kahvehane Gelenekleri' çalışılırken de yararlı olabilecektir.

SOURCE CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 1 / KAYNAK KARTI 1

Source A:

When Archduke Louis Salvator visited Cyprus in 1873, he wrote about bazaars. This is adapted from part of what he wrote:

There are twenty-three bazaars in all:

- Manufactures
- Tailors
- Calico, rugs, hides
- European shoemakers
- Shoemakers
- Turkish shoes
- Yarns
- Cabinet-makers
- Carriages
- Copper articles
- Silversmiths
- Ironware
- Earthenware
- Haberdashery
- Taverns
- Vegetables and meat
- Fish
- Halavà (sweets)
- Women
- Cotton
- Flour
- Wheat and barley
- Mules.

Πηγή Α:

Όταν ο Αρχιδούκας Louis Salvator επισκέφθηκε την Κύπρο το 1873, έγραψε για τα Παζάρια. Αυτό είναι ένα απόσπασμα από όσα έγραψε:(προσαρμογή)

Υπάρχουν είκοσι τρία παζάρια συνολικά.

- Κατασκευαστές
- Ράφτες
- Βαμβακερά υφάσματα, χαλιά, δέρματα
- Ευρωπαϊοί τσαγκάρηδες Τσαγκάρηδες
- Τουρκικά υποδήματα
- Νήματα για πλέξιμο
- Κατασκευαστές καμπίων Άμαξες
- Χάλκινα αντικείμενα Αργυροτέχνες
- Σιδηρικά
- Πήλινα αντικείμενα
- Ψιλικά-Είδη Ραπτικής
- Ταβέρνες
- Λαχανικά και κρέας
- Ψάρι
- Χαλβάς (γλυκά)
- Γυναίκες
- Βαμβάκερά
- Αλεύρι
- Σιτάρι και κριθάρι
- Μουλάρια

Kaynak A:

Arşidük Louis Salvator, 1873'te Kıbrıs'ı ziyaretinde pazar yerleri hakkında yazılar yazdı. Yazdıklarından bir bölüm aşağıdadır:

Toplam yirmi üç tane pazar yeri vardır.

- İmalatçılar
- Terziler
- Pamuklu bezler, halılar, hayvan derisinden yapılan malzemeler
- Avrupalı ayakkabıcılar
- Ayakkabıcılar
- Türk ayakkabıları
- Pamuk iplikleri
- Doğramacılar
- At arabaları
- Bakır malzemeleri
- Gümüşçüler
- Demir eşyaları
- Çanak çömlekçiler
- Tuhafiye
- Tavernalar
- Sebze ve et
- Balık
- Helva (tatlılar)
- Kadın
- Pamuk
- Un
- Arpa ve buğday
- Katır.

Source B / Πηγή Β / Kaynak B

Source C / Πηγή Γ / Kaynak C

Source D:

People come to the bazaar to socialise, to sell their products and to buy products typical of Cyprus. You know, products in the bazaar are mostly cheaper than in the supermarkets or other shops. Going to the bazaar is an activity for the people who are not going anywhere or do not have enough money to do something else.

Source E:

My friend, who is a 75-year-old woman from a mountain village in the Limassol area, goes to the [...] open market [...] in Nicosia every Wednesday morning. She mainly goes to see her friends who have stalls and sell produce there. They are her lifelong social contacts and also come from villages in her region, so she goes to have fun and keep in touch with them. My friend also enjoys the shopping.

Πηγή Δ:

Οι άνθρωποι έρχονται στο παζάρι για να συναναστραφούν, να πουλήσουν τα προϊόντα τους και να αγοράσουν αντιπροσωπευτικά προϊόντα της Κύπρου. Είναι γνωστό πως τα προϊόντα στα παζάρια είναι φθηνότερα από ό,τι στα σούπερ μάρκετ ή σε άλλα μαγαζιά. Η επίσκεψη σε παζάρια είναι μία δραστηριότητα για όσους δεν πηγαίνουν πουθενά ή δεν έχουν αρκετά χρήματα να κάνουν κάτι άλλο.

Πηγή Ε:

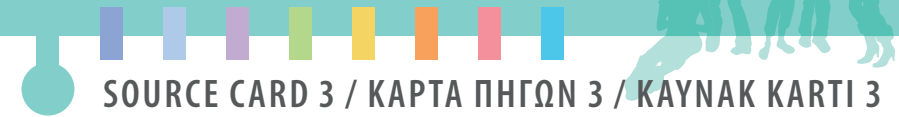
Η φίλη μου, η οποία είναι μία 75χρονη γυναίκα από ένα ορεινό χωριό στην περιοχή της Λεμεσού, επισκέπτεται την [...] ανοιχτή αγορά [...] στη Λευκωσία κάθε Τετάρτη πρωί. Πηγαίνει κυρίως σε φίλους της που έχουν πάγκους και πωλούν προϊόντα εκεί. Αυτοί αποτελούν τις κοινωνικές επαφές μιας ζωής γι'αυτήν, και επίσης προέρχονται από χωριά στην περιοχή της, γι'αυτό και πηγαίνει για να διασκεδάσει και να διατηρήσει επαφή μαζί τους. Η φίλη μου επίσης απολαμβάνει τα ψώνια.

Kaynak D:

İnsanlar sosyalleşmek, ürünlerini satmak ve Kıbrıs'a özgü ürünler almak için pazara gelirler. Bildiğiniz gibi, pazarlarda satılan ürünler marketlerdeki veya diğer dükkanlardaki ürünlere göre daha ucuz olur. Pazara gitmek, başka bir yere gitmeyen veya başka türlüünü yapmaya parası yetmeyen kişilerin yaptığı bir şeydir.

Kaynak E:

Limasol bölgesindeki bir köyde yaşayan 75 yaşındaki kadın arkadaşım her Çarşamba sabahı Lefkoşa'daki [...] açık pazara [...] gider. Oraya genellikle tezgahları olan ve ürün satan arkadaşlarını görmeye gider. Onlar arkadaşımın, hayatı boyunca sosyal iletişimde olduğu ve kendi bölgesinden olan kişilerdir. Dolayısıyla arkadaşım oraya eğlenmek ve o kişilerle başını koparmamak için gider. Arkadaşım aynı zamanda alışveriş yapmaktan da hoşlanır.

Source F: Excerpt from the book “Cyprus 1878, the journal of Sir Garnet Wolseley”

Started with Gifford a little after 6 a.m. for Nicosia to see the Fair which comes everyday Friday. The scene was a curious one and well worth seeing, the variety of colour and costume being very pleasing to the eye. [...] It is curious what a number of Negro women there are in Nicosia.

Source G: Description of Nicosia Bazaar by Archduke Louis Salvator, 1873, (adapted)

In all these places the most motley crowd in the world is hurrying up and down, especially before noon; peasants in showy dresses, veiled Turkish women, boys with widely opened eyes. Here we knock against an ambulant salep shop (a kind of tea which people drink on winter mornings) [...] The most varied scene is every where before our eyes; the shopkeepers alone are like statues, motionless, smoking in deep silence. Here and there you see a towel hanging from a stick, which is the characteristic signboard of all barbers, most of them Greeks; all coffee-house keepers (kafedjis) are Turks, lying about lazily on their benches waiting for guests. From one or the other shop round cages with turtle-doves or red-legged partridges are hanging over the pavement.

Πηγή ΣΤ: Απόσπασμα από το βιβλίο “Κύπρος 1878, το χρονικό του Sir Garnet Wolseley”

Ξεκίνησα με τον Gifford λίγο μετά τις 6 π.μ. για τη Λευκωσία, να δούμε την Αγροπανήγυρη που γίνεται κάθε Παρασκευή. Το σκηνικό ήταν παράξενο και άξιζε να δει κανείς την ποικιλία χρωμάτων και φορεσιών, τα οποία ήταν πολύ εντυπωσιακά. [...] Είναι παράξενο πόσο μεγάλος αριθμός νέγρων γυναικών υπάρχουν στη Λευκωσία.

Πηγή Ζ: Περιγραφή του Παζαριού της Λευκωσίας από τον Αρχιδούκα Louis Salvator, 1873 (προσαρμογή)

Σε όλα αυτά τα μέρη το πιο ποικιλόμορφο πλήθος στον κόσμο περπατά βιαστικά από 'δω και από 'κει, ειδικά πριν το μεσημέρι. Αγρότες με φανταχτερές φορεσιές, γυναίκες τουρκικής καταγωγής καλυμμένες με βέλος, αγόρια με μάτια ορθάνοιχτα. Εδώ πέφτουμε πάνω σε ένα τροχήλατο μαγαζάκι Σαλεπιού (ένα είδος τσαγιού που πίνουν οι άνθρωποι τα χειμωνιάτικα πρωινά)... Η πιο περίεργη σκηνή είναι οι μαγαζάτορες μόνοι τους σαν αγάλματα, να καπνίζουν βυθισμένοι στη σιωπή. Εδώ και 'κει υπάρχουν πετσέτες κρεμασμένες σε ένα ξύλο, χαρακτηριστική πινακίδα όλων των μπαρμπέρηδων, οι περισσότεροι εκ των οποίων είναι Έλληνες. Όλοι οι ιδιοκτήτες καφενείων (καφετζήδες) είναι Τούρκοι που κάθονται τεμπέλικα στους πάγκους τους περιμένοντας πελάτες. Από το ένα ή το άλλο μαγαζί κρέμονται πάνω από το πεζοδρόμιο στρογγυλά κλουβιά με τρυγόνια ή κόκκινες πέρδικες.

Kaynak F: “Kıbrıs 1878, Sir Garnet Wolseley’in seyrif defteri” kitabından alıntı

Gifford’la birlikte sabah 6’ya biraz geçe, Lefkoşa’da her Cuma kurulan Panayıra gitmek için yola çıktık. Manzara çok ilginç ve görülmeye değer olup, renklerin ve kıyafetlerin çeşitliliği göze çok hoş görünüyordu. [...] Lefkoşa’da bu kadar çok siyahı kadın olması da ilginç.

Kaynak G: Arşidük Louis Salvator’un Lefkoşa Pazarı’ni tarifinden uyarlanmıştır, 1873 (uyarlanmıştır)

Tüm bu yerlerde, dünyanın en çeşitli kalabalığı telaş içinde gidip geliyor, özellikle öğleden önce; gösterişli elbiseler içindeki köylüler, örtülü Türk kadınları ve gözleri fal taşı gibi açılmış oğlan çocukları... İşte seyyar salep (kış sabahlarında içilen sıcak bir içecek) satıcısına rastlıyoruz..... Gözümüzün önünden çeşitli enstantane geçiyor; dükkan sahipleri heykel gibi, hareketsiz, sessizce sigara içiyor. Orada burada, her yerde çoğu Rum olan berberlerin karakteristik işareti olan kazıklara asılı havlular görürsünüz; bütün kahvehane sahipleri (kahveciler) Türk olup, banklarında tembelce uzanmış, müşteri gelmesini beklerler. Bazı dükkanların köşelerinde, üveyik ve kırmızı ayaklı kekliklerin bulunduğu yuvarlak kafesler kaldırımın üzerinde asılıdır.

SOURCE CARD 4 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 4 / KAYNAK KARTI 4

Source H: Magda Ohnefalsch-Richter who was in Cyprus from 1897 to 1912 wrote (adapted):

Every Friday, the traditional holiday of the Turks, a weekly market is held in Nicosia, which is visited by a lot of people. In the square in front of the Konaki the horse market takes place and elsewhere the grain, fruit and vegetable market. In a third site on one of the main streets of Nicosia, women sit and sell locally-grown produce. This is the 'women's bazaar'.

Fairs, which are markets sanctioned by the Church, are also very popular, during which people with extraordinary powers are put on show.

Πηγή Η: Magda Ohnefalsch-Richter, η οποία βρισκόταν στην Κύπρο από το 1897 έως το 1912, έγραψε (προσαρμογή):

Κάθε Παρασκευή, η παραδοσιακή αργία των Τούρκων, διοργανώνεται στη Λευκωσία μια αγορά την οποία επισκέπτεται πολύς κόσμος. Στην πλατεία μπροστά στο Κονάκι λαμβάνει χώρα η αγορά των αλόγων και αλλού η αγορά σιτηρών, φρούτων και λαχανικών. Σε μία τρίτη τοποθεσία σε έναν από τους κύριους δρόμους της Λευκωσίας, γυναίκες κάθονται και πωλούν τοπικά προϊόντα. Αυτό είναι το «παζάρι των γυναικών».

Οι πανηγυρεις, οι οποίες είναι αγορές με την άδεια της εκκλησίας, είναι εξίσου δημοφιλείς και κατά τη διάρκειά τους γίνονται επιδείξεις ανθρώπων με ασυνήθιστες δυνάμεις-ικανότητες.

Kaynak H: 1897–1912 yıllarında Kıbrıs'ta bulunan Magda Ohnefalsch-Richter şöyle yazmıştı:

Türkler'in geleneksel tatili olan Cumaları, Lefkoşa'da birçok kişinin ziyaret ettiği haftalık açık pazar kurulur. Konağın önündeki mey-danda at pazarı, onun dışındaki diğer yerlerde ise tahıl, meyve ve sebze pazarları... Lefkoşa'nın ana caddelerinden birinde üçüncü bir alanda, kadınlar yetiştirdikleri yerli ürünleri satırlar. Buraya 'kadınlar pazarı' denir.

Kilisenin desteğiyle kurulan açık pazarlar ve panayırlar da çok popülerdir. Panayırlarda olağandışı güçleri olan kişiler gösteriler yaparlar.

Source J / Πηγή Θ / Kaynak J

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 1 / ΣΕΛΙΔΑ 1 / SAYFA 1

What can we learn about the multicultural nature of Cypriot society by studying the activities that take place in bazaars at different times in history?

To start this activity you need to draw three columns on your paper. In the first column write down a list of things you can buy in a market or bazaar today. Do not make your list too long.

Things to think about:

- Which special things would you go to a market for?
- What do things cost?

In the second column put a tick beside those things you think you could have bought in a bazaar 100 years ago.

Then in the third column add some things you think you could have bought 100 years ago that you cannot buy now.

When you have finished your lists look at Source Card A. This is a list of bazaars seen by a traveller to Cyprus in 1873. Look at the list and check whether your second and third columns were right.

Τι μπορούμε να μάθουμε για την πολυπολιτισμικότητα της κυπριακής κοινωνίας, μελετώντας τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στα παζάρια σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους;

Για να ξεκινήσετε τη συγκεκριμένη δραστηριότητα πρέπει να σχεδιάσετε στο χαρτί σας τρεις στήλες. Στην πρώτη στήλη γράψτε μια λίστα πραγμάτων που μπορείτε να αγοράσετε σε μια αγορά ή ένα παζάρι σήμερα. Μην κάνετε τη λίστα σας υπερβολικά μεγάλη.

Σημεία για σκέψη:

- Για ποια συγκεκριμένα πράγματα θα επισκεπτόσασταν μια αγορά-παζάρι;
- Πόσο κοστίζουν τα πράγματα αυτά;

Στη δεύτερη στήλη σημειώστε τα πράγματα που πιστεύετε πως θα μπορούσατε να είχατε αγοράσει σε ένα παζάρι πριν από 100 χρόνια. Ύστερα, προσθέστε στην τρίτη στήλη ορισμένα πράγματα που θα μπορούσατε να είχατε αγοράσει πριν από 100 χρόνια, αλλά δεν μπορείτε να αγοράσετε σήμερα.

Όταν τελειώσετε το συμπλήρωμα της κάθε λίστας, βρείτε την Κάρτα Πηγών 1. Αυτός είναι ένας κατάλογος από Παζάρια που είδε ένας ταξιδιώτης στην Κύπρο το 1873. Κοιτάξτε τον κατάλογο και ελέγξτε εάν η δεύτερη και η τρίτη στήλη σας ήταν σωστές.

Tarihin farklı dönemlerinde pazar yerlerinde yapılan faaliyetleri inceleyerek, Kıbrıs toplumunun çok kültürlü doğasıyla ilgili neler öğrenebiliriz?

Bu aktiviteye başlamak için kağıdınıza üç sütun çizmelisiniz. İlk sütuna, günümüzdeki pazar yerlerinden veya açık pazarlardan neler alabileceğinizi yazın. Listeniz çok uzun olmasın.

Üzerinde düşünülecekler:

- Açık pazara özellikle ne almak için gidersiniz?
- Aldığınız şeylerin maliyeti ne olur?

İkinci sütunda, listenizin içinden, 100 yıl önce de pazardan alabileceğinizi düşündüğünüz şeyleri seçerek işaretleyin.

Sonra da üçüncü sütuna, 100 yıl önce pazardan alabileceğinizi düşündüğünüz; ancak şimdi alamadığınız şeyleri yazın.

Listelerinizi bitirdiğiniz zaman kaynak kartı A'yı bulun. Bu kaynakta, 1873'te Kıbrıs'ı ziyaret eden birinin pazar yerinde gördüklerinin bir listesi var. Bu listeye bakın ve sizin ikinci ve üçüncü sütunlarınızın doğru olup olmadığını kontrol edin.

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Now think about going shopping today in a mall. Describe the differences and similarities you think there are between today's malls and bazaars in the past. Make two columns: one headed 'Malls today' and the other 'Bazaars in the past'.

Things to think about:

- What are the buildings like?
- What are the people like?
- Where are bazaars and malls situated?
- What about the cost of things?

Sources F, G, H, and all the picture sources might help you think about bazaars in the past.

To complete your activity think again about all the people who visit bazaars, markets and malls. Draw a picture of activity at a bazaar and include as many different people as you think you would see there.

Σκεφτείτε τώρα πως πάτε για ψώνια σε ένα εμπορικό κέντρο. Περιγράψτε τις διαφορές και τις ομοιότητες που πιστεύετε πως υπάρχουν μεταξύ των σύγχρονων εμπορικών κέντρων και των παζαριών του παρελθόντος. Κάντε δύο στήλες: μία για τα Σύγχρονα Εμπορικά Κέντρα και μια άλλη για τα Παζάρια του παρελθόντος.

Σημεία για σκέψη:

- Πώς είναι τα κτήρια;
- Πώς είναι οι άνθρωποι;
- Πού βρίσκονται τα εμπορικά κέντρα και τα παζάρια;
- Τι συμβαίνει με το κόστος των πραγμάτων;

Οι Πηγές ΣΤ, Ζ, Η, και καθώς και όλες οι εικόνες των πηγών μπορεί να σας βοηθήσουν σε ό,τι αφορά τα παζάρια του παρελθόντος.

Για την ολοκλήρωση της δραστηριότητάς σας σκεφτείτε ξανά όλους εκείνους που επισκέπτονται τα παζάρια, τις αγορές και τα εμπορικά κέντρα. Σχεδιάστε μία εικόνα των δραστηριοτήτων ενός παζαριού και συμπεριλάβετε όσους περισσότερους διαφορετικούς ανθρώπους πιστεύετε πως θα συναντούσατε εκεί.

Şimdi büyük bir alışveriş merkezine gittiğinizi düşünün. Günümüzün alışveriş merkezleriyle, geçmişteki pazarlar arasında olduğunu düşündüğünüz benzerlikler ile farklılıklar tanımlayın. Biri günümüzün alışveriş merkezleri, diğeri ise geçmişteki pazar yerleri için ayrılmış iki sütun hazırlayın.

Üzerinde düşünülecekler:

- Binalar nasıldı?
- İnsanlar nasıldı?
- Pazarlar ve alışveriş merkezlerinin yerleri nerededir?
- Peki ya aldıklarınızın maliyeti nedir?

F, G, H ve kaynakları ile diğer tüm resim kaynakları, geçmişteki pazarları düşünmeniz için size yardımcı olabilir.

Aktivitenizi tamamlamak için pazara, açık pazara ve alışveriş merkezlerine giden kişileri düşünün. Pazarda geçen bir faaliyetin resmini çizin ve içine aklınıza gelebildiği kadar, orada görebileceğiniz farklı insanları da ekleyin.

ACTIVITY CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2 / AKTİVİTE KARTI 2
PAGE 1 / ΣΕΛΙΔΑ 1 / SAYFA 1

What can we learn about the multicultural nature of Cypriot society by studying the activities that take place in bazaars at different times in history?

For this enquiry you will need to refer to all the Source Cards. You may also want to look at the sources in Topic 3 'Bazaars in Cyprus as seen by travellers'.

People go to bazaars for many different reasons. How many reasons can you find in the sources?

Things to think about:

- What are people going to do when they get to the bazaar?
- Who are they going to meet?
- How long are they going to be there?

Make a list of the different reasons and keep it.

Now think about all the people at the bazaar. Look again at the sources and find out how many different 'ethnic groups' are mentioned in the accounts?

Things to think about:

- Why do you think there are several ethnic groups?
- Are some groups engaged in special activities?
- Do different ethnic groups remain separate or mix together?

Τι μπορούμε να μάθουμε για την πολυπολιτισμικότητα της κυπριακής κοινωνίας, μελετώντας τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στα παζάρια σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους;

Για τη συγκεκριμένη διερεύνηση θα χρειαστεί να ανατρέξετε σε όλες τις Κάρτες Πηγών. Ενδεχομένως να θέλετε να ανατρέξετε και στις πηγές του Θέματος 3: "Τα παζάρια στην Κύπρο μέσα από τα μάτια των περιηγητών". Οι άνθρωποι επισκέπτονται τα παζάρια για πολλούς διαφορετικούς λόγους. Πόσοι λόγοι προκύπτουν από τις πηγές;

Σημεία για σκέψη:

- Τι πρόκειται να κάνουν όσοι επισκέπτονται ένα παζάρι;
- Ποιους πρόκειται να συναντήσουν;
- Πόση ώρα πρόκειται να μείνουν εκεί;

Κάντε μια λίστα με τους διάφορους λόγους και κρατήστε την.

Τώρα συλλογιστείτε όλους τους ανθρώπους που βρίσκονται σε ένα παζάρι. Ξανακοιτάξτε τις πηγές και βρείτε σε πόσες διαφορετικές «εθνοπολιτισμικές ομάδες» γίνεται αναφορά στις αφηγήσεις.

Σημεία για σκέψη:

- Γιατί πιστεύετε πως υπάρχουν αρκετές εθνοπολιτισμικές ομάδες;
- Εμπλέκονται ορισμένες ομάδες σε ιδιαίτερες δραστηριότητες;
- Οι διάφορες εθνοπολιτισμικές ομάδες παραμένουν χωρία ή αναμειγνύονται;

Tarihin farklı dönemlerindeki pazar yerlerinde yapılan faaliyetleri inceleyerek, Kıbrıs toplumunun çok kültürlü doğasıyla ilgili neler öğrenebiliriz?

Bu soru için tüm kaynak kartlarına atıfta bulunmanız gerekir. Üçüncü konu olan gezginlerin gözüyle Kıbrıs'taki pazar yerleri konusuna ait kaynaklara da bakmak isteyebilirsiniz.

İnsanlar pazarlara farklı nedenlerle giderler. Kaynaklarda buna örnek olarak kaç neden bulabilirsiniz?

Üzerinde düşünülecekler:

- Pazara geldiklerinde insanlar ne yapacaklar?
- Kiminle buluşacaklar?
- Pazarda ne kadar kalacaklar?

Farklı nedenlerin listesini yapıp, muhafaza edin.

Şimdi pazardaki tüm insanları düşünün. Kaynaklara tekrar bakarak, anlatılarda kaç farklı 'etnik grup'tan söz edildiğini bulun.

Üzerinde düşünülecekler:

- Sizce neden birçok etnik grup vardır?
- Bazı gruplar, özel faaliyetlerde bulunuyorlar mı?
- Farklı etnik gruplar, ayrı ayrı mı, yoksa karma bir şekilde birlikte mi duruyorlar?

ACTIVITY CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2 / AKTİVİTE KARTI 2

PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Make a list of all the different ethnic groups and alongside each group write all the different things each person or group is doing. Keep your list.

Now consider the range of products sold in the bazaar in the past and now. Where do, or did, all these products come from?

Things to think about:

- Which products are found in Cyprus?
- Which products come from other countries?

Find out about the trade Cyprus had with these other countries in the nineteenth century. Does Cyprus still trade with the same countries?

Make a list of all the places you think products came from in Cyprus bazaars. Keep your list.

Imagine you were a traveller to Cyprus in the past watching the activity in a bazaar. Write a letter to a friend at home describing all the activity you see. Use your lists to help you, and tell your friend what you found most interesting.

Κάντε μία λίστα όλων των εθνοπολιτισμικών ομάδων και παράλληλα με την κάθε ομάδα γράψτε τα διαφορετικά πράγματα με τα οποία ασχολείται κάθε άτομο ή ομάδα. Κρατήστε τη λίστα σας.

Τώρα εξετάστε το εύρος των προϊόντων που πωλούνταν στα παζάρια κατά το παρελθόν αλλά και το παρόν. Από πού προέρχονταν ή προέρχονται όλα αυτά τα προϊόντα;

Σημεία για σκέψη:

- Ποια προϊόντα μπορούμε να βρούμε στην Κύπρο;
- Ποια προϊόντα προέρχονται από άλλες χώρες;

Ενημερωθείτε σχετικά με το εμπόριο της Κύπρου με άλλες χώρες κατά το δέκατο ένατο αιώνα. Εξακολουθεί η Κύπρος να έχει εμπορικές σχέσεις με τις συγκεκριμένες χώρες;

Κάντε μία λίστα με τα μέρη από όπου πιστεύετε ότι προέρχονταν τα προϊόντα στα Παζάρια της Κύπρου. Κρατήστε τη λίστα σας.

Φανταστείτε πως είστε ένας ταξιδιώτης στην Κύπρο του παρελθόντος και παρακολουθείτε τις δραστηριότητες ενός παζαριού. Γράψτε ένα γράμμα σε ένα/μια φίλο/η στην πατρίδα σας, περιγράφοντας τις δραστηριότητες που βλέπετε. Χρησιμοποιήστε τις λίστες σας προκειμένου να βοηθηθείτε και πείτε στον/στην φίλο/η σας τι είναι αυτό που βρήκατε πιο ενδιαφέρον.

Bütün etnik grupların listesini yapın ve her bir grubun veya kişinin yanına farklı olarak ne yaptıklarını yazın. Listenizi muhafaza edin.

Şimdi, geçmişte ve günümüzde pazarlarda satılan ürün çeşitlerini düşünün. Bu ürünler nereden gelmekteydi veya gelmektedir?

Üzerinde düşünülecekler:

- Kıbrıs'ta hangi ürünler bulunur?
- Hangi ürünler başka ülkelerden gelir?

19. yüzyılda Kıbrıs'ın hangi ülkelerle ticaret yaptığını araştırın. Kıbrıs, halen aynı ülkelerle ticaret yapıyor mu?

Kıbrıs'taki pazar yerlerine nerelerden ürünler gelmekte olduğunu düşünerek, bunun bir listesini yapın. Listenizi muhafaza edin.

Farz edin ki, geçmişte Kıbrıs'a gelen ziyaretçilerden birisiniz ve pazarda yaşananları izliyorsunuz. Kendi ülkenizdeki bir arkadaşınıza gördüğünüz faaliyetleri anlatan bir mektup yazın. Size yardımcı olması için listelerinizi kullanın ve arkadaşınıza sizin için en ilginç olan şeyi anlatın.

TOPIC 5

BUILDINGS IN WALLED NICOSIA

TEACHER NOTES

Introduction to the topic

What can the architecture of walled Nicosia tell us about the people who lived here at different times? The area is defined by its walls which were built by the Venetians. However, before that, the Lusignan period left a heritage of the Gothic churches and some of the characteristic chapel buildings of the Byzantine period are still standing. There is also evidence of a Roman legacy. From the sixteenth century onwards the adoption of Ottoman building style is felt very strongly in Nicosia, with baths, mosques, bazaars and khans, and houses with the characteristic overhanging upper floors. The British architectural style can be seen in civil service buildings within the city.

Walled Nicosia is a place where people with different cultures have lived together in a unified city, but it is also a place with memories of conflict. Studying the architecture and the monuments within the walls will help show how the lives of various ethnic groups were intimately interconnected.

In the first activity, some pupils will classify the buildings according to age. This gives the chance to show some chronological aspects of the history of the city, introducing the various groups that have joined the population at different times and are still there.

Other groups may classify according to use of the building. This gives the opportunity to discuss concepts such as shelter, comfort, community, and notions of hospitality, trade, and the fact that these are common to all peoples. Other buildings represent religion and the differences and similarities between styles of worship can be seen in the architecture of different religious groups: for example, the focal point in churches and mosques (the altar, the icon screen, the mihrab); the celestial architectural dome; the spires, towers and minarets reaching upwards.

Another possible classification may be the location of the building, such as being central, peripheral or in a certain quarter. This may lead to a discussion of the concepts of wealth and poverty, and of power, control, subjects and citizens. The relative size of buildings could be another classification, and several concepts may be associated with this such as (again) wealth, power and community.

The overarching historical concepts of continuity and change are well illustrated by the study of a selection of architectural monuments.

Teachers can supplement the suggestions on the Activity Cards by introducing, for example, photographs of modern buildings and asking the pupils to think about the differences between the 'monuments' in walled Nicosia and the modern buildings often outside the walls. Connections can be made according to the types of classification pupils adopt for buildings.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'Can you discover the multicultural character of the walled city of Nicosia through the study of its architectural monuments?' All activities are designed to give children an insight into this question and to form their own views about a general answer to it. The main learning intention linked to this broad enquiry is for pupils to see walled Nicosia as a single unified city. Included in the activities are several other learning intentions such as:

- Think about the differences between the modern and old architecture of Nicosia.
- Recognise some of the most important monuments of walled Nicosia and learn about their history, construction, function and importance.
- Classify the monuments in categories according to a particular criterion; find similarities and differences between them.
- To appreciate the concept of Nicosia as a unified city: realise the multicultural character of Nicosia; appreciate and respect the monuments of other cultures.

Pedagogical approaches

Pupil learning in this topic will be guided by the questions and activities on the Activity Cards. However, as pupils learn best when they are actively and emotionally engaged with the stimulus material, teachers should adopt active learning strategies to encourage critical and creative thinking and discussion by the pupils.

For example, several approaches could be taken with Source Card 1:

- Pupils can discuss in groups what they think each of the buildings is;
- Teachers can prepare a set of labels which pupils can try to match to the photographs;
- Teachers can photocopy the card, cut it up and pupils can arrange the buildings in their own categories.

For comparison, the teacher could obtain a set of photographs of modern buildings and ask pupils to compare each modern building with an older one using the same classification. An interesting exercise can also be done asking pupils for the locations of both the modern buildings and historic buildings on the cards. All the historic buildings are within walled Nicosia, while the modern buildings (for the most part) are outside the walls.

BUILDINGS IN WALLED NICOSIA

Sources available for this topic on pupil Source Cards:

Visual sources

1	Buyuk Khan	7	Venetian Column
2	Omeriye Baths	8	Hadjigeorgakis Kornesios Mansion
3	Kyrenia Gate	9	Casteliotissa
4	Law Court Buildings	10	Selimiye Mosque (St Sophia Cathedral)
5	Zahra Street	11	St John Cathedral
6	Chrysaliniotissa Church	12	Tahtakale Mosque

Written sources

- A Michaelidi, M. A. (1985) *Chora, the Old Nicosia, Nicosia*, pp. 79–80 (Translated by M. Mavrada).
- B Jeffery, G. (1983) *A Description of the Historic Monuments of Cyprus*, London, pp. 98–9.
- C Parthog, G. (1994) *Byzantine and Medieval Cyprus: A Guide to the Monuments*, pp.182–3.
- D Archduke Louis Salvator of Austria (1881) *Lefkosia, the capital of Cyprus*, Kegan Paul and Co. London, reprinted 1983 by Trigraph, p. 42.
- E Archduke Louis Salvator of Austria (1881) op. cit., p. 49.
- F Michaelidi, M. A. op.cit. pp. 87–9 (Translated by M. Mavrada).

Historical period

The discovery of different architectural types and influences brings pupils into contact with the major periods in the history of Cyprus from the Lusignan to the British and then independent Cyprus. The topic can be the basis of a broad study through time if supplemented with other material. In the selection of particular monuments for exploration, the Ottoman period is most often used.

Links to other topics in the pack

There is a natural link to Topic 9 'Housing traditions in Cyprus'. Sources given in Topic 3 'Bazaars in Cyprus as seen by travellers' and Topic 4 'Life in bazaars in Cyprus' could be useful additional sources for exploration in a scheme about architecture and buildings in walled Nicosia.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Τι μπορούμε να συμπεράνουμε από την αρχιτεκτονική της εντός των τειχών Λευκωσίας για τους ανθρώπους που έμεναν εκεί κατά καιρούς; Η περιοχή οριοθετείται από τα τείχη της, τα οποία χτίστηκαν από τους Ενετούς. Πιο πριν οι Λουζινιάν άφησαν ως κληρονομιά το γοτθικό καθεδρικό, και το Βυζάντιο τα χαρακτηριστικά παρεκκλήσια του. Υπάρχουν επίσης στοιχεία Ρωμαϊκής κληρονομιάς στα κτήρια. Από τον 16ο αιώνα και μετά, η καθιέρωση του στυλ των Οθωμανικών κτισμάτων έγινε ιδιαίτερα αισθητή στη Λευκωσία, με λουτρά, τζαμιά, παζάρια και χάνια, καθώς επίσης και με τους χαρακτηριστικούς «κρεμαστούς» ορόφους των σπιτιών. Τέλος, το βρετανικό αρχιτεκτονικό στυλ συναντάται σε κτήρια δημοσίων υπηρεσιών εντός της πόλης.

Η εντός των τειχών Λευκωσία αποτελεί ένα μέρος όπου άτομα με διαφορετικές κουλτούρες ζούσαν μαζί σε μία ενωμένη πόλη, αλλά είναι επίσης ένα μέρος με έντονες αναμνήσεις συγκρούσεων. Η μελέτη της αρχιτεκτονικής και των μνημείων εντός των τειχών συμβάλλει στην αποκάλυψη του τρόπου με τον οποίο η ζωή των ανθρώπων, οι οποίοι ανήκαν σε διάφορες εθνοπολιτισμικές ομάδες, ήταν άρρηκτα συνδεδεμένη.

Στην πρώτη δραστηριότητα, κάποιοι/ες μαθητές/τριες θα κατηγοριοποιήσουν τα κτήρια σύμφωνα με την ηλικία τους. Αυτό μας παρέχει την ευκαιρία να παρουσιάσουμε τη χρονολογική πτυχή της ιστορίας της πόλης, αναφερόμενοι στις διάφορες ομάδες που εντάχθηκαν στον πληθυσμό σε διαφορετικές χρονικές περιόδους και εξακολουθούν να αποτελούν τμήμα του.

Άλλοι/ες μαθητές/τριες θα κατηγοριοποιούν τα κτήρια ανάλογα με τη χρήση τους. Έτσι, μας δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουμε, σε σχέση με ορισμένα κτήρια, έννοιες όπως: το άσυλο και η προστασία, η άνεση, η κοινότητα, η φιλοξενία, το εμπόριο καθώς και το γεγονός πως αυτές οι έννοιες είναι κοινές σε όλους τους ανθρώπους. Κάποια κτήρια είναι αντιπροσωπευτικά μιας συγκεκριμένης θρησκείας, ενώ οι διαφορές και οι ομοιότητες των διαφορετικών λατρευτικών συνηθειών γίνονται εμφανείς με τους διαφορετικούς αρχιτεκτονικούς ρυθμούς των διαφόρων θρησκευτικών ομάδων, όπως για παράδειγμα, το σημείο εστίασης σε εκκλησίες και τζαμιά (δηλ. ο βωμός, το τέμπλο, το mihrab), ο αρχιτεκτονικός ουράνιος θόλος, οι οβελίοι των ναών, οι πύργοι και οι μιναρέδες που υψώνονται προς τα πάνω.

Μία ακόμη πιθανή κατηγοριοποίηση θα μπορούσε να γίνει βάσει της τοποθεσίας του κτηρίου όπως κεντρική τοποθεσία, περιφερειακή ή σε συγκεκριμένες περιοχές. Αυτό ενδέχεται να οδηγήσει σε μία συζήτηση εννοιών, όπως ο πλούτος, η φτώχεια, η ισχύ και ο έλεγχος, των υπηκόων και των πολιτών. Το μέγεθος των κτηρίων θα μπορούσε να αποτελέσει έναν ακόμη παράγοντα για την κατηγοριοποίησή τους, ενώ αρκετές έννοιες, όπως (και πάλι) πλούτος, ισχύς, κοινότητα, ενδέχεται να σχετίζονται με αυτά.

Οι γενικές ιστορικές έννοιες της συνέχειας και της αλλαγής μπορούν να αναπτυχθούν επαρκώς μέσα από τη μελέτη κάποιων αρχιτεκτονικών μνημείων.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συμπληρώσουν τις προτάσεις των Καρτών Δραστηριοτήτων των Μαθητών/τριών, παρουσιάζοντας, για παράδειγμα, φωτογραφίες μοντέρνων κτηρίων και ζητώντας από τους/τις μαθητές/τριες να σκεφτούν τις διαφορές μεταξύ των «μνημείων» στην εντός των τειχών Λευκωσία και των μοντέρνων κτηρίων εκτός των τειχών. Συσχετισμοί μπορούν να γίνουν σύμφωνα με τους τύπους κατηγοριοποίησης των κτηρίων που ακολουθούν οι μαθητές/τριες.

Μαθησιακές προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση είναι: «Μπορείτε να ανακαλύψετε τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της εντός των τειχών πόλης της Λευκωσίας μέσα από τη μελέτη των αρχιτεκτονικών της μνημείων;» Όλες οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες για να δώσουν στους/στις μαθητές/τριες μια βαθύτερη αντίληψη για το συγκεκριμένο ερώτημα και για να σχηματίσουν τις δικές τους απόψεις και γενική ανταπόκριση σε αυτό. Η κύρια μαθησιακή πρόθεση, η οποία συνδέεται με τη συγκεκριμένη διερεύνηση, αποσκοπεί στο να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες την περιφραγμένη Λευκωσία ως μια ενοποιημένη πόλη. Στις δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονται και αρκετές άλλες μαθησιακές προθέσεις όπως:

- να σκέφτονται τις διαφορές ανάμεσα στη σύγχρονη και την προγενέστερη αρχιτεκτονική της Λευκωσίας.
- να αναγνωρίζουν ορισμένα από τα πιο σημαντικά μνημεία της εντός των τειχών Λευκωσίας και να παραθέτουν πληροφορίες για την ιστορία, την κατασκευή, τη λειτουργία, τη σπουδαιότητά τους. Να συγκρίνουν την παρελθοντική λειτουργία των μνημείων με τη σημερινή τους χρήση και να τα εκτιμήσουν ως έργα τέχνης ή πολιτισμού.
- να εντάξουν τα μνημεία σε κατηγορίες σύμφωνα με ένα κριτήριο.
- να εντοπίζουν τις μεταξύ των μνημείων διαφορές και ομοιότητες.
- να φανταστούν τη Λευκωσία ως σύνολο, να αντιληφθούν τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της, να εκτιμήσουν και να σεβαστούν τα μνημεία των άλλων πολιτισμών, διαφορετικών από τον δικό τους.

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Η μάθηση για το Θέμα αυτό θα καθοδηγείται από τις ερωτήσεις και δραστηριότητες στις κάρτες. Όμως αφού οι μαθητές/τριες μαθαίνουν καλύτερα όταν ασχολούνται ενεργά με υλικό που τους παρέχει ερεθίσματα, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να υιοθετούν στρατηγικές ενεργούς μάθησης για να ενθαρρύνουν την κριτική και δημιουργική σκέψη και συζήτηση ανάμεσα στους/στις μαθητές/τριες.

ΚΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Για παράδειγμα, ποικίλες προσεγγίσεις θα μπορούσαν να ακολουθηθούν με την Κάρτα Πηγών 1.

- Οι μαθητές/τριες μπορούν να συζητήσουν σε ομάδες τι πιστεύουν ότι είναι το καθένα από τα κτήρια.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προετοιμάσουν ένα σύνολο ετικετών, τις οποίες οι μαθητές/τριες θα προσπαθήσουν να αντιστοιχήσουν με τις κάρτες.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να φωτοτυπήσουν την κάρτα και να την κόψουν, ώστε οι μαθητές/τριες να προσπαθήσουν να ταξινομήσουν τα κτήρια στις δικές τους κατηγορίες.

Προκειμένου να γίνει σύγκριση, οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν να προμηθευτούν ένα σύνολο φωτογραφιών σύγχρονων κτηρίων και να ζητήσουν από τους/τις μαθητές/τριες να συγκρίνουν κάθε σύγχρονο κτήριο με ένα παλαιότερο, χρησιμοποιώντας το ίδιο σύστημα κατηγοριοποίησης. Μία ακόμη ενδιαφέρουσα άσκηση θα ήταν να ερωτηθούν οι μαθητές/τριες για την τοποθεσία αφενός των μοντέρνων κτηρίων και αφετέρου των ιστορικών κτηρίων που απεικονίζονται στις κάρτες. Όλα τα ιστορικά κτήρια βρίσκονται μέσα στην εντός των τειχών Λευκωσία, ενώ τα μοντέρνα κτήρια είναι ως επί το πλείστον εκτός των τειχών.

Διαθέσιμες πηγές στις Κάρτες Πηγών των Μαθητών/τριών

Οπτικές Πηγές:

1	Μπουγιούκ Χαν (Μεγάλο Χάνι)	7	Ενετική Στήλη
2	Λουτρά Ομεριέ	8	Μέγαρο Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου
3	Πύλη της Κερύνειας	9	Καστελιώτισσα
4	Κτήρια Δικαστηρίων	10	Σελμιγιέ τζαμί (καθεδρικός ναός της Αγίας
5	Οδός Ζάχρα	11	Καθεδρικός Ναός του Αγίου Ιωάννη
6	Chrysaliniotissa Church	12	Τζαμί Ταχτακαλέ

Γραπτές πηγές:

- A Μιχαηλίδη, Μ. Α. (1985) *Χώρα, η παλιά Λευκωσία*, Λευκωσία, σελ. 79-80.
- B Jeffery, G. (1983) *Περιγραφή των Ιστορικών Μνημείων της Κύπρου*, Λονδίνο, σ. σ. 98-99.
- Γ Parthog, G. (1994) *Βυζαντινή και Μεσαιωνική Κύπρος, Ένας οδηγός Μνημείων*, σ. σ. 182-183.
- Δ Αρχιδούκας Louis Salvator της Αυστρίας (1881) *Λευκωσία, η πρωτεύουσα της Κύπρου από Kegan Paul κ.ά.* Λονδίνο. ανατυπώθηκε το 1983 από την Trigraph. σελ. 42.
- Ε Αρχιδούκας Louis Salvator της Αυστρίας (1881) *Λευκωσία, η πρωτεύουσα της Κύπρου από Kegan Paul κ.ά.* Λονδίνο. ανατυπώθηκε το 1983 από την Trigraph. σελ. 42.
- ΣΤ Μιχαηλίδη, Μ. Α., ό.α., σ. σ. 87-89.

Ιστορική Περίοδος

Η ανακάλυψη διαφορετικών αρχιτεκτονικών τύπων και επιρροών φέρνει τους/τις μαθητές/τριες σε επαφή με τις μεγαλύτερες περιόδους στην ιστορία της Κύπρου, από την λουζιτιανή έως τη βρετανική και μέχρι την ανεξαρτησία της Κύπρου. Το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα μιας πιο εκτεταμένης μελέτης κτηρίων σε διάρκεια και βάθος χρόνου, εάν ενισχυθεί με άλλο υλικό. Στην επιλογή συγκεκριμένων μνημείων για τη διερεύνηση χρησιμοποιείται κυρίως η Οθωμανική περίοδος.

Συνδέσεις με άλλα θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Υπάρχει μία φυσική συνάφεια με το θέμα 9: "Οικιστικές Παραδόσεις στην Κύπρο". Διαθέσιμες πηγές για το θέμα 3: "Τα Παζάρια στην Κύπρο μέσα από τα μάτια των περιηγητών" και θέμα 4: "Η Ζωή στα Παζάρια της Κύπρου" θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες συμπληρωματικές πηγές στο πλαίσιο μιας ενότητας για την αρχιτεκτονική και κτήρια στην εντός των τειχών Λευκωσία.

KONU 5

LEFKOŞA SURLARIÇI'NDE BİNALAR

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

Lefkoşa Surlarıçı'nın mimarisi, farklı dönemlerde burada yaşamış olan insanlarla ilgili bize neler anlatabilir? Bu bölge, Venedikliler tarafından inşa edilmiş olan surlarla tanımlanmakla birlikte, bundan önce burada, Lüzinyan döneminden kalma Gotik bir katedral ve Bizans döneminin özelliklerini taşıyan küçük kiliseler bulunmaktadır. Binalarda, Roma döneminden kalma izler de vardır. 16. yüzyıldan itibaren Lefkoşa'daki binalarda; hamamları, camileri, Pazar yerleri, hanları ve tipik dış doğru çıkıntılı asma üst katları bulunan evleriyle Osmanlı tarzı ağırlıklı ve güçlü bir şekilde hissedilmektedir. İngiliz mimari tarzı ise şehirdeki kamu binalarında görülebilmektedir.

Lefkoşa Surlarıçı, hem farklı kültürlerden insanların tek bir şehirde birlikte yaşadığı hem de çatışmaya dair anıların olduğu bir yerdir. Surlarıçı'ndeki mimarinin ve binaların incelenmesi, farklı etnik gruplardan olan insanların hayatlarının nasıl birbirine derinden bağlı olduğunu ortaya koymaya yardımcı olacaktır.

İlk aktivitede bazı öğrenciler, binaları yaşlarına göre sınıflandıracaklardır. Bu bize, şehrin tarihini biraz kronolojik açıdan gösterme ve farklı dönemlerde nüfusa katılmış olup bugün halen burada olan değişik grupları tanıtmaya olanağı sağlayacaktır.

Diğer öğrenci grupları, binaları, kullanım alanlarına göre sınıflandırabilirler. Bu bize barınak, konfor, toplum, konukseverlik gibi kavramları, bazı binaların ticaretle ilişkili olduğunu ve bunların, bütün insanların ortak kullanımı için olduğu gerçeğini tartışma fırsatı verecektir. Diğer bazı binalar dini temsil eder; çeşitli ibadet tarzlarındaki farklılık ve benzerlikler ise farklı dini grupların farklı mimarilerinde görülebilir. Mesela, kiliseler/camilerde odak noktası (sunak, ikonostaz, mihrap); mimaride kubbe, uca doğru sivrilen kule, kule ve yukarı doğru yükselen minareler.

Başka bir muhtemel sınıflandırma şekli ise binanın konumuna göre, yani merkezde, taşrada veya belli mahallelerde olup olmadıklarına göre yapılabilir. Bu, zenginlik ile fakirlik, güç, kontrol, tebaa ve vatandaşlar gibi kavramların tartışılmasını sağlayabilir. Binaların büyüklüğü de bir diğer sınıflandırma yöntemi olabilir ve bununla ilişkili (yine) zenginlik, güç ve toplum gibi birçok kavram ele alınabilir.

Tarihle ilgili süreklilik ve değişim kavramları, seçilmiş mimari yapıların çalışılmasıyla iyi bir şekilde ortaya konulmuştur.

Öğrencilere yönelik aktivite kartlarındaki bilgilere ek olarak öğretmenler, modern binaların fotoğraflarını sunarak, öğrencilerden Lefkoşa Surlarıçı'ndeki tarihi binalar ile genellikle surların dışında bulunan bu modern binalar arasındaki farklılıklar üzerinde düşüncelerini isteyebilirler. Öğrencilerin binalarla ilgili yapmış oldukları sınıflandırmalara göre de bağlantılar kurulabilir.

Öğrenme Amaçları

Bu konunun araştırma sorusu şudur: "Mimari anıtları inceleyerek Surlarıçı Lefkoşa'nın çok kültürlü karakterini keşfedebilir misiniz?" Tüm aktiviteler, çocuklara bu soruyla ilgili anlayış geliştirmeleri ve bununla, araştırma sorusuna verilecek genel cevap hakkında kendi görüşlerini oluşturmaları için tasarlanmıştır. Bu geniş araştırma sorusuna bağlı temel öğrenme hedefi, öğrencilerin Surlarıçı Lefkoşa'yı tek ve bütün bir şehir olarak görmelerini sağlamaktır. Bu aktivitelerin birkaç öğrenme amacı daha vardır:

- Lefkoşa'nın eski ve yeni mimarisi arasındaki farklılıklar üzerinde düşünmek.
- Lefkoşa Surlarıçı'nın en önemli binalarından bazılarını tanımak, onların tarihi, yapımı, işlevi, önemi hakkında bilgi edinmek, bugün olanlarla kıyaslama yapmak ve onları tarihi eser veya uygarlığın ürünü olarak düşünmek.
- Herhangi bir kritere göre binaları sınıflandırarak kategoriler oluşturmak ve bunlar arasındaki benzerlikler ile farklılıkları bulmak.
- Lefkoşa'yı bir bütün olarak düşünebilmek, Lefkoşa'nın çok kültürlü karakterini tanımak, kendi kültürüne değil de, diğer kültürlerle ait olan anıtları anlamak ve onlara saygı duymak.

Pedagojik yaklaşımlar

Öğrencilerin öğrenme süreci, aktivite kartları üzerindeki sorularla yönlendirilecektir. Ancak, öğrenciler, uyarıcı materyallere duygusal olarak ilgi duyduklarında ve aktif bir şekilde katılım gösterebildiklerinde en iyi öğrendiklerinden, öğretmenler öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşünceleri ile tartışmalarını destekleyecek aktif öğrenme stratejileri benimsemelidir.

Örneğin Kaynak Kartı 1'de birçok yaklaşım ele alınabilir:

- Öğrenciler, her bir binayla ilgili düşündüklerini gruplar halinde tartışabilirler;
- Öğretmen, bir dizi etiket hazırlayabilir ve öğrenciler de bunları kartlarla eşleştirmeye çalışabilir;
- Öğretmen, kartı fotokopiyle çoğaltıp keser ve öğrenciler de binaları kendi kategorilerine göre yeniden düzenleyebilir.

Karşılaştırma yaptırmak için öğretmen, modern binalara ait bir dizi fotoğraf sunup, öğrencilerden aynı sınıflandırma kriterlerini kullanarak her bir modern binayı eski bir binayla kıyaslamalarını isteyebilir. Bir diğer ilginç aktivite de kartlar üzerinden bir taraftan öğrencilere modern binaların yerini sorarak, diğer taraftan da tarihi binaların yerini sorarak yapılabilir. Tüm tarihi binalar Lefkoşa Surlarıçı'ndeyken, modern binalar ise çoğunlukla Surlar dışındadır.

LEFKOŞA SURLARIÇİ'NDE BİNALAR

Öğrencilerin kaynak kartlarında bulunan kaynaklar

Görsel Kaynaklar:

1	Büyük Han	7	Venedik Sütunu
2	Ömeriye Hamamı	8	Hacdjigeorgakis Kornesios Konağı
3	Girne Kapısı	9	Casteliotissa
4	Mahkemeler	10	Selimiye Camii (Aya Sofya Katedrali)
5	Zahra Sokağı	11	St John Katedrali
6	Chrysalinotissa Kilisesi	12	Tahtakale Camii

Yazılı Kaynaklar:

- Michaelidi, M. A. (1985) *Chora, the Old Nicosia* (Şehir, Eski Lefkoşa), Lefkoşa, s. 79–80.
- Jeffery, G. (1983) *A Description of the Historic Monuments of Cyprus (Kıbrıs'ın Tarihi Yapılarının Bir Tasviri)*, Londra, s. 98–99.
- Parthog, G. (1994) *Byzantine and Medieval Cyprus, A Guide to the Monuments (Kıbrıs'ın Bizans ve Orta Çağ Dönemi Tarihi Eserleri Rehberi)* s.182–183.

- Archduke Louis Salvator of Austria (1881) *Levkosia, the capital of Cyprus (Lefkoşa, Kıbrıs'ın başkenti)* Kegan Paul and Co. Londra. Tıpkı basım, 1983, Trigraph. s. 42.
- Avusturya Arşidükü Louis Salvator (1881), yukarıda belirtilen kitap, s. 49.
- Michaelidi, M. A. yukarıda belirtilen kitap, s. 87–89.

Tarihsel dönem

Farklı mimari türlerin ve etkilerin keşfedilmesi, öğrencilerin, Lüzinyanlar'dan İngilizler'e ve Kıbrıs'ın bağımsızlığına kadar Kıbrıs tarihinin önemli dönemleriyle bağ kurmalarını sağlar. Başka materyallerle desteklenmesi halinde bu konu, zaman içinde yapılabilecek geniş bir çalışmanın temelini oluşturabilir. Çalışmalar yapmak üzere seçilen anıtsal binalarda, Osmanlı dönemi ağırlıklı olarak kullanılmaktadır.

Paketteki diğer konularla ilişkisi

Bu bölümün, 9. konu olan "Kıbrıs'ta konut gelenekleri"yle doğal bir ilişkisi vardır. Lefkoşa Surlarıçindeki mimariyle ve binalarla ilgili daha fazla bilgi edinebilmek için, 3. konu olan "Gezginlerin gözüyle Kıbrıs'ta Pazar yerleri" ve 4. konu "Kıbrıs'taki pazar yerlerinde yaşam" faydalı ek kaynaklar olabilir.

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 1

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 2

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 3

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 4

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 5

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 6

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 7

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 8

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 9

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 10

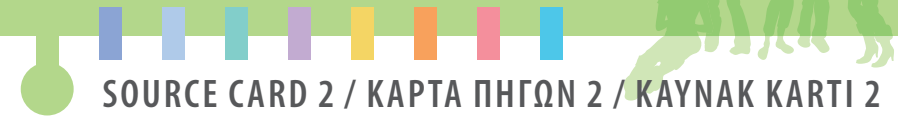

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 11

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 12

Buyuk Khan

Source A: From the older times the Big Khan, or the Buyuk Khan [...] was considered to be the best. In this khan stayed Giovanni Mariti, when he visited the town during the eighteenth century. As he describes, he was excited by the great hospitality of the beautiful khan. It is still preserved and is now a popular motel. In the yard you can still see the penthouses with the mangers for the animals. In the centre of the yard you can see the covered 'hanses' – a pond with springs (fountains) around. Over that is built a small mosque. Upstairs there is a line of rooms, which open in a verandah with arches watching to the central yard.

In the yards of the khans the presence of the 'kallikades', i.e. the blacksmiths, was necessary [...] with [their] pincers, heavy nails and metal horseshoes. They sat at the side with the mules and the donkeys, with the approval of the owner, who was offering this service to his clients.

In the khans, you could meet people from all around the island, who came to the town to sell their products or buy things they needed for their family or their work. The different local clothes, as well as the different local dialect, gave a picturesque tone to the yards of the khans.

Source B: The Buyuk Khan is also built of old stones brought from elsewhere and clumsily adapted. In the centre of the court is a small octagonal mosque. On the outside wall of the Buyuk Khan, facing north, a very singular row of four octagonal chimneys may be observed rising above the parapet of the roof. These very exceptional features in a Cyprus building are about 1m 50cm high, of medieval plan. The fire-places with which they at one time communicated have been closed up but may be traced within the chambers. Considering the well-known dislike to fire-places in apartments on the part of Turks and Levantines generally, the presence of these foreign features in a building seems to suggest a medieval origin. This part of the Khan may perhaps be made from some older building.

Μπουγιούκ Χαν

Πηγή Α: Από τα παλαιότερα χρόνια, το Μεγάλο Χάνι ή Μπουγιούκ Χαν [...] θεωρούνταν το καλύτερο. Στο συγκεκριμένο χάνι έμεινε ο Τζιοβάνι Μαρίτι όταν επισκέφθηκε την πόλη κατά τη διάρκεια του 18ου αιώνα. Σύμφωνα με την περιγραφή του, ήταν ενθουσιασμένος με την έξοχη φιλοξενία και το όμορφο χάνι. Διατηρείται μέχρι σήμερα και είναι ένα δημοφιλές μοτέλ. Στην αυλή υπάρχουν ακόμη οι εσοχές με τις φάτνες των ζώων. Στο κέντρο της αυλής μπορείτε να δείτε τα χάνσες μία λίμνη με πηγές (πίδακες) τριγύρω. Πάνω από αυτό είναι χτισμένο ένα μικρό τζαμί. Στον επάνω όροφο υπάρχει μια σειρά δωματίων, τα οποία καταλήγουν σε μία βεράντα με κάμαρες, οι οποίες βλέπουν στην κεντρική αυλή.

Στις αυλές των χανίων η παρουσία των «καλλικάδων», δηλ. των σιδεράδων, ήταν απαραίτητη [...] με τις τανάλιες, τα βαριά καρφιά και τα μεταλλικά πέταλα [τους]. Κάθονταν σε μια γωνιά, με τα μουλάρια και τα γαϊδούρια τους, με την έγκριση του ιδιοκτήτη, ο οποίος με αυτόν τον τρόπο πρόσφερε μία υπηρεσία στους πελάτες του.

Στα χάνια, μπορούσες να συναντήσεις ανθρώπους από ολόκληρο το νησί, που έρχονταν στην πόλη για να πουλήσουν τα προϊόντα τους ή να αγοράσουν διάφορα πράγματα που χρειάζονταν για την οικογένεια ή τη δουλειά τους. Οι διάφορες τοπικές ενδυμασίες, καθώς και οι διάφορες τοπικές διάλεκτοι, προσέδιδαν έναν τόνο έντονης γραφικότητας στις αυλές των χανίων.

Πηγή Β: Το Μπουγιούκ Χαν (Μεγάλο Χάνι) έχει επίσης χτιστεί από παλιές πέτρες που μεταφέρθηκαν από αλλού και προσαρμόστηκαν αδέξια. Στο κέντρο της αυλής υπάρχει ένα μικρό οκτάγωνο τζαμί. Στον εξωτερικό τοίχο του Μπουγιούκ Χαν (Μεγάλου Χανιού), με φορά προς τον βορρά, υπάρχει μια σειρά τεσσάρων οκτάγωνων καμινάδων, η οποία υψώνεται πάνω από το σθηθίο της στέγης. Αυτά τα εξαιρετικά χαρακτηριστικά ενός κυπριακού κτηρίου είναι περίπου 1 μ. 50 εκ. σε ύψος, βάσει του μεσαιωνικού σχεδίου. Τα τζάκια με τα οποία κάποτε επικοινωνούσαν έχουν κλειστεί, αλλά ενδέχεται να γίνουν αντιληπτά εντός των αιθουσών. Δεδομένης της γνωστής απέχθειας για τα τζάκια εντός των διαμερισμάτων από πλευράς των Τούρκων και των Λεβαντίνων γενικότερα, η παρουσία αυτών των ξένων στοιχείων σε ένα κτήριο φαίνεται να παραπέμπει σε μεσαιωνική προέλευση. Η συγκεκριμένη μεριά του χανιού ενδεχομένως να έχει προκύψει από κάποιο παλαιότερο κτήριο.

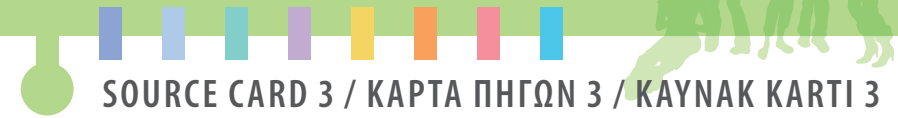
Büyük Han

Kaynak A: Büyük Han, eski zamanlarda (...) hanların en iyisi olarak bilinirdi. Giovanni Mariti 18. yüzyılda bu kasabayı ziyaret ettiği zaman bu Han'da kalmıştı. Han'da görmüş olduğu misafirperverlik ve güzellik karşısında çok heyecanlandığını anlattı. Büyük Han günümüze kadar muhafaza edilebilmiştir ve şu anda da popüler bir motel olarak faaliyet göstermektedir. Bahçesinde hâlâ hayvan yemlikleri ve odalar vardır. Bahçenin ortasında ise üzeri kapalı "hazneler", bir havuz ve çevresinde de çeşmeler bulunmaktadır. Bunun üzerinde ise küçük bir mescit vardır. Üst katta, ortadaki bahçeye bakan kemerli verandaya açılan, bir sıra oda vardır.

Hanların bahçelerinde; kışakları, ağır çivileri ve nallarıyla "kallikades"lerin (yani nalbantların) olması gerekiyordu. Bunlar, bir tarafa oturuyor ve sahiplerinin onayıyla katırlar ve eşeklerle müşterilerine hizmet sunuyorlardı.

Hanlarda, adanın çeşitli yerlerinden gelen insanlarla karşılaşmak mümkündür. Bunlar kendi ürünlerini satmaya veya aileleri ya da kendi işleri için ürünler almaya gelirlerdi. Farklı kıyafetler, farklı yerel diyalекtlerle hanların avlularında resimsel bir manzara yaratırlardı.

Kaynak B: Büyük Han, başka yerlerden getirilmiş ve beceriksizce yerleştirilmiş taşlarla inşa edilmiştir. Bahçesinin ortasında küçük sekizgen bir mescit vardır. Büyük Han'ın kuzeye bakan dış duvarının üzerinde çatı duvarından yükselen tek sıra halindeki dört adet sekizgen baca görülmektedir. Bir Kıbrıs yapısı için çok sıra dışı olan bu unsurlar, 1 metre 50cm yüksekliğinde olup, Orta Çağ'a aittir. Bu bacaların bir zamanlar bağlantılı oldukları şömineler kapatılmıştır; ancak odaların içinde bunları görebilmek mümkündür. Genelde Türkler ve Levantenler'in bina içinde şömine sevmedikleri iyi bilinmektedir. Bu nedenle, bu yabancı unsurların varlığı Orta Çağ'a ait olabileceklerine işaret etmektedir. Han'ın bu kısmı daha eski bir bina üzerine inşa edilmiş olabilir.

Chrysaliniotissa Church

Source C: Queen Helen Paleologina is said to have been the founder in 1450 of a Greek Monastery on the site, and this was its church. The oldest Byzantine church remaining in Nicosia, Chrysaliniotissa kept its monastery walls into the present century. It has survived a number of rebuildings and repairs. [...] Venetian remodelling is responsible for the strangely elongated south transept, [see] the marble plaque on the wall, bearing a coat of arms of the period. The icon screen is a patchwork of styles and periods. The church was a repository for a valuable collection of icons, now in the Byzantine Museum. Chrysaliniotissa is also the name of the surrounding district. [...] Its mediæval streets and alleys have a deserted look. Recently the municipality has undertaken a program of repair and rehabilitation, with the aim of bringing family life back to an area that modern developers have not harmed.

Source D: Chrysaliniotissa, with two round cupolas, an open vault, and a new bell-gable, has a court formed of eight arches and a portal with a Gothic arch ornamented with some finials, and two side entrances. The interior is very peculiar; strong, massive, flat arches surround the principal cupola, another strong arch carries the roof, and the side wings or arms have irregular-shaped vaults. Of the three niches, only one has an altar with a baldachin. On the right there is an additional vault. Handsomely carved galleries for the women, which remind one a little of the Turkish style, are crowded all around. The church has a large courtyard of six, nine, and ten arches, and also an extensive inn kept by the monks.

Εκκλησία της Χρυσαιλιωτίσσας

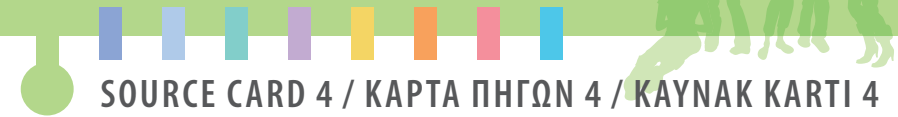
Πηγή Γ: Λέγεται πως η βασίλισσα Ελένη Παλαιολογίνα ήταν η ιδρύτρια, το 1450, ενός ελληνικού μοναστηριού στο σημείο, και αυτή ήταν η εκκλησία του. Η παλαιότερη βυζαντινή εκκλησία που διατηρείται στη Λευκωσία, η Χρυσαιλιωτίσσα, κράτησε τα τείχη του μοναστηριού της μέχρι τον αιώνα μας. Έχει επιβιώσει από πολυάριθμες αναστηλώσεις και επισκευές. [...] Η ενετική ανακαίνιση είναι υπεύθυνη για την αλλόκοτα επιμηκυμένη νότια πτέρυγα, τη μαρμάρινη πλάκα στον τοίχο, η οποία φέρει ένα οικόσημο της περιόδου. Το τέμπλο αποτελεί ένα συνονθύλευμα στιλ και περιόδων. Η εκκλησία αποτελούσε αποθήκη μιας πολύτιμης συλλογής εικόνων, οι οποίες τώρα βρίσκονται στο Βυζαντινό Μουσείο. Χρυσαιλιωτίσσα είναι επίσης το όνομα της γύρω περιοχής. [...] Οι μεσαιωνικοί της δρόμοι και τα σοκάκια έχουν μια όψη εγκατάλειψης. Πρόσφατα ο δήμος ανέλαβε ένα πρόγραμμα επισκευής και αποκατάστασης, αποσκοπώντας στην επαναφορά της οικογενειακής ζωής σε μια περιοχή την οποία δεν έχουν αλλοιώσει οι σύγχρονοι εργολάβοι.

Πηγή Δ: Η Χρυσαιλιωτίσσα με δύο κυκλικούς τρούλους, έναν ανοιχτό θόλο και ένα καινούριο αέτωμα, έχει ένα σχήμα ανακτόρου οκτώ τόξων και μια πύλη με μια γοθική ασπίδα διακοσμημένη με ορισμένους οβελούς και δύο πλευρικές εισόδους. Το εσωτερικό είναι πολύ παράξενο, με γερές, τεράστιες, επίπεδες αψίδες να περιστοιχίζουν τον κύριο θόλο, άλλη μία γερή αψίδα να στηρίζει τη στέγη και οι πλευρικές πτέρυγες ή τα στενώματα να έχουν ακαθόριστο θολωτό σχήμα. Από τους τρεις σηκούς, μόνο ο ένας έχει έναν βωμό με έναν διακοσμητικό υπόστυλο θόλο. Στα δεξιά υπάρχει ένας επιπλέον θόλος. Όμορφα σκαλισμένες στοές για τις γυναίκες, που θυμίζουν κάπως το τουρκικό στιλ, εκτείνονται ολόγυρα. Η εκκλησία έχει ένα μεγάλο προαύλιο με έξι, εννέα και δέκα αψίδες, καθώς επίσης και ένα μεγάλη έκταση πανδοχείο που διατηρούν οι μοναχοί.

Hrisaliniotissa Kilisesi

Kaynak C: Kraliçe Helen Paleologina'nın burada bir Yunan Manastırını 1450 yılında kurduğunu ve bunun da onun kilisesi olduğu söylenmektedir. Lefkoşa'da ayakta kalan en eski Bizans kilisesi olan Khrysaliniotissa'nın manastır duvarları, bu yüzyıla kadar ayakta kalabilmiştir. Zaman içinde bir dizi tadilat ve tamirat çalışmalarına tabi tutulmuştur. Venedik döneminde yapılan değişiklik nedeniyle, garip bir biçimde daha uzun olan güney tarafındaki çapraz nef ve duvarda o döneme ait armanın bulunduğu bir mermer plaka bulunmaktadır. İkonostaz birçok farklı tarz ve dönemin birleşimi gibidir. Bu kilise, değerli bir ikon koleksiyonunun tutulduğu yerdi. Şimdi ise bu ikonlar Bizans Müzesi'nde bulunmaktadır. Hrisaliniotissa aynı zamanda civar bölgenin de adıdır. (...) Orta Çağ'dan kalma sokak ve pasajlarının terk edilmiş bir görünümü vardır. Yakın zamanda belediye, modern müteahhitlerin bozmadığı bu alana aile yaşantısını yeniden getirebilmek amacıyla tamirat ve rehabilitasyon çalışmaları içeren bir program uygulamaya başlamıştır.

Kaynak D: Hrisaliniotissa'nın iki yuvarlak kubbesi, bir açık çatı kemeri ve yeni çan duvarı, 8 kemerden oluşan avlusu ve süslerle bezeli olan Gotik kemerli bir ana kapısı ile iki yan girişi bulunmaktadır. İçerisi oldukça ilginçtir. Ana kubbeyi çevreleyen güçlü, devasa düz kemerler vardır. bir diğer güçlü kemer de çatıyı taşıy ve yan kanatlar veya kollarda ise farklı şekillerde çatı kemerleri bulunur. Üç nişten yalnızca bir tanesinin mihrabı ve bir de baldakeni vardır. Sağ tarafta bir tane daha çatı kemeri bulunmaktadır. Etraf, biraz Türk tarzını andıran, kadınlar için yapılmış güzel oymalarla dolu üstü kapalı balkonlarla çevrelenmiştir. Kilisede 6, 9 ve 10 kemerli bir avlu ile rahiplerin kullandığı oldukça büyük bir han vardır.

Omeriye Baths

Source E: There are eight hot-air baths altogether at Levkosia: they are got up in the usual Turkish fashion and have small bathing cells with the well-known glass light-holes on the top of the vault, in each of them a marble floor and an octangular water-tank in the middle of the principal hall (Djeamekeann). The hours before noon are appropriated to the men; in the afternoon the women are admitted, on Mondays and Thursdays Turkish women, on Tuesdays and Saturdays those of Greek nationality.

Source F: The women of Nicosia, when they were going to the baths with their families, considered it as a matter of prestige to take from their homes whatever was needed. First of all, the 'kkili' which was a substitute of soap for the hair. The kkili was prepared in every house and every housewife prepared it in her own special way.

The day the family went to the baths, they put the box with the kkili, the polished brass mug, and the scent soaps into a big bronze bowl, the "leeni". On the top of it they placed a big colourful bundle with clean clothes and towels. They also took dry foodstuff, fruits and sweets with them, in big baskets, a practical and necessary custom for the long stay at the baths. An oriental rug, to have some rest, was also necessary. Transportation to baths usually was in groups. Two to three friendly families set off with chariots, creating a joyful picture [...] Their friends wished them farewell and blessed them on return.

At the bath, the woman who was working there willingly helped the company and then, altogether, washed and clean, were sitting on their own benches covered with their oriental rugs for some rest, eating or talking. The baths, besides cleaning, had another important role. It was a place of show for the housewives, to show their beautiful and colourful clothes, their laces and inside, white, clothes, as well as the food carried with them.

Λουτρά Ομεριέ

Πηγή E: Στη Λευκωσία υπάρχουν συνολικά οκτώ ατμόλουτρα, τα οποία έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα με τα συνήθη τουρκικά πρότυπα και έχουν μικρές καμπίνες λουτρών με τις γνωστές γυάλινες οπές στην κορυφή τους, μαρμάρινα πατώματα και μία οκτάγωνη δεξαμενή νερού στο κέντρο της κύριας αίθουσας (Djeamekeann). Τις ώρες πριν το μεσημέρι γίνεται χρήση τους από τους άντρες, ενώ κατά τις απογευματινές από τις γυναίκες. Συγκεκριμένα κάθε Δευτέρα και Πέμπτη επιτρέπεται η είσοδος στις Τουρκάλες και κάθε Τρίτη και Σάββατο σε όσες είναι ελληνικής καταγωγής.

Πηγή ΣΤ: Οι γυναίκες της Λευκωσίας, όταν πήγαιναν με την οικογένειά τους στα λουτρά, το θεωρούσαν ζήτημα γοήτρου να πάρουν από το σπίτι τους ό,τι χρειάζονταν. Πρώτα απ' όλα το «κκίλι» που ήταν το υποκατάστατο του σαπουνιού για τα μαλλιά. Το κκίλι παρασκευάζονταν στο κάθε σπίτι και κάθε νοικοκυρά το ετοίμαζε με τον δικό της ιδιαίτερο τρόπο.

Την ημέρα, που η οικογένεια θα πήγαινε στα λουτρά, έβαζαν το κουτί με το κκίλι, το στιλβωμένο μπρούντζινο τάσι και τα μωσχουράκια μέσα σε μια μεγάλη χάλκινη λεκάνη, τη «λεένη». Πάνω από τη λεένη τοποθετούσαν ένα μεγάλο πολύχρωμο μπόγο με τα καθαρά ρούχα και τα τόρια. Επίσης έπαιρναν σε μεγάλα καλάθια ξηρά τροφή, φρούτα και γλυκά – μια πρακτική και απαραίτητη συνήθεια για την πολύωρη παραμονή στα λουτρά. Ένα ανατολίτικο χαλάκι, για να ξεκουραστούν στο λουτρό, ήταν επίσης απαραίτητο. Η μετάβαση στο λουτρό γινόταν συνήθως ομαδικά. Δυο-τρεις φιλικές οικογένειες ξεκινούσαν με άμαξες, δημιουργώντας μια χαρούμενη εικόνα [...] Και οι φίλοι τούς ξεπροβόδιζαν με την ευχή «με το καλό». Και στην επιστροφή τούς εύχονταν «με τις υγιείς σας».

Στο λουτρό, η γυναίκα που εργαζόταν εκεί, βοηθούσε πρόθυμα τη συντροφιά και μετά όλοι, λουσμένοι και καθαροί, κάθονταν στους πάγκους τους, οι οποίοι ήταν στρωμένοι με τα δικά τους ανατολίτικα χαλάκια, ξεκουράζονταν, έτρωγαν και κουβέντιαζαν. Το λουτρό, εκτός από αυτήν της καθαριότητας, εξυπηρετούσε και μια ακόμη λειτουργία. Ήταν τόπος επιδείξεως για τις νοικοκυρές των ωραίων φουτάδων, των κουρουκλών με τους πολύχρωμους φλόκους, των κεντημένων ασπρορούχων, καθώς και των φαγητών που έφερναν μαζί τους.

Ömeriye Hamamı

Kaynak E: Lefkoşa'da toplam sekiz tane sıcak hava hamamı bulunmaktadır. Hepsi de bilinen Türk tarzında düzenlenmişlerdir. Küçük banyo odaları ile çatı kemeri üzerinde ışığın girmesini sağlayan ünlü cam delikler, her birinde mermer zemin ve ana odanın (Camekan) ortasında sekizgen bir su tankı bulunmaktadır. Öğleden önceki saatler erkeklere; öğleden sonraki saatler ise kadınlara ayrılmıştır. Pazartesi ve perşembeleri Türk kadınlarının, salı ve cumaları ise Rum kadınlarının hizmetine sunulmuştur.

Kaynak F: Lefkoşalı kadınlar, aileleriyle hamama giderken ihtiyaçları olan her şeyi evden götürmeyi bir prestij meselesi olarak görürlerdi. Bunlardan birincisi, saç yıkaması için sabun yerine "kkili" idi. Kkili, her evde her ev hanımının kendine özgü yöntemiyle hazırlanırdı.

Ailenin hamama gittiği gün kkilinin bulunduğu kutu, parlatılmış pirinç tas ve kokulu sabunlar, "leeni" adı verilen bronz bir kaseye konulurdu. Üzerine ise temiz kıyafetler ve havlulardan oluşan büyük bir yığın yerleştirilirdi. Ayrıca, hamamda uzun süre kalınacaksa pratik olduğundan, büyük sepetlerde kuru yiyecek, meyve ve tatlı götürülürdü. Dinlenebilmek için Şark kilimi de götürmek gerekirdi. Hamama genellikle gruplar halinde gidilirdi. Arkadaş olan iki ya da üç aile at arabalarıyla yola çıkar ve neşeli bir görüntü oluştururlardı (...). Arkadaşları onları, yollarının açık olması dileğiyle uğurlarlar, sağ salim geri dönmelerini dilerlerdi.

Hamamda çalışan kadınlar, gelenlere hevesle yardım ederler ve sonra da birlikte yıkanır, temizlenir, biraz dinlenebilmek için Şark kilimleriyle örtünerek minderlerinde biraz oturur, yemek yer ve sohbet ederlerdi. Hamamların temizlenmek dışında başka bir önemli görevi daha vardı. Hamama gitmek, ev hanımları için güzel ve renkli kıyafetlerini, dantellerini, iç giysilerini, elbiselerini ve yanlarında getirdikleri yiyecekleri göstermek için bir fırsattı.

Can you discover the multicultural character of the walled city of Nicosia through the study of its architectural monuments?

Source Card 1 has photographs of a number of buildings within walled Nicosia. In your groups, name all those that you know. Exchange your list with your friends. Do you know them all? Make a list and fill in all those you know.

Some tips:

- Ask your teacher for the book of the Nicosia Master Plan called Walled Nicosia. Most of the buildings are in this book.
- Search some internet pages.
- Take a day to walk around walled Nicosia to find all these buildings.

Now that you know all the buildings, you are ready for the next part of the investigation. For this your teacher will give you a photocopy of Source Card 1 so that you can cut out each photo.

Μπορείτε να ανακαλύψετε τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της εντός των τειχών πόλης της Λευκωσίας μέσα από τη μελέτη των αρχιτεκτονικών της μνημείων;

Η Κάρτα Πηγών περιλαμβάνει εικόνες πολλών κτηρίων στην εντός των τειχών πόλη της Λευκωσίας. Αναφέρατε ονομαστικά στις ομάδες όσα από αυτά γνωρίζετε. Ανταλλάξτε τη λίστα σας με εκείνες των συμμαθητών/τριών σας. Τα γνωρίζετε όλα; Κάντε μια λίστα και συμπληρώστε όσα από αυτά γνωρίζετε.

Ορισμένες συμβουλές:

- Ζητήστε από τον/την δάσκαλό/άλα σας το βιβλίο του Ενιαίου Ρυθμιστικού Σχεδίου Λευκωσίας με τίτλο «Εντός των Τειχών Λευκωσία». Τα περισσότερα από τα κτήρια βρίσκονται στο βιβλίο αυτό.
- Αναζητήστε ορισμένες σελίδες στο διαδίκτυο.
- Αφιερώστε μια ημέρα για να περιπλανηθείτε στην εντός των τειχών πόλη της Λευκωσίας και να βρείτε όλα αυτά τα κτήρια.

Τώρα που γνωρίζετε όλα τα κτήρια, είστε έτοιμοι για το επόμενο μέρος της έρευνας. Για το συγκεκριμένο, θα λάβετε από τον/την δάσκαλό/άλα σας μία φωτοτυπία, έτσι ώστε να μπορείτε να κόψετε την κάθε φωτογραφία.

Mimari eserlerini inceleyerek, Lefkoşa Surlariçi'nin çok kültürlü karakterini keşfedebiliyor musunuz?

Kaynak Kartı 1'de, Lefkoşa Surlariçi'nde bulunan birçok binanın resimleri vardır. Gruplar halinde, bildiklerinizin isimlerini belirtiniz. Listelerinizi arkadaşlarınızla değiştiriniz. Bu binaların hepsini tanıyor musunuz? Bir liste yaparak bildiklerinizi yazınız.

Birkaç ipucu:

- Öğretmeninizden Lefkoşa Master Planı'nı kitabı olan "Walled Nicosia/Lefkoşa Surlariçi"ni isteyiniz. Bu binaların çoğu bu kitapta mevcuttur.
- İnternet sayfalarına bakabilirsiniz.
- Tüm bu binaları bulabilmek için bir gün ayırıp, Lefkoşa Surlariçi'nde yürüyerek geziniz.

Artık tüm bu binaları biliyorsunuz ve çalışmanın bir sonraki safhası için hazırsınız. Bir sonraki çalışma için öğretmeniniz size birer fotokopi verecek ve sizler de buradan fotoğrafları keserek çıkartabileceksiniz.

Arrange your photographs in groups according to which buildings you think belong together. Which buildings are similar in some way? You can choose the way you want to group them, but you must have a reason for your groupings.

Things to think about:

- The age of the buildings.
- What the buildings were, or are, used for.
- The size of the buildings.
- What the buildings are made of.

Stick your photographs on a large sheet of paper and write a sentence describing each group you have chosen.

To complete the investigation look again at all the photographs and for each one write down how many of the multicultural groups in Cyprus today go to each of these buildings.

Οργανώστε τις εικόνες σας σε ομάδες, με βάση το ποια κτήρια νομίζετε ανήκουν στην ίδια κατηγορία. Ποια κτήρια μπορούν να θεωρηθούν, κατά κάποιον τρόπο, όμοια; Μπορείτε να επιλέξετε πώς θα τα κατηγοριοποιήσετε, εφόσον αιτιολογήσετε την κατηγοριοποίησή τους.

Σημεία για σκέψη:

- Η ηλικία των κτηρίων.
- Ποια ήταν ή είναι η λειτουργία των κτηρίων.
- Οι διαστάσεις των κτηρίων.
- Ποιες ήταν οι πρώτες ύλες για την κατασκευή των κτηρίων.

Κολλήστε τις εικόνες σας σε ένα μεγάλο φύλλο χαρτί και γράψτε μία πρόταση η οποία να περιγράφει κάθε ομάδα που έχετε επιλέξει.

Για την ολοκλήρωση της διερεύνησης, ξανακοιτάξτε όλες τις εικόνες και γράψτε για την καθεμιά, πόσες από τις πολυπολιτισμικές ομάδες της Κύπρου επισκέπτονται σήμερα το καθένα από τα κτήρια αυτά.

Birlikte olması gerektiğini düşündüğünüz binaları bir araya koyarak resimleri gruplandırınız. Hangi binalar hangi yönleriyle birbirlerine benziyorlar? Onları ne şekilde gruplandırmak istediğinize siz karar verebilirsiniz; ancak, gruplandırmayı mutlaka belli bir fikir çerçevesinde yapmalısınız.

Üzerinde düşünülecekler:

- Binaların yaşı.
- Binaların ne olduğu veya ne için kullanıldıkları.
- Binaların büyüklüğü.
- Binaların hangi malzemelerden yapıldıkları.

Resimlerinizi büyük bir sayfanın üzerine yapıştırınız ve seçtiğiniz grubu tarif edecek bir cümle yazınız.

Bu çalışmayı tamamlamak için tüm fotoğraflara tek tek bakınız ve bugün Kıbrıs'ta bulunan çok kültürlü grupların kaçının bu binalara gittiğini yazınız.

Can you discover the multicultural character of the walled city of Nicosia through the study of its architectural monuments?

Read Sources A and B (on Source Card 2) and look at photograph No.1 on Source Card 1. Then write answers to these questions:

- What was the main function of the khan?
- Does the description justify the word 'buyuk'?
- How many groups of professionals worked in the khan? What services did they offer?
- What was the function of each of the parts of the khan?

The outside walls of the khan give the impression of a strong building. Why do you think it was built that way? How does the writer of Source B explain the existence of chimneys on the roof and what does this make us think about the character of Nicosia?

What similarities are there between the Buyuk Khan 100 years ago and modern hotels now? What differences are there? What is the function of the Buyuk Khan building now? Describe the activities that take place there and discuss how varied the activities are.

Imagine you are a traveller from outside Nicosia in the nineteenth century. You need somewhere to stay and knock on the door of the Buyuk Khan. Write a dialogue between you and the owner about the services he offers.

Μπορείτε να ανακαλύψετε τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της εντός των τειχών πόλης της Λευκωσίας μέσα από τη μελέτη των αρχιτεκτονικών της μνημείων;

Διαβάστε τις Πηγές Α και Β (στην Κάρτα Πηγών 2) και κοιτάξτε την Εικόνα 1. Στη συνέχεια, απαντήστε γραπτώς στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια ήταν η κύρια λειτουργία του Χανιού;
- Η περιγραφή αιτιολογεί τη λέξη Μπουγιούκ («μεγάλο»);
- Πόσες ομάδες επαγγελματιών δούλευαν στο Χάνι; Ποιες υπηρεσίες προσέφεραν;
- Ποια ήταν η κύρια λειτουργία καθενός από τα τμήματα του Χανιού;

Τα εξωτερικά τείχη του Χανιού δημιουργούν την εντύπωση ενός γερού κτηρίου. Γιατί πιστεύετε πως κτίστηκε κατά αυτόν τον τρόπο; Πώς αιτιολογεί ο συγγραφέας της Πηγής Β την ύπαρξη καμινάδων στη σκεπή και τι συμπεραίνουμε από αυτό για την ταυτότητα της Λευκωσίας;

Ποιες ομοιότητες υπάρχουν μεταξύ του Μπουγιούκ (Μεγάλου) Χανιού πριν από 100 χρόνια και των σύγχρονων ξενοδοχείων; Τι διαφορές υπάρχουν; Ποια είναι πλέον η λειτουργία του Μπουγιούκ (Μεγάλου) Χανιού; Περιγράψτε τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εκεί και συζητήστε πόσο ποικίλες είναι αυτές.

Φανταστείτε πως είστε ένας ταξιδιώτης εκτός Λευκωσίας τον δέκατο ένατο αιώνα. Χρειάζεστε ένα μέρος να μείνετε και χτυπάτε την πόρτα του Μπουγιούκ (Μεγάλου) Χανιού. Γράψτε ένα διάλογο ανάμεσα σε εσάς και στον ιδιοκτήτη για τις υπηρεσίες που προσφέρει.

Mimari eserlerini inceleyerek Lefkoşa Surlariçi'nin çok kültürlü karakterini keşfedebiliyor musunuz?

(Kaynak kartı 2'deki) Kaynak A ve B'yi okuyunuz ve resim 1'e bakınız. Daha sonra da aşağıdaki soruların cevaplarını yazınız.

- Han'ın ana işlevi neydi?
- Kaynaktaki tarif, "Büyük" kelimesini haklı çıkarıyor mu?
- Han'da kaç farklı mesleği icra eden grup vardı? Ne gibi hizmetler sağlıyorlardı?
- Han'ın her bir kısmının işlevi neydi?

Han'ın dış duvarları güçlü bir bina olduğu yönünde bir izlenim yaratıyor. Sizce neden bu şekilde inşa edildi? Kaynak B'nin yazarı çatıdaki bacaları nasıl anlatıyor ve Lefkoşa'nın karakteriyle ilgili bu bize neyi düşündürüyor?

100 yıl öncesinin Büyük Han'ı ile günümüzün otelleri arasında ne gibi benzerlikler bulunmaktadır? Farklılıklar nelerdir? Büyük Han'ın şu anki işlevi nedir? Burada gerçekleşen faaliyetleri tarif edin ve bu aktivitelerin ne kadar çeşitli olduklarını tartışın.

Ondokuzuncu yüzyılda, Lefkoşa dışından bir gezgin olduğunuzu hayal edin. Kalacak bir yere ihtiyacınız var ve Büyük Han'ın kapısını çalılıyorsunuz. Kendiniz ve Büyük Han'ın sahibi arasında, sunulan hizmetlerle ilgili geçen bir diyalog yazın.

ACTIVITY CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2 / AKTİVİTE KARTI 2
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Look at the photograph of Chrysaliniotissa Church on Source Card 1 (No.6). Look also at photograph No.12 which shows the Tahtakale Mosque very close to the church. What similarities and differences are there between the two buildings? Make a table and write in one column all the similarities and in another column all the differences you can see.

Things to think about:

- Style of architecture.
- Function of building.
- Materials used to build.
- Importance to people.

According to Sources C and D, how old is Chrysaliniotissa Church and what is its original architectural style?

What other styles have been added to the church? How do these reflect interactions with other cultures?

Write a short essay entitled: "The church is very important as a monument of the history of architecture in Cyprus". Justify your argument by reference to the sources you have and any others you can find.

Δείτε την εικόνα της εκκλησίας της Χρυσαιλιώτισσας στην Κάρτα Πηγών 1 (Εικόνα 6). Δείτε επίσης την Εικόνα 12, η οποία απεικονίζει το Τζαμί Ταχτακαλέ που βρίσκεται πολύ κοντά στην εκκλησία. Ποιες διαφορές και ομοιότητες υπάρχουν μεταξύ των δύο κτηρίων; Φτιάξτε έναν πίνακα και γράψτε σε μία στήλη όλες τις ομοιότητες και σε μια άλλη όλες τις διαφορές που μπορείτε να αντιληφθείτε.

Σημεία για σκέψη:

- Αρχιτεκτονικό στίλ.
- Λειτουργία του κτηρίου.
- Υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή.
- Σπουδαιότητα για τους ανθρώπους.

Σύμφωνα με τις Πηγές Γ και Δ, πόσο παλιά είναι η εκκλησία της Χρυσαιλιώτισσας και ποιο είναι το αυθεντικό αρχιτεκτονικό της στίλ;

Ποια άλλα στίλ προστέθηκαν στην εκκλησία; Πώς αυτά αντανακλούν τις αλληλεπιδράσεις με άλλους πολιτισμούς;

Γράψτε ένα σύντομο δοκίμιο με τίτλο «Η εκκλησία είναι ιδιαίτερα σημαντική ως μνημείο της ιστορίας της αρχιτεκτονικής στην Κύπρο». Επιχειρηματολογήστε με αναφορές στις πηγές που έχετε και σε άλλες που ενδέχεται να βρείτε.

Kaynak Kartı 2'de bulunan Chrysaliniotissa Kilisesi'nin resmine bakın (resim 6). Aynı zamanda Resim 12'ye bakın. Bu resim, kiliseye çok yakın olan Tahtakale Camii'nin resmidir. Bu iki bina arasında ne gibi benzerlikler ve farklılıklar bulunmaktadır? Bir tablo hazırlayarak, bir sütununa görebildiğiniz benzerlikleri, diğerine de farklılıkları yazın.

Üzerinde düşünülecekler:

- Mimari tarz.
- Binanın işlevi.
- Bina yapımında kullanılan malzemeler.
- İnsanlar açısından önemi.

C ve D kaynaklarına göre, Chrysaliniotissa Kilisesi kaç yaşındadır ve orijinal mimarisinin tarzı nedir?

Kiliseye başka ne gibi tarzlar eklenmiştir? Bu diğer kültürlerle olan etkileşimi nasıl yansıtıyor?

"Kilise, Kıbrıs'ın mimarlık tarihi açısından çok önemli bir yapıdır" konulu kısa bir kompozisyon yazınız. Elinizdeki kaynaklara ve bulabildiğiniz başka kaynaklara atıfta bulunarak argümanınızı destekleyin

ACTIVITY CARD 3 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 3 / AKTİVİTE KARTI 3
PAGE 1 / ΣΕΛΙΔΑ 1 / SAYFA 1

Can you discover the multicultural character of the walled city of Nicosia through the study of its architectural monuments?

Read Sources E and F about the baths. Which of these statements is true and which false?

1. Anyone could visit the baths at any time of day.
2. Families used to go together to the baths.
3. The visit to the baths was like a small outing.
4. The baths provided soap for visitors.

Look at photograph No. 2 on Source Card 1 and read Source E on Source Card 4. How does the architecture of the baths help their function? What special features are there in the baths and what purpose does each feature serve? Make a list of features and alongside it write what purpose you think they each have.

Source F describes the experience of going to the baths. Why do you think that people did not take their baths at home? Compare the way people used to take their bath 100 years ago with how we take baths now. What things are better; what worse? Which things have stayed the same?

What services do the baths offer people today? (Find information from the internet or visit the baths).

Μπορείτε να ανακαλύψετε τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της εντός των τειχών πόλης της Λευκωσίας μέσα από τη μελέτη των αρχιτεκτονικών της μνημείων;

Διαβάστε τις Πηγές Ε και ΣΤ για τα λουτρά. Ποιες από τις παρακάτω δηλώσεις είναι σωστές και ποιες λάθος;

1. Οποιοσδήποτε μπορούσε να επισκεφθεί τα λουτρά οποιαδήποτε ώρα της ημέρας.
2. Οι οικογένειες συνήθιζαν να πηγαίνουν μαζί στα λουτρά.
3. Η επίσκεψη στα λουτρά ήταν σαν μια μικρή εκδρομή.
4. Τα λουτρά παρείχαν στους επισκέπτες το σαπούνι.

Κοιτάξτε την Εικόνα 2 και διαβάστε την Πηγή Ε. Πώς η αρχιτεκτονική των λουτρών εξυπηρετεί τη λειτουργία τους; Ποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα υπάρχουν στα λουτρά και ποια λειτουργία εξυπηρετεί το καθένα από αυτά; Κάντε μία λίστα με τα χαρακτηριστικά και δίπλα γράψτε ποια πιστεύετε πως είναι η λειτουργία τους.

Η Πηγή Δ περιγράφει την εμπειρία της επίσκεψης στα λουτρά. Γιατί πιστεύετε πως οι άνθρωποι δεν έκαναν το μπάνιο τους στο σπίτι; Συγκρίνετε τον τρόπο που συνήθιζαν οι άνθρωποι να κάνουν το μπάνιο τους πριν από 100 χρόνια με αυτόν που συνηθίζουν σήμερα. Ποια πράγματα είναι καλύτερα και ποια χειρότερα; Ποια πράγματα παρέμειναν ίδια;

Τι υπηρεσίες προσφέρουν στους ανθρώπους σήμερα τα λουτρά; (Βρείτε πληροφορίες από το διαδίκτυο ή επισκεφτείτε λουτρά).

Mimari eserlerini inceleyerek Lefkoşa Surlariçi'nin çok kültürlü karakterini keşfedebiliyor musunuz?

Hamamlara ilgili olan E ve F kaynaklarını okuyunuz. Aşağıdaki cümlelerin hangileri doğru, hangileri yanlıştır?

1. Herkes günün her saatinde hamamı ziyaret edebilirdi.
2. Aileler hamama hep birlikte giderlerdi.
3. Hamama yapılan ziyaret bir gezi gibiydi.
4. Hamamda ziyaretçilere sabun temin edilirdi.

Resim 2'ye bakarak kaynak E'yi okuyunuz. Hamamların yapısı, işlevlerini yerine getirmelerine nasıl yardımcı oluyor? Hamamlarda başka ne gibi özellikler var ve bunların her biri ne şekilde işe yarıyor? Bu özellikleri sıralayın ve herbirinin yanına da ne işe yaradıklarını düşündüğünüzü yazın.

Kaynak D hamama gidişi anlatıyor. Sizce neden insanlar evlerinde yıkanmıyorlar? 100 yıl önce insanların nasıl yıkan-dıkları ile bugün bizim nasıl yıkandığımızı kıyaslayın. Neler daha iyi; neler daha kötü? Neler aynı kalmış?

Hamamlar bugün insanlara ne gibi hizmetler sunuyor? (İnternette bilgi edininiz veya hamamları ziyaret ediniz.).

ACTIVITY CARD 3 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 3 / AKTİVİTE KARTI 3

PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Considering all the sources in this topic, think about how the buildings of walled Nicosia demonstrate the multicultural nature of the city.

Working with your group, prepare an exhibition of photographs with captions and text which would explain to visitors how the architecture of walled Nicosia reflects the multicultural nature of the city.

Are the photographic sources the right ones to use for your purpose?

If necessary take some of your own photographs to enhance the exhibition and to make additional points that the sources provided here do not demonstrate.

Δεδομένων όλων των πηγών για το Θέμα αυτό, σκεφτείτε πώς τα κτήρια της εντός των τειχών Λευκωσίας καταδεικνύουν τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της.

Συνεργαζόμενοι/ες με την ομάδα σας, προετοιμάστε μια έκθεση φωτογραφίας με λεζάντες και κείμενα που θα εξηγούν στους επισκέπτες πώς η αρχιτεκτονική της εντός των τειχών πόλης της Λευκωσίας αντανakλά τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της.

Είναι κατάλληλες οι φωτογραφικές πηγές για τον σκοπό σας;

Εάν χρειαστεί, τραβήξτε και δικές σας φωτογραφίες προκειμένου να ενισχύσετε την έκθεση και να παραθέσετε περαιτέρω επιχειρήματα, τα οποία δεν προκύπτουν από τις πηγές που έχετε εδώ.

Bu konuyla ilgili tüm kaynakları göz önünde bulundurarak, Lefkoşa Surlarıçı'ndeki binaların şehrin çok kültürlü yapısını ne şekilde yansıttığını düşünün.

Grubunuzla birlikte çalışarak, ziyaretçilere, Lefkoşa Surlarıçı'ndeki mimarinin, şehrin çok kültürlü yapısını nasıl yansıttığını anlatacak açıklamalarıyla birlikte bir fotoğraf sergisi ve metin hazırlayınız.

Fotoğraflar, bu amaç için kullanılacak doğru kaynaklar mıdır?

Gerekirse, kendi fotoğraflarınızın bazılarını da kullanarak serginizi geliştirebilir ve böylelikle de buradaki kaynakların göstermediklerini de yansıtan ek bilgiler verebilirsiniz.

TOPIC 6

COFFEE SHOP TRADITIONS IN CYPRUS

TEACHER NOTES

Introduction to the topic

Coffee shops are multifunctional meeting places; they are also multicultural venues. Through a study of the history of coffee shops in Cyprus, pupils can learn more about the multicultural nature of Cypriot society and the interdependence of its people.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'How do our coffee shop traditions help us to understand our neighbours?' All activities are designed to give children an insight into this question and to form their own views about a general response to it. The main learning intention linked to this broad enquiry is for pupils to understand the multicultural nature of Cypriot society.

Included in the activities are several other learning intentions such as:

- appreciating cultural diversity;
- understanding the changing role of women in Cypriot society;
- developing critical and creative thinking skills;
- observing the multi-functions (entertainment, leisure, chatting, business, resting, cultural events and political life) of the coffee shops in multicultural Nicosia;
- investigating the food and drinks offered in the coffee shop from the beginning of the twentieth century until now.

Sources available for this topic on pupil Source Cards:

Visual sources

1	Modern coffee shop in Larnaca. Extracted from Magda Ohnel-falsch-Richter (1994) <i>Griechische Sitten und Gebrauche auf Cypern</i> , p 175. By permission Laiki Group Cultural Centre of Marfin Popular Bank.
2 - 6	Photographs in coffee shops.

Written sources

- A Cahit, Neriman (2001) *Eski Lefkoşa Kahveleri ve Kahve Kültürü (Coffee-shops in Old Nicosia and Coffee Culture)*, ŞADİ, Kültür ve Sanat Yayınları, Girne, pp. 18-19, 25. (Translated to English by topic authors).
- B Richter, M.O. (1913) *Greek Customs in Cyprus*. Greek. trans. by A. Marangou. Laiki Group Cultural Centre of Marfin Popular Bank, Nicosia. p.175.
- C Cahit, Neriman, op. cit. pp. 17, 53.
- D Michaelidi, M.A (1985) *Chora, the Old Nicosia*, Nicosia.
- E Hikmetağalar Hizber, (2005) *Kahve Hakkında (About Coffee shops) in Eski Lefkoşa'da Semtler ve Anılar (Districts and Memoirs in Old Nicosia)*, İstanbul. (Translated to English by topic authors).
- F Michaelidi, M. A. op. cit.
- G Richter, M.O. op.cit. pp.174-5.
- H Cahit, Neriman op.cit. p. 41.
- J Cahit, Neriman op.cit.pp. 71-2.
- K Hikmetağalar, Hizber op.cit. p.194.
- L Richter, M.O. op.cit.p.175.

Links to other topics in the pack

There are links to Topic 3 'Bazaars in Cyprus as seen by travellers'; and to Topic 4 'Life in bazaars in Cyprus'.

ΘΕΜΑ 6

ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΦΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Τα καφενεία είναι τόποι συνάντησης με πολλαπλές λειτουργίες, καθώς επίσης και πολυπολιτισμικοί χώροι συνάντησης. Μέσα από τη μελέτη για την ιστορία των καφενείων της Κύπρου, οι μαθητές/τριες μπορούν να μάθουν περισσότερα για τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της κυπριακής κοινωνίας και την αλληλεξάρτηση των ανθρώπων της.

Μαθησιακές προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση για το Θέμα αυτό είναι: «Πώς οι παραδόσεις των καφενείων μάς βοηθούν να κατανοήσουμε τους γείτονές μας; Όλες οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες για να δώσουν στους/στις μαθητές/τριες μια βαθύτερη αντίληψη για τη συγκεκριμένη ερώτηση και για να σχηματίσουν τις δικές τους απόψεις και γενική ανταπόκριση σε αυτό. Η κύρια μαθησιακή πρόθεση στη συγκεκριμένη έρευνα αποσκοπεί στην κατανόηση από πλευράς των μαθητών/τριών του πολυπολιτισμικού χαρακτήρα της κυπριακής κοινωνίας.

Στις δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονται αρκετές ακόμη μαθησιακές προθέσεις όπως:

- εκτίμηση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας,
- κατανόηση του μεταβαλλόμενου ρόλου των γυναικών στην κυπριακή κοινωνία,
- ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής, δημιουργικής σκέψης,
- παρακολούθηση των πολλαπλών λειτουργιών (ψυχαγωγία, αναψυχή, κουβέντα, επιχειρήσεις, ανάπαυση, πολιτιστικές εκδηλώσεις και πολιτική ζωή) των καφενείων στην πολυπολιτισμική Λευκωσία,
- μελέτη του φαγητού και των ποτών που προσφέρονται στα καφενεία από τις αρχές του εικοστού αιώνα μέχρι σήμερα.

Διατιθέμενες πηγές στις Κάρτες Πηγών των Μαθητών/τριών

Οπτικές Πηγές

1	Σύγχρονα καφενεία στη Λάρνακα. Απόσπασμα από Magda Ohnelfalsch- Richter (1994) Ελληνικά Ήθη και Έθιμα στην Κύπρο, σελ 175. Με την άδεια του Πολιτιστικού Κέντρου της Laiki Marfin Bank.
2 - 6	Οι φωτογραφίες σε καφετέριες.

Γραπτές πηγές

- A Cahit, Neriman (2001) *Eski Lefkoşa Kahveleri ve Kahve Kültürü (Τα Καφενεία στην παλιά Λευκωσία και η παράδοση του Καφέ)*, ŞADİ, Kültür ve Sanat Yayınları, Girne, σ.σ. 18-19, 25.
- B Richter. M.O. (1913) *Ελληνικά Έθιμα στην Κύπρο*, ελληνική μετάφρ. Από Α. Μαραγκού, Πολιτιστικό Κέντρο του Ομίλου Λαϊκής της Marfin Popular Bank, Λευκωσία. σελ 175
- Γ Cahit, Neriman, ό.α. σ.σ. 17, 53.
- Δ Μιχαλίδη, Μ.Α (1985), *Χώρα, η παλιά Λευκωσία*, Λευκωσία
- Ε Hikmetaşalar, Hizber, (2005). *Kahve Hakkında (Περί Καφενείων) in Eski Lefkoşa'da Semtler ve Anılar (Επισκέψεις και Απομνημονεύματα στην παλιά Λευκωσία)*, Κωνσταντινούπολη
- ΣΤ Μιχαλίδη, Μ.Α., ό.α.
- Z Richter. M.O. ό.α. σ.σ. 174-5
- Η Cahit, Neriman, ό.α. σελ. 41
- Θ Cahit, Neriman, ό.α. σ.σ. 71,72
- Ι Hikmetaşalar, Hizber,ό.α. σελ. 194
- ΙΑ Richter. M.O. ό.α. σελ. 175

Συνδέσεις με άλλα Θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Υπάρχουν συνδέσεις για το Θέμα 3: "Τα παζάρια στην Κύπρο μέσα από τα μάτια των Περιηγητών" και το Θέμα 4: "Η ζωή στα Παζάρια της Κύπρου."

KONU 6

KIBRIS'TA KAHVEHANE GELENEKLERİ

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

Kahvehaneler çok fonksiyonlu buluşma yerleri ve ayrıca, birçok kültürün biraraya geldiği ortamlardır. Kıbrıs'taki kahvehanelerin tarihi üzerine çalışmakla öğrenciler, Kıbrıs'ın çok kültürlü yapısı ve insanların birbirleriyle olan dayanışması hakkında çok şey öğrenebilirler.

Öğrenme amaçları

Bu konunun araştırma sorusu şudur: "Kahvehane geleneklerimiz komşularımızı anlamamızda bize nasıl yardımcı olabilir?" Tüm aktiviteler çocuklara bu soruyla ilgili anlayış geliştirmeleri ve genel cevap hakkında kendi görüşlerini oluşturmaları için tasarlanmıştır. Bu geniş kapsamlı sorunun temel öğrenme hedefi, öğrencilerin Kıbrıs toplumunun çok kültürlü doğasını anlamalarıdır.

Aktivitelerin diğer öğrenme hedefleri arasında aşağıdakiler de vardır :

- Kültürel çeşitliliği takdir etmek;
- Kıbrıs toplumunda kadınların değişen rolünü anlamak;
- Eleştirel ve yaratıcı düşünme becerisini geliştirmek;
- Çok kültürlü Lefkoşa'da kahvehanelerin çoklu fonksiyonlarını (eğlence, boş vakit, sohbet, iş, dinlenme, kültürel etkinlikler ve siyasi hayat) gözlemlemek;
- 20. yüzyıldan bugüne kadar olan dönemde kahvehanelerde sunulan yemek ve içecekleri araştırmak.

Öğrencilerin kaynak kartlarında mevcut olan kaynaklar

Görsel Kaynaklar:

1	Larnaka'da çağdaş kahvehane. Magda Ohnelfalsch-Richter (1994), <i>Griechische Sitten und Gebrauche auf Cypern</i> , p.175'ten alınmıştır. Marfin Popular Bankası Laiki Group Kültür Merkezi'nin izniyle.
2 - 6	Kahvehane fotoğrafları.

Yazılı Kaynaklar

- A Cahit, Neriman (2001), Eski Lefkoşa Kahvehaneleri ve Kahve Kültürü (Coffee-Shops in Old Nicosia and Coffee Culture), ŞADİ, Kültür ve Sanat Yayınları, Girne, s.18-19, 25.
- B Richter. M.O. (1913), Greek customs in Cyprus (Kıbrıs'ta Rum gelenekleri), Yunanca tercüme. A. Marangou, Marfin Popular Bankası'nın Laiki Grup Kültür Merkezi, Lefkoşa. s.175 tarafından alınmıştır.
- C Cahit, Neriman, s. yukarıda belirtilen kitap, s. 17,53.
- D Michaelidi, M.A (1985), Chora, The Old Nicosia (Şehir, Eski Lefkoşa), Lefkoşa.
- E Hikmetağalar Hizber (2005). "Kahvehaneler Hakkında (About Coffee Shops)" Eski Lefkoşa'da Semtler ve Anılar (Districts and Memories in Old Nicosia) içinde, İstanbul.
- F Michaelidi, M. A., yukarıda belirtilen kitap.
- G Richter. M.O., yukarıda belirtilen kitap, s.174-5
- H Cahit, Neriman, yukarıda belirtilen kitap, s.41
- J Cahit, Neriman, yukarıda belirtilen kitap, s.71,72
- K Hikmetağalar, Hizber, yukarıda belirtilen kitap, s.194
- L Richter. M.O., yukarıda belirtilen kitap, s.175

Paketteki diğer konularla ilişkisi

Bu bölüm, hem üçüncü konu olan "Gezginlerin gözüyle Kıbrıs'ta pazar yerleri", hem de dördüncü konu "Kıbrıs'taki pazar yerlerinde yaşam" ile ilişkilidir.

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 1

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 2

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 3

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 4

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 5

Photograph / Φωτογραφία / Fotoğraf 6

Source A: In those coffee shops, starting from the clients' sitting style, you would see that everything was different. For example, most of the clients occupied five chairs, if they are in abundance; one for sitting, one for supporting his left arm, one for supporting his right arm, one for laying or putting his foot on, and finally one for putting his coffee tray on.

In old coffee shops there was a typical corner where the coffee was cooked. Coffee cooker, water and washbasin were here. Coffee was cooked by hot water taken from a water cup located on a cooker. The pots (cezve) for a single or two coffees were located on sand which was always hot on the cooker.

There were very interesting pictures on the coffee shop wall. [...] Yes; you could see various pictures hung on the wall; pictures reflecting the British period's statesmen such as governor, king and queen. Later, pictures reflecting Turkish statesmen. [...] beside these, colourful posters of Arabic female singers [...] were hung on the walls.

As you know, until the 1960's there was television neither in houses nor in coffee shops. During that time the most important source of entertainment was radio operated by huge batteries. [...] at news time the coffee shops became more crowded and everybody gathered around the radio, and not making the slightest noise, listened to the news.

Source B: A small corner of the coffee shop is enough for the owner to prepare the coffees on a coal fire. The furniture is mostly many chairs, but sometimes small tables are scattered.

Πηγή Α: Στα καφενεία αυτά, θα αντιλαμβανόσασταν πως όλα ήταν διαφορετικά ξεκινώντας από τον τρόπο που κάθονταν οι πελάτες. Για παράδειγμα, οι περισσότεροι έπιαναν πέντε καρέκλες, εάν περίσσειαν: Μία για να κάθονται, μία για να στηρίζουν το αριστερό τους χέρι, μία για το δεξί τους χέρι, μία για να απλώνουν ή να βάζουν τα πόδι τους επάνω και, τέλος, μία για να ακουμπούν επάνω τον δίσκο.

Στα παλιά καφενεία υπήρχε μία χαρακτηριστική γωνία που ψηνόταν ο καφές. Εδώ βρίσκονταν το μάτι του καφέ, το νερό και ο νεροχύτης. Ο καφές γινόταν με βραστό νερό που το έπαιρναν από ένα δοχείο νερού που ήταν τοποθετημένο επάνω στο μάτι. Τα δοχεία (τζιουσβέ) χωρητικότητας ενός ή δύο καφέδων τοποθετούνταν στη χόβολη, η οποία ήταν πάντοτε καυτή επάνω στο μάτι.

Υπήρχαν πολύ ενδιαφέρουσες εικόνες στον τοίχο του καφενείου... Πράγματι, εκεί θα βλέπατε διάφορες εικόνες κρεμασμένες στον τοίχο, οι οποίες απεικόνιζαν τους πολιτικούς της βρετανικής περιόδου όπως τον κυβερνήτη, τον βασιλιά και τη βασίλισσα. Αργότερα, αντικαταστάθηκαν με εικόνες που απεικόνιζαν Τούρκους πολιτικούς. [...] Εκτός από αυτά, πολύχρωμες αφίσες με τραγουδίστριες από την Αραβία [...] ήταν κρεμασμένες στους τοίχους.

Όπως γνωρίζετε, έως την δεκαετία του 1960 δεν υπήρχε τηλεόραση ούτε στα μαγαζιά, αλλά ούτε και στα καφενεία. Εκείνη την εποχή η πιο γνωστή πηγή ψυχαγωγίας ήταν το ραδιόφωνο, το οποίο λειτουργούσε με κάτι τεράστιες μπαταρίες. Συγκεκριμένα, τα καφενεία ήταν ιδιαίτερα κατάμεστα την ώρα των ειδήσεων, όπου όλοι μαζεύονταν γύρω από το ραδιόφωνο, και χωρίς να κάνουν τον παραμικρό θόρυβο, άκουγαν τις ειδήσεις.

Πηγή Β: Μια μικρή γωνιά του καφενείου είναι αρκετή ώστε ο ιδιοκτήτης να ετοιμάσει τους καφέδες στη χόβολη. Τα έπιπλα είναι κυρίως πολλές καρέκλες, αλλά μερικές φορές υπάρχουν διάσπαρτα και μερικά μικρά τραπέζια.

Kaynak A: O kahvelerde, oturma şekliyle başlayarak herşeyin farklı olduğunu göreceksiniz. Örneğin, çoğu müşteriler, eğer fazla sandalye varsa, sağ ve sol kolunu dayamak için birer, ayaklarını uzatmak, ya da basmak için bir ve kahve tepsininin konması için de ayrı bir sandalye işgal ederlerdi.

Eski kahvehanelerde kahvelerin pişirildiği tipik bir köşe vardı. Kahve ocağı, su ve tekne bu köşelerde bulunurdu. Kahveler, ateş yanan bir ocak üzerine yerleştirilmiş bir su kabından alınan sıcak suda pişirilirdi. İki kahvelik veya tek kahvelik cezveler, yine aynı ocak üzerinde devamlı sıcak olarak bulunan kumun üzerine konarak pişirilirdi.

Çok ilginç resimler vardı kahve duvarlarında... Evet; kahve duvarlarında çok çeşitli posterler görebilirsiniz. İngiliz dönemini yansıtan vali, kral, kraliçe gibi İngiliz büyüklerinin fotoğrafları, daha sonraları ise Türk büyüklerini yansıtan fotoğraflar [...] Bunların yanında [...] Arap şantözlerinin renkli posterleri de asılırdı.

Biliyorsunuz Kıbrıs'ta 1960'lı yıllara kadar ev ve kahvehanelerde televizyon yoktu. O günlerde en büyük eğlence kaynağı kocaman bataryalarla çalışan radyolardı. Özellikle haber saatleri, kahvelerde her şey durur, "havadis saatleri"nde kahveler daha kalabalıklaşır ve herkes radyonun etrafına toplanarak tıs çıkarmadan haberleri dinlerdi.

Kaynak B: Kahveci için dükkanın küçük bir köşesi, kömür ateşinde kahveleri hazırlamak için yeterlidir. Eşyaların çoğu genellikle sandalyelerden oluşur, fakat bazen de dağınık halde yayılmış küçük masalar bulunur.

Source C: [...] in old coffee shops things offered were different. [...] Turkish delight, sweet, periskan, ayran [watered yoghurt], lemonade, rose syrup, tea in water glass, and foamy coffees served in special kahveci(kafeci) cups. [...] Coffee was made according to the taste of the clients; sugared (şekerli), medium (orta), not much sugared (az şekerli), and plain (sade). Some regular clients described their coffees while they were ordering, such as 'plain, boiled, haal!', 'medium and foamed!', 'sugared and foamed!'. [...] Besides coffee there were cola, lemonade, lokum, sumada, tea, milky tea, ayran. My wife made the lemonade at home. Later on, she started to make ekmek kadayıfı (a sweet bread dough baked and soaked in sugar syrup) as well. The clients liked it at afternoon prayer time.

Source D: After 1892 the law allowed coffee shops within the limits of Nicosia to 'stay open until midnight during the summer so that the residents would enjoy magical and refreshing nights'. There was even permission granted to serve alcoholic beverages.

Located outside of the walls, the coffee shop 'Anemomylos' was a popular place for excursions. Men went there during the summer, because the garden of 'Anemomylos' was cool and its water refreshing. When they ordered a biscuit, the waiter would usually also bring a glass of the refreshing water. Families often joined together to take their afternoon stroll to the 'Anemomylos'. They took with them dry foods and salads and ordered refreshing water and sweets from the shop.

Source E: [...] Burci's at Paphos Gate, Enver's at Hisarüstü, Sakka's at Sarayönü, Kahveci Derviş's at Jeweler Street, were the coffee shops famous for their Nargiles. Like the Turks who were fond of it, Greeks as well, even some regular priests, used to go to Derviş Dayı's Coffeshop for an excellent Nargile. In the past, at the coffee shops Turkish delight (lokum), lemonade, sumada (almond syrup) and rose syrup were offered. Since these light drinks were homemade, they were excellent.

Πηγή Γ: ...στα παλιά καφενεία διέφεραν τα πράγματα που προσέφεραν. Όπως είπατε, τούρκικα παστέλια, λουκούμια, γλυκά, periskan, βουτυρόγαλα (αραιωμένο γιαούρτι), λεμονάδα, σιρόπι τριαντάφυλλο, τσάι σε νεροπότηρο και καφέδες με καϊμάκι σερβίρονται σε ειδικά κύπελλα καφέ. Ο καφές φτιαχνόταν σύμφωνα με τις προτιμήσεις των πελατών: γλυκός, μέτριος, όχι πολύ γλυκός και σκέτος. Ορισμένοι εθισμένοι πελάτες περιέγραφαν τον καφέ τους ενώ έδιναν παραγγελία ως «σκέτο, βρασμένο!», «μέτριο και με καϊμάκι!», «γλυκό και με καϊμάκι!...» «Εκτός των καφέδων σερβίρονταν και κόκα κόλα, λεμονάδα, λουκούμια, σουμάδα, τσάι, γαλακτώδες τσάι, βουτυρόγαλα. Η γυναίκα μου έφτιαχνε τη λεμονάδα στο σπίτι. Αργότερα, άρχισε επίσης να φτιάχνει κανταΐφι εκμέκ (μια γλυκιά ζύμη ψωμιού ψημένη και διαποτισμένη με ζαχαρωμένο σιρόπι). Στους πελάτες άρεσε να το απολαμβάνουν την ώρα της απογευματινής προσευχής.

Πηγή Δ: Μετά το 1892 επιτρέπονταν από τον νόμο τα καφενεία εντός των ορίων της Λευκωσίας «να μένουν ανοιχτά έως τα μεσάνυχτα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, ώστε οι κάτοικοι να απολαμβάνουν μαγικές και αναζωογονητικές βραδιές». Χορηγήθηκε μέχρι και άδεια, η οποία επέτρεπε το σερβίρισμα αλκοολούχων ποτών.

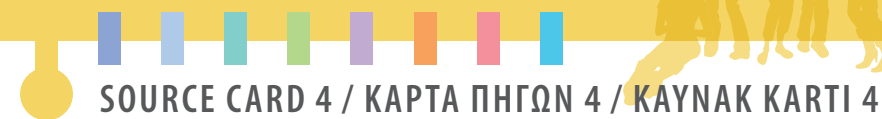
Εκτός των τειχών, το καφενείο «Ανεμόμυλος» θεωρούνταν ιδανικό μέρος για εκδρομές. Οι άντρες το επισκέπτονταν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού επειδή ο κήπος του «Ανεμόμυλου» ήταν δροσερός και το νερό του, δροσερό. Παρήγγελναν ένα γλύκισμα και αναπόφευκτα ο σερβιτόρος έφερνε μία κανάτα με το δροσιστικό νερό. Πολλές φορές, δύο ή τρεις οικογένειες αποφάσιζαν να κάνουν την απογευματινή τους βόλτα στον «Ανεμόμυλο». Επαιρναν μαζί τους ζηρά τροφή και σαλάτες και παρήγγελναν από το μαγαζί δροσερό νερό και γλυκά.

Πηγή Ε: (...) Το Μπούρκι στην Πύλη της Πάφου, το Ένβερ στο Χισαρουστού, το Σακκά στο Σαραγιονού, το Καφετζή Ντερβίς στην οδό του Κοσμηματοπώλη, ήταν καφενεία γνωστά για τους Ναργιλέδες τους. Όπως οι Τούρκοι, στους οποίους άρεσε, έτσι και οι Έλληνες, ακόμη και κάποιοι εθισμένοι ιερείς, συνήθιζαν να πηγαίνουν στο καφενείο του Ντερβίς Νταγί για να καπνίσουν έναν εξαιρετικό Ναργιλέ. Στο παρελθόν, στα καφενεία προσφέρονταν τούρκικα λουκούμια, λεμονάδα, σουμάδα (σιρόπι αμυγδάλου) και σιρόπι τριαντάφυλλο. Επειδή αυτά τα ελαφριά ροφήματα ήταν σπιτικά, είχαν εξαιρετική γεύση.

Kaynak C: Eski kahvelerde ikramlar farklıydı tabii... Dediğiniz gibi lokum, şeker, periskan, ayran, hazır limonata, gül şurubu, nargile, cam su bardağında çay, özel kahveci fincanlarında sunulan köpüklü kahveler... Tabii herkesin damak zevkine göreydi kahvesi de: şekerli, orta, az şekerli, sade gibi. Hatta bazı tiryakiler kahvesini söylerken tarifini de yaparlardı: "Sade, kaynasın ha..."; "orta şekerli köpüklü", "şekerli bol kaymaklı olsun" gibi... Gahvenin yanında kola, leymonadda, lokum, sumada, çay, sütlü çay, ayran varıdı. Leymonaddayı hanım evde yapardı. Daha sonraları hanım evde ekmek kadayıfı yapardı, ikindinleri müşteriler çok severdi...

Kaynak D: 1892'den sonra, yasayla, Lefkoşa sınırları içerisindeki kahvehanelerin "yaz boyunca geceyarısına kadar açık kalmalarına ve böylelikle Lefkoşa sakinlerinin güzel ve dinlendirici gecelerin tadını çıkarmalarına" izin verildi. Alkollü içeceklerin servis edilmesine bile izin verilmişti. Surların dışında bulunan "Anemomylos" kahvehanesi, gezinti yapılabilecek bir yer olarak nitelendirilirdi. Yazda erkekler oraya giderdi, çünkü "Anemomylos" bahçesi serindi ve suyu ferahlatıcıydı. Bir bisküvi spariş ettiklerinde, garson mutlaka bir kap da ferahlatıcı su getirirdi. Birçok kez iki veya üç aile akşamüstü gezmelerini "Anemomylos"a yapmaya karar verirdi. Yanlarında kuru yiyecekler ve salatalar getirirler, ferahlatıcı su ve tatlıları da bu kahveden spariş ederlerdi.

Kaynak E: (...) Baf Kapısı'nda Burci'nin, Hisarüstü'nde Enver'in, Sarayönü'nde Sakka'nın ve Kuyumcular Sokağı'nda Kahveci Derviş'in kahvehaneleri "Nargile Kahvesi" olarak ünlü idiler. Nargile meraklısı Türkler gibi birçok Rumlar da, hatta tiryaki bazı papazlar bile nefis bir nargile için Kahveci Derviş'in kahvesine giderlerdi. Eskiden kahvelerde lokum, sumada (badem şurubu), limonata ve gül şurubu ikramının önemli bir yeri vardı. Özellikle bu hafif içkiler evlerde özenle yapıldığından çok nefis olurlardı.

Source F: At the same time in many coffee shops music was introduced. [...] In the year 1908 at the coffee shop 'Acropolis' the orchestra of the musician Thomas performed regularly, without raising the prices of cakes and soft drinks. But if the coffee shop was hosting a theatre group, then the price of soft drinks was raised. [...]

A coffee shop that was serving the town for many years was that of Hatzisavvas. In the mornings it was frequented by people coming from other towns in order to have a coffee and rest before they departed for their place of residence. In the afternoons it was frequented by all sorts of people – professionals, scientists, teachers. [...] Men preferred to sit in coffee shops that offered music and even more if they hosted a female singer.

Source G: And while the Cypriots spend money and lots of time in the coffee shops drinking, smoking nargile and playing cards, at the same time they manage to gain a lot of money in that same place. Because in the coffee shops, they conclude the most important deals. For the merchants the coffee shop is the meeting point, where deals for products prices are made and therefore these places take the character of the stock-exchange. In times of political turbulence or pre-elections campaigns, the coffee shops are the meeting points. The coffee shops are frequented by magicians, actors, dancers, musicians and singers of both sexes. Recently some coffee shop owners have built small stages in their coffee shops and are using amateurs and theatre groups from Greece for shows.

In the coffee shops many marriages are decided and here deals between fathers for the engagement of their children are concluded, starting with the determination of the dowry. For this matter they behave as ancient Greeks.

Public orders and notifications are posted on the walls of the coffee shops and on Sundays auctions take place.

Πηγή ΣΤ: Την ίδια εποχή, σε πολλά καφενεία προστέθηκε μουσική. ... Το έτος 1908, στο καφενείο «Ακρόπολη», έπαιζε τακτικά η ορχήστρα του μουσικού Θωμά, χωρίς να αυξάνονται οι τιμές των αρτοσκευασμάτων και των αναψυκτικών. Αλλά σε περίπτωση που το καφενείο φιλοξενούσε κάποια θεατρική ομάδα, τότε οι τιμές των αναψυκτικών αυξάνονταν. ...

Ένα καφενείο, το οποίο εξυπηρετούσε για πολλά χρόνια αυτή την πόλη ήταν εκείνο του Χατζησάββα. Τα πρωινά σύχναζαν σε αυτό άνθρωποι από άλλες πόλεις για να πιουν έναν καφέ και να ξεκουραστούν πριν ξεκινήσουν για τα σπίτια τους. Τα απογεύματα φιλοξενούσε όλα τα είδη ανθρώπων, επαγγελματίες, επιστήμονες, δασκάλους.

...Οι άντρες προτιμούσαν τα καφενεία που προσέφεραν μουσική, ιδιαίτερα εάν φιλοξενούσαν κάποια τραγουδίστρια.

Πηγή Ζ: Και ενώ οι Κύπριοι ξόδευαν χρήματα και πολύ χρόνο στα καφενεία πίνοντας, καπνίζοντας Ναργιλέ και παίζοντας χαρτιά, κατορθώνουν ταυτόχρονα να κερδίσουν πολλά χρήματα, μέσα σε αυτά, καθώς στα καφενεία, συνάπτονται οι πιο σημαντικές συμφωνίες. Για τους εμπόρους, το καφενείο αποτελεί σημείο συνάντησης, όπου γίνονται συμφωνίες για τις τιμές των προϊόντων και για τον λόγο αυτό, αυτά τα μέρη παίρνουν τον ρόλο του χρηματιστηρίου. Σε περιόδους πολιτικών αναταραχών ή προεκλογικών εκστρατειών (μια προβληματική καινοτομία της εποχής μας την οποία εισήγαγαν οι Βρετανοί), τα καφενεία αποτελούν τα σημεία συνάντησης. Στα καφενεία συχνάζουν μάγοι, ηθοποιοί, χορευτές, μουσικοί, τραγουδιστές και των δύο φύλων. Πρόσφατα, κάποιοι ιδιοκτήτες καφενείων είχαν κατασκευάσει μικρές σκηνές στα καφενεία τους και φιλοξενούσαν παραστάσεις με ερασιτέχνες και θεατρικές ομάδες από την Ελλάδα.

Στα καφενεία αποφασίζονται πολλοί γάμοι και κλείνονται συμφωνίες μεταξύ πατεράδων για τους αρραβώνες των παιδιών τους, ξεκινώντας με τον υπολογισμό της προίκας. Στο θέμα αυτό συμπεριφέρονται σαν αρχαίοι Έλληνες.

Στους τοίχους των καφενείων αναρτώνται δημόσιες ανακοινώσεις και ειδοποιήσεις, και τις Κυριακές πραγματοποιούνται δημοπρασίες.

Kaynak F: Birçok kahvehaneye aynı zamanda müzik de eklenmişti. 1908 yılında 'Acropolis' kahvehanesinde, keklerin ve alkolsüz içeceklerin fiyatları artırılmaksızın, müzisyen Thomas'ın orkestrası düzenli olarak çalmaya başlamıştı. Fakat eğer kahve bir tiyatro grubuna ev sahipliği yapıyorsa, o zaman alkolsüz içeceklerin fiyatı artırırlardı...

Hatzisavvas'ın kahvehanesi şehirde uzun yıllar hizmet vermişti. Burada, sabahları diğer şehirlerden kahve içmek ve kalacakları yere gitmeden önce dinlenmek için gelen insanların uğrak yeriydi. Akşam üzerileri ise her çeşit insan gelirdi. Profesyonel meslek sahipleri, bilim adamları, öğretmenler... Erkekler, müzik olan, özellikle de kadın şarkıcıların bulunduğu kahvehanelerde oturmayı tercih ederlerdi.

Kaynak G: Kıbrıslılar kahvelerde içki ve nargile içerek, kart oynayarak çok zaman geçirip, para harcarken aynı zamanda da buralarda çok para kazanmanın yolunu da buluyorlardı. Çünkü kahvehanelerde en önemli pazarlıkları neticelendirirlerdi. Tüccarlar için kahvehaneler, ürün fiyatları için anlaşmaların yapıldığı ve bu yüzden de borsa niteliği taşıyan bir buluşma noktasıydı. Siyasal çalkantıların yaşandığı dönemlerde veya seçim öncesi kampanya (bizim dönemimize İngilizler'in getirdiği ve problem teşkil eden bir yenilik) zamanında kahvehaneler buluşma noktalarıydı. Kahvehaneler sihirbazlar, aktörler, dansçılar, müzisyenler ve hem kadın hem de erkek şarkıcılar tarafından ziyaret edilirdi. Son zamanlarda bazı kahvehane sahipleri dükkanlarına ufak sahneler kurup gösteriler için Yunanistan'dan amatörleri ve tiyatro gruplarını davet ederlerdi.

Kahvehanelerde bir çok evlilik kararlaştırılır ve babalar çocukları için burada çeyiz belirlemekle başlayan anlaşmaları neticelendirirlerdi. Bu davranışları eski Yunanlılar'a benziyor. Asayiş kuralları ve bildirimler kahvehanelerin duvarlarına asılırdı ve pazarları açık arttırma yapılırdı.

Source H:

He sighed and lamented yesterday
He kept a secret
My useless husband
passed the whole night at the coffee shop

(Turkish folk song)

Source J: I worked as *ocakci*, and my husband served. In our coffee shop there was no nargile. Coffee, milk, lemonate, sweet, lokum, ayran, tea and milky tea. I used to make *macun* of water melons, pumpkin, solanum melongena and walnut.

When my husband died (1959), I remained alone with four children. [...] Until that day my husband did not let me go to coffee shops. [...] our conditions (economical) did not allow us to employ anybody. [...] I continued to work on my own. [...] I cooked coffee and served [...] my mother was with me [...] she used to wash the cups and glasses [...] I shall ask you something. Didn't it, as a woman running a coffee shop, create unpleasant situations for you? No, no [...] such things did not happen [...] I did not have any difficulty [...] I knew most of the clients since my husband's time, they were his friends. They even waited for me till I close the shop and go home.

Source K: Coffee shops were known as meeting and leisure places for men. Villagers and townsmen, after work, convinced themselves that they had no other responsibility or duty; as soon as they had eaten something, they escaped to coffee shop.

Source L: Long before the first Viennese coffee shops that conquered the world appear, the Cypriot as all Orientals had its own coffee shop. There they passed their free time both the town people as well as the farmers. They were frequented only by men. No woman could enter, even if she was accompanied by her husband.

Πηγή Η:

Χτες αναστέναζε και θρηνούσε
Κρατούσε ένα μυστικό
Ο άχρηστος ο άντρας μου
πέρασε όλη τη νύχτα στο Καφενείο

(Τουρκικό δημοτικό τραγούδι)

Πηγή Θ: Δούλευα ως καθαρίστρια και ο άντρας μου σέρβριβε... Στο δικό μας Καφενείο δεν υπήρχε ούτε ένας Ναργιλές. Καφές, γάλα, λεμονάδα, γλυκά, λουκούμια, βουτυρόγαλα, τσάι και γαλακτώδες τσάι... Έφτιαχνα macun από καρπούζια, κολοκύθα, μελιτζάνα και καρύδια.

Όταν πέθανε ο άντρας μου (1959), έμεινα μόνη με τέσσερα παιδιά... Μέχρι εκείνη τη μέρα, ο άντρας μου δεν με άφηνε να πηγαίνω σε καφε-νεία... η κατάσταση μας (οικονομική) δεν μας επέτρεπε να προσλάβουμε κάποιον... συνέχισα να δουλεύω μόνη μου... έφτιαχνα καφέ και σέρβριρα... μαζί μου είχα τη μητέρα μου, η οποία έπλενε τα φλιτζάνια και τα ποτήρια... Θα σας κάνω μια ερώτηση. Η διεύθυνση ενός καφενείου σας δημιουργούσε δυσάρεστες καταστάσεις λόγω του φύλου σας; Όχι, όχι... τέτοια πράγματα δεν συνέβαιναν... Δεν είχα καμία δυσκολία... Γνώριζα τους περισσότερους από τους πελάτες καθώς ήταν φίλοι του άντρα μου. Μέχρι που με περίμεναν ώσπου να κλείσω το μαγαζί και να πάω σπίτι.

Πηγή Ι: Τα καφενεία είναι γνωστά ως μέρη συνάντησης και αναψυχής για τους άντρες. Οι χωρικοί ή οι αστοί, μετά τη δουλειά, πεπεισμένοι πως δεν έχουν καμία άλλη ευθύνη ή καθήκον, και εφόσον φάνε κάτι, πηγαίνουν στο Καφενείο.

Πηγή ΙΑ: Καιρό πριν τα πρώτα βιεννέζικα καφενεία που κατέκτησαν τον κόσμο, ο Κύπριος, όπως όλοι οι ανατολίτες, είχε το δικό του καφενείο. Εκεί περνούσαν τον ελεύθερο χρόνο τους τόσο οι κάτοικοι της πόλης όσο και οι αγρότες. Σε αυτά σύχναζαν μόνο άντρες. Καμία γυναίκα δεν μπορούσε να εισέλθει, ακόμη και αν συνοδευόταν από τον σύζυγό της.

Kaynak H:

Dün'ah'ladi 'vah'ladi
Bir giz bir sır sakladı
Benim hayırsız gocam
Gavede sabahladı.

(Türkçe manilerden)

Kaynak J: ... *Ocacılık* yapardım, gocam da dağıdırdı... Bizde nargile yoğudu. Gahve, süt, leymonadda, datlı, lokum, ayran, çay, sütlü çay... ... macun yapardım... Karpızın, gabağın, patlıcanın, cevizin...

Gocam ölünca (1959) galdım dört çocuğunan... O güne gadar gocam bıragmazdı beni çıkayım ocagdan da gahvenin içine geleyim... Yardımcı falan dutacag halimiz yoğudu, tek başıma işe devam etdim. Hem gahveyi yapar, hem da dağıdırdım... Rahmetli anacığım da vardı yanımda, o da fincannarı, gadefleri ikardı... Bir şey sorayım, kadın olarak yalnız başınıza bir kahveyi çalıştırmak... başınıza nahoş şeyler getirmedi mi? Yog yog... Olmadı öyle aksi şeyler... Hiçbir zorlug çekmedim ben... Müşterilerimin çoğu gocamın zamanından tanıdıgı, arkadaşlarıydı. Hatda beklelerdi ta kapadayım da gideyim eve.

Kaynak K: ...Kahvehane erkeklerin bir buluşma ve vakit geçirme yeri olarak bilinegelmiştir. Köylüyse köydeki, kentliyse kentteki kişi, günlük işinden paydos ettikten sonra, sanki başka sorumlulukları ve yapılacak başka görevleri olmadığına kendini inandırdığından, evde acele yediği bir kaç lokmadan sonra soluğu kahvede alır.

Kaynak L: Dünyayı fetheden ilk Viyanalı kahvehanelerden çok önce, tıpkı tüm Doğulular'ın olduğu gibi Kıbrıslılar'ın da kendi kahvehaneleri vardı. Hem kasabalılar hem de çiftçiler boş zamanlarını burada geçiriyorlardı. Sadece erkeklerin uğrak yeriydiler. Kocasıyla birlikte bile olsa hiçbir kadın kahvehaneye giremezdi.

How do our coffee shop traditions help us to understand our neighbours?

Start by looking at Photograph 1 on Source Card 1.

- Describe exactly what you see.
- What sort of people do you see?
- What are the people doing?

When do you think these photographs were taken? Give reasons for your answer.

If you had to choose to go to one of these places, which one would you go to? Why? What sort of clothes would you wear?

Πώς οι παραδόσεις των καφενείων μάς βοηθούν να κατανοήσουμε τους γείτονές μας;

Ξεκινήστε εξετάζοντας την Φωτογραφία 1 στην Κάρτα Πηγών 1.

- Περιγράψτε τι ακριβώς βλέπετε.
- Τι είδους ανθρώπους βλέπετε;
- Τι κάνουν οι άνθρωποι;

Πότε πιστεύετε ότι τραβήχτηκαν αυτές οι φωτογραφίες; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Εάν έπρεπε να επιλέξετε να επισκεφτείτε ένα από αυτά τα μέρη, σε ποιο θα πηγαίνατε; Γιατί; Τι είδους ρούχα θα φορούσατε;

Kahvehane geleneklerimiz komşularımızı anlamamıza nasıl yardımcı olur?

Kaynak kartı 1'deki resim bakarak başlayın.

- Tam olarak ne gördüğünüzü tarif edin.
- Ne çeşit insanlar görüyorsunuz?
- İnsanlar ne yapıyorlar?

Bu fotoğraflar sizce ne zaman çekildiler? Cevabınızı gerekçeleriyle belirtiniz.

Bu yerlerden bir tanesine gidecek olsaydınız, bu hangisi olurdu? Neden? Nasıl kıyafetler giyerdiniz?

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1

PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Now look at all the photographs on Source Card 1. Choose one of the pictures and imagine you were visiting that coffee shop. Describe the coffee shop you have visited both on the inside and outside. What would you order?

Now ask your friends in the class what they ordered in their chosen shop.

Decide which of the coffee shops shown in the photographs you think is the oldest? Which is the newest?

Make two columns. Write in one column all the things that have changed from your oldest picture to your newest. In the other column write down all the things that have stayed the same.

Think about:

- The furniture
- The decoration
- The utensils.

Τώρα κοιτάξτε όλες την Φωτογραφία της Κάρτας Πηγών 1. Επιλέξτε μία από τις εικόνες και φανταστείτε πως επισκέπτεστε το συγκεκριμένο καφενείο. Περιγράψτε το εσωτερικό και εξωτερικό του καφενείου που έχετε επισκεφθεί. Τι θα παραγγέλνατε;

Τώρα ρωτήστε τους/τις φίλους/ες σας στην τάξη τι παρήγγειλαν στο καφενείο της επιλογής τους.

Αποφασίστε ποιο από τα καφενεία που απεικονίζονται στις εικόνες είναι το παλαιότερο. Ποιο είναι το πιο καινούριο;

Φτιάξτε δύο στήλες. Γράψτε στη μία στήλη όλα τα πράγματα που έχουν αλλάξει στην καινούρια εικόνα συγκριτικά με την παλαιότερη. Στην άλλη στήλη καταγράψτε όσα πράγματα παρέμειναν ίδια.

Σημεία για σκέψη:

- Τα έπιπλα
- Η διακόσμηση
- Τα σκεύη

Şimdi Kaynak kartı 1'deki bütün resimlere bakın. Bu resimlerden birini seçin ve o kahveyi ziyaret ettiğinizi farzedin. Ziyaret ettiğiniz kahvenin hem dışını, hem de içini anlatınız. Ne sipariş ederdiniz?

Şimdi sınıfınızdaki arkadaşlarınıza kendi seçtikleri kahvehanelerde ne sipariş ettiklerini sorunuz.

Fotoğraflarda gördüğünüz kahvehanelerin en eskisi sizce hangisi? En yeni olan hangisi?

İki sütun yapınız. Birincisine, seçtiğiniz en eski fotoğraftan en yenisine kadar nelerin değişmiş olduğunu yazın. İkincisine ise aynı kalan şeyleri yazın.

Üzerinde düşünün:

- Mobilya
- Dekorasyon
- Mutfak malzemeleri.

How do our coffee shop traditions help us to understand our neighbours?

Read Sources A and B on Source Card 2 and refer to the photographs on Source Card 1. Now answer these questions:

- List at least two ways in which coffee was prepared in the old coffee shops.
- What were some of the reasons that people went to coffee shops (other than to drink coffee)?
- Which of the photographs do not fit with the descriptions in Sources A and B? Why?

Read Sources C, D and E on Source Card 3. Now answer each of these questions:

- What would you order if you visited a coffee shop in the beginning of the twentieth century and what would you order if you visited now?
- Who do you think prepared the beverages and sweets at the beginning of the twentieth century and where?
- Does the same occur today?
- Can you give an explanation about the ingredients they used?
- To what extent have these beverages and sweets changed over the time?

Πώς οι παραδόσεις των καφενείων μάς βοηθούν να κατανοήσουμε τους γείτονές μας;

Διαβάστε τις Πηγές Α και Β στην Κάρτα Πηγών 2 και αναφερθείτε στις εικόνες της Κάρτας Πηγών 1. Τώρα απαντήστε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Καταγράψτε τουλάχιστον δύο τρόπους με τους οποίους παρασκευαζόταν ο καφές στα παλιά καφε-νεία.
- Ποιοι ήταν ορισμένοι από τους λόγους που επισκέπτονταν οι άνθρωποι τα καφε-νεία; (εκτός από το να πιουν καφέ).
- Ποιες από τις εικόνες δεν ταιριάζουν με τις περιγραφές των Πηγών Α και Β; Γιατί;

Διαβάστε τις Πηγές Γ, Δ και Ε στην Κάρτα Πηγών 3. Τώρα απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι θα παραγγέλνατε εάν επισκεπτόσασταν ένα καφε-νείο στις αρχές του εικοστού αιώνα και τι τώρα;
- Ποιος πιστεύετε πως ετοιμάζε τα αναψυκτικά και τα γλυκά στις αρχές του αιώνα και πού;
- Το ίδιο συμβαίνει και σήμερα;
- Μπορείτε να διευκρινίσετε τι συστατικά χρησιμοποιούσαν;
- Σε ποιο βαθμό άλλαξαν τα εν λόγω γλυκά και αναψυκτικά με το πέρασμα του χρόνου;

Kahvehane geleneklerimiz komşularımızı anlamamıza nasıl yardımcı olur?

Kaynak Kartı 2'deki Kaynak A ve B'yi okuyunuz ve Kaynak Kartı 1'deki resimlere bakınız. Şimdi de şu soruları cevaplayınız:

- Eski kahvehanelerde kahvenin nasıl yapıldığıyla ilgili en az iki yöntem yazınız.
- İnsanların kahvehaneye gitme sebeplerinden bazıları nelerdi? (kahve içmenin dışında).
- Kaynak A ve B'deki tasvirler, hangi resimlerle uyumuyor? Neden?

Kaynak Kartı 3'teki kaynak C, D ve E'yi okuyunuz. Şimdi aşağıdaki her bir soruyu cevaplayınız:

- Yirminci yüzyılın başlarında bir kahvehaneyi ziyaret ediyordunuz ne sipariş ederdimiz? Şimdi ne sipariş edersiniz?
- Sizce yüzyılın başlarındaki meşrubatları ve tatlıları kimler, nerede hazırlarlardı?
- Günümüzde de aynı durum söz konusu mu?
- Kullandıkları malzemelerle ilgili açıklama yapabilir misiniz?
- Zaman içerisinde bu meşrubatlar ve tatlılar ne kadar değişti?

Looking at any of the sources, think about each of the following questions and write a short note about each.

- What is the main idea of the Turkish folk song given in Source H?
- What was the position of women in coffee shops? How did this situation affect women in relation to their social and cultural life?
- To what extent do you think the position of women within the coffee shops has changed from earlier times until now?
- If you were a coffee shop owner at the beginning of our century what actions would you take in order to attract people to your coffee shop?
- Do you think that nowadays coffee shops function similarly to the past in order to attract customers?

To conclude your investigation into coffee shops in Cyprus, work in groups to prepare a presentation showing how coffee shops have always helped different communities in Cyprus to understand each other and meet together.

Εξετάζοντας οποιαδήποτε από τις πηγές, σκεφτείτε τις παρακάτω ερωτήσεις και γράψτε μία σύντομη σημείωση για κάθε μία από αυτές.

- Ποια είναι η κεντρική ιδέα του δημοτικού τραγουδιού στην Πηγή Η;
- Ποια ήταν η θέση των γυναικών στα καφενεία; Πώς επηρέαζε η συγκεκριμένη κατάσταση τις γυναίκες σε σχέση με την κοινωνική και πολιτιστική τους ζωή;
- Σε ποιο βαθμό πιστεύετε πως έχει μεταβληθεί η θέση των γυναικών στα καφενεία από παλαιότερα μέχρι σήμερα;
- Εάν ήσασταν ιδιοκτήτης/ρια καφενείου στις αρχές του αιώνα μας, τι ενέργειες θα κάνατε προκειμένου να προσελκύσετε κόσμο στο καφενείο σας;
- Πιστεύετε πως τα σημερινά καφενεία λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο, προκειμένου να προσελκύσουν περισσότερους πελάτες;

Για να ολοκληρώσετε τη διερεύνησή σας για τα καφενεία της Κύπρου, εργαστείτε σε ομάδες και προετοιμάστε μια παρουσίαση, η οποία θα προβάλει τον τρόπο με τον οποίο τα καφενεία βοηθούσαν πάντοτε τις διαφορετικές κοινότητες της Κύπρου να κατανοήσουν και να συναντήσουν η μία την άλλη.

Kaynakları göz önünde bulundurarak aşağıdaki her soru üzerinde düşünün ve her biri için kısa birer not yazın.

- Kaynak H'de verilen Türk manisinin ana fikri nedir?
- Kahvehanelerde kadının konumu neydi? Bu durum, kadının sosyal ve kültürel yaşantısını nasıl etkiledi?
- Sizce eski zamanlardan bugüne, kadınların kahvehanelerdeki konumu ne ölçüde değişti?
- Bizim yüzyılımızın başında bir kahvehane sahibi olsaydınız, kahvehanenize insanları çekmek için ne gibi şeyler yapardınız?
- Sizce günümüzün kahvehaneleri daha fazla müşteri çekmek için geçmişteki kahvehanelere benzer şekilde mi çalışıyor?

Kıbrıs'taki kahvehanelerle ilgili araştırmanızı tamamlamak için grup olarak çalışıp, Kıbrıs'taki farklı toplumların birbirlerini anlamalarına ve birbirleriyle buluşmalarına kahvehanelerin nasıl yardımcı olduğunu konu alan bir sunum hazırlayın.

TOPIC 7

FASHION IN CYPRUS

TEACHER NOTES

Introduction to the topic

This topic focuses on how people in Cyprus have dressed over the last 500 years. The topic will provide opportunities for pupils to explore this important aspect of Cypriot culture. A range of knowledge and skills will be developed. The focus of this topic is the development of cultural understanding and empathy. Pupils will also have opportunities to develop their understanding of concepts such as change and continuity, similarity and difference. The amount of time needed for each of the Activity Cards will depend on the age and ability level of the pupils and on the nature of supplementary/active learning strategies chosen by the teacher.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'What does what we wear teach us about ourselves?' Specific learning intentions for each age group are:

Primary level pupils will:

- Interpret primary sources.
- Appreciate similarity and difference.
- Respond to sources and explain their feelings.
- Reflect on the issue of stereotyping.

Lower Secondary level pupils will:

- Assess utility and reliability of sources.
- Understand the cultural significance of aspects of fashion.
- Respond to sources and explain their feelings.
- Empathise with others.

Upper Secondary level pupils will:

- Assess the relative utility of sources.
- Explore the perceptions of contemporary travellers and modern historians.
- Identify the key factors that impacted on fashions in the past.
- Create a presentation, giving due consideration to diversity of background, culture and beliefs of the audience.

Pedagogical approaches

Pupil learning in this topic will be guided by the questions and activities on the cards. However, as pupils learn best when they are actively and emotionally engaged with the stimulus material, teachers should adopt active learning strategies to encourage critical and creative thinking and discussion by the pupils. Among the strategies that can be used are:

Layers of inference: This places the picture, photograph or text at the centre of a supportive frame which can be presented as a series of boxes.

In each of the boxes, an open question invites a pupil response. The first box might ask: "what does the source tell me?"; the second: "what does the source suggest?"; the next box might ask "what does the source not tell me?" and the final one: "what questions do I need to ask?". At each level the questions are progressively more challenging and help pupils move from basic comprehension of the source to more challenging analytical and evaluative work.

Lines of interpretation: Using this strategy, pupils work in groups to examine a range of sources. A key enquiry question is set and a relevant source is provided for each group. The words 'No' and 'Yes' are placed at each end of a 'washing line'. Each group has to decide where to place their source on the line and must defend their decision by referring to key evidence in the source which has influenced their decision. The same source is given to the next group who analyse it and agree or disagree with the original decision. The benefit of this methodology is that it encourages pupils to analyse the sources closely and develops their capacity to construct and support arguments.

Assessment

It is expected that assessment will be by a combination of teacher observation and professional judgement, and pupil self-assessment. The focus of these materials is cultural understanding and empathy, therefore as well as assessing the more 'traditional' historical skills, assessment must also explore the extent to which the pupil is aware of, or sensitive to, the ideas of others and accepts the validity of different perspectives.

As pupils progress through the topic, they are invited to create lengthier responses which can be evaluated according to criteria which they help establish. For a fuller discussion of pupil self-assessment, please see the General Notes for the Teacher. In this topic the teacher should try to ensure that:

- learning intentions are shared with the pupils;
- pupils know what they are trying to achieve;
- pupils are involved in assessing their own work and that of others;
- pupils and teachers work together to assess the learning.

Sources available for this topic on the pupil Source Cards:

- A Painting: Friday Bazaar close to St Sophia Church, 1936. By Arthur Legge, a romantic artist with special interest in everyday scenes. Rita Severis (2000) *Travelling Artists in Cyprus 1700–1960*, image 252, p. 208.
- B Bourgeoisie family of Nicosia, 1900. Photographic album, Leventis Municipal Museum of Nicosia.

- C Couple in their festive cloths at the festival of St Herakleidios Monastery, end of the nineteenth century. A photograph by Max Ohnefalsch-Richter, cited in Marfin Laiki Bank Cultural Centre, 1993, *Studies in Cyprus*, image no.70a.
- D Group of Nicosia citizens in front of St Sophia. A photograph by John Thomson cited in Marfin Laiki Bank Cultural Centre (1984) *Through Cyprus with a Camera in the Autumn of 1878*, p. 47.
- E E. Rizopoulou, Hegoumenidou (1996) *The urban costume of Cyprus during the 18th and 19th century*, p. 22.
- F Abbe Mariti, (1769) *Viaggi per l' isola di Cipro*, (published on the internet: <http://www.cyprusexplorer.globalfolio.net/eng/history/mariti/index02.php>).

- G Archduke Louis Salvator of Austria (1881) *Lefkosia, the capital of Cyprus*, Kegan Paul and Co., London, reprinted 1983 by Trigraph, p. 58.
- H Cahit, Neriman (2009) *Turkish Cypriot Women in Historical Perspective*, Limassol, pp. 53-5
- J E. Rizopoulou, Hegoumenidou op. cit., pp. 41-2.

Links to other topics in the pack

There is a strong link to Topic 1 'Wedding traditions in Cyprus'

ΘΕΜΑ 7

Η ΜΟΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Το συγκεκριμένο σύνολο πηγών και δραστηριοτήτων επικεντρώνεται στο πώς ντύνονται οι άνθρωποι στην Κύπρο τα τελευταία 500 χρόνια. Το Θέμα παρέχει στους/στις μαθητές/τριες την ευκαιρία να διερευνήσουν αυτή τη σημαντική πτυχή του κυπριακού πολιτισμού. Αναπτύσσεται μια σειρά γνώσεων και δεξιοτήτων. Στο επίκεντρο του συγκεκριμένου Θέματος βρίσκεται η ανάπτυξη πολιτισμικής κατανόησης και ιστορικής ενσυναίσθησης. Οι μαθητές/τριες έχουν επίσης ευκαιρίες να καλλιεργήσουν την κατανόηση εννοιών όπως η αλλαγή και η συνέχεια, ομοιότητες και διαφορές. Ο χρόνος που απαιτείται για την κάθε μία από τις κάρτες δραστηριοτήτων θα εξαρτηθεί από την ηλικία και από το επίπεδο ικανότητας των μαθητών/τριών, καθώς και από τη φύση των συμπληρωματικών, ενεργών στρατηγικών μάθησης που θα επιλεγούν από τον/την εκπαιδευτικό.

Μαθησιακές προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση για το Θέμα είναι: «Τι μας διδάσκουν για τον εαυτό μας αυτά που φοράμε»; Οι συγκεκριμένες μαθησιακές προθέσεις για την κάθε ηλικιακή ομάδα είναι οι ακόλουθες:

Δημοτικό: Οι μαθητές/τριες να:

- Ερμηνεύσουν πρωτογενείς πηγές
- Κατανοήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές
- Ανταποκριθούν σε μια πηγή εξηγώντας τα συναισθήματά τους
- Προβληματιστούν σχετικά με το θέμα των στερεοτύπων.

Γυμνάσιο: Οι μαθητές/τριες να:

- Αξιολογήσουν τη χρησιμότητα και την αξιοπιστία των πηγών
- Κατανοήσουν την πολιτιστική σημασία των πτυχών της μόδας
- Ανταποκριθούν σε μια πηγή εξηγώντας τα συναισθήματά τους
- Καλλιεργήσουν την ενσυναίσθησή τους προς τους άλλους.

Λύκειο: Οι μαθητές/τριες να:

- Αξιολογήσουν τη σχετική χρησιμότητα των πηγών
- Διερευνήσουν τις αντιλήψεις των σύγχρονων ταξιδιωτών και ιστορικών
- Αναγνωρίσουν τους βασικούς παράγοντες που επηρέασαν τη μόδα στο παρελθόν
- Προετοιμάσουν μια παρουσίαση λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη την ποικιλομορφία του υπόβαθρου, του πολιτισμού και των πεποιθήσεων του κοινού.

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Η μάθηση για το Θέμα αυτό θα καθοδηγείται από τις ερωτήσεις και δραστηριότητες στις κάρτες. Όμως αφού οι μαθητές/τριες μαθαίνουν καλύτερα

όταν ασχολούνται ενεργά με υλικό που τους παρέχει ερεθίσματα, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να υιοθετούν στρατηγικές ενεργούς μάθησης για να ενθαρρύνουν την κριτική και δημιουργική σκέψη και συζήτηση ανάμεσα στους μαθητές/τριες. Ανάμεσα στις στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι:

Επίπεδα Συμπερασμάτων Αυτό τοποθετεί την εικόνα, τη φωτογραφία (ή το κείμενο) στο κέντρο ενός υποστηρικτικού πλαισίου που μπορεί να παρουσιαστεί σαν μια σειρά από ορθογώνια. Σε καθένα από τα ορθογώνια, ένα αναπάντητο ερώτημα αναμένει την απάντηση του/της μαθητή/τριας. Το πρώτο ορθογώνιο ρωτά: «Τι μου αποκαλύπτει η πηγή»; Το δεύτερο «Τι μπορώ να συμπεράνω»; (Η τι εισηγείται η πηγή). Η ερώτηση του επόμενου ορθογώνιου είναι «Τι δεν μου αποκαλύπτει η συγκεκριμένη πηγή»; Τέλος, «Ποιες ερωτήσεις πρέπει να κάνω». Στο κάθε επίπεδο, ο βαθμός δυσκολίας των ερωτήσεων αυξάνεται προοδευτικά και βοηθά τους/τις μαθητές/τριες να μεταβούν από την απλή κατανόηση της πηγής σε πιο δύσκολη, αναλυτική και αξιολογική εργασία.

Γραμμές Ερμηνείας Χρησιμοποιώντας τη συγκεκριμένη στρατηγική, οι μαθητές/τριες εργάζονται σε ομάδες για να εξετάσουν μια σειρά πηγών. Έχει τεθεί το βασικό ερώτημα προς διερεύνηση, ενώ παρέχεται μια σχετική πηγή για κάθε ομάδα. Οι λέξεις «όχι» και «ναι» τοποθετούνται στα δύο άκρα ενός «σχοινοβίου απλώματος ρούχων». Κάθε ομάδα πρέπει να αποφασίσει πού θα τοποθετήσει την πηγή της και πρέπει να υπερασπιστεί την απόφασή της, αναφερόμενη σε βασικά στοιχεία της πηγής τα οποία έχουν επηρεάσει την απόφαση των μελών της. Η ίδια πηγή δίνεται και στην επόμενη ομάδα, η οποία την αναλύει και συμφωνεί ή διαφωνεί με την αρχική απόφαση. Το πλεονέκτημα αυτής της μεθοδολογίας είναι ότι ενθαρρύνει τους/τις μαθητές/τριες να αναλύσουν διεξοδικά τις πηγές και να αναπτύξουν την ικανότητα δημιουργίας και στήριξης των επιχειρημάτων τους.

Αξιολόγηση

Αναμένεται πως η αξιολόγηση θα γίνει με ένα συνδυασμό παρατηρήσεων και επαγγελματικής κρίσης του εκπαιδευτικού, καθώς και με αυτοαξιολόγηση του/της μαθητή/τριας. Στο επίκεντρο των συγκεκριμένων υλικών βρίσκεται η πολιτισμική κατανόηση και η ιστορική ενσυναίσθηση, για αυτό και εκτός από την αξιολόγηση των πιο «παραδοσιακών» ιστορικών ικανοτήτων, η αξιολόγηση πρέπει επίσης να διερευνά τον βαθμό στον οποίο ο/η μαθητής/τρια συνειδητοποιεί την ύπαρξη ή δείχνει ευαισθησία προς τις ιδέες των άλλων και αποδέχεται την εγκυρότητα διαφορετικών προοπτικών.

Καθώς οι μαθητές/τριες προχωρούν στη διερεύνηση του Θέματος, καλούνται να αναπτύξουν πιο εκτενείς απαντήσεις, οι οποίες μπορούν να αξιολογηθούν σύμφωνα με κριτήρια που βοηθούν και οι ίδιοι να καθιερωθούν. Για μια πληρέστερη συζήτηση της αυτοαξιολόγησης των μαθητών/τριών, βλ. Γενικές Σημειώσεις για Εκπαιδευτικούς. Στο συγκεκριμένο Θέμα, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να προσπαθήσουν να διασφαλίσουν ότι:

- οι μαθησιακοί στόχοι μοιράζονται με τους μαθητές/τριες

- οι μαθητές/τριες γνωρίζουν τι προσπαθούν να επιτύχουν
- οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στην αξιολόγηση των δικών τους εργασιών, αλλά και των άλλων
- υπάρχει συνεργασία μαθητών/ριών και εκπαιδευτικών για την αξιολόγηση της μάθησης.

Διαθέσιμες πηγές στις Κάρτες Πηγών των Μαθητών/τριών

- A Πίνακας: Παζάρι της Παρασκευής κοντά στην εκκλησία της Αγίας Σοφίας, 1936. Από τον Arthur Legge, έναν ρομαντικό καλλιτέχνη με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις καθημερινές σκηνές. Rita Severis (2000) *Περιοδεύοντες Καλλιτέχνες στην Κύπρο από το 1700-1960*, εικόνα 252, σελ 208.
- B Οικογένεια της αστικής τάξης στη Λευκωσία, 1900. Φωτογραφικό Λεύκωμα, Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας.
- Γ Ζευγάρι ντυμένο με εορταστικά ρούχα στο πανηγύρι της Μονής του Αγ. Ηρακλείδιου, τέλη του 19ου αιώνα. Από το φωτογραφικό λεύκωμα της Ohnefalsch-Richter από Marfin Laiki Bank Cultural Centre (1993) *Μελέτες στην Κύπρο*, εικόνα no.70a.

- Δ Ομάδα πολιτών της Λευκωσίας μπροστά στην Αγία Σοφία. Φωτογραφία από τον John Thompson, από Marfin Laiki Bank Cultural Centre (1984) *Η Κύπρος μέσα από το φωτογραφικό φακό το φθινόπωρο του 1878*, σελ. 47.
- Ε Ε. Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου, (1996) *Η αστική ενδυμασία της Κύπρου κατά τον 18ο και 19ο αιώνα*, σελ. 22.
- ΣΤ Αβάς Mariti, *Viaggi per l'isola di Cipro*, 1769 (δημοσιεύτηκε στο διαδίκτυο: TZIOBANI MARITI, Ταξίδια στο νησί της Κύπρου).
- Ζ Αρχιδούκας Louis Salvator της Αυστρίας (1881) *Λευκωσία, η πρωτεύουσα της Κύπρου*, Kegan Paul κ.ά. Λονδίνο. Ανατυπώθηκε το 1983 από την Trigraph, σελ. 58.
- Η Καχίτ, Νεριμάν, (2009) *Τουρκοκύπριες γυναίκες σε μία Ιστορική Προσέγγιση*, Λεμεσός σ.σ. 534-535
- Θ Ε. Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου, ό. α., σ.σ. 41-42.

Συνδέσεις με άλλα Θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Υπάρχει έντονη συνάφεια με το Θέμα 4: "Οι Γαμήλιες Παραδόσεις της Κύπρου".

KONU 7

KIBRIS'TA MODA

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

Bu bölümdeki kaynaklar ve aktiviteler, geçmiş 500 yıl içinde Kıbrıs'taki insanların nasıl giyindiklerine odaklanmaktadır. Bu konu öğrencilere, Kıbrıs kültürünün bu önemli yönünü keşfetmeleri ve bu yolla çeşitli bilgi ve beceriler geliştirebilmeleri için olanaklar sağlayacaktır. Konunun odak noktası, kültürel anlayış ve empati geliştirilmesidir. Öğrenciler ayrıca değişim, süreklilik, benzerlik ve farklılık gibi kavramları daha iyi algılama imkanı yakalayabileceklerdir. Her aktivite kartı için gerekli olan zaman, öğrencilerin yaşına, beceri düzeyine ve öğretmen tarafından seçilen destekleyici/aktif öğrenme stratejilerine bağlı olacaktır.

Öğrenme amaçları

Bu konunun araştırma sorusu şudur: "Giydiklerimiz, kendimizle ilgili bize neler öğretir?" Her yaş grubuna özel öğrenme hedefleri:

İlk öğretim düzeyi: Öğrenciler,

- Birinci el kaynakları yorumlayacak.
- Benzerlik ve farklılığı anlayıp takdir edecek.
- Kaynağa karşılık vererek duygularını açıklayacak.
- Genellemeler ve basmakalıp klişeler üzerine düşünecek.

Orta öğretim düzeyi: Öğrenciler,

- Kaynakların işe yararlılığını ve güvenilirliğini değerlendirecek.
- Moda unsurlarının kültürel önemini anlayacak.
- Kaynaklara karşılık vererek duygularını açıklayacak.
- Diğerleriyle empati kuracak.

Lise düzeyi: Öğrenciler,

- Kaynakların göreceli işe yararlılığını değerlendirecek.
- Çağdaş gezginlerin ve modern tarihçilerin algılarını keşfedecek.
- Geçmişte modayı etkileyen ana faktörleri belirleyebilecek.
- Hedef kitlenin geçmişleri, kültürleri ve inançlarının çeşitliliğini dikkate alarak sunum hazırlayacak.

Pedagojik Yaklaşımlar

Öğrencilerin öğrenme süreci, kartlardaki aktiviteler ve sorularla yönlendirilecektir. Ancak, öğrenciler, uyarıcı materyallere duygusal olarak ilgi duyduklarında ve aktif bir şekilde katılım gösterebildiklerinde en iyi öğrendiklerinden, öğretmenler öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşünceleri ile tartışmalarını destekleyecek aktif öğrenme stratejileri benimsemelidir. Kullanılabilecek stratejiler arasında şunlar vardır:

Çıkarsama Kademeleri Bu aktivite; bir fotoğraf, resim (veya yazıyı) bir dizi kutucuk şeklinde sunulabilecek kademeli bir çerçevenin merkezine yerleş-

tirir. Her bir kutuda açık uçlu bir soru öğrencilerin cevap vermesini teşvik eder. İlk kutu şunu sorabilir: "Bu kaynak bana ne söylüyor?" İkincisi, "Bundan ne çıkarabilirim?" (veya bu kaynak ne anlama geliyor?). Bir sonraki kutuda şu sorulabilir: "Kaynağın bana söylemediği şey nedir?" Ve son olarak: "Sormam gereken sorular nelerdir?" Her bir kademedeki sorular giderek zorlaşmakta ve öğrencilerin, kaynağı basit şekilde anlamalarından başlayarak, kaynağa daha zor olan analitik ve değerlendirici şekilde yaklaşmaları sağlanmaktadır.

Yorumlama Hattı Bu stratejiyi kullanarak, öğrenciler, çeşitli kaynakları incelemek için gruplar halinde çalışırlar. Her bir grup için ana araştırma sorusu belirlenir ve gerekli kaynak sağlanır. 'Evet' ve 'hayır' kelimeleri bir "çamaşır ipi"nin iki ucuna yerleştirilir. Her grup, kaynağını ipin hangi ucuna yerleştireceğine karar vermek zorunda olup, kararlarına etkiye bulunan kaynaktaki kanıta dayanarak vermiş oldukları kararı savunmalıdır. Aynı kaynak, bunu analiz eden bir sonraki gruba da verilir ve esas kararla aynı fikirde olup olmadıkları sorulur. Bu yöntemin yararı, hem öğrencilerin kaynakları yakından analiz etmelerini, hem de argümanlarını oluşturma ve destekleme kapasitelerini geliştirmelerini teşvik etmesidir.

Ölçme-Değerlendirme

Değerlendirmenin, öğretmenin gözlemi ve profesyonel muhakemesi ile öğrencinin öz-değerlendirmesinin bir birleşimi olması beklenmektedir. Bu materyallerin odaklandığı nokta, "geleneksel" tarih becerileri olduğu kadar empati ve kültürel anlayış olduğundan, değerlendirme, öğrencinin başkalarının fikirlerine yönelik farkındalığı veya duyarlılığını ve farklı bakış açılarının geçerliliğini ne kadar kabul ettiğini ölçmelidir.

Öğrencilerin, konuyla ilgili ilerledikçe, daha uzun cevaplar vermeleri beklenmektedir. Böylece bu uzun cevaplar, oluşturulmasında yardımcı oldukları kriterlere göre değerlendirilebilecektir. Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmeleriyle ilgili daha geniş bilgi için lütfen Öğretmenler için Genel Notlar'a bakınız. Bu konuda öğretmen şunları sağlamaya çalışmalıdır:

- Öğrencilerle öğrenme hedefleri paylaşılmalı;
- Öğrenciler neyi başarmaya çalıştıklarını bilmeli;
- Öğrenciler hem kendi hem de diğerlerinin çalışmalarını değerlendirmede yer almalı;
- Öğrenme sürecini değerlendirmede öğretmenler ve öğrenciler beraber çalışmalı.

Öğrencilerin kaynak kartlarında bulunan kaynaklar

A Resim: Aya Sophia Kilisesi'ne yakın Cuma Pazarı, 1936. Arthur Legge'den; gündelik yaşam manzaralarına özel ilgisi olan romantik bir sanatçı. Rita Severis (2000) "Travelling Artists in Cyprus 1700–1960 (1700-1960 Kıbrıs'a Seyahat eden Ressamlar)", resim 252" s. 208.

- B Lefkoşa'lı bir burjuva ailesi, 1900. Fotoğrafik albüm, Lefkoşa Leventis Municipal Müzesi.
- C 19. yüzyılın sonunda, St. Herakleidos Manastırı festivalinde, festival kıyafetleriyle bir çift. Max Ohnefalsch-Richter'in (1895) fotoğraf albümünden. Marfin Laiki Bankası Kültür Merkezi, 1993, Kıbrıs Çalışmaları, imaj no. 70a.
- D Bir grup Lefkoşa sakini, Aya Sophia'nın önünde. John Thompson'un fotoğrafı, 1878, Marfin Laiki Bankası Kültür Merkezi, 1984, *Through Cyprus with a Camera in the Autumn of 1878 (1878 Sonbaharında bir fotoğraf makinesiyle Kıbrıs'a)*, s.47.
- E E. Rizopoulou, Hegoumenidou, (1996) *The urban costume of Cyprus during the 18th and 19th century (19.ve 20. yüzyıllar boyunca Kıbrıs şehir kıyafetleri)*, s.22

- F Abbe Mariti, Viaggi per l'isola di Cipro, 1769 (İnternet yayını: GIOVANNI MARITI, Kıbrıs adasında gezinti, mht).
- G Archduke Louis Salvator of Austria (1881) *Levkosia, the capital of Cyprus (Lefkoşa, Kıbrıs'ın Başkenti)*, Kegan Paul and Co. Londra. Trigraph. Tekrar baskı 1983 p.58.
- H Cahit, Neriman(2009) *Turkish Cypriot Women in Historical Perspective (Tarihsel Perspektiften Kıbrıslı Türk Kadınlar)*, Limasol s. 534,535.
- J E. Rizopoulou, Hegoumenidou, yukarıda belirtilen kitap, s s. 41,42

Paketteki diğer konularla ilişkisi

Özellikle birinci konu olan Kıbrıs'ta düğün gelenekleri'yle yakından ilişkilidir.

SOURCE CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 1 / KAYNAK KARTI 1

Source A / Πηγή Α / Kaynak A

Source B / Πηγή Β / Kaynak B

Source C / Πηγή Γ / Kaynak C

Source D / Πηγή Δ / Kaynak D

Source E: During the Ottoman period, for political and religious reasons, especially because of the need of distinguishing the subjects from the dominant Ottomans, there were imposed restrictions in using some cloths or colours. Every new sultan introduced new provisions on costume. Murat the Third (1574–1595) had imposed black cloths on all Christians. In 1703 a firman was issued forbidding Greeks, Armenians and Jews of the empire to wear coloured cloths, yellow shoes and expensive fur coats.

In 1806, another sultan's order distinguished the Greeks ('rums') in three social classes, each to wear distinct cloths. Green was the colour of the Prophet's race and its special characteristic was the head-dress ('sariki'). In his enumeration of the Nicosia officers in 1745, Drummond mentions that the green head-dress was a privilege only for the ancestors of Mohammed. These distinctive characteristics were not an invention. During Byzantine times, cloths, head-dress and shoe colour signified office, though not social class.

Abiding by the costume restrictions was compulsory in Istanbul but in other regions of the empire it depended on local traditions and the character of local authorities. In the Mediterranean islands, including Cyprus, there was great freedom. Turner (1815) noted that the head-dress of Greek villagers in Cyprus was commonly white, without provoking any reaction by the Ottomans, although white head-dress was generally forbidden to non Muslims. [...] Peter Texeira noted in 1605 that Cyprus was the only place subject to the Ottomans where he saw Christians wearing hats. Everywhere else, they were only allowed to wear a cap with fur or blue head-dress, except for Greeks and Armenians whose head-dress was red.

Πηγή Ε: Λόγοι πολιτικοί και θρησκευτικοί, κυρίως η ανάγκη διάκρισης των υποτελών από τους κυρίαρχους Οθωμανούς, επέβαλαν στους ραγιάδες περιορισμούς στη χρήση ορισμένων ενδυμάτων ή χρωμάτων. Κάθε νέος σουλτάνος που ανέβαινε στο θρόνο έδινε αυστηρές διαταγές για τήρηση των περί ενδυμασίας διατάξεων. Ο σουλτάνος Μουράτ Γ' (1574-1595) είχε επιβάλει σε όλους τους χριστιανούς τα μαύρα ενδύματα. Το 1703 απαγορεύτηκε με φερμάνι στους Έλληνες, τους Αρμένιους και τους Εβραίους, σε όλη την επικράτεια, να φορούν χρωματιστά ρούχα και κίτρινα παπούτσια, καθώς και ακριβές γούνες. Το 1806, με σουλτανική διαταγή οι ραγιάδες διαιρέθηκαν σε τρεις τάξεις με ορισμένα ενδύματα η καθεμιά. Το πράσινο αποτελούσε προνόμιο της φυλής του Προφήτη και το κυριότερο διακριτικό στοιχείο ήταν το κάλυμμα της κεφαλής. Στην απαρίθμηση των αξιωματούχων στη Λευκωσία το 1745, ο Drummond αναφέρει ότι το πράσινο σαρίκι ήταν τιμητική διάκριση των απογόνων του Μωάμεθ. Τα διακριτικά αυτά στοιχεία δεν αποτελούσαν νέα επινόηση. Και κατά τους βυζαντινούς χρόνους το ένδυμα, το κάλυμμα της κεφαλής και το χρώμα των υποδημάτων δήλωναν το αξίωμα του φέροντος, χωρίς όμως διάκριση σε κοινωνικά στρώματα.

Η τήρηση των απαγορευτικών διατάξεων ήταν αυστηρή στην Κωνσταντινούπολη, αλλά στις επαρχίες εξαρτιόταν από τις τοπικές συνθήκες και το χαρακτήρα των Αρχών. Στα νησιά του Αρχιπελάγους, όπου κατοικούσαν κυρίως Έλληνες, επικρατούσε μεγάλη ελευθερία. Το ίδιο συνέβαινε και στην Κύπρο. Ο Turner (1815) παρατήρησε πως το σαρίκι που φορούσαν οι έλληνες χωρικοί στην Κύπρο είχε συνήθως χρώμα λευκό, χωρίς να προκαλεί την αντίδραση των Οθωμανών, παρόλο που το λευκό σαρίκι απαγορευόταν γενικά στους μη Μουσουλμάνους... Ο Peter Texeira παρατήρησε το 1605 ότι η Κύπρος ήταν το μόνο υπόδουλο στους Οθωμανούς μέρος όπου είδε Χριστιανούς να φορούν καπέλα. Σ' όλους τους άλλους τόπους επιτρεπόταν να φορούν σκούφο με γούνωμα ή μπλε κεφαλομάντηλο, που για τους Έλληνες και τους Αρμένιους ήταν κόκκινο.

Kaynak E: Osmanlı dönemi boyunca, siyasi ve dini sebeplerden, özellikle, tebaayı hükümler Osmanlılar'dan ayırt edebilme ihtiyacından dolayı, bazı renklerin ve kıyafetlerin kullanılmasında kısıtlamalar vardı. Başa geçen her yeni sultan, kıyafetle ilgili yeni hükümler getirmişti. 3. Murat (1574–1595), tüm Hristiyanlara siyah renkli kıyafet giyme zorunluluğu getirdi. 1703'te yayınlanan fermanında, imparatorluktaki Yunanlılar'ın, Ermeniler'in ve Yahudiler'in renkli kıyafetler, sarı ayakkabılar ve pahalı kürk ceketler giymeleri yasaklandı.

1806'da başka bir sultan, Yunanlılar'ın (Rumlar'ın) üç farklı sosyal sınıf içerisinde ayrılımlarını ve her birinin, söz konusu sınıfa özel, farklı bir renk giymelerini emretti. Her sınıf farklı bir renk giyecekti. Yeşil, peygamber soyundan olanların rengiydi ve onların özel bir sarıkları vardı. 1745'teki Lefkoşa görevlilerinin sayımında, Drummond, yeşil sarığın sadece Muhammed'in soyundan gelenlere yönelik bir ayrıcalık olduğundan bahsediyordu. Bu ayırıcı özellikler, yeni bir icat değildi. Bizans zamanında kıyafetler, sarık ve ayakkabı rengi, sosyal sınıfın olmasa bile mevkinin göstergesiydi.

Kıyafet kısıtlamalarına uymak İstanbul'da mecburiydi; fakat imparatorluğun diğer bölgelerinde durum, yerel geleneğe ve yerel otoritelerin karakterine bağlıydı. Kıbrıs dahil, Akdeniz adalarında muazzam bir özgürlük vardı. Beyaz sarıklar genellikle Müslüman olmayanlara yasaktı; ancak Turner (1815), Kıbrıs'taki Rum köylülerinin sarıklarının çoğunlukla beyaz olduğunu ve bunun Osmanlılar arasında herhangi bir tepki uyandırmadığını belirtmişti... Peter Texeira, 1605'te Osmanlıya bağlı olup da, Hristiyanların şapka taktığını gördüğü tek yerin Kıbrıs olduğunu vurgulamıştı. Diğer her yerde, sarığı kırmızı olan Rum ve Ermeniler dışında, sadece kürklü başlık veya mavi sarık takmalarına izin vardı.

Source F: The Cypriots are generally well formed, tall and good-looking, sober and temperate. The women have mostly good eyes, but ugly features, and few are seen of any special beauty: they are tall, spirited, little industrious, and luxurious: they are long-lived, and often re-marry when they are already great-grandmothers. [...] The men dress 'alla Turca', like those of Constantinople, and so too the women of any position, except for the adornment of the head, which is high and striking, a fashion of very ancient date. Their general costume, 'alla Cipriotta' is more scanty than the other alla Turca; it consists of a kind of tight vest, and a skirt of red cotton cloth. The outer garment – which they call binish – is of cloth, velvet or other silk stuff. This is a long mantle, which starts from the shoulders, and passing over the arms, almost reaches the ground. Cypriot women like sweet odours about their heads, and to this end adorn them grotesquely with flowers.

Source G: The Turks of Levkosia often have strangely shaped eyebrows, growing upwards about the middle of the forehead, a broadly cut mouth, large dark-brown eyes with long lashes and the hair shorn in the Turkish fashion. Most of them have sea-green shirts, which suit them very well and are distinguished by their wide white trousers and many-coloured garments. The women wear in the streets upper [outer] garments of a snowy whiteness and underneath frequently rich silk dresses. The Armenian women dress in the same style, the men 'alla Franca' that is, in the European fashion.

The Greeks are a fine race, but are often disfigured by big noses. They wear long shaped bag-trousers, which are often fastened to the belt behind to prevent them from swinging about at every step they make: stockings and boots in winter only. Nearly all the women have a fez or red cap which is fastened to the forehead by a band and a handkerchief over it, sometimes the latter only. If their hair is getting grey they dye it red with sheuna as the Turkish women do their nails.

Πηγή ΣΤ: Οι Κύπριοι είναι γενικά ψηλοί και ευπαρουσίαστοι, νηφάλιοι και μετρημένοι. Οι γυναίκες έχουν όμορφα μάτια αλλά άσχημα χαρακτηριστικά και λίγες είναι εξαιρετικής ομορφιάς: είναι ψηλές, έξυπνες, επιμελείς και τους αρέσει η πολυτέλεια: είναι μακρόβιες και συχνά ξαναπαντρεύονται όταν είναι ήδη προγιαγιάδες. Όλοι οι Έλληνες αρέσκονται στη διασκεδάση αλλά οι Κύπριοι σε υπερβολικό βαθμό. Αν και καταπιέζονται τόσο πολύ από την κυβέρνηση, ποτέ δεν χάνουν τη ζωντάνια τους. Οι άντρες ντύνονται όπως οι Τούρκοι της Κωνσταντινούπολης, το ίδιο και οι γυναίκες μιας ορισμένης τάξης, εκτός από τον κεφαλόδεσμο που είναι ψηλός και εντυπωσιακός, κατάλοιπο από την αρχαιότητα. Γενικά η κυπριακή ενδυμασία είναι πιο ελεύθερη από την τουρκική. Αποτελείται από ένα εφαρμοστό γιλέκο και μια κόκκινη βαμβακερή φούστα. Το επανωφόρι που ονομάζεται «μπινίς» είναι καμωμένο από βαμβακερό, βελούδο ή μετάξι. Είναι ένας μακρύς μανδύας που ξεκινά από τους ώμους, καλύπτει τα χέρια και σχεδόν φτάνει στο έδαφος. Στις Κύπριες αρέσουν οι γλυκές μυρωδιές στο κεφάλι και γι' αυτό το παραστολίζουν με λουλούδια.

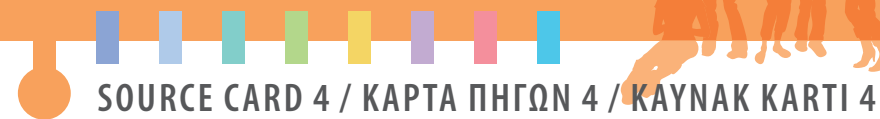
Πηγή Ζ: Οι Τούρκοι της Λευκωσίας συχνά έχουν περίεργο σχήμα φρυδιών, τα οποία αναπτύσσονται προς τα πάνω με φορά προς το κέντρο του μετώπου, φαρδύ στόμα σε γενικές γραμμές, μεγάλα σκούρα καστανά μάτια με μακριές βλεφαρίδες και τα μαλλιά τους σύμφωνα με ό,τι προστάζει η τουρκική μόδα. Οι περισσότεροι από αυτούς φορούν πράσινα ανοιχτά πουκάμισα, τα οποία τους πάνε πολύ και διαφέρουν από τα φαρδιά λευκά τους παντελόνια και τα πολύχρωμα ρούχα. Οι γυναίκες φορούν στους δρόμους ολόλευκα πανωφόρια και από μέσα, πλούσια μεταξωτά φορέματα. Κατά τον ίδιο τρόπο ντύνονται και οι Αρμένισσες, ενώ οι άντρες προτιμούν να ντύνονται «alla franca», που σημαίνει σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Οι Έλληνες είναι όμορφη φυλή, αλλά συχνά την εμφάνισή τους χαλά η υπερβολικά μεγάλη μύτη τους. Φορούν μακριές βράκες, τις οποίες δένουν πίσω στη ζώνη για να μην γλιστρούν με κάθε βήμα που κάνουν, κάλτσες και μπότες μόνο τον χειμώνα. Σχεδόν όλες οι γυναίκες έχουν ένα φέσι ή κόκκινο σκούφο που στερεώνεται στο μέτωπο με μια ζώνη και ένα μαντήλι από πάνω του, ενίοτε μόνο το τελευταίο. Εάν τα μαλλιά τους ασπρίζουν, τα βάφουν κόκκινα με χένα, όπως κάνουν οι Τουρκάλες με τα νύχια τους.

Kaynak F: Kıbrıslılar genelde düzgün vücutlu, uzun ve iyi görünüşlü, ağırbaşlı ve ılımlıdır. Kadınların çoğunlukla güzel gözleri, fakat çirkin hatları vardır ve çok azının özel bir güzelliğe sahip olduğu söylenebilir. Uzun boylu, canlı, biraz çalışkan ve gösterişlidirler. Uzun ömürlü olup, büyük-büyükanne olduklarında genellikle tekrardan evlenirler. [...] Erkekler, İstanbul'dakiler gibi, alaturka (Alla Turcha) giyinirler. Yüksek ve çarpıcı, eski moda başa yapılan süsleme hariç, herhangi bir konumdaki kadın da böyle giyinir. Kadınların genel kıyafeti olan Alla Cipriotta (Kıbrıs tarzı), alaturkaya göre daha dardır. Bu kıyafet dar bir yelek ve kırmızı pamuklu kumaştan bir etek, binış olarak bilinen üstten giyilen, kadife veya diğer ipek kumaştan olur. Bu uzun bir gömlek olup, omuzlardan başlayarak, kolları geçer ve neredeyse yere kadar uzanır. Kıbrıslı kadınlar başlarının güzel kokmasını severler ve bu nedenle tuhaf bir şekilde çiçeklerle donatırlar.

Kaynak G: Lefkoşalı Türklerin alınlarının ortasından yukarıya doğru çıkan, genellikle acayip şekillenmiş kaşları, geniş biçimli ağızları, uzun kirpiklerle büyük koyu kahve gözleri ve Türk modasına uygun kesilmiş saçları vardır. Çoğu kendilerine çok yakışan deniz yeşili bluz giyer ve geniş beyaz pantolonları ve çok renkli giysileriyle ayırt edilirler. Kadınlar sokakta kar beyazı üst giysileri ve alttan da sıklıkla zengin ipek elbiseler giyerler. Ermeni kadınları da aynı tarzda giyinirken, erkekleri Avrupa modasına uygun yani 'alla franca' giyinirler.

Yunanlılar güzel bir ırktır; fakat genelde çok büyük burunları onları çirkinleştirir. Uzun şekilli şalvar tarzda pantolonlar giyerler ve her atılan adımda salınmasını engellemek için bele kemerle tuttururlar. Çoraplar ve botlar sadece kışta kullanılır. Neredeyse her kadının, alına bir bantla sabitlenmiş ve üzerine bir mendil konulmuş bir fesi veya kırmızı başlığı vardır. Bazen sadece ikincisi olur. Eğer saçları beyazlamışsa, Türk kadınlarının tırnaklarında yaptığı gibi kinayla kırmızıya boyarlar.

Source H: In Cyprus, women lived through a covered phase in accordance with Ottoman customs and traditions. Confined behind the veil, outer garment and bay window at home, Turkish Cypriot women were able to add colour, excitement and creation to their lives through colourful embroidery on their headscarf, dress and even underwear [...] the linens woven on the loom, the wool obtained from the flock, the silk derived from the silkworm, and all the clothing sown from this material. [...]

Dressing-attire has been shaped by the geography, climate, customs and traditions of a country. [...] Alongside Turkish women, Greeks also used the headscarf. This was due to religious, traditional reasons, in addition to the fact that Cyprus had a hot and dry climate. [...] Covering the head carried two practical meanings in those days: 1) To wear over a garment 2) To agree to marriage [...] It reflected in particular the propensity for men to control, to restrict and to feel jealous.

Source J: Larnaca was the place of tradesmen and consulates in Cyprus. There took place ostentatious receptions by consuls with gunfire from the port castle, formal visits to the administration centre in Nicosia, strict formalities and majestic appearances by the consuls and the other officers. [...] Drummond describes the visit of the English consul to the Pasha of Nicosia in the middle of the eighteenth century. The families of consuls and rich tradesmen have established a European lifestyle including social gatherings, ceremonial visits and festivities. Their appearance and decoration of their houses set standards for the local ascending bourgeoisie class. Travellers of the time have written about the graphic lifestyle of these people ('Franc Levantines'), noting some Anatolian influence. According to von Richter (1816), 'hats stood higher and put aside the Turkish head-dress sariki' in Larnaca. Corancez (1809) has stressed the freedom in relationships, the pleasant manners and the appearance of women without the veil.

Πηγή Η: Στην Κύπρο, (οι Τουρκοκύπριες γυναίκες) πέρασαν μια περίοδο κάλυψης σύμφωνα με τα οθωμανικά ήθη και έθιμα. Καλυμμένες πίσω από το μαντήλι, το εξωτερικό ένδυμα και το κλειστό παράθυρο στο σπίτι, οι Τουρκοκύπριες γυναίκες κατάφεραν να προσθέσουν χρώμα, χαρά και δημιουργικότητα στη ζωή τους μέσω πολύχρωμων κεντημάτων πάνω στα μαντήλια τους, στα φορέματα, ακόμα και στα εσώρουχά τους....Τα λινά τους υφαίνονταν στον αργαλειό, το μαλλί προερχόταν από το κοπάδι προβάτων, το μετάξι από το μεταξοσκώληκα και όλα τους τα ρούχα τα έφτιαχναν με αυτά τα υλικά...

Η ενδυμασία διαμορφώνεται μακροχρόνια από τους παράγοντες γεωγραφία, κλίμα, ήθη και έθιμα μιας χώρας. ... Μαζί με τις Τουρκοκύπριες γυναίκες, και οι Ελληνίδες χρησιμοποιούσαν το μαντήλι. Αυτό οφειλόταν στη θρησκεία, στην παράδοση και στο γεγονός ότι η Κύπρος έχει ζεστό και ξηρό κλίμα. Η κάλυψη του κεφαλιού είχε ουσιαστικά δυο σημασίες εκείνη την εποχή: 1) να φοριέται σαν εξωτερικό ρούχο 2) να δηλώνει συγκατάθεση για γάμο....Δήλωνε ειδικότερα την επιτυχία του άντρα να ελέγχει, να περιορίζει και να ζηλεύει....

Πηγή Θ: Η Λάρνακα ήταν το κέντρο του εμπορίου και των ξένων προξενείων... Οι καθιερωμένες πομπώδεις υποδοχές των προξένων, με κανονιοβολισμούς από το παραλιακό φρούριο της πόλης κατά την αποβίβασή τους στη Λάρνακα, οι επίσημες επισκέψεις στην κεντρική διοίκηση στη Λευκωσία, η αυστηρή εθιμοτυπία και η μεγαλοπρεπής εμφάνιση, όχι μόνο των προξένων αλλά και των άλλων υπαλλήλων, των διερμηνέων, των ακολούθων και γενίτσαρων των προξενείων, με περίλαμπρες στολές («χρυσοκέντητα πιννίτζια»), στόχευαν στην επίδειξη δύναμης και στην αύξηση του γοήτρου και της επιρροής της χώρας που εκπροσωπούσαν. Επίσκεψη «εν πομπή» του άγγλου προξένου στον πασά της Λευκωσίας, στα μέσα του 18ου αιώνα, περιγράφει λεπτομερώς ο Drummond. Οι οικογένειες των προξένων και μεγαλεμπόρων είχαν καθιερώσει ευρωπαϊκό τρόπο ζωής, με κοσμικές συγκεντρώσεις, εθιμοτυπικές επισκέψεις και εορτασμούς. Η εμφάνισή τους και η διακόσμηση των σπιτιών τους δημιουργούσε πρότυπα για την ανερχόμενη τάξη των ντόπιων εμπόρων. Οι περιηγητές της εποχής έχουν διασώσει στιγμιότυπα από τη γραφική ζωή των Φραγκολεβαντίνων, τονίζοντας μάλιστα κάποια χροιά ανατολίτικης επίδρασης. Η παρουσία τους έδινε ευρωπαϊκό τόνο στη μικρή πόλη, όπου, κατά τον von Richter (1816), «το καπέλο στεκόταν ψηλότερα, παραμερίζοντας το σαρίκι». Ο Corancez (1809) τόνισε την ελευθερία στις συναναστροφές, τους ευχάριστους τρόπους και την εμφάνιση χωρίς πέπλο των γυναικών της Λάρνακας.

Kaynak H: Kıbrıs'ta kadınlar, Osmanlı gelenek ve göreneklerinden kaynaklanan kapalı bir dönem yaşadılar. Evde peçenin, üst giyeceklerin ve cumbalı pencerenin arkasına kapatılmış Kıbrıs Türk kadını, renkli nakışlarla süslenmiş baş örtüleri, elbiseler ve hatta iç çamaşırlarıyla yaşamlarına renk, heyecan ve yaratıcılık katıyorlardı. Tüm giysiler dokuma tezgahında dokunmuş ketenlerden, hayvanlardan elde edilen yünden ve ipek böceğinden elde edilmiş ipekten dikilirdi...

Giyinip kuşanmak uzun bir süreçte coğrafyaya, mevsime, gelenek ve göreneklere göre şekillenmiştir... Türk kadınının yanısıra Rum kadınları da baş örtüsü kullanırlardı. Bu, dini ve geleneksel sebeblere ek olarak, Kıbrıs'ın sıcak ve kuru ikliminden de kaynaklanıyordu... Başlı örtmek o dönemde iki pratik anlam taşıyordu. Bunlar: 1) Giysinin üzerine takarak, kıyafeti tamamlamak, 2) Evliliği kabul etmek... Başörtüsü, özellikle, erkeklerin kadınlar üzerinde kontrol etme, kısıtlama ve kıskanma tutumunu yansıttı.

Kaynak J: Larnaka, Kıbrıs'ta tüccarların ve konsoloslukların yeriydi. Liman kalesinden yapılan top atışlarıyla konsolosların gösterişli resepsiyonları, konsoloslar ve diğer görevliler tarafından Lefkoşa'daki yönetim merkezine resmi ziyaretleri, katı formaliteler ve görkemli gösteriler yer alırdı... Drummond, 18. yüzyılın ortalarında İngiliz Konsolosunun Lefkoşa'da Paşa'ya yaptığı ziyareti anlatır. Konsolosların aileleri ile zengin tüccarlar; sosyal etkinlikler, merasim şeklindeki ziyaretler ve eğlencelerle Avrupalı bir yaşam tarzı kurdular. Onların görünüşü ve evlerinin dekorasyonları, yükselen yerli burjuva sınıfı için bir standart getirdi. Zamanın gezginleri, bu kişilerin ("Frank Levantinlerin") biraz Anadolu etkisi altındaki canlı yaşam tarzını yazıya dökmüşlerdir. Von Richter'e göre (1816), Larnaka'da "şapkalar daha önemliydi ve Türk sarığı bir kenara kaldırılmıştı." Corancez (1809) de ilişkilerdeki bağımsızlığı, peçesiz kadınların görünüşlerini ve güzel tavırlarını vurguladı.

What does what we wear teach us about ourselves?

Choose the picture (A, B, C or D) from Source Card 1 that you find most interesting and complete the activities below:

1. Describe what the people in the picture are wearing.
2. What can you tell about the people in the picture from the clothes they are wearing?
3. What does the picture not tell you?
4. How does the picture make you feel? Explain why it makes you feel that way.

Things to think about:

- Is the picture a photograph or a drawing?
- Are the people posing for the picture?
- What group do they belong to?

Now, pair up with a partner who has chosen a different picture and share your ideas.

Τι μας διδάσκει για τον εαυτό μας ο τρόπος που ντυνόμαστε;

Επιλέξτε την Πηγή-Εικόνα (Α, Β, Γ ή Δ) που θεωρείτε πιο ενδιαφέρουσα και συμπληρώστε τις παρακάτω δραστηριότητες:

1. Περιγράψτε τι φορούν οι άνθρωποι στην εικόνα.
2. Τι μπορούμε να συμπεράνουμε για τους ανθρώπους της εικόνας από τα ρούχα που φορούν;
3. Τι δεν σας αποκαλύπτει η εικόνα;
4. Ποια συναισθήματα σας δημιουργεί η εικόνα; Εξηγήστε γιατί σας δημιουργεί τα συναισθήματα αυτά.

Σημεία για σκέψη:

- Η εικόνα είναι φωτογραφία ή πίνακας;
- Οι άνθρωποι ποζάρουν για φωτογραφία;
- Σε ποια ομάδα ανήκουν;

Τώρα σχηματίστε ζευγάρι με κάποιον/α που έχει επιλέξει μια διαφορετική πηγή και ανταλλάξτε απόψεις.

Giydiklerimiz bize kendimizle ilgili neler öğretir?

En ilginç bulduğunuz resmi seçin (A, B, C veya D) ve aşağıdaki aktiviteleri tamamlayın:

1. Resimdeki kişilerin ne giydiğini anlatınız.
2. Resimdeki kişilerin giydiklerine bakarak onlar hakkında neler söyleyebilirsiniz?
3. Resim size neyi söylemez?
4. Resim size ne hissettirir? Neden böyle hissettiğinizi açıklayınız.

Üzerinde düşünün!

- Resim bir fotoğraf mı yoksa bir çizim mi?
- İnsanlar resim için poz mu veriyorlar?
- Hangi gruba aittirler?

Şimdi, farklı bir kaynak seçen kişiyle eşleşin ve düşüncelerinizi paylaşın.

Sources A and D are of the same location – the St Sophia Church (later the Selimiye Mosque) – but they were made at different times: one was created in the 1870s, the other in the 1930s. Looking at the two together:

1. What is the same? What is different?
2. Which do you think is the oldest? Why?
3. How did fashion change in the time between these two pictures?

Now choose one of the people in Sources A or D. Write a few sentences about what they might be thinking.

Things to think about:

Who are they? What are they doing? Why are they dressed in this style? What does their clothing say about them? What do they think about themselves? What do they think about others in the picture?

Think about all the answers you have given so far.

Now, in a small group, talk about:

1. Is it easy to judge people by the way they dress?
2. Is it right to judge people by the way they look?

Οι Πηγές Α και Δ είναι από την ίδια τοποθεσία, την εκκλησία της Αγίας Σοφίας (που αργότερα μετονομάστηκε σε Σελιμιγιέ τζαμί), αλλά σε διαφορετικές περιόδους. Η μία δημιουργήθηκε τη δεκαετία του 1870 και η άλλη τη δεκαετία του 1930. Εξετάζοντας και τις δύο μαζί:

1. Ποιες είναι οι ομοιότητές τους; Ποιες είναι οι διαφορές τους;
2. Ποια πιστεύετε ότι είναι παλαιότερη; Γιατί;
3. Τι άλλαξε στη μόδα κατά την περίοδο που μεσολάβησε μεταξύ των δύο φωτογραφιών;

Τώρα επιλέξτε έναν από τους ανθρώπους της Πηγής Α ή Δ. Γράψτε λίγες προτάσεις σχετικά με τις σκέψεις τους.

Σημεία για σκέψη:

Ποιοι είναι; Τι κάνουν; Γιατί είναι ντυμένοι κατά αυτόν τον τρόπο; Τι μαρτυρά το ντύσιμό τους; Τι γνώμη έχουν για τον εαυτό τους; Τι γνώμη έχουν για τα υπόλοιπα άτομα της φωτογραφίας;

Λάβετε υπόψη σας όλες τις απαντήσεις που έχετε δώσει μέχρι στιγμής.

Τώρα, σε μικρές ομάδες, συζητήστε αν:

1. Είναι εύκολο να κρίνουμε τους ανθρώπους από τον τρόπο που ντύνονται;
2. Είναι σωστό να κρίνουμε τους ανθρώπους από την εξωτερική τους εμφάνιση;

Kaynak A ve D aynı yere aittir: St. Sophia Kilisesi (daha sonra Selimiye Camii oldu). Farklı dönemlerde oluşturuldular: Biri 1870'lerde, diğeri ise 1930'larda. İkisine beraber bakalım:

1. Aynı olan nedir? Farklı olan nedir?
2. Hangisi sizce daha eski? Neden?
3. Moda, bu iki resimin çekildiği zaman aralığında nasıl değişti?

Şimdi Kaynak A veya D'deki kişilerden birini seçiniz. Ne düşünebilecekleriyle ilgili birkaç cümle yazınız.

Üzerinde düşünün!

Kimdirler? Ne yapıyorlar? Niye bu şekilde giyinmişler? Kiyafetleri kendileri hakkında ne söylüyor? Kendileri hakkında ne düşünüyorlar? Resimdeki diğer kişilerle ilgili ne düşünüyorlar?

Şimdiye kadar vermiş olduğunuz cevaplar üzerinde düşünün. Şimdi, küçük gruplar halinde şunları tartışınız:

1. İnsanları giyimlerine göre yargılamak kolay mı?
2. İnsanları görünüşlerinden dolayı yargılamak doğru mu?

ACTIVITY CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2 / AKTİVİTE KARTI 2
PAGE 1 / ΣΕΛΙΔΑ 1 / SAYFA 1

What does what we wear teach us about ourselves?

Study Sources A-D and answer these questions:

1. How did people dress in the past?
2. Why do you think they dressed in these fashions?
3. What are they saying about themselves by the way they are dressed?
4. Taking each source in turn, describe how you feel about the people here. Explain why you feel that way.

Sources F and G were written by foreign travellers to Cyprus:

1. What do the sources tell you about the fashions worn in Cyprus at the time?
2. Do they present positive or negative views? Explain your answer.
3. Are they reliable sources? Why?
4. How do you think a person who lived in Cyprus would react to the views expressed here?

Discuss in groups:

What would a traveller to Cyprus think about the way we dress today?

Is it right to judge people by the way they look?

Τι μας διδάσκει για τον εαυτό μας ο τρόπος που ντυνόμαστε;

Μελετήστε τις Πηγές Α έως Δ και απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Πώς ντύνονταν οι άνθρωποι στο παρελθόν;
2. Γιατί πιστεύετε ότι ντύνονταν με αυτόν τον τρόπο;
3. Τι δηλώνει για τους ίδιους ο τρόπος που ντύνονταν;
4. Λαμβάνοντας υπόψη κάθε πηγή, περιγράψτε πώς αισθάνεστε για τα άτομα των εικόνων. Εξηγήστε γιατί αισθάνεστε έτσι.

Οι Πηγές ΣΤ και Ζ γράφτηκαν από ξένους ταξιδιώτες που επισκέπτονταν την Κύπρο:

1. Τι αποκαλύπτουν οι πηγές για τη μόδα στην Κύπρο εκείνη την εποχή;
2. Παρουσιάζουν θετικές ή αρνητικές απόψεις; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.
3. Αποτελούν αξιόπιστες πηγές; Γιατί;
4. Πώς πιστεύετε ότι θα αντιδρούσε ένα άτομο που ζούσε στην Κύπρο στις απόψεις που εκφέρονται εδώ;

Συζητήστε σε ομάδες:

Τι εντύπωση θα δημιουργούσε σε έναν ταξιδιώτη στην Κύπρο ο τρόπος που ντυνόμαστε σήμερα;

Είναι σωστό να κρίνουμε τους ανθρώπους από την εξωτερική τους εμφάνιση;

Giydiklerimiz kendimizle ilgili bize neler öğretir?

A-D arasındaki kaynakları inceleyin ve aşağıdaki soruları cevaplayın:

1. Geçmişte insanlar nasıl giyinirlerdi?
2. Sizce neden bu şekilde giyinirlerdi?
3. Kendi giyim tarzları hakkında neler söylüyorlar?
4. Her kaynağı sırayla ele alarak, buradaki kişilerle ilgili nasıl hissettiğinizi ifade edin. Neden bu şekilde hissettiğinizi açıklayın.

Kaynak F ve G, yabancı gezginler tarafından Kıbrıs hakkında yazılmıştır:

1. Kaynaklar, o dönemde Kıbrıs'taki moda hakkında neler söylüyor?
2. Olumlu mu yoksa olumsuz görüşler mi ortaya koyuyorlar? Cevabınızı açıklayınız.
3. Bu kaynaklar güvenilir mi? Neden?
4. Sizce Kıbrıs'ta o dönem yaşamış bir kişi, bu anlatılan görüşlere nasıl bir tepki gösterirdi?

Gruplar halinde tartışın:

Kıbrıs'a gelen bir gezgin, bugünkü giyim tarzımız hakkında ne düşünür?

İnsanları görünüşlerine göre yargılamak doğru mu?

ACTIVITY CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2 / AKTİVİTE KARTI 2
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

For this activity you need to work in groups to create a presentation on fashion in Cyprus in the past. You may create a poster, a short piece of writing, a PowerPoint or present your learning in some other way. Your work must include:

- How we know about fashions in the past.
- What different people wore.
- Why people dressed the way they did.
- How these people viewed themselves.
- How others viewed them.

To create your work:

1. Decide on the format – what are the advantages/disadvantages of the various types of presentation?
2. Summarise the information you will include – agree what you have gained from the sources, what you know already and what you need to research.
3. Assign tasks to group members.
4. Draft your presentation.
5. Review it to make sure you have included everything and to see if you can improve it.
6. Present it to your class!

Για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα πρέπει να εργαστείτε σε ομάδες για τη δημιουργία μιας παρουσίασης που θα αφορά τη μόδα στην Κύπρο του παρελθόντος. Μπορείτε να δημιουργήσετε μια αφίσα, ένα σύντομο κείμενο, μια παρουσίαση σε PowerPoint ή να παρουσιάσετε με κάποιον άλλον τρόπο όσα μάθατε. Η δουλειά σας θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Πόσα γνωρίζουμε για τη μόδα του παρελθόντος;
- Τι διαφορετικό φορούσαν;
- Γιατί ντύνονταν οι άνθρωποι με αυτό τον τρόπο;
- Πώς έβλεπαν αυτοί οι άνθρωποι τους εαυτούς τους;
- Πώς τους έβλεπαν οι άλλοι;

Για τη δημιουργία της εργασίας σας:

1. Αποφασίστε σχετικά με τη μορφή της. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα των διαφόρων τύπων παρουσίασης;
2. Συνοψίστε τις πληροφορίες που θα συμπεριλάβετε. Συμφωνήστε ως προς το ποια στοιχεία αποκομίσατε από τις πηγές, ποια γνωρίζατε ήδη και ποια θα χρειαστούν περαιτέρω έρευνα.
3. Αναθέστε καθήκοντα στα μέλη της ομάδας.
4. Προσχεδιάστε την παρουσίασή σας.
5. Ελέγξτε την παρουσίασή σας για να βεβαιωθείτε πως έχετε συμπεριλάβει τα πάντα και να διαπιστώσετε εάν υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.
6. Παρουσιάστε την στην τάξη σας!

Bu aktivite için gruplar halinde çalışmalısınız ve Kıbrıs'ta geçmişteki modayla ilgili bir sunum hazırlamalısınız. Afiş, kısa bir yazı, power point veya başka bir yöntemle öğrendiklerinizi sunabilirsiniz. Çalışmanız şunları içermelidir:

- Geçmişe ait moda hakkında nasıl bilgi edindikimiz.
- Farklı insanların ne giydikleri.
- İnsanların niye bu şekilde giyindikleri.
- Bu kişilerin kendilerini nasıl gördükleri.
- Başkalarının onları nasıl gördüğü.

Çalışmanızı hazırlamak için:

1. Sunum şeklinizin ne olacağına karar verin – Çeşitli sunum türlerinin avantajları/ dezavantajları nelerdir?
2. Vereceğiniz bilgiyi özetleyin – Kaynaklardan neler öğrendiğiniz, daha önceden neler bildiğiniz ve ek olarak neleri araştırma ihtiyacında olduğunuz üzerine hemfikir olun.
3. Grup üyelerine görevler verin.
4. Sunumunuzun taslağını hazırlayın.
5. Her şeyi dahil ettiğinizden emin olmak ve iyileştirebileceğiniz noktaların olup olmadığını görmek için üzerinden geçiniz.
6. Sunumunuzu sınıfınızla paylaşın!

What does what we wear teach us about ourselves?

Study Source E.

1. What does it tell you about how Cypriot dress changed during the Ottoman period?
2. To what extent does the author believe that dress codes were:
 - a. new?
 - b. enforced?
3. How useful is this source?

Study Sources F and G.

4. What do they tell us about the travellers' perceptions of Cypriot dress?
5. To what extent are these sources reliable?
6. How far do the views expressed support those of Source E?

Study Sources H and J

What do the sources say about the impact of the following on fashions in the past?

- a. customs
- b. trade
- c. foreign visitors.

In Source H, the author states that, 'dressing-attire has been shaped by the geography, climate, customs and traditions of a country.' Using the sources and your own knowledge, explain whether or not this is a fair interpretation of why people in Cyprus dressed as they did in the past.

Τι μας διδάσκει για τον εαυτό μας ο τρόπος που ντυνόμαστε;

Μελετήστε την Πηγή Ε.

1. Τι αποκαλύπτει για την αλλαγή του τρόπου ενδυμασίας των Κύπριων κατά την Οθωμανική περίοδο;
2. Σε ποιο βαθμό θεωρεί ο συγγραφέας τους κώδικες ντυσίματος:
 - a. καινούριους;
 - β. αναγκαστικούς;
3. Πόσο χρήσιμη είναι η συγκεκριμένη πηγή;

Μελετήστε τις Πηγές ΣΤ και Ζ.

4. Τι μας αποκαλύπτουν για τις αντιλήψεις των ταξιδιωτών σχετικά με την κυπριακή ενδυμασία;
5. Σε ποιο βαθμό μπορούν αυτές οι πηγές να θεωρηθούν αξιόπιστες;
6. Σε ποιο βαθμό οι απόψεις που διατυπώθηκαν υποστηρίζουν εκείνες της Πηγής Ε;

Μελετήστε τις Πηγές Η και Θ

Τι αποκαλύπτουν οι πηγές για την επίδραση:

- a. των εθίμων
- β. του εμπορίου
- γ. των ξένων επισκεπτών

στη μόδα κατά το παρελθόν;

Στην Πηγή Η, ο συγγραφέας αναφέρει πως «η ενδυματολογική περιβολή έχει διαμορφωθεί από τη γεωγραφία, το κλίμα, τα έθιμα και τις παραδόσεις μιας χώρας». Χρησιμοποιώντας, λοιπόν, τις πηγές και τις δικές σας γνώσεις, εξηγήστε εάν πρόκειται ή όχι για μια αντικειμενική ερμηνεία των λόγων που οι άνθρωποι ντύνονταν κατά αυτόν τον τρόπο στο παρελθόν.

Giydiklerimiz bize kendimizle ilgili neler öğretir?

Kaynak E'yi inceleyin:

1. Osmanlı döneminde, Kıbrıslıların giyiminin nasıl değiştiğiyle ilgili bize ne anlatıyor?
2. Yazar kıyafet kurallarının ne derece
 - a. Yeni
 - b. Zorunlu olduğunu düşünüyor?
3. Bu kaynak ne kadar faydalı?

Kaynak F ve G'yi inceleyiniz.

4. Gezginlerin, Kıbrıslıların kıyafetleriyle ilgili ne düşündükleri hakkında bize neler söylüyorlar?
5. Bu kaynaklar ne kadar güvenilirdir?
6. Belirtilen fikirler, kaynak E'deki fikirleri ne kadar destekler?

Kaynak H ve J'yi inceleyiniz.

Geçmişte, aşağıdakilerin moda üstünde ne gibi etkileri olduğu hakkında kaynaklar ne diyor?

- a. gelenekler
- b. ticaret
- c. yabancı ziyaretçiler

Kaynak H'de yazar, 'giyim kuşamın ülkenin coğrafya, iklim, gelenek ve göreneklerine göre şekillendiğini' belirtiyor. Kaynakları ve kendi bilginizi kullanarak, bu yorumun, insanların neden bu şekilde giyindiklerini açıklamak için doğru bir yaklaşım olup olmadığını açıklayın.

ACTIVITY CARD 3 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 3 / AKTİVİTE KARTI 3

PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

For this activity you need to work in pairs to deliver a short talk on fashions in Cyprus in the past. The audience will be a group of older people from a diverse range of backgrounds. Your presentation must be balanced and include information on:

- What people wore in the past.
- The influences on fashions.
- Reference to first-hand observations of dress in the past.

Creating your talk:

- You must decide what you want your audience to learn. Bear in mind the nature of the group.
- Summarise the information you need – including what you have learned from the sources, what you know already and what you need to research.
- Draft your presentation.
- Review it to make sure you have covered everything that is needed.

Για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα θα πρέπει να εργαστείτε σε ζευγάρια, προκειμένου να ετοιμάσετε μια μικρή ομιλία σχετικά με τη μόδα της Κύπρου στο παρελθόν. Το κοινό θα αποτελείται από μεγαλύτερους σε ηλικία ανθρώπους με διαφορετικό υπόβαθρο. Η παρουσίασή σας θα πρέπει να είναι ισορροπημένη και να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- Το είδος των ρούχων που φορούσαν οι άνθρωποι στο παρελθόν.
- επιδράσεις στη μόδα.
- Αναφορά σε παρατηρήσεις από αυτόπτες μάρτυρες για το ντύσιμο του παρελθόντος.

Προετοιμάστε την ομιλία σας:

- Πρέπει να αποφασίσετε τι θέλετε να μάθει το κοινό σας. Λάβετε υπόψη σας τη σύσταση της ομάδας.
- Συνοψίστε τις πληροφορίες που χρειάζεστε, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που αποκομίσατε από τις πηγές, αυτών που ήδη γνωρίζατε και τέλος αυτών που θα χρειαστεί να διερευνήσετε περαιτέρω.
- Προσχεδιάστε την παρουσίασή σας.
- Ελέγξτε τη παρουσίασή σας για να βεβαιωθείτε πως έχετε συμπεριλάβει όλα τα απαραίτητα.

Bu aktivite için ikili gruplar halinde çalışarak, geçmişte Kıbrıs'taki modayla ilgili kısa bir konuşma yapmalısınız. Dinleyiciler, yaşları daha büyük olan ve farklı tecrübelere sahip çeşitli kesimlerden oluşacak. Sunumunuz dengeli olmalı ve şunları içermelidir:

- Geçmişte insanların neler giydikleri.
- Modayı etkileyen faktörler.
- Geçmişteki kıyafetlerle ilgili ilk elden yapılan gözlemlerden yararlanılması.

Konuşmanızı hazırlarken:

- Dinleyicilerinizin ne öğrenmesini istediğinize karar vermelisiniz. Grubun yapısını göz önünde bulundurun.
- Gerekli olan bilgiyi özetleyiniz – kaynaklardan topladığınız şeyleri bir araya getiriniz, neleri daha önceden biliyordunuz ve neler üzerinde araştırma yapma ihtiyacındasınız.
- Sunumunuzun taslağını hazırlayın.
- Gerekli olan her şeyi içerip içermediğini kontrol etmek için gözden geçirin.

TOPIC 8

EDUCATION IN CYPRUS

TEACHER NOTES

Introduction to the topic

The topic explored in this set of sources and activities is how schools and attitudes towards young people in Cyprus have changed over the last 100 years. Within this context, the focus is on:

- (i) The development of pupils' enquiry skills
- (ii) Formative assessment as a strategy for aiding pupils' progress.

The amount of time needed for each of the Activity Cards will be dependent on the age and ability level of the pupils and on the nature of supplementary/active learning strategies chosen by the teacher.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'How have schools and attitudes to our young people changed during the last 100 years?' All activities are designed to give children an insight to this question and to form their own views about a general answer to it. Specific learning intentions for each age group are:

Primary level

- To interpret visual sources
- To explore ways of dating sources
- To consider issues of similarity and difference
- To empathise with others.

Lower Secondary

- To interpret both visual and documentary primary sources
- To develop understanding of chronology
- To construct narratives which describe and suggest reasons for changes over time
- To consider the interaction between education and the wider society.

Upper Secondary: In addition to the above:

- To test hypotheses against a given body of evidence
- To consider the possible limitations of historical sources.

Pedagogical approaches

The particular focus of the work associated with this topic is on formative assessment, or assessment for learning. Here teaching, learning and assessment combine in order to help pupils make progress, and to identify and help pupils to overcome any barriers that may be hindering such progress. For a fuller discussion of formative assessment please refer to the General Teacher Notes.

A useful starting point is to consider the various ways in which a pupil might find a question or activity in history difficult. The dimensions of difficulty include: the nature of the source material; how the task is presented; the nature of the response required; and complexity of the knowledge to be recalled. In this topic, for example, on Activity Card 1 pupils are given 'Things to think about' which gives guidance and makes the task easier. On Activity Card 2, in order to complete the task on 'Thinking about chronology', pupils need some background knowledge.

A further consideration is establishing progression within a specific concept or skill. On Activity Card 1, the first two questions in 'Things to think about' ask pupils to extract relevant information from sources. Later questions (e.g. 'How old do you think the students are?' and 'Do you think the students are pleased to be in school and having their photograph taken?') require pupils to go beyond what is given in the sources and to make inferences from them. The final three questions introduce pupils to the notion of putting forward hypotheses and matching them to the available evidence. The tasks on Activity Cards 2 and 3 follow a similar hierarchy in terms of the particular skill, but in the context of a wider variety of more complicated sources, with more limited guidance and in ways that require pupils to apply recalled knowledge. In addition pupils are asked to produce arguments both for and against a given hypothesis.

Formative assessment may focus upon progress within a specific concept or skill, or may be concerned with the broader development of pupils' historical knowledge and understanding. In addition to investigation, undertaking an historical enquiry also requires an understanding of the nature of evidence, including assessing issues of reliability and utility, and the ability to communicate the findings.

As a way of extending the activities on Activity Card 1, in order to address other elements of historical enquiry, the teacher could ask pupils to consider, for example, whether the photographs are a reliable representation of how young people at the time looked; or, more generally, how true is it that 'The camera never lies?'

Sources available for this topic on the pupil Source Cards:

- A Korovia Village Elementary School, 1981–2.
- B Nicosia Idadi School students with their teachers in 1889. Meryem Oksüzoğlu, *Rüştiye'den Günümüze Lefkoşa Türk Lisesi (1862-2002), (Rüştiye to present Nicosia Turkish Lycee)*, (2002) Ajans Yayınları, Lefkoşa, Annex picture 10 p. 212.
- C School-yard at Ankara Street in 1949 in front of the windows of the vaulted houses. Özay&Selçuk Akif (2008). *Echoes From The Past. The Turkish Community of Limassol and its Heritage*, Terra Cypria, Nicosia p. 97.

EDUCATION IN CYPRUS

- D Özay Akif-Selçuk Akif (2008) *Echoes From The Past. The Turkish Community of Limassol and its Heritage*, Terra Cypria, Nicosia p. 89.
- E W.W. Weir (1952) *Education In Cyprus*, Cyprus, p. 36.
- F Güven Uludağ-Koral Özen (co-ordinators) (2008) *Unutmadan ... Sesimiz Kısılmadan (Before forgetting ... Before lowering our voice ...)*, BİTAD, Lefkoşa, p. 89. (Translated).
- G *Pancyprium Gymnasium. One hundred years 1893–1993*, 1993, Livadiotis Nicosia, pp. 199, 201–202.

- H W.W. Weir op. cit. p. 43.
- J W.W. Weir op. cit. p. 54–5.
- K W.W. Weir op. cit. p. 55–6.

Links to other topics in the pack

There is a natural link with Topic 8 'Children in the mines in Cyprus'.

ΘΕΜΑ 8

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Το Θέμα που διερευνάται στο συγκεκριμένο σύνολο πηγών και δραστηριοτήτων είναι το πώς άλλαξαν τα σχολεία και η στάση μας προς τους νέους μας στην Κύπρο κατά τα τελευταία 100 χρόνια. Στο πλαίσιο αυτό δίνεται έμφαση (α') στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων διερεύνησης των μαθητών/τριών και (β') στη διαμορφωτική αξιολόγηση ως στρατηγική για την υποβοήθηση της πρόοδου τους. Ο χρόνος που απαιτείται για την κάθε μία από τις κάρτες δραστηριοτήτων θα εξαρτηθεί από την ηλικία και το επίπεδο ικανότητας των μαθητών/τριών, καθώς και από τη φύση των συμπληρωματικών, ενεργών στρατηγικών μάθησης που θα επιλεγούν από τον/την εκπαιδευτικό.

Μαθησιακές προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση για το Θέμα αυτό είναι: «Πώς έχουν αλλάξει τα σχολεία και η στάση μας προς τους νέους μας κατά τα τελευταία 100 χρόνια;» Όλες οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες για να δώσουν στους/στις μαθητές/τριες μια βαθύτερη αντίληψη για τη συγκεκριμένη ερώτηση και για να σχηματίσουν τις δικές τους απόψεις και γενική ανταπόκριση σε αυτό. Οι συγκεκριμένες μαθησιακές προθέσεις για την κάθε ηλικιακή ομάδα είναι οι εξής:

Δημοτικό: Οι μαθητές/τριες να:

- Ερμηνεύουν οπτικές πηγές
- Ανακαλύψουν τρόπους χρονολόγησης των πηγών
- Εξετάζουν ζητήματα ομοιότητας και διαφοράς
- Καλλιεργήσουν ενσυναίσθηση με άλλους.

Γυμνάσιο Οι μαθητές/τριες να:

- Ερμηνεύουν οπτικές και γραπτές πρωτογενείς πηγές
- Κατανοήσουν την ταξινόμηση κατά χρονολογική σειρά
- Συγγράφουν δοκίμια με τα οποία να περιγράφουν και αιτιολογούν τις αλλαγές με την πάροδο του χρόνου
- Εξετάζουν την αλληλεπίδραση μεταξύ της εκπαίδευσης και της ευρύτερης κοινωνίας.

Λύκειο: Εκτός από τα παραπάνω, οι μαθητές/τριες να:

- Επαληθεύουν υποθέσεις έναντι ενός δεδομένου σώματος αποδεικτικών στοιχείων
- Εξετάζουν τους πιθανούς περιορισμούς των ιστορικών πηγών.

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Η ιδιαίτερη εστίαση της εργασίας που σχετίζεται με αυτό το Θέμα, βρίσκεται στη διαμορφωτική αξιολόγηση ή την αξιολόγηση για μάθηση. Εδώ γίνεται συνδυασμός διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης προκειμένου να

βοηθηθούν στην πρόοδό τους οι μαθητές/τριες. Επίσης, εντοπίζονται τυχόν εμπόδια που παρεμποδίζουν την πρόοδο και παρέχεται βοήθεια για την αποφυγή τους. Για μια πληρέστερη συζήτηση της διαμορφωτικής αξιολόγησης, βλ. Γενικές Σημειώσεις για Εκπαιδευτικούς.

Μια καλή αφετηρία αποτελεί η εξέταση των διαφόρων τρόπων με τους οποίους ένας/μία μαθητής/τρια ενδέχεται να δυσκολευτεί σε μία ερώτηση ή δραστηριότητα στην ιστορία. Ο βαθμός δυσκολίας περιλαμβάνει: το είδος του υλικού της πηγής, τον τρόπο παρουσίασης της εργασίας, το στυλ της απάντησης που απαιτείται και τη δυσκολία στην ανάκληση γνώσεων. Στο Θέμα αυτό, για παράδειγμα, στην Κάρτα Δραστηριοτήτων 1, δίνεται στους/στις μαθητές/τριες το «Σημεία για σκέψη», που προσφέρει καθοδήγηση και κάνει ευκολότερη την εργασία. Στην Κάρτα Δραστηριοτήτων 2, προκειμένου να ολοκληρώσουν την εργασία τους για το «Κάνοντας σκέψεις για την χρονολόγηση», οι μαθητές/τριες χρειάζονται κάποιες γνώσεις για το πλαίσιο.

Ένα σημείο που χρειάζεται να ληφθεί περαιτέρω υπόψη είναι το πώς να εδραιωθεί η πρόοδος εντός μιας συγκεκριμένης έννοιας ή δεξιότητας. Στην Κάρτα Δραστηριοτήτων 1, για τις πρώτες δύο ερωτήσεις στο «Σημεία για σκέψη», ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να αντλήσουν σχετικές πληροφορίες από τις πηγές. Οι επόμενες ερωτήσεις (π.χ. «Πόσων χρόνων νομίζετε ότι είναι οι μαθητές/τριες;» και «Πιστεύετε ότι οι μαθητές/τριες χείρονται που είναι στο σχολείο και τους φωτογραφίζουν»), ζητούν από τους/τις μαθητές/τριες να προχωρήσουν πέρα από αυτά που δίνονται στις πηγές και να βγάλουν συμπεράσματα από αυτές. Οι τελευταίες τέσσερις ερωτήσεις εισάγουν τους/τις μαθητές/τριες στη διαδικασία δημιουργίας υποθέσεων και στο συνδυασμό αυτών με τα διαθέσιμα στοιχεία. Οι ασκήσεις στις Κάρτες Δραστηριοτήτων 2 και 3 ακολουθούν παρόμοια ιεραρχία όσον αφορά τη συγκεκριμένη δεξιότητα, όμως μέσα στο πλαίσιο μιας μεγαλύτερης ποικιλίας πιο πολύπλοκων πηγών, με πιο περιορισμένη καθοδήγηση και με τρόπους που απαιτούν από τους/τις μαθητές/τριες να εφαρμόσουν τη γνώση που θα ανακαλέσουν. Επιπρόσθετα, ζητούν από τους/τις μαθητές/τριες να χρησιμοποιήσουν επιχειρήματα υπέρ και κατά μιας δεδομένης υπόθεσης.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση μπορεί να επικεντρώνεται στην πρόοδο εντός μιας συγκεκριμένης έννοιας ή δεξιότητας ή μπορεί να αφορά την ευρύτερη ανάπτυξη της ιστορικής γνώσης και κατανόησης των μαθητών/τριών. Εκτός από τη διερεύνηση, η ανάληψη μιας ιστορικής έρευνας απαιτεί επίσης τουλάχιστον την κατανόηση της φύσης των τεκμηρίων της ιστορικής διερεύνησης, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της αξιολόγησης της αξιοπιστίας και χρησιμότητας καθώς και της δυνατότητας κοινοποίησης των ευρημάτων.

Ένας τρόπος επέκτασης των δραστηριοτήτων στην Κάρτα Δραστηριοτήτων 1, για να μπορέσουν οι εκπαιδευτικοί να ασχοληθούν και με άλλα στοιχεία της ιστορικής διερεύνησης, είναι, για παράδειγμα, να ρωτήσουν τους/τις μαθητές/τριες τους κατά πόσο οι φωτογραφίες αποτελούν αξιόπιστη αναπαράσταση του πώς έμοιαζαν εκείνη την εποχή οι νέοι. Ή πιο γενικά, πόσο αληθεύει το ότι «ο φακός δε λέει ποτέ ψέματα»

Διαθέσιμες πηγές στις Κάρτες Πηγών των Μαθητών/τριών

- A Δημοτικό Σχολείο χωριού Κορόβια, 1981-1982.
- B Το Τουρκικό Λύκειο (İdadi) τελευταία συγκέντρωση μαθητών με τους δασκάλους τους το 1912. Από Meryem Oksüzöçlü, *Rüştüye'den Günümüze Lefkoşa Türk Lisesi (1862-2002)-Από το Rüştüye στο τωρινό Τουρκικό Λύκειο της Λευκωσίας*, Ajans Yayınları, Lefkoşa, 2008. Παράρτημα (εικόνα) 10 σελ. 212.
- Γ Αναμνηστική φωτογραφία μαθητών του Τουρκικού Δημοτικού Σχολείου (1949), με φόντο την ανατολική πλευρά των σπιτιών με την στοά (κεμεραλτί), Özyay & Selçuk Akif, *Ηχώαπότα παλιά. Η Τουρκοκυπριακή κοινότητα της Λεμεσού και η κληρονομιά της*, Terra Cypria, Nicosia, 2008 παρ. 97.
- Δ Özyay Akif-Selçuk Akif (2008) *Ηχώαπότα παλιά Η Τουρκοκυπριακή-κοινότητα της Λεμεσού και η κληρονομιά της*, Terra Cypria, Nicosia παρ. 89.

- E W.W. Weir (1952) *Η Εκπαίδευση στην Κύπρο*. Κύπρος, παρ. 36.
- ΣΤ Güven Uludağ-Koral Özen (συντονιστές) (2008) *Unutmadan... Sesimiz Kısımından (Πριν Ξεχάσουμε... Πριν Χαμηλώσουμε τη Φωνή μας...)*, BİTAD, Λευκωσία, παρ.89.
- Z Αρχεία Παγκύπριου Γυμνασίου (προσαρμογή)
- Η W.W. Weir, ό. α. Παρ. 43.
- Θ W.W. Weir, ό. α. Παρ. 54-55.
- Ι W.W. Weir, ό. α. Παρ. 55-56.

Συνδέσεις με άλλα Θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Υπάρχει μια φυσική συνάφεια με το Θέμα 8: "Τα παιδιά στα μεταλλεία της Κύπρου".

KONU 8

KIBRIS'TA EĞİTİM

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

Bu bölümdeki kaynak ve aktiviteler, Kıbrıs'ta, geçtiğimiz 100 yıl içerisinde okulların ve gençlere yönelik tutumların nasıl değiştiğini ele almaktadır. Bu bağlamda odaklanılan unsurlar:

- öğrencilerin sorgulama yeteneklerinin gelişmesi.
- öğrencilerin gelişiminin desteklenmesi için strateji olarak biçimlendirici değerlendirmenin kullanılması.

Her aktivite kartı için gerekli olan süre, öğrencilerin yaş ile beceri düzeylerine ve öğretmen tarafından seçilen destekleyici/aktif öğrenme stratejilerine bağlı olacaktır.

Öğrenme amaçları

Bu konunun araştırma sorusu şudur: 'Geçtiğimiz 100 yıl içinde okullar ve gençlere yönelik yaklaşımlar nasıl değişti? Tüm aktiviteler çocuklara bu soruyla ilgili anlayış geliştirmeleri ve genel cevap hakkında kendi görüşlerini oluşturmaları için tasarlanmıştır. Her yaş grubuna özel öğrenme hedefleri:

İlk öğretim düzeyi

- Görsel kaynakları yorumlamak.
- Kaynakları tarihlendirme yöntemlerini incelemek.
- Benzerlik ve farklılık konularını incelemek.
- Diğerleriyle empati kurmak.

Ortaokul düzeyi

- Görsel ve yazılı belgelerden oluşan birinci el kaynakları yorumlamak.
- Kronolojiyi anlamak.
- Zaman içerisinde gerçekleşen değişimleri tasvir edecek ve nedenler ortaya koyacak anlatılar inşa etmek.
- Eğitim ile toplumun geneli arasındaki etkileşimi değerlendirmek.

Lise düzeyi: Yukarıdakilere ek olarak:

- Verilmiş kanıtlar karşısında hipotezleri test etmek.
- Tarihsel kaynakların olası zaafalarını göz önünde bulundurmak.

Pedagojik Yaklaşımlar

Bu konuyla ilişkilendirilmiş çalışmanın esas odak noktası biçimlendirici değerlendirme veya öğrenme amaçlı ölçme-değerlendirmeyle alakalıdır. Burada, öğrencilerin, ilerleme kaydetmesine ve bu ilerlemeye mani olabilecek engelleri belirleyip bunları aşmalarına yardımcı olmak amacıyla öğretim, öğrenim ve değerlendirme birleştirilmiştir.

Biçimlendirici değerlendirmeyle ilgili daha fazla bilgi ve tartışma için lütfen Öğretmenlere Genel Notlar kısmına bakınız.

Yararlı bir başlangıç noktasının, tarihle ilgili bir soru veya aktivitenin öğrenciye zor geleceği çeşitli şekillerini düşünmek olduğunu görebilirsiniz. Zorluk boyutları şunlardır: kaynak materyalin doğası, aktivitenin nasıl sunulduğu, gereken cevabın niteliği ve anımsanması gereken bilginin karmaşıklığı. Bu konuda örneğin, öğrencilere Aktivite Kartı 1'de 'Üzerinde düşünülecekler' verildi. Bunlar, öğrencilere yol gösterir ve işlerini kolaylaştırır. Aktivite Kartı 2'de, 'kronoloji hakkında düşünün' görevini tamamlayabilmeleri için öğrencilerin biraz ön bilgiye ihtiyaçları vardır.

Bir sonraki değerlendirme belli bir kavram veya beceriyle ilgili ilerlemenin sağlanmasıyla alakalıdır. Öğrencilerin Aktivite Kartı 1'deki 'Üzerinde düşünülecekler' bölümünün ilk iki sorusunda, kaynaklardan gerekli gördükleri bilgileri seçip ayırmaları istenir. Daha sonra (örneğin 'Sizce öğrenciler kaç yaşında?' ve 'Sizce öğrenciler okulda bulunmaktan ve fotoğraflarının çekilmesinden memnun mu?') soruları öğrencilerin kaynaklardan öğrendiklerinden daha da öteye gitmelerini ve bunlardan sonuç çıkarmalarını gerektirir. Son üç soru öğrencilere hipotezler öne sürmeyi ve bunları bulunan kanıtlarla eşleştirmeyi öğretir. Bu beceri göz önüne alınarak, aktivite kartları 2 ve 3 de aynı düzeni izliyor; fakat daha karmaşık ve geniş kapsamlı kaynaklar çerçevesinde, daha az yönlendirmeyle öğrencilerin anımsadıkları bilgileri uygulamalarını gerektiriyor. Ek olarak, öğrencilerden verilen hipotez lehine ve aleyhine argümanlar üretmeleri isteniyor.

Biçimlendirici değerlendirme belirli bir kavram veya beceri ile ilgili ilerleme üzerine odaklanabilir veya daha geniş anlamda, öğrencilerin tarih bilgisi ve anlayışının gelişimiyle birlikte ele alınabilir. İnceleme/sorgulamanın yanısıra bir tarih araştırması yapmak, asgari olarak, kaynakların güvenilirliği ile yararlılığını değerlendirebilmek ve bulguları ilişkilendirebilmek gibi beceriler de dahil olmak üzere, kanıtın doğasını anlamayı da gerektirir.

Aktivite Kartı 1'de yer alan etkinlikleri geliştirmenin bir yolu olarak, öğretmen tarihsel araştırma/sorgulamanın diğer unsurlarını ele almak amacıyla öğrencilerden, örneğin, fotoğrafların, o zamanlarda gençlerin nasıl göründüklerini güvenilir bir şekilde yansıtmadığını düşünmelerini isteyebilir; veya daha genel anlamda, 'Fotoğraf makinesi hiçbir zaman yalan söylemez?' sözünün ne kadar doğru olduğunu sorabilir. Başka konu başlıkları altında da buna benzer örnekler geliştirilebilir.

Öğrencilerin Kaynak Kartlarında bulunan kaynaklar:

- Kuruova Köy İlkokulu, 1981–1982.
- Lefkoşa İdadi okulu öğrencileri, öğretmenleriyle birlikte, 1889. Meryem Öksüzoğlu, Rüştüye'den Günümüze Lefkoşa Türk Lisesi (1862–2002), Ajans Yayınları, Lefkoşa, 2008. Ek resim 10, s. 212.
- Ankara Sokağı okul bahçesinde 1949 yılında Kemeraltı Evlerinin pencereleri önünde çekilmiş bir resim. Geçmişten Yankılar. Leymosun Kıbrıs Türk Cemaati ve Mirası, Terra Cypria. Nicosia s. 97

KIBRIS'TA EĞİTİM

- D Özyay Akif-Selçuk Akif (2008) Echos From The Past. The Turkish Community of Limassol and its Heritage (Geçmişten Akis. Limasol Kıbrıs Türk Toplumu ve Mirası), Terra Cypria, Nicosia s. 89.
- E W.W.Weir (1952) Education In Cyprus (Kıbrıs'ta Eğitim), Kıbrıs, s. 36.
- F Güven Uludağ- Koral Özen (koordinatörler) (2008) Unutmadan... Sesimiz Kısılmadan, BİTAD, Lefkoşa, s.89.
- G Pancyprian Gymnasium. One Hundred Years 1893–1993 (Pancyprian Gymnasium. Bir Asır 1893-1993), 1993 Livadiotis, Lefkoşa, s.199, 201–202.

- H W.W. Weir, a.g.y s. 43.
- J W.W. Weir a.g.y s. 54–55.
- K W.W. Weir a.g.y s. 55–56.

Paketteki diğer konularla ilişkisi

'Kıbrıs'ta madenlerdeki çocuklar' başlıklı ikinci konuyla doğal bir ilişkisi vardır.

SOURCE CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 1 / ΚΑΥΝΑΚ ΚΑΡΤΙ 1

Source A / Πηγή Α / Kaynak A

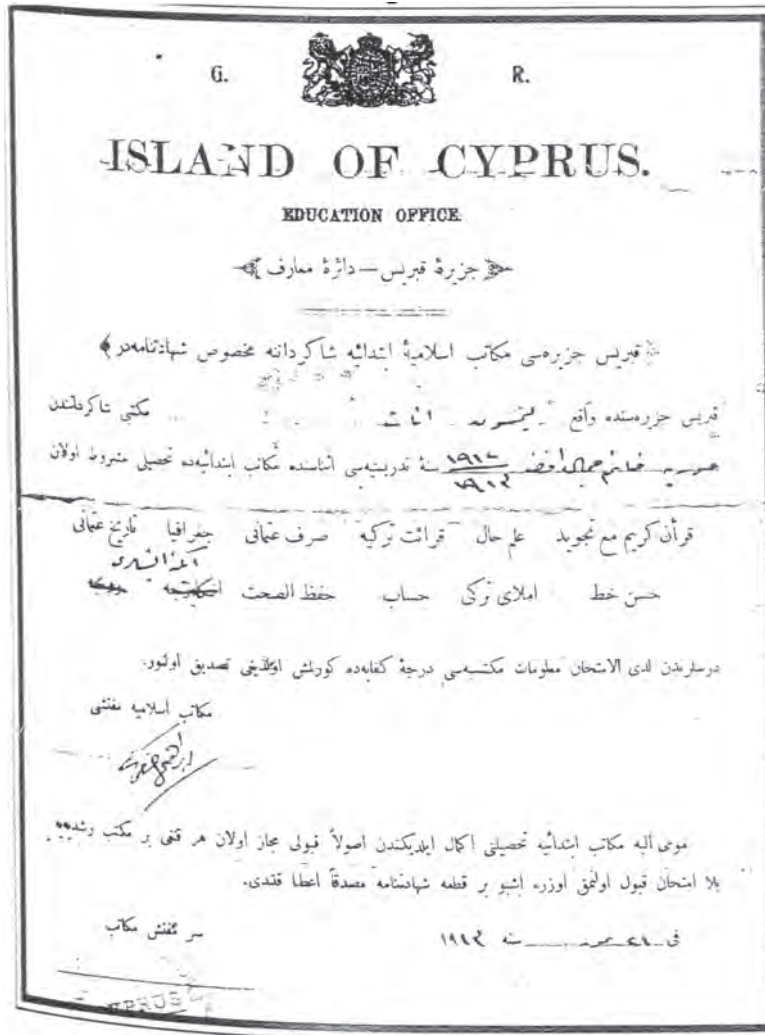
Source B / Πηγή Β / Kaynak B

Source C / Πηγή Γ / Kaynak C

Source D / Πηγή Δ / Kaynak D

A School Certificate awarded to a student at Limassol Girls Elementary School. On the certificate it states that the subjects taught in the school were: Quran, Turkish dictation, arithmetic, geography, reading in Turkish, Ottoman history, rules of conduct (İlm-i Hal), health and calligraphy.

(Source: Akif and Akif, Echoes From the Past, 2008, p. 89).

Σχολείου Θηλέων Λεμεσού. Το απολυτήριο δηλώνει πως τα μαθήματα που διδάσκονταν στο σχολείο ήταν το Κοράνι, Τουρκική Ορθογραφία, Αριθμητική, Γεωγραφία, Ανάγνωση στην Τουρκική Γλώσσα, Οθωμανική

(Πηγή: Akif και Akif, Απόηχοι του Παρελθόντος, 2008, σελ.89).

Limasol Kız İlkokulu'ndan bir öğrenciye verilen karne. Bu karnede öğretilen derslerin şunlar olduğu yazıyor: Kuran, Türkçe imla, aritmetik, coğrafya, Türkçe okuma, Osmanlı tarihi, davranış kuralları (İlm-i Hal), sağlık ve güzel yazı.

(Kaynak: Akif ve Akif, Echoes From the Past, 2008, s.89).

SOURCE CARD 3 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 3 / KAYNAK KARTI 3

Source E: *The Department of Education report for 1934–35 (of the British) indicates the chief changes brought about by new regulations:*

1. That for the first time all pupils, whether taught in Greek or Turkish, will follow the same lessons in all subjects but their own language and religions;
2. That history and geography, taught in parallel courses, are no longer dominated by Greece and Turkey but proceed outwards from Cyprus, through the Near East and the Mediterranean area, to the rest of the world: as each country is reached in geography the outlines of its history are briefly studied;
3. That English is introduced as an integral part of the curriculum in the top two classes of the larger schools (62 Orthodox-Christian, 18 Moslem and 2 Maronite).

Source F: My grandfather began school in 1946. He said that he will never forget the first day in school, especially the word his father said to the teacher, 'flesh is yours, bone is mine'.

Source G: S.S. is expelled from school for two days because he went to the movies without the permission of the school's director. (23 March 1933)

J.S. is expelled one day from school because he was seen sitting at Chatzisava's coffee shop with his parents. (27 May 1933)

The Discipline Council of the school expels for eight days the student P.M. because he was seen bicycling while he had no permission to bicycle. (17 June 1933)

Professor Mr C saw at the public park student number 519 with a girl. [...] we identify him from the students' register book. The student apologised and said that it was not his fault. She kept sending him messages with another student D. and he was carried away. (24 January 1936)

Πηγή E: *Η έκθεση του Γραφείου Παιδείας (των Βρετανών) για το 1934-35 υποδεικνύει τις κυριότερες αλλαγές που επέφεραν οι νέοι κανονισμοί:*

1. Για πρώτη φορά, όλοι οι μαθητές είτε διδάσκονταν στα Ελληνικά είτε στα Τουρκικά, θα είχαν την ίδια διδακτέα ύλη σε όλα τα μαθήματα, αλλά στη δική τους γλώσσα και θρησκεία,
2. Η ιστορία και η γεωγραφία, που διδάσκονταν ως παράλληλα μαθήματα, δεν κυριαρχούνται πλέον από την Ελλάδα και την Τουρκία, αλλά προχωρούν πέρα από τα όρια της Κύπρου και εκτείνονται από την Εγγύς Ανατολή και την περιοχή της Μεσογείου στον υπόλοιπο κόσμο. Καθώς η κάθε χώρα προσεγγίζεται στη γεωγραφία, μελετάται επιγραμματικά η ιστορία της,
3. Τα αγγλικά εισάγονται ως συστατικό μέρος του προγράμματος σπουδών στις δύο μεγαλύτερες τάξεις των μεγαλύτερων σχολείων (62 σχολεία Χριστιανών Ορθόδοξων, 18 σχολεία Μουσουλμάνων και 2 σχολεία Μαρωνιτών).

Πηγή ΣΤ: Ο παππούς μου ξεκίνησε το σχολείο το 1946. Λέει πως δεν θα ξεχάσει ποτέ την πρώτη του μέρα στο σχολείο, ιδιαίτερα την κουβέντα που είπε ο πατέρας του στον δάσκαλο: «Η σάρκα είναι δική σου, τα κόκαλα δικά μου».

Πηγή Ζ: Ο Σ.Σ.. παίρνει διήμερη αποβολή από το σχολείο διότι πήγε στον κινηματογράφο χωρίς την άδεια του διευθυντή. (23 Μαΐου 1933)

Ο Ι.Σ. παίρνει μονοήμερη αποβολή από το σχολείο επειδή καθόταν στο καφενείο του Χατζησάββα με τους γονείς του. (27 Μαΐου 1933)

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο του σχολείου αποβάλλει τον μαθητή Π.Μ. για οκτώ ημέρες επειδή έκανε ποδήλατο ενώ δεν είχε άδεια. (17 Ιουνίου 1933)

Ο καθηγητής κ. Χρ. είδε στο δημόσιο πάρκο τον μαθητή με αριθμό μητρώου 519 με ένα κορίτσι...τον αναγνώρισάμε από το βιβλίο μητρώου των μαθητών. Ο μαθητής ζήτησε συγγνώμη και ισχυρίστηκε πως δεν έφταιγε εκείνος. Εκείνη του έστειλε διαρκώς μηνύματα μέσω ενός άλλου μαθητή, του Δ., και έτσι παρασύρθηκε. (24 Ιανουαρίου 1936)

Kaynak E: *Eğitim Dairesi, 1934–35 yıllarına ait raporda (İngilizlerin) yeni yönetmeliklerle getirilen başlıca değişiklikleri belirtiyor:*

1. İlk kez tüm öğrenciler, Yunanca veya Türkçe eğitim görseler de, kendi dilleri ve dinleri hariç tüm konularda aynı dersleri takip edecekler;
2. Birbirlerine paralel okutulan tarih ve coğrafya dersleri artık Yunanistan ve Türkiye eksenli değil, Kıbrıs'ın dışına doğru, dünyanın geri kalanından, Yakın Doğu ve Akdeniz bölgelerinden bahsedecek. Sırası geldikçe her ülkenin coğrafyası ve tarihine ana hatlarıyla kısaca değinilecek;
3. Büyük okulların (62 Ortodoks-Hristiyan, 18 Müslüman ve 2 Maronite) son iki sınıfında müfredatın bir parçası olarak İngilizce okutulacak.

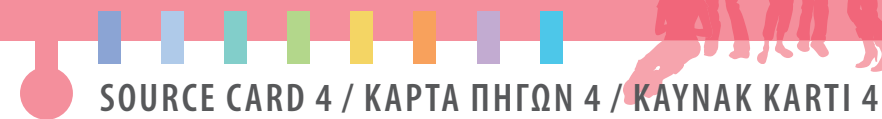
Kaynak F: Büyükbabam 1946'da okula başladı. Okuldaki ilk gününü, özellikle babasının öğretmene söylediği ilk şeyi hiç unutamayacağını söylüyor: 'Eti senin, kemiği benim'.

Kaynak G: S.S okul müdürünün izni olmadan film izlemeye gittiği için okuldan iki gün uzaklaştırıldı. (23 Mart 1933).

J.S, Chatzisava'nın kahvesinde, ailesiyle birlikte otururken görüldüğü için okuldan bir gün uzaklaştırma cezası aldı. (27 Mayıs 1933).

P.M isimli öğrenci, izinsiz bisiklet sürerken görüldüğü için, okulun disiplin kurulu tarafından sekiz gün okuldan uzaklaştırıldı. (17 Haziran 1933).

Öğretmen C Bey 519 numaralı öğrenciyi parkta bir kızla otururken gördü [...] Öğrenci kayıtlarından onu tespit ettik. Öğrenci özür diledi ve kendisinin suçlu olmadığını söyledi. Kız ona, öğrenci D'yle sürekli mesaj gönderiyordu ve o da buna kapıldı. (24 Ocak 1936).

Source H: The census of 1911 revealed that 73 per cent of the population of Cyprus were illiterate. This led to some agitation in favour of Compulsory Education but no Compulsory Education Law was passed until 1930. The latest law dealing with the problem was passed in 1933; it makes provision for the gradual introduction of compulsion, it being left to the Governor to declare certain areas subject to the law [...] The Report on Education for 1934–35 states that: *Although the school age is nominally from six to twelve years, probably 75 per cent of the village children do not continue in attendance after ten years of age, as in a country of peasant proprietors, where all the cultivation is performed by the owner and his family. This does not apply to the same extent in the towns, in which compulsory education should soon be a practical proposition.*

Source J: Only 38 per cent of the children in the Island were under instruction in 1901 [...] with the growth of population making more schools necessary and with the steady increase in the percentage of school age children attending school, it was difficult for the Government to secure funds with which to meet demands. The result was overcrowding. By 1913 it was reported that there were several cases, mostly in Greek Schools, where a head teacher is confronted with the impossible task of controlling and teaching, single-handed, as many as 80, 90 or 100 or even, in one or two cases, 110 children, of age varying from six to twelve.

Source K: When the British Government took over the administration of the Island in 1878 there was only one secondary school in the whole of Cyprus – the ‘Idadi’ School for Moslems, in Nicosia. [...] In 1902 the inspector reported that the enrolment was about 70; the curriculum included Mathematics, History, Geography, and the following languages: Turkish, Persian, Arabic, English and Modern Greek. [...] In the early days one who had completed the work in this school was entitled to teach in a Moslem elementary school. [...] By the turn of the century there were a few more than 500 students attending secondary schools.

Πηγή Η: Η απογραφή του 1911 αποκάλυψε πως το 73% του πληθυσμού των Κυπρίων ήταν αναλφάβητοι. Αυτό προκάλεσε αναταραχή υπέρ της Υποχρεωτικής Φοίτησης, αλλά, νόμος υπέρ αυτής ψηφίστηκε μόλις το 1930. Ο τελευταίος νόμος που ασχολούνταν με το ζήτημα ψηφίστηκε το 1933 και προβλέπει τη σταδιακή εισαγωγή του εξαναγκασμού, ενώ η δήλωση ορισμένων περιοχών που υπόκεινται στον νόμο εξαρτάται εξολοκλήρου από τον κυβερνήτη... Η Έκθεση για την Εκπαίδευση για το 1934–35 αναφέρει ότι: *Μολονότι η σχολική ηλικία θεωρείται συνήθως από τα έξι έως τα δώδεκα χρόνια, πιθανότατα το 75 τοις εκατό των παιδιών του χωριού δεν συνεχίζουν το σχολείο μετά το δέκατο έτος της ηλικίας τους, όπως ακριβώς συμβαίνει σε μια αγροτική χώρα, όπου όλη η καλλιέργεια πραγματοποιείται από τον ίδιο τον αγρότη και την οικογένειά του. Αυτό δεν ισχύει στον ίδιο βαθμό για τις πόλεις, στις οποίες η υποχρεωτική φοίτηση θα πρέπει σύντομα να αποτελέσει μια εφαρμόσιμη πρόταση.*

Πηγή Θ: Το 1901, μόνο το 38 τοις εκατό των παιδιών της Μεγαλονήσου μορφώνονταν... καθώς η αύξηση του πληθυσμού αύξησε την ανάγκη ύπαρξης περισσότερων σχολείων, ενώ η σταθερή αύξηση στο ποσοστό των παιδιών σχολικής ηλικίας καθιστούσε δύσκολη για την κυβέρνηση την εξασφάλιση κονδυλίων για τις ανάγκες. Το αποτέλεσμα ήταν ο συνωστισμός. Αναφέρθηκε πως το 1913 πλέον υπήρχαν αρκετές περιπτώσεις κυρίως στα ελληνικά σχολεία, όπου ένας επικεφαλής καθηγητής αντιμετώπιζε αβοήθητος το ακατόρθωτο καθήκον του ελέγχου και της διδασκαλίας τουλάχιστον 80, 90 ή 100, ή ακόμη και σε μια-δυο περιπτώσεις, 110 παιδιών, με ηλικίες από έξι έως δώδεκα ετών.

Πηγή Ι: Όταν η βρετανική κυβέρνηση ανέλαβε τη διοίκηση της Μεγαλονήσου το 1878, υπήρχε μόνο ένα γυμνάσιο σε ολόκληρη την Κύπρο, το Σχολείο Ινταντί (Idadi) για Μουσουλμάνους, στη Λευκωσία... Το 1902, ο επιθεωρητής ανακοίνωσε ότι ενεγράφησαν περίπου 70 μαθητές. Το πρόγραμμα περιλάμβανε Μαθηματικά, Ιστορία, Γεωγραφία και τις ακόλουθες γλώσσες: Τουρκικά, Περσικά, Αραβικά, Αγγλικά και Νέα Ελληνικά... τα πρώτα χρόνια, όποιος είχε ολοκληρώσει τη φοίτηση στο συγκεκριμένο σχολείο, είχε δικαίωμα να διδάξει σε μουσουλμανικό δημοτικό σχολείο... Με την αλλαγή του αιώνα, υπήρχαν κάτι περισσότερο από 500 μαθητές στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Kaynak H: 1911’de yapılan nüfus sayımı, Kıbrıs nüfusunun %73’nün okuma yazma bilmediğini ortaya çıkardı. Bu, zorunlu eğitim lehine çalkalanma yarattı; fakat, 1930’a kadar hiçbir zorunlu eğitim yasası geçmedi. Bu sorunla ilgili son yasa 1933’te yürürlüğe girdi. Bu yasa, zorunlu eğitime aşamalı olarak geçmeyi beraberinde getirdi ve bazı konuların yasaya bağlı olduğunu beyan etme işi valiyeye kaldı [...] 1934–35 tarihli eğitim raporu şunları belirtiyor: *mal sahiplerinin köylü olduğu ve tüm ziraat işlerinin mal sahibi ve ailesi tarafından yapıldığı bir ülkede, okul yaşı altı ile on iki yaşları arasında olmasına rağmen, büyük ihtimalle köy çocuklarının yüzde 75’i on yaşından sonra okula devam etmiyor. Zorunlu eğitimin yakında uygulamaya konacağı kasabalarda, bu problem aynı boyutta geçerli değildir.*

Kaynak J: 1901’de Adadaki çocukların sadece %38’i eğitim görüyordu [...] Nüfusun ve okul çağına gelmiş çocukların sayısının artması, daha çok okul olmasını gerektiriyor ve bu durum hükümet için talebi karşılayacak ödenekleri sağlamayı zorlaştırıyordu. Sonuçta okullar aşırı kalabalıklaştı. 1913’te, çoğunlukla Rum okullarında birçok defa, baş öğretmenin yalnız başına 80, 90 veya 100 kadar öğrenciyi kontrol etmek, öğretmenlik yapmak veya bir iki durumda da yaşı altıyla on iki arasında değişen 110 öğrenciyle başa çıkmak gibi imkansız bir görevle karşı karşıya kaldığı rapor edilmiştir.

Kaynak K: İngiliz hükümeti 1878’de Adanın yönetimini aldığı anda, tüm Kıbrıs’ta sadece bir ortaokul vardı. Bu okul, Lefkoşa’da bulunan ve Müslümanlar için olan “İdadi” okuluuydu. [...] 1902’de müfettiş okula kayıt yaptırılanların yaklaşık 70 kişi olduğunu ve müfredatın Matematik, Tarih, Coğrafya derslerinden ve Türkçe, Farsça, Arapça, İngilizce ve modern Yunanca dillerinden oluştuğunu rapor etti. [...] Eskiden okulda bu dersleri tamamlayan kişiler, Müslüman ilköğretim okullarında öğretmenlik yapmaya hak kazanırdı. [...] Yüzyılın sonunda ortaokula devam eden öğrenci sayısı 500’ün hemen üzerindeydi.

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 1 / ΣΕΛΙΔΑ 1 / SAYFA 1

How have schools and attitudes to our young people changed during the last 100 years?

To begin this enquiry you need first to look at the three photographs (Sources A, B, C) on Source Card 1 and decide which is the oldest and which is the most recent. Give reasons for your choice.

Things to think about:

- What are people wearing?
- Are there only girls or only boys in the photograph?

Next, in the two photographs that you have chosen:

- How many students and how many teachers are there?
- How old do you think the students are?
- Describe the different sorts of clothes the teachers are wearing.
- Do you think the students are pleased to be in school and having their photograph taken?

If you were one of the students in the earlier photograph, how would you be feeling?

Πώς άλλαξαν τα σχολεία και η στάση μας προς τους νέους μας κατά τα τελευταία 100 χρόνια;

Για να ξεκινήσετε τη συγκεκριμένη διερεύνηση, πρέπει προηγουμένως να εξετάσετε τις τέσσερις φωτογραφίες (Πηγές Α, Β, Γ) στην Κάρτα Πηγών 1 και να αποφασίσετε ποια είναι η πιο παλιά και ποια η πιο πρόσφατη. Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Σημεία για σκέψη:

- Τι φορούν οι άνθρωποι;
- Υπάρχουν μόνο κορίτσια ή μόνο αγόρια στη φωτογραφία;

Στη συνέχεια, στις δύο φωτογραφίες που έχετε επιλέξει:

- Πόσοι/ες μαθητές/τριες και πόσοι εκπαιδευτικοί υπάρχουν;
- Πόσων ετών πιστεύετε ότι είναι οι μαθητές/τριες;
- Περιγράψτε τα διάφορα είδη ρούχων που φορούν οι εκπαιδευτικοί.
- Πιστεύετε ότι οι μαθητές/τριες χαίρονται που βρίσκονται στο σχολείο και που τους φωτογραφίζουν;

Εάν ήσασταν ένας από τους/τις μαθητές/τριες στη φωτογραφία που τραβήχτηκε πρώτη, πώς θα αισθανόσασταν;

Geçtiğimiz 100 yıl içinde okullar ve gençlere yönelik yaklaşımlar nasıl değişti?

Çalışmaya başlamadan önce, Kaynak Kartı 1'deki üç fotoğrafa (Kaynaklar A, B, C) bakarak en eski ile en yeni fotoğrafın hangileri olduğunu belirleyiniz. Yaptığınız seçimlerin sebeplerini belirtiniz.

Üzerinde düşünülecekler:

- İnsanlar ne giyiyor?
- Fotoğrafta sadece kızlar mı yoksa sadece erkekler mi var?

Sonra, seçmiş olduğunuz iki fotoğrafta:

- Kaç öğrenci ve kaç öğretmen var?
- Sizce öğrenciler kaç yaşındadır?
- Öğretmenlerin giymiş olduğu değişik türdeki kıyafetleri tarif ediniz.
- Sizce öğrenciler okulda olmaktan ve fotoğraflarının çekiliyor olmasından memnun mu?

Eğer önceki fotoğraftaki öğrencilerden biri olsaydınız, nasıl hissediyor olurdunuz?

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Now, look at all the photographs on Source Card 1 again.

Choose the two that you think:

- have the most in common
- are the most different

Give reasons for your answer.

Things to think about:

- How the students are standing
- The clothes the students are wearing

Here are some statements about the photographs. Match each statement to one of the photographs:

1. 'The students are all wearing smart uniforms'
2. 'The teachers look very important'
3. 'This was taken at a small country school'

To complete your enquiry, now think about which of the photographs is most like your school today, and which is least like your school today. Explain why you think this.

Τώρα κοιτάξτε ξανά όλες τις φωτογραφίες.

Επιλέξτε τις δύο που πιστεύετε ότι:

- έχουν τις περισσότερες ομοιότητες
- είναι πιο διαφορετικές.

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Σημεία για σκέψη:

- Πώς στέκονται οι μαθητές/τριες
- Τα ρούχα που φορούν οι μαθητές/τριες

Αυτές είναι ορισμένες δηλώσεις για τις φωτογραφίες. Αντιστοιχίστε κάθε δήλωση με μία από τις φωτογραφίες:

1. «Όλοι/ες οι μαθητές/τριες φορούν στολές»
2. «Οι μαθητές/τριες εκπαιδεύονται για να γίνουν εκπαιδευτικοί»
3. «Αυτή τραβήχτηκε σε ένα μικρό σχολείο της υπαίθρου»

Για να ολοκληρώσετε τη διερεύνησή σας, σκεφτείτε ποια από τις φωτογραφίες μοιάζει περισσότερο με το σχολείο σας σήμερα και ποια λιγότερο. Εξηγήστε γιατί έχετε αυτή την άποψη.

Şimdi, Kart 1'deki tüm fotoğraflara tekrardan bakınız.

- En fazla ortak noktası olan
- En farklı olan

İki tanesini, aşağıdaki sorulara göre seçin ve cevabınızın nedenlerini belirtin.

Üzerinde düşünülecekler:

- Öğrenciler nasıl duruyor?
- Öğrenciler nasıl kıyafetler giyiyor?

Burada fotoğraflarla ilgili bazı açıklamalar var. Her cümleyi bir fotoğrafla eşleştirin

1. 'Tüm öğrenciler şık üniformalar giyiyorlar.'
2. 'Öğretmenler çok önemli görünüyorlar.'
3. 'Bu küçük bir köy okulunda çekildi.'

Çalışmanızı tamamlamak için hangi fotoğrafların, sizin şimdiki okulunuza en çok ve en az benzediğini belirleyin. Cevabınızın sebebini açıklayın.

How have schools and attitudes to our young people changed during the last 100 years?

In carrying out this investigation you will need to consider all of the sources A–K.

Thinking about the chronology

- What is the earliest date, and what is the most recent date, that the sources give information about education in Cyprus?
- None of the photographs (Sources A–C) has a date. Which one do you think is the earliest? Why have you decided this?
- In the description of the School Certificate (Source D) the date of the academic year is missing. Which of the following do you think is the most likely date: (a) 1899–1900; (b) 1912–1913; (c) 1956–1957; (d) 1965–1966? Explain your decision.

Making sense of the sources

In Source H it says that ‘The census of 1911 revealed that 73 per cent of the population of Cyprus were illiterate.’

- What is a ‘census’ and why might a historian find one useful?
- How accurate do you think the figure of 73 per cent is likely to be?
- Look at Sources H–K in particular. What reasons do they suggest for the high level of illiteracy in 1911?

Which of the sources do you find (a) the most difficult; and (b) the least difficult to understand.

Πώς άλλαξαν τα σχολεία και η στάση μας προς τους νέους μας κατά τα τελευταία 100 χρόνια;

Στην εκπόνηση της συγκεκριμένης διερεύνησης, θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας τις Πηγές Α έως ΙΑ.

Κάνοντας σκέψεις για τη χρονολόγηση:

- Ποια είναι η παλαιότερη και ποια η πιο πρόσφατη ημερομηνία, για την οποία μας παρέχονται πληροφορίες από τις πηγές σχετικά με την εκπαίδευση στην Κύπρο;
- Καμία από τις φωτογραφίες (Πηγές Α-Γ) δεν έχει ημερομηνία. Ποια πιστεύετε ότι τραβήχτηκε πρώτη; Γιατί πιστεύετε κάτι τέτοιο;
- Στην περιγραφή του Σχολικού Απολυτηρίου λείπει το ακαδημαϊκό έτος. Ποια από τις παρακάτω πιστεύετε ότι αποτελεί την πιο πιθανή ημερομηνία: (α) 1899-1900, (β) 1912-1913, (γ) 1956-1957, (δ) 1965-1966; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Κατανοώντας τις Πηγές

Στην Πηγή Η υπάρχει ο εξής ισχυρισμός: «Η απογραφή του 1911 αποκάλυψε πως το 73 τοις εκατό του πληθυσμού των Κυπρίων ήταν αναλφάβητοι».

- Τι είναι η «απογραφή» και γιατί ενδέχεται να φανεί χρήσιμη σε έναν/μία ιστορικό;
- Πόσο ακριβής πιστεύετε ότι μπορεί να είναι η εκτίμηση του 73 τοις εκατό;
- Ελέγξτε ιδιαίτερα τις Πηγές Η έως Ι. Ποια επιχειρήματα προβάλλονται για το υψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού το 1911;

Ποιες από τις πηγές θεωρείτε (α) πιο δύσκολες και (β) λιγότερο δύσκολες ως προς την κατανόηση;

Geçtiğimiz 100 yıl içinde okullar ve gençlere yönelik olan yaklaşımlar nasıl değişti?

Bu sorgulamayı yaparken A-K arasındaki kaynakların tümünü incelemelisiniz.

Kronolojiyle ilgili düşünün

- Kıbrıs'ta eğitimle ilgili bilgi sağlayan kaynakların verdiği en eski ve en yeni (günümüze en yakın) tarih nedir?
- Kaynak A-C fotoğraflarının hiçbirinde tarih yoktur. Sizce en eski olan hangisi? Neden?
- Okul karnesinin açıklamasında akademik yılın tarihi eksiktir. Sizce aşağıdaki tarihlerden hangisi en olası tarihtir? (a) 1899–1900; (b) 1912–1913; (c) 1956–1957; (d) 1965–1966. Kararınızın sebebini açıklayın.

Kaynaklardan anlam çıkarın

Kaynak H'1911 yılında yapılan nüfus sayımı Kıbrıs'ın %73'ünün okuma yazma bilmediğini' belirtir.

- ‘Nüfus sayımı’ nedir ve bir tarihçi için bu neden yararlı olabilir?
- Sizce % 73 sayısı ne kadar doğrudur?
- Özellikle kaynak H-K'ye bakın. 1911 yılında okuma yazma bilmeyenlerin oranının bu kadar yüksek olmasının sebebi olarak neler öne sürülmüştür?

Hangi kaynakların anlaşılması sizce (a) en zor, (b) en kolay olmuştur?

Interpreting the sources

- Why do you think the photographs (Sources A–C) were taken? Might the reasons differ for each of the photographs?
- According to Source E various changes to education in Cyprus were introduced in 1934–35. What were these changes? Why do you think they were introduced?
- Look at Sources D, F, G and K in particular. What do they tell you about what the purposes of education were considered to be at the time?
- What do the sources tell you about the attitudes of parents and teachers towards young people at the time?

Making comparisons

- What were the main changes that took place in education in Cyprus during the last quarter of the nineteenth and the first half of the twentieth centuries?
- How do you think the experience of a pupil at school in the 1930s compares with your experience? What do you think was (a) different; and (b) the same or similar?

Ερμηνεία των Πηγών

- Γιατί πιστεύετε ότι τραβήχτηκαν αυτές οι φωτογραφίες (Πηγές Α έως Γ); Ενδέχεται να διαφέρουν οι λόγοι για κάθε μία από τις φωτογραφίες;
- Σύμφωνα με την Πηγή Ε, εισήχθησαν πολλές αλλαγές στην εκπαίδευση στην Κύπρο το 1934-35. Ποιες ήταν οι αλλαγές αυτές; Γιατί πιστεύετε ότι εισήχθησαν;
- Ελέγξτε ιδιαίτερα τις Πηγές Δ, ΣΤ, Ζ, και Ι. Τι σας αποκαλύπτουν σχετικά με τον σκοπό της εκπαίδευσης εκείνη την εποχή;
- Τι σας αποκαλύπτουν οι πηγές σχετικά με τη συμπεριφορά γονιών και εκπαιδευτικών προς τους νέους ανθρώπους εκείνης της εποχής;

Κάνοντας συγκρίσεις

- Ποιες ήταν οι κυριότερες μεταβολές στην εκπαίδευση στην Κύπρο κατά το τελευταίο τέταρτο του δέκατου ένατου αιώνα και το πρώτο μισό του εικοστού;
- Με ποιο τρόπο πιστεύετε ότι θα μπορούσε να συγκριθεί η εμπειρία ενός/μιας μαθητή/τριας στο σχολείο τη δεκαετία του 1930 με τη δική σας εμπειρία; Τι πιστεύετε πως ήταν (α) διαφορετικό και (β) το ίδιο ή παρόμοιο;

Kaynakların Yorumlanması

- Sizce fotoğraflar niçin çekirilmişti? (Kaynaklar A-C). Her fotoğraf için nedenler farklı olabilir mi?
- Kaynak E'ye göre, eğitime 1934–35 yıllarında çeşitli değişiklikler getirildi. Bu değişiklikler nelerdi? Sizce bu değişiklikler neden getirilmişti?
- Özellikle kaynak D, F, G ve K'ye bakınız. O dönemde eğitimin amacının ne olarak düşünüldüğü hakkında ne söylüyorlar?
- Kaynaklar o dönemde ailelerin ve öğretmenlerin gençlere yönelik tutumları hakkında ne söylüyor?

Karşılaştırma yapılması

- Ondokuzuncu yüzyılın son çeyreğinde ve yirminci yüzyılın ilk yarısında, Kıbrıs'taki eğitimde gerçekleşen ana değişiklikler nelerdi?
- Sizce öğrencilerin 1930'larda yaşadıkları deneyimlerle, sizin şimdiki deneyimleriniz nasıl kıyaslanabilir? Sizce (a) değişik olan, (b) aynı veya benzer olan neydi?

ACTIVITY CARD 3 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 3 / AKTİVİTE KARTI 3

How have schools and attitudes to our young people changed during the last 100 years?

This completes the investigation started on Activity Card 2. In completing this investigation you will need to consider all of the sources A–K

Testing hypotheses

Consider each of the following statements and from the sources put forward evidence to both support and challenge them.

- In the early part of the twentieth century the main purpose of education in Cyprus was to promote religious faith.
- Education in Cyprus in the first half of the twentieth century was more rigorous than it is today.
- During the period covered by the sources both the quality of education and society's attitude towards young people greatly improved.
- The main factor driving change in education and the position of young people in Cyprus has been the move from a predominantly agricultural to a predominantly urban society.

Going beyond what is given

- Do you think these sources give a representative picture about the state of education at the time they were written?
- What other sorts of information would you look for in order to get a more complete picture?

Πώς άλλαξαν τα σχολεία και η στάση μας προς τους νέους μας κατά τα τελευταία 100 χρόνια;

Εδώ ολοκληρώνεται η διερεύνηση που ξεκίνησε στην Κάρτα Δραστηριοτήτων 2. Στην εκπόνηση της συγκεκριμένης έρευνας, θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας τις Πηγές Α έως Ι.

Έλεγχος Υποθέσεων

Σκεφτείτε τις ακόλουθες δηλώσεις και παραθέστε στοιχεία από τις πηγές τόσο για την υποστήριξη όσο και την αμφισβήτησή τους:

- Στο πρώιμο μέρος του εικοστού αιώνα, η βασική επιδίωξη της εκπαίδευσης στην Κύπρο ήταν η προώθηση της θρησκευτικής πίστης.
- Η εκπαίδευση στην Κύπρο το πρώτο μισό του εικοστού αιώνα ήταν πιο αυστηρή συγκριτικά με σήμερα.
- Στη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από τις πηγές, η ποιότητα της εκπαίδευσης και η στάση της κοινωνίας απέναντι στους νέους ανθρώπους βελτιώθηκε κατά πολύ.
- Ο κύριος παράγοντας που οδήγησε σε αλλαγές στην εκπαίδευση και στη θέση των νέων ανθρώπων στην Κύπρο, υπήρξε η μετάβαση από μία κατά κύριο λόγο γεωργική, σε μία κατά κύριο λόγο αστική κοινωνία.

Πέρα από τα δεδομένα

- Πιστεύετε πως οι συγκεκριμένες πηγές παρέχουν αντιπροσωπευτική εικόνα για την κατάσταση της εκπαίδευσης την εποχή που γράφτηκαν;
- Ποια άλλα είδη πληροφοριών θα αναζητούσατε προκειμένου να σχηματίσετε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα;

Geçtiğimiz 100 yıl içinde okullar ile gençlere yönelik yaklaşımlar nasıl değişti?

Bu, Aktivite Kartı 2'de başlanılan çalışmayı tamamlar. Bu çalışmayı tamamlamak için A-K'ye kadar olan tüm kaynakları dikkate almalısınız.

Hipotezlerin test edilmesi

Aşağıdaki cümlelerin her birini değerlendirin ve bu cümleleri hem desteklemek hem de onlara karşı çıkmak için kanıtlar ortaya koyun.

- 20. yüzyılın ilk yarısında Kıbrıs'ta eğitimin ana amacı dini inancı teşvik etmektir.
- 20. yüzyılın ilk yarısında Kıbrıs'ta eğitim, bugün olduğundan daha katıydı.
- Kaynakların kapsadığı döneme göre, eğitimin kalitesi ve toplumun gençlere yönelik tutumu fazlasıyla gelişti.
- Kıbrıs'ta eğitim ve gençlerin durumuyla ilgili değişimi getiren ana faktör, tarım ağırlıklı toplumdan kent toplumuna geçiş oldu.

Verilenin ötesine geçilmesi

- Sizce bu kaynaklar yazıldıkları dönemdeki eğitimi doğru aktaran bir tablo çiziyorlar mı?
- Daha iyi bir tablo elde edebilmek için başka ne gibi bilgiler arardınız?

TOPIC 9

HOUSING TRADITIONS IN CYPRUS

TEACHER NOTES

Introduction to the topic

This topic focuses on housing traditions and what can be learned about people's lives in the past from a study of the houses they lived in. The topic provides opportunities for pupils to compare their home life with that of people in the past and to gain an understanding of continuity and change. It also enables pupils to understand the different functions of houses; comparing town life with country life, rich homes with simple homes; and the way houses reflect the real lives of ordinary people – male and female, young and old.

History studied in schools often concerns topics and issues far away from pupils' own experiences – dealing with events on a national or global level. The study of housing traditions provides a view into the past that is local rather than national and fixed on the lives of ordinary people (including young people) in the context of familiar cultural traditions.

Through a consideration of the sources suggested, pupils can explore several important historical skills and concepts including:

- Knowledge of local history and culture in the context of change over time.
- Improved sense of chronology.
- Skills of observation and comparing similarities and differences.
- Understanding of the feelings of people in other communities who share similar traditions.
- The ability to synthesise an overview from a range of different sources.

Learning intentions

The enquiry question for this topic is: 'What do our homes tell us about our past?' All activities are designed to give children an insight into this question and to form their own views about a general answer to it. Included in the activities are several other learning intentions such as:

Primary level

- To help pupils learn to inspect and interpret visual sources
- To develop an improved sense of time and place, dealing with questions about 'when?' and 'where?' and 'in what order did things happen?'
- To develop skills of comparing similarities and differences
- To encourage a sense of empathy with those who may seem far away in time or place.

Lower secondary

- To help pupils interpret a mixture of visual and documentary sources
- To develop the skill of 'telling a story' based on the range of sources presented and on the results of group discussion and individual research.

Upper secondary

- To evaluate viewpoints and to make judgements in the light of contradictory evidence.

Pedagogical approaches

Pupil learning will follow the questions and activities suggested on the cards, but this should not be mechanical or rushed. If certain activities arouse particular engagement and enthusiasm, this should be allowed for. The aim should be to maximise active learning and interaction between pupils, not only with the teacher. Getting pupils to work in pairs or in small groups of three or four can be very productive. It is also important to allow time for students to think and to make mistakes, and not to push forward the 'right' answer too soon. Key questions from the teacher might be, according to the specific context, 'Why do you think that?' or 'How does this source make you feel?'

Sources available for this topic on the pupil Source Cards:

Visual Sources

A	Dervis Pasha House
B	Modern concrete house
C	Hybrid Galley House
D	Venetian Lion House
E	Traditional façade (Old Nicosia)
F	Men's room, nobleman's house
G	Women's room, nobleman's house
H	Interior, nobleman's house
J	Interior, rural house
K	Interior, rural house
L	Interior, rural house
M	Painting of domestic life, <i>Making Pitta Bread</i> , Kassalos M.

HOUSING TRADITIONS IN CYPRUS

Written Sources

- N Michaelidi, M.A (1985) *Chora, the Old Nicosia, Nicosia*, pp. 44–5.
- P Floridou, A., Igoumenidou, F. (1967) *Report of the Department of Antiquities, Cyprus*, pp. 98–9.
- Q Michaelidi, M. A. op.cit. pp. 46–7.
- R Archduke Louis Salvator of Austria (1881) *Lefkosia, the capital of Cyprus*, Kegan Paul and Co., London, reprinted 1983 by Trigraph, pp. 19–22.

- S Floridou, A., Igoumenidou, F. (1988) 'The Fikardou Village-Architecture, Works for Preservation and Restoration', *Report of the Department of Antiquities, Cyprus*, (Part 2), Nicosia.

Links to other topics

There is a natural link to Topic 5 'Buildings in walled Nicosia'. Topic 7 'Fashion in Cyprus', considers very visual sources in a very similar overall context.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Εισαγωγή στο Θέμα

Στο συγκεκριμένο Θέμα δίνεται έμφαση στις οικιστικές παραδόσεις και στα όσα μπορούμε να μάθουμε για τις ζωές των ανθρώπων που έζησαν στο παρελθόν μελετώντας τις κατοικίες τους. Το θέμα παρέχει στους/στις μαθητές/τριες ευκαιρίες να συγκρίνουν τη ζωή στο σπίτι τους με εκείνη των ατόμων που έζησαν στο παρελθόν και να κατανοήσουν τη συνέχεια και την αλλαγή. Επίσης, επιτρέπει στους/στις μαθητές/τριες να κατανοήσουν τις διαφορετικές λειτουργίες των σπιτιών, συγκρίνοντας τη ζωή στην πόλη με τη ζωή στην ύπαιθρο, τα πλούσια σπίτια με τα απλά, και τον τρόπο με τον οποίο αντανακλάται μέσω αυτών η καθημερινή ζωή των συνηθισμένων ανθρώπων οποιασδήποτε κοινότητας (ανδρών, γυναικών, νέων και ηλικιωμένων).

Η ιστορία που διδάσκεται στα σχολεία συχνά αφορά θέματα και ζητήματα μακριά από τις εμπειρίες των ίδιων των μαθητών/τριών, καθώς πραγματεύεται γεγονότα σε εθνικό ή παγκόσμιο επίπεδο. Η μελέτη των οικιστικών παραδόσεων παρέχει μια εικόνα του παρελθόντος, περισσότερο τοπική παρά εθνική, και εστιάζει στις ζωές των απλών πολιτών (συμπεριλαμβανομένων και των νέων) στο πλαίσιο οικείων πολιτισμικών παραδόσεων.

Μέσα από μια εξέταση των προτεινόμενων πηγών, οι μαθητές/τριες μπορούν να εξερευνήσουν αρκετές σημαντικές ιστορικές δεξιότητες και έννοιες που περιλαμβάνουν:

- Γνώση της τοπικής ιστορίας και του πολιτισμού στο πλαίσιο αλλαγών που επέρχονται με την πάροδο του χρόνου.
- Βελτιωμένη αίσθηση της χρονολόγησης.
- Δεξιότητες παρατήρησης και σύγκρισης ομοιοτήτων και διαφορών.
- Κατανόηση των συναισθημάτων των ανθρώπων σε άλλες κοινότητες, με παρόμοιες παραδόσεις.
- Η ικανότητα σύνθεσης μιας επισκόπησης αντλώντας από διάφορες πηγές.

Μαθησιακές προθέσεις

Το ερώτημα προς διερεύνηση είναι: «Τι μαρτυρούν τα σπίτια μας για το παρελθόν μας»; Όλες οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες για να δώσουν στους/στις μαθητές/τριες μια βαθύτερη αντίληψη για τη συγκεκριμένη ερώτηση και για να σχηματίσουν τις δικές τους απόψεις και γενική ανταπόκριση σε αυτό. Οι δραστηριότητες συμπεριλαμβάνουν αρκετές άλλες μαθησιακές προθέσεις όπως:

Δημοτικό:

- βοηθηθούν στην εξέταση και την ερμηνεία των οπτικών πηγών.
- αναπτύξουν μία βελτιωμένη αίσθηση του χρόνου και του τόπου, ασχολούμενοι με ερωτήσεις όπως «πότε», «πού» και «με ποια σειρά συνέβησαν τα γεγονότα».

- αναπτύξουν δεξιότητες σύγκρισης ομοιοτήτων και διαφορών.
- καλλιεργήσουν την ενσυναίσθησή τους με εκείνους που μπορεί να φαίνονται πολύ μακριά τους στο χρόνο και στο χώρο.

Γυμνάσιο:

- βοηθηθούν στην ερμηνεία συνδυασμού οπτικών και γραπτών πηγών.
- αναπτύξουν την ικανότητα «αφήγησης μιας ιστορίας» βασισμένοι στην ποικιλία των πηγών που παρουσιάζονται και στα αποτελέσματα τόσο των συζητήσεων της ομάδας, όσο και της ατομικής διερεύνησης.

Λύκειο:

- αξιολογούν διαφορετικές οπτικές γωνίες και να προβαίνουν σε κρίσεις υπό το φως αντικρατικών στοιχείων.

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Η μάθηση θα καθοδηγείται από τις ερωτήσεις και δραστηριότητες στις κάρτες, αλλά αυτό δε θα πρέπει να γίνεται μηχανικά ή βιαστικά. Εάν κάποιες δραστηριότητες προκαλούν ιδιαίτερη ανάμιξη και ενθουσιασμό, αυτό θα πρέπει να επιτρέπεται. Ο στόχος θα πρέπει να είναι η μεγιστοποίηση της ενεργητικής μάθησης και η αλληλεπίδραση των μαθητών/τριών μεταξύ τους και όχι μόνο με τον/την εκπαιδευτικό. Η εργασία των μαθητών/τριών σε ζευγάρια ή σε μικρές ομάδες των τριών ή τεσσάρων ατόμων, μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα παραγωγική. Επίσης, σημαντικό είναι να δίνεται ο χρόνος στους/στις μαθητές/τριες να σκεφτούν και να κάνουν λάθη, και όχι να πιέζονται για να απαντήσουν σωστά και γρήγορα. Ενδέχεται να τεθούν βασικές ερωτήσεις από τον/την εκπαιδευτικό, ανάλογες του συγκεκριμένου πλαισίου, όπως «Γιατί το πιστεύεις αυτό;» ή «Τι συναισθήματα σάς δημιουργεί η πηγή?»

Διαθέσιμες πηγές στις Κάρτες Πηγών των Μαθητών

Οπτικές Πηγές

A	Το σπίτι του Ντερβίς Πασά (Dervish Pashia)
B	Σύγχρονο τσιμεντένιο σπίτι
Γ	Υβριδικό Σπίτι Γκάλεϋ (Galley)
Δ	Βενετικό Σπίτι Λάϊον (Lion)
E	Παραδοσιακή πρόσοψη (Παλιά Λευκωσία)
ΣΤ	Αντρική αίθουσα, σπίτι ευγενών
Z	Γυναικεία αίθουσα, σπίτι ευγενών
H	Εσωτερικό, σπίτι ευγενών

ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

- Θ Εσωτερικό, εξοχικό
Ι Εσωτερικό, εξοχικό
ΙΑ Εσωτερικό, εξοχικό
ΙΒ Πίνακας της οικιακής ζωής, *Φτιάχνοντας Πίτα*, Κάσσιαλος Μ.

Γραπτές Πηγές

- ΙΓ Μιχαηλίδη, Μ.Α (1985), *Χώρα, η Παλιά Λευκωσία*, Λευκωσία, σ.σ. 44-45
ΙΔ Φλωρίδου, Α., Ηγουμενίδου, Φ. (1967) *Έκθεση του Τμήματος Αρχαιοτήτων Κύπρου*, σ.σ. 98-99
ΙΕ Μιχαηλίδη, Μ. Α. ό.α. σ.σ. 46-47

- ΙΣΤ Αρχιδούκας Louis Salvator της Αυστρίας (1881) *Λευκωσία, η πρωτεύουσα της Κύπρου*, Kegan Paul κ.ά.. Λονδίνο. Ανατυπώθηκε το 1983 από την Trigraph, σ.σ. 19-22
ΙΖ Φλωρίδου, Α., Ηγουμενίδου, Φ. (1988) *Αρχιτεκτονική Του Χωριού Φίκαρδο, Έργα για Διατήρηση και Αποκατάσταση*, Έκθεση του Τμήματος Αρχαιοτήτων Κύπρου, (Μέρος 2), Λευκωσία.

Συνδέσεις με άλλα θέματα που περιλαμβάνονται στο παρόν υλικό

Υπάρχει μια φυσική συνάφεια με το Θέμα 4: "Κτήρια στην Εντός των Τειχών Λευκωσία". Το Θέμα 7: "Η Μόδα στην Κύπρο", εξετάζει οπτικές πηγές σε ένα αρκετά παρόμοιο συνολικό πλαίσιο.

ÖĞRETMENLERE NOTLAR

Konuya giriş

Bu konu, konut gelenekleriyle ve geçmişteki insanların yaşadıkları evleri inceleyerek onlar hakkında neler öğrenilebileceğiyle ilgilidir. Bu konu, öğrencilere kendi ev hayatlarıyla, geçmişteki insanların ev hayatlarını karşılaştırma fırsatı tanıyacak, süreklilik ve değişimi anlamalarına yardımcı olacaktır. Konu aynı zamanda, şehir yaşamıyla köy yaşamını, pahalı evlerle basit evleri karşılaştırarak öğrencilerin evlerin farklı işlevlerini ve de evlerin, kadın ve erkek, yaşlı ve genç gibi, bir toplumun sıradan bireylerinin gerçek hayatlarını nasıl yansıttığını anlamalarına olanak sağlayacaktır.

Okullarda verilen tarih dersleri çoğu zaman öğrencilerin kendi tecrübelerinden oldukça uzak konuları, ulusal ve küresel düzeydeki olayları ele alır. Konut gelenekleriyle ilgili inceleme, ulusaldan ziyade yerel geçmişe dair bir görüş sağlayıp, aynı zamanda tanıdık kültürel gelenekler çerçevesinde genç bireyler de dahil olmak üzere sıradan insanların hayatlarını ele alır.

Önerilen kaynakların incelenmesiyle öğrenciler, aşağıdakiler de dahil olmak üzere, önemli birçok tarihi beceri ve kavramı öğrenebilirler:

- Zamana bağlı olarak değişim çerçevesinde yerel tarih ve kültürle ilgili bilgi.
- Kronoloji algı ve anlayışının geliştirilmesi.
- Gözleme ve farklılıklarla benzerlikleri karşılaştırma becerileri.
- Benzer geleneklere sahip diğer toplumlardaki bireylerin hissettiklerini anlamak.
- Bir dizi farklı kaynaktan elde edilecek bilgileri sentezleyerek genel bir bakışa ulaşabilme becerisi.

Öğrenme amaçları

Bu konunun araştırma sorusu şudur: "Evlerimiz bize geçmişimizle ilgili ne anlatıyor?" Tüm aktiviteler çocuklara bu soruyla ilgili anlayış geliştirmeleri ve genel cevap hakkında kendi görüşlerini oluşturmaları için tasarlanmıştır. Aktivitelerin diğer öğrenme hedefleri arasında şunlar vardır:

İlk öğretim düzeyi

- Öğrencilere görsel kaynakları yorumlama ve sorgulamayı öğrenmelerinde yardımcı olmak.
- 'Ne zaman?', 'nerede?' ve 'olaylar hangi sırayı takip ederek yaşandılar?' gibi soruları ele alarak zaman ve mekan algısını geliştirmek.
- Benzerlikler ile farklılıklar karşılaştırma becerilerini geliştirmek.
- Zaman veya yer olarak çok uzakta gibi görünen kişilerle empati kurabilmeyi teşvik etmek.

Ortaokul düzeyi

- Öğrencilerin görsel ve yazılı kaynakları birlikte yorumlamalarına yardımcı olmak.

- Sunulan çeşitli kaynaklara ve grup tartışması ile bireysel araştırma sonuçlarına dayalı 'hikaye anlatma' becerisini geliştirmek.

Lise düzeyi

- Bakış açılarını değerlendirmek; çelişen ve karşıt kanıtlar ışığında muhakemede bulunmak.

Pedagojik yaklaşımlar

Öğrencilerin öğrenme sürecinde, kartlarda önerilen aktiviteler ve sorular takip edilecektir; ancak bu, mekanik bir şekilde veya aceleyle yapılmamalıdır. Eğer bazı aktiviteler öğrencileri özellikle heveslendiriyor ve ilgilerini çekiyorsa, bunları yapmalarına olanak ve süre tanınmalıdır. Amaç, aktif öğrenmeyi ve öğrencilerin sadece öğretmenle değil, birbirleriyle olan etkileşimlerini de maksimum düzeye çıkarmak olmalıdır. Öğrencilerin ikili veya üç/dört kişiden oluşan küçük gruplar halinde çalışmasını sağlamak çok verimli olabilir. Aynı zamanda, öğrencilere düşünmeleri için zaman vermek ve 'doğru' cevabı onlara hemen söyleyerek hata yapmalarına izin vermek de önemlidir. Konuya bağlı olarak öğretmenlerin soracağı anahtar sorular, 'peki neden öyle düşünüyorsun?' veya 'bu kaynak sana ne hissettiriyor?' olabilir.

Öğrencilerin kaynak kartlarında bulunan kaynaklar

Görsel Kaynaklar

A	Derviş Paşa Konağı
B	Modern beton ev
C	Hybrid Galley evi
D	Venedik Aslanlı ev
E	Geleneksel ön cephe (Eski Lefkoşa)
F	Erkekler odası, bir soylu evi
G	kadınlar odası, bir soylu evi
H	Bir soylu evi, iç mekan
J	Köy evi, iç mekan
K	Köy evi, iç mekan
L	Köy evi, iç mekan
M	Ev yaşantısından bir resim, 'Bidra (ekmek) yapımı' Khassialos M.

Yazılı kaynaklar

N	Michaelidi, M.A (1985), <i>Chora, the Old Nicosia (Şehir, Eski Lefkoşa)</i> , Lefkoşa, s. 44–45.

KIBRIS'TA KONUT GELENEKLERİ

- P Floridou, A., Igoumanidou, F. (1967) Kıbrıs Eski Eserler Dairesi Raporu, s. 98–99.
- Q Michaelidi, M. A. yukarıda belirtilen kitap, s. 46–47.
- R Avusturyalı Archduke Louis Salvator (1881) *Levkosia, the capital of Cyprus (Lefkoşa, Kıbrıs'ın başkenti)*, Kegan Paul and Co. Londra. Trigraph tarafından 1983'te yeniden basıldı. S. 19–22
- S Floridou, A., Igoumenidou, F. (1988) *The Fikardou Village-Architecture, Works for Preservation and Restoration*, Kıbrıs Eski Eserler Dairesi Raporu, (2.Kısım), Lefkoşa

Paketteki diğer konularla ilişkisi

5. konu olan, Lefkoşa Surlarıç'indeki Binalar konusuyla doğal olarak bir ilişkisi vardır. Ayrıca, 7. konu Kıbrıs'ta Moda, genel bağlamda çok benzer görsel kaynaklar içermektedir.

SOURCE CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 1 / KAYNAK KARTI 1

Source A / Πηγή Α / Kaynak A

Source B / Πηγή Β / Kaynak B

Source C / Πηγή Γ / Kaynak C

Source D / Πηγή Δ / Kayank D

Source E / Πηγή Ε / Kaynak E

SOURCE CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΠΗΓΩΝ 2 / ΚΑΥΝΑΚ ΚΑΡΤΙ 2

Source F / Πηγή ΣΤ / Kaynak F

Source G / Πηγή Ζ / Kaynak G

Source H / Πηγή Η / Kaynak H

Source J / Πηγή Θ / Kaynak J

Source K / Πηγή Ι / Kaynak K

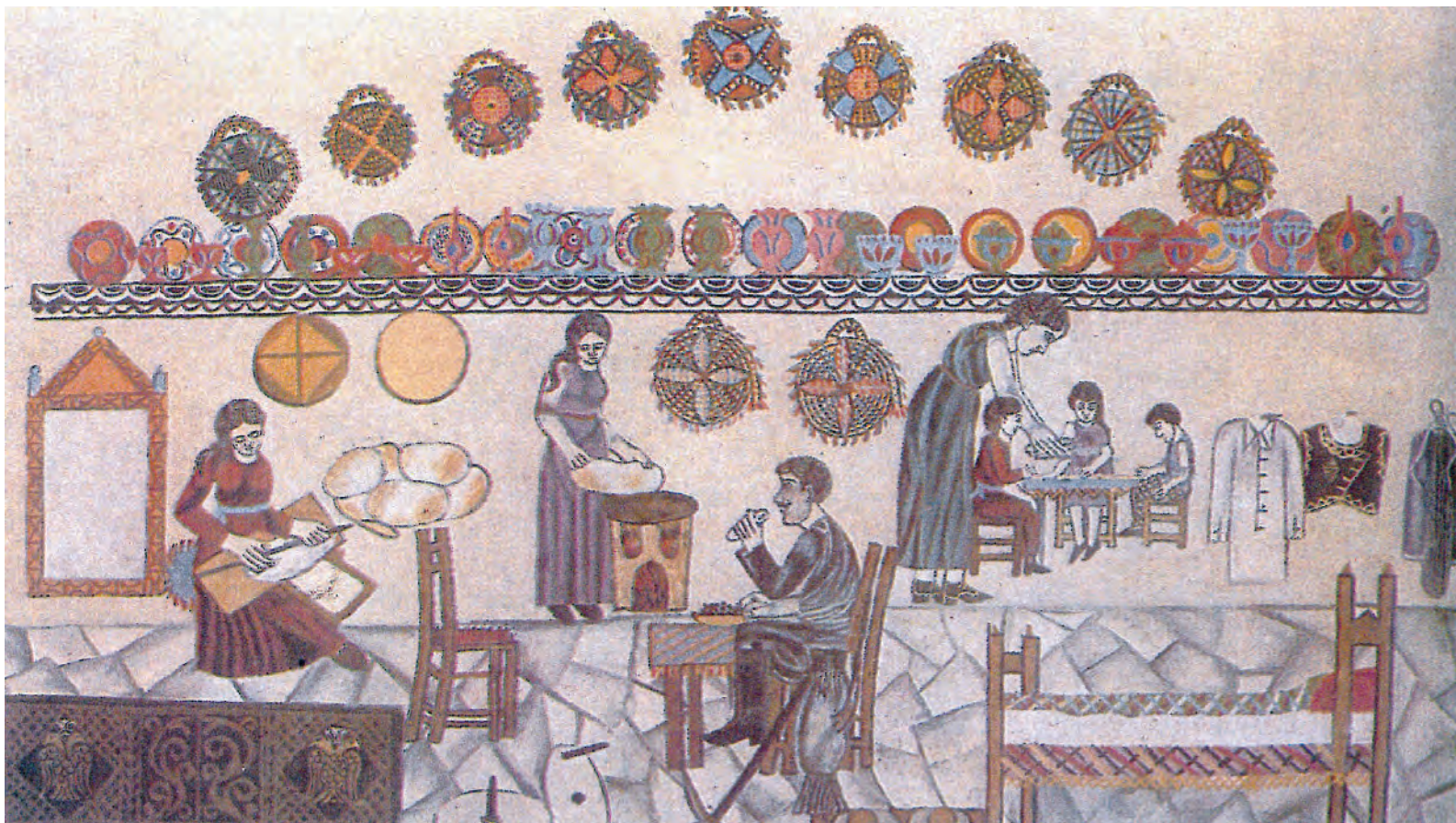

Source L / Πηγή ΙΑ / Kaynak L

Source M / Πηγή IB / Kaynak M

Source N: At the end of the yard you could find the washing room and the store for the wood and charcoal. Near them was a clay oven for baking of wheat bread, sesame round crullers and the eastern 'flaounes'. In the yard, away from the rest of the house, there was a kitchen. It needed a lot of effort from the housewife to present hot food at the dining room after all that distance from the yard. The kitchen was the pride and the torture of the landlady of that time. Cooking with wood and later on with charcoal, preparing and conserving sweets and sausages and other food-stuff was not an easy job. As for the brass vessels, called lavezia, they needed special treatment and polishing so that she and her friends could be proud seeing them on the shelves.

Source P: The interior of the Cypriot popular residence. [...] The floor of the long room (makrynari or dichoro) is made of soil, well pressed and paved with flagstones, especially in the mountains and in some special houses. The fireplace was frequently framed by walled cupboards and decorated by gypsum ornaments. [...] In a corner of the long room one can see the loom (voufa or argastirin). Special characteristics of the Cypriot popular house are the sente and the souvantza.

In the yard [...] we find the characteristic oven [...] the chicken-coop, the pigeon house, the stable and the well with the calendar. Sometimes a wine press and an olive mill are preserved.

Πηγή ΙΓ: Στο βάθος της αυλής βρισκόταν το πλυσταριό και η αποθήκη ξύλων και κάρβουνων. Εκεί κοντά ήταν κτισμένος και ο μεγάλος πήλινος φούρνος, όπου έψηναν το σταρένιο ψωμί, τα σησαμένια κουλούρια και τις πασχαλινές «φλαούνες». Στην αυλή, ξεκομμένη από το υπόλοιπο σπίτι, βρισκόταν μια κουζίνα. Χρειάζονταν αρκετή προσπάθεια από την οικοδέσποινα προκειμένου να καταφέρει να σερβίρει τα φαγητά ζεστά στην τραπεζαρία, διανύοντας όλη αυτή την απόσταση από την αυλή. Η κουζίνα ήταν το καμάρι, αλλά και το βάσανο των γυναικών της εποχής. Το μαγείρεμα με ξύλα και λίγο αργότερα με κάρβουνα, όπως και η παρασκευή και η συσκευασία γλυκών, αλλαντικών και άλλων τροφίμων, δεν ήταν εύκολη δουλειά. Τα δε χάλκινα σκεύη, τα λεγόμενα λαβέντζια, χρειάζονταν ειδική περιποίηση και στίλβωμα, ούτως ώστε να τα καμαρώνουν στα ράφια η ίδια η νοικοκυρά και οι φίλες της.

Πηγή ΙΔ: Το εσωτερικό της κυπριακής λαϊκής κατοικίας. . . Κυρίως σε ορεινές περιοχές και ορισμένες πιο ιδιαίτερες κατοικίες, το δάπεδο του μεγάλου σε μήκος δωματίου (μακρυνάρι ή δίχωρο) είναι φτιαγμένο από καλά πατημένο χώμα και στρωμένο με πλάκες. Το τζάκι ήταν συχνά πλαισιωμένο από επιτοίχια ντουλάπια και διακοσμημένο με γύψινα στολίδια. . . Σε μια γωνιά του μεγάλου σε μήκος δωματίου, υπάρχει ο αργαλειός (βούφα ή αρκαστήρι). Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κυπριακής λαϊκής κατοικίας αποτελούν το σέντε και η σουβάντζα.

Στην αυλή. . . βρίσκουμε τον χαρακτηριστικό φούρνο. . . τον ορνιθώνα, το πεζουναρκόν, τον σταύλο και τον λάκκο (πηγάδι) με την ηλακάτην (μάγγανο). Σε ορισμένες περιπτώσεις σώζεται ο ληνός και το ελαιοτριβείο.

Kaynak N: Bahçenin sonunda çamaşır odası ve odun ile kömürün bulunduğu ambarı görebilirsiniz. Onların yanında, buğday ekmeği, yuvarlak susamlı gulluri ve pilavuna pişirmek için kilden fırın vardı. Bahçede, evin diğer kısımlarından uzakta mutfak vardı. Evin hanımının yemek odasına o kadar uzaktan sıcak yemek servis etmesi için büyük bir çaba sarf etmesi gerekirdi. Mutfak, o zamanın ev hanımlarının hem iftiharını hem de işkencesiydi. Odunda ve sonra da kömürde yemek pişirmek, tatlıları, sosisleri ve diğer yiyecekleri hazırlamak ve muhafaza etmek hiç de kolay bir iş değildi. Lavezia denilen pirinç kaplar ise, ev hanımının ve arkadaşlarının raflarda onları gururla izleyebilmeleri için, özel muamele ve parlatma gerektirirdi.

Kaynak P: Kıbrıslıların gözde evlerinin iç mekanları [...] Özellikle dağlarda ve bazı özel evlerde makrynari ya da dichoro diye bilinen uzun odanın yerleri iyice sıkıştırılmış topraktan yapılı ve büyük, yassı taşlarla döşenirdi. Şömine, genellikle duvar dolaplarıyla çerçevesiz ve alçıdan yapılmış süs eşyalarıyla dekore edilirdi. [...] Uzun odanın köşesinde (voufa veya argastirin diye bilinen) dokuma tezgahını görebilirsiniz. Kıbrıslıların evlerinin en belirgin özelliği sende ve souvantza'dır.

Bahçede [...] karakteristik bir fırın görüyoruz. [...] tavuk kümesi, güvercin yuvası, ahır ve kuyu. Bazen bir zeytin değirmeni ve bir üzüm cenderesi de bulunuyor.

Source Q: Some houses were made of stone, but the majority were built with clay. Clay had a lot of advantages. [...] The houses of the rich were made of stone: they paid for the expensive famous yellow stone. The floor was covered with Cypriot marble. Every landlord showed special care when he was building his house. They [...] worked so hard to make the house solid, so that there still exists a traditional proverb: 'Whoever has not built a house or endowed a daughter, doesn't know what the fear of God is'. To make the house solid, they used to slaughter a cock at that moment and pour its blood into the foundations of the house.

Source R: Now let us step in. The doors of the Turkish houses are in most cases carefully locked, and a screen stands behind, so that, when the door is opened, no one can see in; having passed the screen the visitor enters the paved hall, usually facing a garden or a courtyard. The roof of the hall frequently rests on Gothic arches with round pillars and Byzantine square capitals. [...] All the windows in the hall are provided with Moorish lattice-work.

Source S: Among the houses of Fikardou [...] the house of Katsinioros [...] is distinguished. It is a rich rural type house, made of stone with architectural traits that go back to the sixteenth century. The main part of the house is two stories and covered by a wooden sharp shaped roof, similar to that of the church. [...] The other areas of the house, 'dichora', with wooden pillars are covered with 'doma' [...] The main room is situated on the upper floor. The areas of the ground floor were used for the press of the grapes, storage of wine and other agricultural products [...] and for the various household works such as cooking, kneading and baking in the oven.

Πηγή ΙΕ: Μερικά σπίτια ήταν πέτρινα, τα περισσότερα όμως ήταν χτισμένα με πλιθάρια. Το πλιθάρι είχε πολλά πλεονεκτήματα... Πετρόκτιστα ήταν τα σπίτια των πλουσίων, που πλήρωναν ακριβά τη γνωστή κιτρινωπή πέτρα. Το πάτωμα ήταν στρωμένο με κυπριώτικο μάρμαρο. Ο κάθε νοικοκύρης έδειχνε ιδιαίτερη φροντίδα όταν έκτιζε το σπίτι του. Κατέβαλαν τόσους κόπους προκειμένου να γίνει το σπίτι στέρεο, ώστε εύλογα υπάρχει ακόμα η λαϊκή παροιμία: «Όποιος δεν έκτισε σπίτι κι όποιος δεν προίκισε κόρη, δεν γνώρισε τον φόβο του Θεού». Για να είναι το σπίτι στέρεο, πότιζαν τα θεμέλιά του με το αίμα ενός κόκορα, που έσφαζαν επιτόπου.

Πηγή ΙΣΤ: Ας περάσουμε, λοιπόν, στο εσωτερικό των σπιτιών. Οι πόρτες των τουρκικών σπιτιών είναι, στις περισσότερες περιπτώσεις, προσεκτικά κλειδωμένες. Έχουν ένα παραβάν πίσω τους, ώστε όταν είναι ανοιχτές να μην μπορεί κανείς να δει στο εσωτερικό. Έχοντας περάσει το παραβάν, ο επισκέπτης εισέρχεται στην πλακόστρωτη αίθουσα που βλέπει συνήθως στον κήπο ή στην αυλή. Συχνά, η οροφή της αίθουσας στηρίζεται σε γοθτικές αψίδες με στρογγυλές κολώνες και βυζαντινά κιονόκρανα τετράγωνου σχήματος... Όλα τα παράθυρα της αίθουσας διαθέτουν καφασωτά μαυριτανικής τεχνολογίας.

Πηγή ΙΖ: Ανάμεσα στα σπίτια του Φικάρδου... ξεχωρίζει η Οικία Κατσινιόρου. Είναι ένα πετρόκτιστο, αγροτικού τύπου, αρχοντικό με αρχιτεκτονικά στοιχεία που ανάγονται μορφολογικά στον 16ο αιώνα. Το κύριο τμήμα της οικίας είναι διώροφο και καλύπτεται από ξύλινη οξυκόρυφη στέγη, παρόμοια με εκείνη της εκκλησίας του χωριού... Οι άλλοι ισόγειοι χώροι του σπιτιού, τα «δίχωρα» με τους ξύλινους στύλους, καλύπτονται με «δώμα». Το βασικότερο δωμάτιο του σπιτιού βρίσκεται στον επάνω όροφο. Οι χώροι του ισογείου χρησίμευαν για το πάτημα σταφυλιών, την αποθήκευση κρασιού και άλλων γεωργικών προϊόντων... και για τις διάφορες οικιακές εργασίες όπως μαγείρεμα, ζύμωμα και ψήσιμο στο φούρνο.

Kaynak Q: Bazı evler taştan inşa edilse de, çoğunluğu kilden yapılmıştı. Kilin birçok avantajı vardı. [...] Zenginlerin evleri taşlandı. Meşhur ve pahalı olan sarı taşları satın alabiliyorlardı. Zemin, Kıbrıs mermeriyle kaplıydı. Her ev sahibi, evini inşa ederken özel bir itina gösterirdi. Onlar [...] evin sağlam olması için çok uğraşırđı. Bununla ilgili, halen geçerli olan geleneksel bir atasözü de var: 'Ev yapmayan ya da kız vermeyen, Allah korkusu nedir bilmez'. O zamanlarda, evin sağlam olması için horoz kesip kanını evin temeline akıtırlardı.

Kaynak R: Şimdi içeriye girelim. Türk evlerinin kapıları çoğunlukla iyice kilitlenir ve kapı açıldığında içerisinin görünmemesi için kapının arkasında bir kafes (delikli ahşap) olurdu. Kafesi geçerek içeriye giren ziyaretçi, çoğunlukla bahçeye veya avluya bakan, zemini döşenmiş bir salona girerdi. Salonun çatısı genellikle yuvarlak sütunlu Gotik kemerler ve kare şeklindeki Bizans sütun başlıkları üzerine otururdu. Girişteki tüm pencereler, Fas işi (çapraz örgülü) kafeslerle kaplıydı.

Kaynak S: Fikardou evleri arasında [...] Katsinioros evi [...] fark edilirdi. Bu ev, taştan yapılmış, mimari özellikleri 16. yüzyıla giden zengin bir köy evidir. Evin ana kısmı kilisedeki gibi tahtadan yapılan keskin şekilli tavanla kaplı ve iki katlıdır. [...] Evin diğer alanlarından 'dichora', 'doma'yla kaplı tahta direklere sahiptir. [...] Ana oda üst kattadır. Zemin kattaki alanlar üzüm sıkmak, şarap ile diğer tarım ürünlerini depolamak için kullanılır [...] ve burada yemek yapma, hamur yoğurma, fırında hamur işleri pişirme gibi çeşitli ev işleri yapılır.

What do our homes tell us about our past?

Start by looking at the photographs of the outside of houses in Nicosia on Source Card 1 (Sources A, B, C, D, and E). Which of these houses do you think is the most beautiful? Give reasons for your answer.

Look at Source D. Describe the image above the door. What can you learn about the house from this image?

Ask your teacher for the captions which identify the houses. In your group decide which label to put with each house.

Try to work out the age of each of the houses. Put them in order starting with the oldest.

Things to think about:

- The style of the windows.
- The building materials.

Compare Sources B, C and E. Make a list of three ways in which they are similar and three ways in which they are different.

Τι μας λένε τα σπίτια μας για το παρελθόν μας;

Ξεκινήστε κοιτάζοντας τις εικόνες του εξωτερικού των σπιτιών στη Λευκωσία, στην Κάρτα Πηγών 1. (Πηγές Α, Β, Γ, Δ και Ε). Ποιο από αυτά τα σπίτια πιστεύετε πως είναι πιο ωραίο; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Ελέγξτε την Πηγή Δ. Περιγράψτε την εικόνα πάνω από την πόρτα. Τι μπορείτε να μάθετε για το σπίτι από τη συγκεκριμένη εικόνα;

Ζητήστε από τον/την δάσκαλό/άλα σας το πακέτο με τις ετικέτες που προσδιορίζουν την ταυτότητα των σπιτιών. Αποφασίστε από κοινού με την ομάδα σας ποια ετικέτα θα βάλετε σε κάθε σπίτι.

Προσπαθήστε να υπολογίσετε την ηλικία των σπιτιών. Βάλτε τα σε σειρά, ξεκινώντας από το παλαιότερο.

Σημεία για σκέψη:

- προσέξτε το στιλ των παραθύρων.
- προσέξτε τα οικοδομικά υλικά.

Συγκρίνετε τις Πηγές Β, Γ και Ε. Κάντε μια λίστα, αναφέροντας τρία σημεία στα οποία μοιάζουν και τρία στα οποία διαφέρουν

Evlerimiz bize geçmişimiz hakkında neler anlatır?

Kaynak kartı 1'deki Lefkoşa evlerinin dıştan çekilmiş fotoğraflarına bakarak işe başlayınız. (Kaynak A, B, C, D, ve E). Sizce bu evlerin en güzeli hangisidir? Cevabınızın nedenini belirtin.

Kaynak D'ye bakınız. Kapının üzerindeki görüntüyü tarif ediniz. Bu resme bakarak, evle ilgili neler öğrenebilirsiniz?

Evleri tanımlayan etiket paketini öğretmeninizden isteyin. Grubunuzla birlikte, her bir eve hangi etiketi koyacağınıza karar verin.

Evlerin yaşını bulmaya çalışın. En eskisinden başlayarak onları sıralayın.

Üzerinde düşünülecekler:

- pencerelerin modeline bakın.
- bina yapımında kullanılan malzemelere bakın.

B, C ve E kaynaklarını karşılaştırın. Aralarındaki üç benzerliği ve üç farkı bulup yazın.

ACTIVITY CARD 1 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 1 / AKTİVİTE KARTI 1
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Now look at the photographs of the inside of old houses, on Source Card 2. Look at Sources F and G. In what ways are these rooms different? Make a list of the differences. Why do you think they are different?

Compare Sources H and J. In what ways are these sources similar? Why do you think the similarities exist?

What can you learn about the way houses were built by looking at Sources H, J and K?

What is the item of furniture in Source L? What do you think it was used for? Do you know what it is called in Greek and Turkish language?

Write a few sentences to explain what life was like in old Cyprus houses. How do you think life was different then from now? Make a list of the differences.

Find an older person among your family or neighbours. Ask them to tell you more about the life shown in the photographs.

Τώρα βρείτε τις εικόνες που απεικονίζουν το εσωτερικό παλιών σπιτιών. Μελετήστε τις Πηγές ΣΤ και Ζ. Ποιες διαφορές παρουσιάζουν τα συγκεκριμένα δωμάτια; Κάντε μια λίστα με τις διαφορές. Γιατί πιστεύετε ότι διαφέρουν;

Συγκρίνετε τις Πηγές Η και Θ. Ποιες ομοιότητες παρουσιάζουν τα συγκεκριμένα δωμάτια; Γιατί πιστεύετε ότι εμφανίζουν ομοιότητες;

Τι μπορείτε να συμπεράνετε από τον τρόπο που χτίζονταν τα σπίτια, εξετάζοντας τις Πηγές Η, Θ και Ι;

Σε ποιο είδος επίπλων ανήκει αυτό που απεικονίζεται στην Πηγή ΙΑ; Ποια πιστεύετε πως ήταν η χρήση του; Ξέρετε πώς λέγεται στα Ελληνικά και στα Τουρκικά;

Γράψτε λίγες προτάσεις για να εξηγήσετε πώς ήταν η ζωή στα παλιά σπίτια της Κύπρου. Τι πιστεύετε ότι άλλαξε από τότε μέχρι σήμερα; Κάντε μια λίστα με τις διαφορές.

Βρείτε ένα άτομο μεγαλύτερης ηλικίας από την οικογένεια ή τους γείτονές σας. Ζητήστε τους να σας πουν περισσότερα για τον τρόπο ζωής που παρουσιάζεται στις εικόνες.

Şimdi eski evlerin iç mekan fotoğraflarını bulun. F ve G kaynaklarına bakın. Bu odalar hangi açılardan birbirinden farklıdır? Bu farklılıkları bir liste halinde yazınız. Neden farklı olduklarını düşünüyorsunuz?

H ve J kaynaklarını karşılaştırın. Bu kaynaklar hangi yönlerden birbirine benziyor? Bu benzerlikler sizce neden var?

Kaynak H, J ve K'ye bakarak, evlerin inşa edilmiş şekliyle ilgili neler öğrenebilirsiniz?

Kaynak L'deki mobilya nedir? Sizce ne için kullanılırdı? Rumca veya Türkçe olarak buna ne denildiğini biliyor musunuz?

Eski Kıbrıs evlerinde yaşamın nasıl olduğuyla ilgili birkaç cümle yazın. Sizce eskiden hayat, bugün olduğundan ne şekilde farklıydı? Bu farklılıkları bir liste halinde yazın.

Komşularınızdan veya ailenizden yaşlı bir kişiyi bularak, resimlerde görülen hayatla ilgili size daha çok bilgi vermelerini isteyin.

What do our homes tell us about our past?

Read Sources N and P and look at the photographs of the inside of homes (Sources F, G, H, J, K, and L). Make a list of points that describe what life was like in Cyprus at the time these sources were written. How do you think life was different then from now? Make a list of the differences.

Read Source Q about the structure of some old houses. Make two lists: one listing the advantages of living in such houses; the other listing the disadvantages.

'The house we live in is connected to the kind of life we lead'. Do you agree with this statement? Think about your house and write a paragraph saying whether or not you think this is true about your house.

Think back to the lists you wrote about Source Q and write another paragraph saying why you agree or disagree with the statement for living in houses 100 years ago.

Τι μας λένε τα σπίτια μας για το παρελθόν μας;

Διαβάστε τις Πηγές ΙΓ και ΙΔ και κοιτάξτε τις εικόνες του εσωτερικού των σπιτιών (Πηγές ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Ι, και ΙΑ). Φτιάξτε μια λίστα με τα σημεία που περιγράφουν πώς ήταν η ζωή στην Κύπρο πριν από 100 χρόνια. Τι πιστεύετε ότι άλλαξε από τότε μέχρι τώρα; Κάντε μια λίστα με τις διαφορές.

Διαβάστε την Πηγή ΙΕ σχετικά με τη δομή κάποιων παλιών σπιτιών. Κάντε δύο λίστες, απαριθμώντας στη μία τα πλεονεκτήματα της ζωής σε ένα τέτοιο σπίτι και στην άλλη τα μειονεκτήματα.

«Το σπίτι στο οποίο ζούμε συνδέεται με το είδος ζωής που κάνουμε». Συμφωνείτε με τη δήλωση αυτή; Σκεπτόμενοι το σπίτι σας, γράψτε μια παράγραφο λέγοντας εάν αυτό ισχύει ή όχι για το σπίτι σας. Σκεφτείτε τις λίστες που κάνατε για την Πηγή ΙΕ και γράψτε μια ακόμη παράγραφο, λέγοντας γιατί συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τη δήλωση για τη ζωή πριν από 100 χρόνια.

Evlerimiz bize geçmişimiz hakkında neler anlatır?

N ve P kaynaklarını okuyun ve evlerin iç mekanlarına bakın (Kaynaklar F, G, H, J, K ve L). Yaklaşık 100 yıl önce, Kıbrıs'ta hayatın nasıl olduğunu tanımlayan noktaları bir liste halinde yazın. Sizce geçmişteki hayat bugünkü hayattan ne şekilde farklıydı? Bu farklılıkları liste halinde yazınız.

Bazı eski evlerin yapısıyla ilgili olan Q kaynağını okuyun. İki liste yaparak birincisine, bu tip evlerde yaşamının faydalarını, ikincisine ise bu tip evlerde yaşamının dezavantajlarını yazın.

'Yaşadığımız ev, yaşadığımız hayat tarzıyla bağlantılıdır'. Bu cümleyle hemfikir misiniz? Evinizi düşünün ve sizin evinizle ilgili olarak bu cümlenin doğru olup olmadığını savunan bir paragraf yazın. Kaynak Q'yla ilgili yazdığınız liste hakkında düşünün ve 100 yıl önceki hayatları düşündüğünüzde yukarıdaki cümleyle neden hemfikir olup olmadığınızı belirten başka bir paragraf yazın.

ACTIVITY CARD 2 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 2 / AKTİVİTE KARTI 2
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Look at Source R. What does this source tell you about the way houses were built? What does the source tell you about the interactions Cyprus had with other cultures?

Look at the picture shown in Source M. Describe what is happening in the picture. Make a list of five details in the picture that help you understand what is going on. Invent a title for the picture.

Referring to all the sources, what can you learn about the life of women and girls in Cyprus about 100 years ago?

Imagine you were a young girl living in Nicosia about 100 years ago. Using any of the sources and any other information you have already learned, write an entry in your diary telling how you have spent a usual day at your house, how your mother needed your help and what difficulties you faced.

Κοιτάξτε την Πηγή ΙΣΤ. Τι συμπεραίνετε από τη συγκεκριμένη πηγή για τον τρόπο κατασκευής των σπιτιών; Τι σας αποκαλύπτει η πηγή για τις αλληλεπιδράσεις της Κύπρου με άλλους πολιτισμούς;

Παρατηρήστε τον πίνακα που παρουσιάζεται στην Πηγή ΙΒ. Περιγράψτε τι συμβαίνει στην εικόνα. Κάντε μια λίστα με 5 λεπτομέρειες της εικόνας, οι οποίες θα σας βοηθήσουν να καταλάβετε τι συμβαίνει. Σκεφτείτε έναν τίτλο για την εικόνα.

Αναφερόμενοι σε όλες τις πηγές, τι μπορείτε να διδαχθείτε για τη ζωή των γυναικών και των κοριτσιών περίπου πριν από 100 χρόνια στην Κύπρο;

Φανταστείτε ότι ήσασταν ένα νεαρό κορίτσι που ζούσε στη Λευκωσία πριν από 100 περίπου χρόνια. Χρησιμοποιώντας οποιαδήποτε από τις πηγές και όποια άλλη πληροφορία έχετε ήδη στη διάθεσή σας, γράψτε μια καταχώρηση στο ημερολόγιό σας, αφηγούμενοι/ες πώς περάσατε μια συνηθισμένη μέρα στο σπίτι σας, τι είδους βοήθεια χρειαζόταν η μητέρα σας και ποιες δυσκολίες αντιμετωπίσατε.

Kaynak R'ye bakınız. Bu kaynak size evlerin nasıl inşa edildiğiyle ilgili neler söylüyor? Peki, bu kaynak size Kıbrıs'ın diğer kültürlerle etkileşimi hakkında neler söylüyor?

Kaynak M'de gösterilen resme bakın. Resimde ne yapıldığını tarif edin. Resimde neler yapıldığını anlamınıza yardımcı olan 5 detayı yazın. Bu resim için bir başlık bulun.

Tüm kaynaklara bakarak, 100 yıl önce Kıbrıs'ta kız çocukları ile kadınların yaşamlarıyla ilgili neler öğrenebilirsiniz?

100 yıl önce Kıbrıs'ta yaşayan genç bir kız olduğunuzu farzedin. Herhangi bir kaynağı ve edindiğiniz bilgiyi kullanarak, günlükünüze, evinizde geçirdiğiniz sıradan bir gününüzü, annenizin ne gibi konularda yardımınıza ihtiyaç duyduğunu ve ne gibi zorluklarla karşılaştığınızı yazınız.

ACTIVITY CARD 3 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 3 / AKTİVİTE KARTI 3
PAGE 1 / ΣΕΛΙΔΑ 1 / SAYFA 1

What do our homes tell us about our past?

In the written sources (N, P, Q, R and S) on Source Cards 4 and 5, there are several words which might be new to you. Explain the meaning of each word in the list below:

- Flaounes
- Lavezia
- Dichoro
- Sente
- Souvantza
- Doma
- Argastirin
- Makrynari
- Voufa

Work in pairs:

Discuss which of the written sources you think would be most valuable to a modern historian. Write a sentence summarising your opinion. Give reasons for your answer.

Look at the descriptions of how homes were built. With your partner prepare a presentation to explain what materials were used in the construction of old Cyprus houses. Were the same materials used in the construction of rural houses and houses for the rich in Nicosia? Find other sources if you think you need more information.

Τι μας λένε τα σπίτια μας για το παρελθόν μας;

Στις γραπτές Πηγές (ΙΓ, ΙΔ, ΙΕ, ΙΣΤ, ΙΖ) στις Κάρτες 4 και 5 υπάρχουν αρκετές λέξεις, οι οποίες ενδέχεται να σας είναι άγνωστες. Εξηγήστε τη σημασία της κάθε λέξης στην παρακάτω λίστα:

- Φλαούνες
- Λαβέντζια
- Δίχωρο
- Μακρυνάρι
- Βούφα
- Αρκαστήρι
- Σέντε
- Σουβάντζα
- Δώμα

Εργαστείτε σε ζευγάρια:

Συζητήστε ποια από τις γραπτές πηγές πιστεύετε πως θα ήταν πιο ωφέλιμη για ένα/μία σύγχρονο/η ιστορικό. Γράψτε μια πρόταση, συνοψίζοντας τη γνώμη σας. Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Μελετήστε τις περιγραφές σχετικά με την κατασκευή των σπιτιών. Προετοιμάστε με το/τη συμμαθητή/ριά σας μια παρουσίαση με την οποία θα εξηγείτε τι υλικά χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή των παλιών κυπριακών σπιτιών. Χρησιμοποιούνταν τα ίδια υλικά για την κατασκευή των σπιτιών της υπαίθρου και τα ίδια για την κατασκευή των σπιτιών που ανήκαν στους πιο πλούσιους της Λευκωσίας; Εάν πιστεύετε πως χρειάζεστε επιπλέον πληροφορίες, βρείτε άλλες πηγές.

Evllerimiz bize geçmişimiz hakkında neler anlatır?

4. ve 5. kartlarda bulunan yazılı kaynaklarda (N, P, Q, R, S) muhtemelen sizin için yeni olan birçok kelime bulunmaktadır. Aşağıdaki listede bulunan her bir kelimenin anlamalarını açıklayınız.

- Pilavuna
- Lavezia
- Dichoro
- Makrynari
- Voufa
- Argastirin
- Sente
- Souvantza
- Doma

İkili çalışma:

Modern bir tarihçi için, yazılı kaynaklar arasında en değerli olduğunu düşündüğünüz kaynağı tartışın. Görüşünüzü özetleyen bir cümle yazın. Cevabınızın nedenlerini de belirtin.

Evlerin nasıl inşa edildiğiyle ilgili tasvirlere bakın. Arkadaşınızla birlikte eski Kıbrıs evlerinin inşaatında hangi malzemelerin kullanıldığıyla ilgili bir sunum hazırlayın. Lefkoşa'daki daha varlıklı kişilere ait evlerin ve kırsal kesimlerdeki evlerin inşasında kullanılan malzemeler aynı mıydı? Eğer daha çok bilgi ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsanız başka kaynaklar bulunuz.

ACTIVITY CARD 3 / ΚΑΡΤΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ 3 / AKTİVİTE KARTI 3
PAGE 2 / ΣΕΛΙΔΑ 2 / SAYFA 2

Source M is a painting. When do you think it was painted? Suggest a title for the picture. What similarities can you find between the picture and the descriptions of daily life in Sources N and P?

Write a paragraph about your findings.

What can you tell about the life of women and girls from all the sources available?

What aspects would you like to know more about?

Where could you find more information?

An old woman in Nicosia was interviewed about her life in a traditional house. She was asked whether she would like to go back to such a life. What do you think her answer was? Write down what you imagine and say why you think she would have answered this way.

Η Πηγή IB είναι ένας πίνακας. Πότε εκτιμάτε ότι ζωγραφίστηκε; Προτείνετε έναν τίτλο για την εικόνα. Ποιες ομοιότητες μπορείτε να διακρίνετε μεταξύ της εικόνας και των περιγραφών της καθημερινής ζωής των Πηγών IG και ID;

Γράψτε μια παράγραφο, παρουσιάζοντας τα ευρήματά σας.

Τι συμπεραίνετε για τη ζωή των γυναικών και των κοριτσιών από όλες τις διαθέσιμες πηγές;

Για ποιες από αυτές τις απόψεις θα θέλατε να γνωρίζετε περισσότερα;

Πού θα μπορούσατε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες;

Μια ηλικιωμένη γυναίκα στη Λευκωσία ρωτήθηκε για τη ζωή της σε ένα παραδοσιακό σπίτι. Ρωτήθηκε εάν θα ήθελε να επιστρέψει σε μια τέτοια ζωή. Ποια πιστεύετε ότι ήταν η απάντησή της; Γράψτε τι φαντάζεστε και αιτιολογήστε γιατί πιστεύετε πως θα είχε απαντήσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

Kaynak M bir resimdir. Sizce bu resim ne zaman yapılmıştır? Resim için bir başlık öneriniz. Resim ile günlük hayatı anlatan N ve P kaynakları arasında ne gibi benzerlikler olduğunu düşünüyorsunuz?

Bulgularınızla ilgili bir paragraf yazın.

Mevcut tüm kaynaklardan hareketle kadınların ve kız çocuklarının hayatıyla ilgili neler söyleyebilirsiniz?

Hangi yönleri hakkında daha fazla bilgi edinmek istersiniz?

Nereden daha çok bilgi edinebilirsiniz?

Lefkoşa'da yaşayan yaşlı bir kadınla, geleneksel bir evdeki hayatı hakkında bir röportaj yapıldı. Ona, yine öyle bir hayata dönmeyi isteyip istemediği soruldu. Sizce cevabı ne oldu? Cevabının ne olabileceğini ve neden böyle düşündüğünüzü yazın.

The Council of Europe has 47 member states, covering virtually the entire continent of Europe. It seeks to develop common democratic and legal principles based on the European Convention on Human Rights and other reference texts on the protection of individuals. Ever since it was founded in 1949, in the aftermath of the Second World War, the Council of Europe has symbolised reconciliation.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει 47 κράτη μέλη, καλύπτοντας ουσιαστικά ολόκληρη την ήπειρο της Ευρώπης. Επιδιώκει να αναπτύξει κοινές δημοκρατικές και νομικές αρχές βάσει της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και άλλων κειμένων αναφοράς για την προστασία των ατόμων. Από την ίδρυσή του το 1949, αμέσως μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, μέχρι και σήμερα, το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει γίνει σύμβολο συμφιλίωσης.

Avrupa Konseyi neredeyse bütün kıtayı kapsayan 47 üyeye sahiptir. Konsey, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve kişilerin korunmasına ilişkin diğer metinlere dayalı ortak demokrasi ve hukuk prensiplerinin geliştirilmesini amaçlamaktadır. Avrupa Konseyi, 1949 yılında kurulduğundan bu yana, İkinci Dünya Savaşının sonrasında, uzlaşmanın bir sembolü haline gelmiştir.